Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2026/2108

2026 9 19

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2026/2108

2026 m. rugsėjo 16 d.

kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, įsteigiama Europos Sąjungos muitinės institucija ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 952/2013

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 33, 114 ir 207 straipsnius,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę [1],

laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros [2],

kadangi:

(1) Sąjunga ir vidaus rinkos veikimas yra grindžiami muitų sąjunga. Atsižvelgiant tiek į ekonominės veiklos vykdytojų, tiek į Sąjungos muitinių interesus, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 952/2013 [3] Sąjungos muitinės kodeksas ir muitų teisės aktai, kurie anksčiau buvo išdėstyti keliuose skirtinguose teisės aktuose, buvo sujungti į vieną teisės aktą. Tame reglamente išdėstytos bendrosios taisyklės ir procedūros, kuriomis siekiama užtikrinti Sąjungos lygmeniu nustatytų tarifinio reguliavimo priemonių ir kitų priemonių, susijusių su Sąjungos prekyba prekėmis su Sąjungos muitų teritorijai nepriklausančiomis šalimis ar teritorijomis, įgyvendinimą, ir nuostatos, susijusios su importo muitų surinkimu. Valstybių narių muitinės atsako už tų taisyklių įgyvendinimą tuo tikslu vykdydamos veiklos užduotis, pavyzdžiui, taikydamos muitinės procedūras, atlikdamos rizikos analizę bei tikrinimą ir taikydamos sankcijas už muitų teisės aktų pažeidimus;

(2) įgyvendinant Reglamentą (ES) Nr. 952/2013 išaiškėjo, kad esama trūkumų keliose srityse. Tie trūkumai, be kita ko, yra: nepakankami arba neefektyvūs veiksmai užtikrinant Sąjungos ir jos piliečių apsaugą nuo su prekėmis susijusios nefinansinės rizikos, nustatytos ne muitų teisės aktais, o Sąjungos politika; riboti muitinių pajėgumai veiksmingai susitvarkyti su didėjančiu prekių, importuojamų iš trečiųjų valstybių vykdant nuotolinę prekybą (elektroninės prekybos sandorius), kiekiu; ribotas Reglamentu (ES) Nr. 952/2013 sukurtos IT sistemų architektūros pajėgumas skaitmenizuoti muitinės procesus, kad būtų neatsilikta nuo technologinės pažangos tempo, visų pirma duomenų naudojimu grindžiamų technologijų, ir veiksmingų muitų sąjungos valdymo struktūrų trūkumas, dėl kurio valstybėse narėse taikoma skirtinga praktika ir nevienodai įgyvendinamos muitinės taisyklės. Dėl tų trūkumų susidaro kliūtys tinkamam muitų sąjungos, taigi ir vidaus rinkos, veikimui, susijusios su vidaus ir išorės rizika bei grėsmėmis;

[1] OL C, C/2023/864, 2023 12 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/864/oj.
[2] 2024 m. kovo 13 d. Europos Parlamento pozicija (OL C, C/2025/1035, 2025 2 27, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1035/oj) ir 2026 m. rugsėjo 3 d. Tarybos per pirmąjį svarstymą priimta pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje). 2026 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).
[3] 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (OL L 269, 2013 10 10, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj).

(3) tikslinga, kad muitų teisės aktuose būtų atsižvelgiama į sparčią pasaulinių prekybos modelių, technologijų, verslo modelių plėtrą ir suinteresuotųjų subjektų, įskaitant įmones, vartotojus ir gyventojus, poreikius. Todėl Reglamente (ES) Nr. 952/2013 reikia padaryti daug pakeitimų. Siekiant aiškumo tas reglamentas turėtų būti panaikintas ir pakeistas nauju;

(4) siekiant numatyti veiksmingas priemones muitų sąjungos tikslams pasiekti, reikėtų peržiūrėti, supaprastinti ir suderinti tam tikras taisykles ir procedūras, kuriomis reglamentuojama, kaip prekės įvežamos į Sąjungos muitų teritoriją arba iš jos išvežamos. Turėtų būti sukurtas šiuolaikiškas, integruotas sąveikių elektroninių paslaugų rinkinys, skirtas muitų teisės aktams įgyvendinti svarbiai informacijai rinkti, tvarkyti ir ja keistis, – Europos Sąjungos muitinės duomenų platforma (toliau – ES muitinės duomenų platforma). Turėtų būti įsteigta Europos Sąjungos muitinės institucija (toliau – ES muitinės institucija) – pagrindinė, veikloje dalyvaujanti įstaiga, užtikrinanti pajėgumus koordinuotai valdyti muitų sąjungą konkrečiose srityse;

(5) nuo tada, kai buvo priimtas Reglamentas (ES) Nr. 952/2013, muitinių vaidmuo buvo plėtojamas, kad geriau apimtų Sąjungos ir nacionalinės teisės aktų, kuriais nustatomi reikalavimai muitinės prižiūrimoms prekėms, visų pirma prekėms taikomi nefinansiniai reikalavimai, kurie yra būtini, kad tokios prekės galėtų patekti į vidaus rinką ir joje judėti, taikymą. Tokių nefinansinių reikalavimų metams bėgant eksponentiškai daugėjo – tai atitiko didėjančius Sąjungos įmonių ir gyventojų lūkesčius, susijusius su sauga, saugumu, prieinamumu asmenims su negalia, tvarumu, žmonių, gyvūnų ir augalų sveikata bei gyvybe, aplinka, žmogaus teisių bei intelektinės nuosavybės teisių apsauga ir Sąjungos vertybėmis. Siekiant užtikrinti, kad su gaminiais susiję kiti muitinių taikomi teisės aktai, kaip apibrėžta šiame reglamente, ir toliau atitiktų tuos lūkesčius, turi būti įdiegtos naujos priemonės, pavyzdžiui, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2024/1781 ([4]) nustatytas skaitmeninis gaminio pasas. Todėl būtina atsižvelgti į didėjantį nefinansinės rizikos atvejų skaičių ir jos sudėtingumą, tuo tikslu į muitinių misiją įtraukiant konkrečią nuorodą į viešųjų interesų apsaugą laikantis atitinkamos kompetencijos ir, kai taikytina, glaudžiai bendradarbiaujant su kitomis kompetentingomis institucijomis;

(6) atsižvelgiant į muitinių vaidmens ir veiklos modelių, pagal kuriuos jos veikia, raidą ir siekiant, kad jos veiktų kaip viena muitinė ir prisidėtų prie sklandaus vidaus rinkos veikimo, būtina tiksliau apibūdinti misiją, kurią muitinės turi įgyvendinti, tiksliau nurodant jų tikslus ir užduotis. Be to, sparti technologijų, visų pirma dirbtinio intelekto, raida turės didelį poveikį muitinių veiklai, be kita ko, tikralaikės rizikos analizės srityje;

(7) sekdamos įgyvendinti savo misiją, muitinės taip pat turėtų siekti išlaidų efektyvumo, vengdamos veiksmų dubliavimosi ir skatindamos muitinės procesų veiksmingumą bei veiksmingą susijusių išteklių naudojimą Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis. Jos turėtų rinkti ir analizuoti informaciją, kurios reikia įrodymais pagrįstiems sprendimams priimti, ir ja keistis. Kai pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/2747 ([5]) aktyvuojamas vidaus rinkos ekstremaliosios situacijos režimas, muitinės gali prisidėti prie kilus krizei svarbių prekių srauto.

([4]) 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1781, kuriuo nustatoma tvarių gaminių ekologinio projektavimo reikalavimų nustatymo sistema, iš dalies keičiami Direktyva (ES) 2020/1828 bei Reglamentas (ES) 2023/1542 ir panaikinama Direktyva 2009/125/EB (OL L, 2024/1781, 2024 6 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj).

([5]) 2024 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/2747, kuriuo nustatoma su vidaus rinkos ekstremaliąja situacija ir atsparumu susijusių priemonių sistema ir iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2679/98 (Vidaus rinkos ekstremaliųjų situacijų ir atsparumo aktas) (OL L, 2024/2747, 2024 11 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2747/oj).

(8) tikslinga šiame reglamente išlaikyti teisinę sistemą, skirtą tam tikrų muitų teisės aktų nuostatų taikymui prekybai Sąjungos prekėmis, vykdomai tarp muitų teritorijos dalių, kurioms taikoma Tarybos direktyva 2006/112/EB ([6]) arba Tarybos direktyva (ES) 2020/262 ([7]), ir tos teritorijos dalių, kuriose tos direktyvos netaikomos, arba prekybai Sąjungos prekėmis, vykdomai tarp tos teritorijos dalių, kuriose tos direktyvos netaikomos. Atsižvelgiant į tai, kad prekės, kuriomis prekiaujama, yra Sąjungos prekės, ir į su ta Sąjungos vidaus prekyba susijusių priemonių fiskalinį pobūdį, pagrįsta nustatyti atitinkamus tokioms prekėms taikytinų muitinės formalumų supaprastinimus;

(9) tam tikros Reglamente (ES) Nr. 952/2013 pateiktos apibrėžtys turėtų būti pritaikytos siekiant atsižvelgti į platesnę šio reglamento taikymo sritį, suderinti jas su kituose Sąjungos teisės aktuose pateiktomis apibrėžtimis ir patikslinti terminus, kurie skirtinguose sektoriuose turi skirtingas reikšmes. Siekiant patikslinti tam tikrų muitinės procesų dalyvių vaidmenis ir atsakomybę, į muitų teisės aktus turėtų būti įtraukta naujų apibrėžčių. Siekiant stiprinti muitinės priežiūrą, naujose importuotojo ir eksportuotojo apibrėžtyse turėtų būti nustatyta, kad tie asmenys muitinių atžvilgiu būtų atsakingi už prekių, kuriomis jie disponuoja, atitiktį reikalavimams, be kita ko, susijusiems su finansine ir nefinansine rizika, vadovaujantis konkretiems gaminiams taikomais teisės aktais. Kalbant apie naująją sąvoką „nuotolinei prekybai skirtų prekių importuotojas“, naujomis apibrėžtimis turėtų būti užtikrinta, kad kai kuriais atvejais, kai pardavimas internetu vykdomas iš Sąjungai nepriklausančių šalių, ne vartotojas, o ekonominės veiklos vykdytojas būtų laikomas importuotoju ir būtų įpareigotas prisiimti atitinkamą atsakomybę; be to, jomis turėtų būti užtikrinta, kad atitinkamas ekonominės veiklos vykdytojas būtų įpareigotas laikytis atitinkamų muitų teisės aktų ir kitų muitinių taikomų teisės aktų reikalavimų, kai prekės yra įvežamos į Sąjungos muitų teritoriją arba išvežamos iš jos, ir teikti atitinkamus tokios atitikties įrašus arba užtikrinti jų prieinamumą bei juos saugoti. Taip pat reikėtų įtraukti naujų apibrėžčių, susijusių su platesne muitinės priežiūros, rizikos valdymo ir muitinio tikrinimo nuostatų taikymo sritimi. Taip pat turėtų būti paaiškinta, kad tais atvejais, kai Sąjungos muitų teisės aktuose pateiktose apibrėžtyse daroma nuoroda į tarptautinių susitarimų nuostatas dėl muitų, tai apima ir atitinkamus daugiašalius aplinkos susitarimus, kurių šalys yra Sąjunga ir valstybės narės, tokiu mastu, kokiu pastaraisiais reglamentuojama prekių atitiktis;

(10) be savo tradicinio vaidmens – muitų, PVM bei akcizų surinkimo ir muitų teisės aktų taikymo, muitinės taip pat atlieka labai svarbų vaidmenį užtikrinant kitų Sąjungos teisės aktų ir, kai taikytina, kitų atitinkamų nacionalinės teisės aktų vykdymą. Reikėtų nustatyti sąvokos „kiti muitinių taikomi teisės aktai“ apibrėžtį, kad būtų sukurta veiksminga sistema tuose teisės aktuose nustatytų konkrečių reikalavimų prekėms taikymui ir priežiūrai reglamentuoti. Kitų muitinių taikomų teisės aktų sąvoka turėtų apimti priemones, kurios yra pateisinamos remiantis visuomenės dorove, viešąja tvarka ar visuomenės saugumu, žmonių, gyvūnų ar augalų sveikatos bei gyvybės apsauga, aplinkos apsauga, nacionalinių meno, istorijos ar archeologijos vertybių apsauga, pramoninės ar komercinės nuosavybės apsauga, ir kitais viešaisiais interesais, įskaitant narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių), tam tikras intelektinės nuosavybės teises pažeidžiančių prekių ir grynųjų pinigų kontrolę, taip pat prekybos politikos priemones, žuvininkystės išteklių išsaugojimo bei valdymo priemones ir ribojamąsias priemones, priimtas remiantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 215 straipsniu. Dėl nacionalinių draudimų ir apribojimų sąrašų skirtumų importas į kelias valstybes nares subjektams kelia didelių sunkumų. Siekiant palengvinti prekybą ir muitinių veiklą svarbu, kad Sąjunga dirbtų, kad būtų laipsniškai suderinti nacionaliniai draudimų ir apribojimų sąrašai. Be to, svarbu priimti suderintas teisinių terminų, vartojamų tais atvejais, kai numatyti draudimai ir apribojimai, apibrėžtis, kad būtų išvengta skirtingo aiškinimo valstybėse narėse;

([6]) 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (OL L 347, 2006 12 11, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj).

([7]) 2019 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyva (ES) 2020/262, kuria nustatoma bendroji akcizų tvarka (OL L 58, 2020 2 27, p. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2020/262/oj).

(11) siekiant didesnio teisinio aiškumo, reikėtų iš dalies pakeisti tam tikras su muitinės sprendimais susijusias taisykles. Pirma, tikslinga paaiškinti, kad muitinė, kompetentinga priimti muitinės sprendimą, yra pareiškėjo įsisteigimo vietoje veikianti kompetentinga muitinė, nes įsisteigimo vieta yra pagrindinis principas, pagal kurį tam tikri ekonominės veiklos vykdytojai tam tikromis sąlygomis ir iš anksto nustatytą laikotarpį, kurie gali būti peržiūrimi, gali pasinaudoti šiuo reglamentu nustatytais supaprastinimais ir mokėti muitus ten, kur jie yra įsisteigę. Antra, siekiant išsamumo ir teisinio aiškumo, taip pat reikėtų nustatyti ne ilgesnį kaip 30 dienų laikotarpį, per kurį pareiškėjas turi pateikti papildomą informaciją muitinėms, jei jos mano, kad prašyme priimti muitinės sprendimą pateikta ne visa reikalaujama informacija;

(12) reikėtų paaiškinti, kokios pasekmės galimos tuo atveju, kai muitinė, gavusi prašymą, per nustatytus terminus sprendimo nepriima. Taip pat turėtų būti nustatytas principas, kad tokiais atvejais laikoma, kad dėl prašymo priimtas neigiamas sprendimas, ir kad pareiškėjas pagal bendrąsias taisykles dėl muitinės sprendimų gali pateikti skundą;

(13) kaip pabrėžta Audito Rūmų specialiojoje ataskaitoje Nr. 4/2021 „Muitinis tikrinimas: nepakankamas suderinimas daro žalą ES finansiniams interesams“ ir Reglamento (ES) Nr. 952/2013 įgyvendinimo vertinime, taip pat pageidautina spręsti muitinės sprendimuose nustatytų kriterijų vykdymo ir pareigų laikymosi vienodos stebėsenos trūkumo problemą, sugriežtinant atitinkamas nuostatas. Viena vertus, muitinės sprendimų adresatai turėtų ne tik laikytis atitinkamame sprendime nustatytų pareigų, bet ir nuolat stebėti, kaip jų laikosi, taip pat numatyti tokį vidaus veiklos organizavimą, kurį taikant tokia savikontrolės veikla būtų galima užkirsi kelią bet kokioms galimoms klaidoms jų muitinės procesuose, jų sumažinti ar jas ištaisyti. Kita vertus, muitinės turėtų reguliariai stebėti, kaip tokių muitinės sprendimų adresatai įgyvendina tuos sprendimus, visų pirma tais atvejais, kai tie adresatai yra įsisteigę Sąjungos muitų teritorijoje mažiau nei prieš trejus metus ir todėl gali kelti didesnę riziką, siekiant užtikrinti, kad adresatas laikytųsi tame sprendime nustatytų pareigų. Sužinojusios, kad muitinės sprendimo adresatas nebeatitinka tame sprendime nustatytų kriterijų arba nebevykdo jame nustatytų pareigų, muitinės turėtų nepagrįstai nedelsdamos imtis atitinkamų veiksmų pagal taikytinas taisykles. Tai ypač svarbu tais atvejais, kai tokie asmenys naudojasi konkrečiu statusu, pavyzdžiui, įgaliotojo ekonominės veiklos vykdytojo arba patikimo ir patikrinto verslininko statusu, todėl gauna tam tikrų su muitinės procesais susijusių lengvatų. Be to, siekiant stiprinti rizikos valdymą Sąjungos lygmeniu, muitinės turėtų pranešti ES muitinės institucijai apie visus muitinės sprendimus, priimtus gavus prašymą, ir informuoti ją apie stebėsenos veiklą, kad į tą informaciją būtų galima atsižvelgti rizikos valdymo tikslais;

(14) be sprendimų, susijusių su privalomąja tarifine informacija, (toliau – PTI sprendimai) ir sprendimų, susijusių su privalomąja kilmės informacija, (toliau – PKI sprendimai), kuriuos muitinės priima gavusios prašymą ir laikydamosi tam tikrų sąlygų, Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2024/1072 ([8]) į muitų teisės aktus įtraukti sprendimai, susiję su privalomąja muitinio įvertinimo informacija (toliau – PMĮI sprendimai). Subjektų, kurie naudojasi muitų teisės aktais, labui tikslinga tame pačiame teisės akte nustatyti taisykles dėl šių trijų rūšių sprendimų, susijusių su privalomąja informacija;

([8]) 2024 m. sausio 25 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2024/1072, kuriuo dėl sprendimų, susijusių su privalomąja muitinio įvertinimo informacija, ir sprendimų, susijusių su privalomąja kilmės informacija, iš dalies keičiamas Deleguotasis reglamentas (ES) 2015/2446 (OL L, 2024/1072, 2024 4 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1072/oj).

(15) asmenų, atsakingų už į Sąjungos muitų teritoriją įvežamas ir iš jos išvežamas prekes, teisės ir pareigos turėtų būti aiškiau apibrėžtos. Asmenys, nuolat atliekantys muitinės prižiūrimas operacijas, ir toliau turėtų būti registruojami jų įsisteigimo vietoje priežiūrą vykdančioje muitinėje. Viena registracija turėtų galioti visoje muitų sąjungoje, tačiau turėtų būti nuolat atnaujinama. Todėl ekonominės veiklos vykdytojai turėtų būti įpareigoti informuoti muitinę apie visus jų registracijos duomenų pasikeitimus. Asmenys, atsakingi už prekes, įvežamas į Sąjungos muitų teritoriją ir išvežamas iš jos, turėtų užtikrinti, kad prekės atitiktų taikytiną teisę, be kita ko, taisykles dėl gyventojų saugos ir saugumo, taip pat teisės aktus, kuriais siekiama užkirsti kelią rizikai žmonių, gyvūnų ar augalų sveikatai ir gyvybei, aplinkai ar vartotojams, pavyzdžiui, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2023/988 ([9]) dėl bendros gaminių saugos, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2024/2853 ([10]) dėl atsakomybės už gaminius ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/1020 ([11]) dėl rinkos priežiūros ir gaminių atitikties. Turėtų būti nustatytos ir importuotojo pareigos, visų pirma pareiga būti įsisteigusiam Sąjungos muitų teritorijoje ir tos pareigos vykdymo išimtys. Tos pareigos turėtų atitikti esamas taisykles, pagal kurias deklarantas turi būti įsisteigęs Sąjungoje. Taip pat turėtų būti nustatytos eksportuotojo pareigos;

(16) jei nuotolinei prekybai skirtas prekes tiekiantis arba nuotolinėje prekyboje prekėmis tarpininkaujantis asmuo nurodo, kad jis veikia kaip importuotojas, tas asmuo turėtų užtikrinti, kad prekės atitiktų produktų pateikimui Sąjungos vidaus rinkai taikomus muitų teisės aktus ir kitus muitinių taikomus teisės aktus;

(17) ekonominės veiklos vykdytojams, atitinkantiems tam tikrus kriterijus ir sąlygas, būtinus, kad muitinės galėtų juos laikyti reikalavimų besilaikančiais ir patikimais verslininkais, gali būti suteiktas įgaliotojo ekonominės veiklos vykdytojo statusas, suteikiantis jiems galimybes naudotis su muitinės procesais susijusiomis lengvatomis. Įgyvendinant įgaliotųjų ekonominės veiklos vykdytojų schemą užtikrinama, kad verslininkai, vykdantys didžiąją dalį Sąjungos prekybos, būtų patikimi, tačiau ji turi tam tikrų trūkumų, į kuriuos dėmesys atkreiptas Reglamento (ES) Nr. 952/2013 vertinime ir Audito Rūmų išvadose. Siekiant spręsti tuos susirūpinimą keliančius klausimus, visų pirma dėl skirtingos nacionalinės praktikos ir sunkumų, susijusių su įgaliotųjų ekonominės veiklos vykdytojų reikalavimų laikymosi stebėsena, atitinkamos taisyklės turėtų būti iš dalies pakeistos, kad muitinėms būtų nustatyta pareiga bent kas trejus metus vykdyti to reikalavimų laikymosi stebėseną;

(18) dėl muitinės procesų ir muitinių veikimo pokyčių reikia muitinių ir ekonominės veiklos vykdytojų naujos partnerystės, t. y. patikimų ir patikrintų verslininkų schemos. Kriterijai ir sąlygos, kurių turi būti laikomasi norint gauti patikimo ir patikrinto verslininko statusą, turėtų būti grindžiami įgaliotojo ekonominės veiklos vykdytojo statuso suteikimo kriterijais, tačiau jais taip pat turėtų būti užtikrinama, kad muitinės galėtų laikyti verslininką skaidriai vykdančiu savo veiklą. Todėl tikslinga reikalauti, kad patikimo ir patikrinto verslininko statusą turintys verslininkai suteiktų muitinėms prieigą prie savo elektroninių sistemų, kuriose registruojamas jų vykdomas reikalavimų laikymasis ir jų prekių judėjimas, jeigu tokia prieiga yra proporcinga ir tikrai būtina. Toks skaidrumas turėtų būti siejamas su tam tikromis lengvatomis, kurios gali apimti galimybę išleisti prekes muitinės vardu, jai aktyviai nedalyvaujant, išskyrus atvejus, kai pagal kitus muitinių taikomus teisės aktus prieš išleidimą reikalaujama gauti patvirtinimą, taip pat galimybę atidėti skolos muitinei sumokėjimą. Patikimo ir patikrinto verslininko statusas neturėtų būti suteikiamas asmenims, kurie pakartotinai arba šiurkščiai pažeidžia kitus muitinių taikomus teisės aktus;

([9]) 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/988 dėl bendros gaminių saugos, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1025/2012 bei Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2020/1828 ir panaikinamos Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/95/EB bei Tarybos direktyva 87/357/EEB (OL L 135, 2023 5 23, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/988/oj).

([10]) 2024 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/2853 dėl atsakomybės už gaminius su trūkumais, kuria panaikinama Tarybos direktyva 85/374/EEB (OL L, 2024/2853, 2024 11 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/2853/oj).

([11]) 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1020 dėl rinkos priežiūros ir gaminių atitikties, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2004/42/EB ir reglamentai (EB) Nr. 765/2008 ir (ES) Nr. 305/2011 (OL L 169, 2019 6 25, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1020/oj).

(19) kad būtų užtikrintas muitų sąjungos vientisumas, o valstybių narių muitinės nuosekliai taikytų patikimo ir patikrinto verslininko statusą, būtina nustatyti mechanizmą, pagal kurį ES muitinės institucija ir Komisija galėtų įsikišti tais atvejais, kai yra požymių, kad patikimo ir patikrinto verslininko statusą turintis verslininkas nesilaiko reikalavimų. Toks mechanizmas turėtų sudaryti sąlygas ES muitinės institucijai, bendradarbiaujant su kompetentingomis muitinėmis, patikrinti, ar laikomasi patikimo ir patikrinto verslininko statusui taikomų reikalavimų, ypač kai kita valstybė narė nei ta, kurioje verslininkas yra įsisteigęs, turi pagrįstų abejonių dėl to, ar verslininkas laikosi reikalavimų. Tas mechanizmas yra labai svarbus siekiant užkirsti kelią neteisėtam patikimo ir patikrinto verslininko statuso taikymui ir neteisėtam įvežimui į Sąjungos muitų teritoriją. Siekiant užkirsti kelią vykdymo užtikrinimo skirtumams, kai įsisteigimo valstybė narė laiku arba tinkamai nesiima veiksmų, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai įsikišti priimant įgyvendinimo aktą, kuriuo reikalaujama, kad ta valstybė narė sustabdytų patikimo ir patikrinto verslininko statuso galiojimą arba jį panaikintų;

(20) galimybė eksploatuoti nuotolinei prekybai skirtą muitinės sandėlį ir taikyti kitas nuostatas dėl nuotolinės prekybos ir supaprastinimų turėtų paskatinti naudoti ne siuntinius, o nesupakuotus kiekius, kad muitinėms būtų lengviau valdyti atskirų siuntinių srautą. Nuostatos dėl nuotolinei prekybai skirto muitinės sandėlio turėtų numatyti, kad prekės į laisvą apyvartą išleidžiamos pardavimo ir išvežimo iš sandėlio momentu, o tai reiškia, kad prekių įvežimo į sandėlį metu prekės turi atitikti sąlygas, kurios joms būtų taikomos, jei jos tuo momentu būtų pateikiamos Sąjungos rinkai. Muitinės turėtų turėti galimybę tuo metu, kai nesupakuotos prekės padedamos į muitinės sandėlį, patikrinti tų prekių atitiktį Sąjungos rinkos taisyklėms. Galimybė naudoti tokį nuotolinei prekybai skirtą muitinės sandėlį turėtų būti sudaryta tik tiems ekonominės veiklos vykdytojams, kurie atitinka patikimo ir patikrinto verslininko statuso patikimumo kriterijus, kad ja nepiktnaudžiautų nepatikimi ekonominės veiklos vykdytojai;

(21) dėl muitinės procesų pokyčių taip pat reikia paaiškinti atstovų muitinėje vaidmenį. Tiek tiesioginio, tiek netiesioginio atstovavimo galimybė turėtų išlikti, tačiau turėtų būti paaiškinta, kad netiesioginis importuotojo arba eksportuotojo atstovas prisiima visas to importuotojo ar eksportuotojo pareigas – ne tik prievolę sumokėti skolą muitinei arba garantija užtikrinti jos sumokėjimą, bet ir pareigą laikytis kitų muitinių taikomų teisės aktų reikalavimų. Dėl tos priežasties atstovai muitinėje turi būti Sąjungos muitų teritorijos, kurioje jie atstovauja importuotojams arba eksportuotojams, gyventojai – taip būtų užtikrinta tinkama atskaitomybė už finansinius ir nefinansinius importuotojų ir eksportuotojų pareigų aspektus. Todėl naudojimasis Sąjungoje įsisteigusio netiesioginio atstovo muitinėje paslaugomis yra prieinama ir proporcinga alternatyva importuotojams ir eksportuotojams, kurie neturi komercinio padalinio Sąjungoje. Be to, trečiosiose valstybėse įsisteigę atstovai muitinėje turėtų galėti toliau teikti paslaugas Sąjungoje, jei jie atstovauja asmenims, kurie neprivalo būti įsisteigę Sąjungos muitų teritorijoje;

(22) labai mažos, mažosios ir vidutinės įmonės, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB ([12]), atlieka labai svarbų vaidmenį Sąjungos išorės prekyboje, tačiau laikydamosi muitinės reikalavimų jos dažnai susiduria su proporcionaliai didesne administracine ir reikalavimų laikymosi našta. Todėl svarbu atsižvelgti į jų specifinę padėtį ir remti priemones, kuriomis joms sudaromos palankesnės sąlygos laikytis reikalavimų, be kita ko, pasitelkiant supaprastintas procedūras, aiškias gaires ir galimybes naudotis atstovo muitinėje paslaugomis. Turėtų būti priimtos gairės, kuriomis būtų remiamos labai mažos, mažosios ir vidutinės įmonės, pripažįstant unikalius iššūkius, su kuriais susiduria tokios įmonės, kartu išlaikant išorės prekybos procesų vientisumą ir saugumą taikant įgaliotojo ekonominės veiklos vykdytojo ir patikimo ir patikrinto verslininko statusą. Reikėtų nuolat stengtis supaprastinti procedūras ir užtikrinti didesnį jų prieinamumą labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms, taip užtikrinant, kad būtų palengvintas ir skatinamas jų gyvybiškai svarbus vaidmuo Sąjungos išorės prekyboje;

([12]) 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija 2003/361/EB dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinio dydžio įmonių apibrėžimo (OL L 124, 2003 5 20, p. 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj).

(23) siekiant užtikrinti vienodą skaitmenizacijos lygį ir sudaryti vienodas sąlygas ekonominės veiklos vykdytojams visose valstybėse narėse, taip pat prisidėti prie sklandaus vidaus rinkos veikimo, turėtų būti įsteigta ES muitinės duomenų platforma – centralizuotų, saugių ir kibernetiniams incidentams atsparių elektroninių paslaugų ir sistemų muitinės tikslais rinkinys. ES muitinės duomenų platforma turėtų sudaryti sąlygas įgyvendinti muitų teisės aktų nuostatas, pavyzdžiui, dėl muitinės formalumų, muitinio tikrinimo, skolos muitinei apskaičiavimo ir pranešimo apie ją, Sąjungoje taikomos tvarkymo rinkliavos, akcizų ir PVM, garantijų valdymo ir prekių muitinio stebėjimo. ES muitinės duomenų platforma taip pat turėtų padėti įgyvendinti kitus muitinių taikomus teisės aktus. Ji turėtų užtikrinti joje tvarkomų duomenų kokybę, vientisumą, atsekamumą ir nepaneigiamumą, kad nei siuntėjas, nei gavėjas vėliau negalėtų užginčyti to, kad duomenimis buvo pasikeista. Tvarkant duomenis ES muitinės duomenų platformoje turėtų būti laikomasi atitinkamų kibernetinio saugumo ir asmens duomenų tvarkymo taisyklių. ES muitinės duomenų platformos modelį turėtų kartu nustatyti Komisija ir ES muitinės institucija, bendradarbiaudamos su valstybėmis narėmis. Komisijai taip pat turėtų būti pavesta užduotis sukurti, eksploatuoti ir prižiūrėti ES muitinės duomenų platformą ir ji turėtų turėti galimybę tą užduotį pavesti ES muitinės institucijai;

(24) atsižvelgiant į ES muitinės duomenų platformos vaidmenį užtikrinant Sąjungoje muitinės tikslais tvarkomų duomenų vientisumą ir saugumą ir į tai, kad toks užtikrinimas yra viešasis interesas ir gali būti laikomas vienu iš pagrindinių visuomenės interesų, būtina ES muitinės duomenų platformoje tvarkomus duomenis, įskaitant asmens duomenis ir kitus neskelbtinus duomenis, susijusius su prekių srautu ir Sąjungos bei nacionalinės teisės įgyvendinimu, apsaugoti nuo neteisėtos prieigos ir bet kokios kitos grėsmės tokių duomenų vientisumui ir saugumui. Todėl būtina, kad infrastruktūrai ir paslaugoms, kuriomis naudojantis veiktų ES muitinės duomenų platforma, būtų taikomos tam tikros sąlygos, kad būtų užtikrintas Sąjungos suverenumas šiuo atžvilgiu. Tų sąlygų laikymasis turėtų būti pademonstruojamas įrodymais, o ypatingos svarbos paslaugų atveju svarbu, kad be tų įrodymų dar būtų atliktas fizinių ir juridinių asmenų patikimumo patikrinimas, kaip numatyta Sąjungos ar nacionalinėje teisėje. Be to, ES muitinės duomenų platforma turėtų būti suprojektuota taip, kad būtų kuo labiau vengiama susaistymo su pardavėju situacijų;

(25) siekiant užtikrinti ES muitinės duomenų platformos patikimumą, sąveikumą ir ilgalaikį tvarumą, svarbu, kad jos kūrimas ir priežiūra atitiktų tarptautiniu mastu pripažintus programinės įrangos inžinerijos, sistemų testavimo, bandomųjų projektų ir priėmimo procedūrų standartus ir geriausią praktiką. Tai apima išsamų funkcinį ir nefunkcinį testavimą, struktūrizuotus bandomuosius etapus, kuriuose dalyvautų reprezentatyvūs suinteresuotieji subjektai, ir aiškiai apibrėžtus priimtinumo kriterijus veiklos rezultatams, atitikčiai ir saugumui patvirtinti. Tomis priemonėmis siekiama užtikrinti, kad sistema galėtų padėti atlikti suderintus muitinės formalumus visoje Sąjungoje ir atitiktų tiek valstybių narių, tiek ekonominės veiklos vykdytojų veiklos poreikius;

(26) ES muitinės duomenų platformos įgyvendinimo veikla turėtų apimti priemones, kuriomis būtų užtikrintas nepertraukiamas jos prieinamumas ir veikimas net ir didelės krizės atveju. Veiklos tęstinumo priemonės visų pirma turėtų apimti atsarginius pajėgumus, tinklo persijungimo mechanizmus ir duomenų atkūrimo protokolus, taip pat procedūras, kurių turi būti laikomasi ES muitinės duomenų platformos neprieinamumo arba gedimo atveju. Tais atvejais, kai ES muitinės duomenų platforma priklauso nuo fizinės infrastruktūros, turėtų būti apsvarstyta galimybė taikyti atsarginius sprendimus, išdėstytus geografiškai išsibarsčiusiuose centruose, kad vieno centro gedimo atveju būtų užtikrintas veiklos tęstinumas;

(27) ES muitinės duomenų platforma siekiama pakeisti esamas elektronines sistemas, kurias valstybės narės ir Komisija sukūrė pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 16 straipsnio 1 dalį, nes pereinamuoju laikotarpiu kai kurių iš jų yra palaipsniui atsisakoma. Tos esamos nacionalinės elektroninės sistemos nebus atnaujintos, net jei per nustatytus terminus ES muitinės duomenų platformos funkcijomis naudotis nebus galima. Todėl tokiam atvejui turėtų būti numatytas laikinas sprendimas. Atsižvelgiant į naujausią Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudenciją ([13]), tikslinga paaiškinti, kad automatizuoti ekonominės veiklos vykdytojų, muitinių ir kitų suinteresuotųjų subjektų informacijos mainai, vykdomi naudojantis ES muitinės duomenų platforma ir vykdomi pačios platformos, nepanaikina tų institucijų arba tų ekonominės veiklos vykdytojų atsakomybės už atitinkamus muitinės procesus. Net jei muitinės dalyvavimas priimant priemonę apima tik elektroninę komunikaciją naudojantis ES muitinės duomenų platforma, turėtų būti laikoma, kad atitinkamą priemonę priėmė ta institucija, tarsi ES muitinės duomenų platforma veiktų tos institucijos vardu;

([13]) 2023 m. vasario 7 d. Bendrojo Teismo nutartis byloje *Euranimi* / *Komisija*, T-81/22, ECLI:EU:T:2023:57.

(28) ES muitinės duomenų platformoje turėtų būti įmanoma vykdyti duomenų mainus su kitomis sistemomis, platformomis ar aplinkomis, siekiant pagerinti duomenų, kuriuos muitinė naudoja vykdydama savo užduotis, kokybę, taip pat siekiant dalytis atitinkamais muitinės duomenimis su kitomis institucijomis, kad būtų padidintas tikrinimo veiksmingumas vidaus rinkoje. Laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2024/903 ([14]) ir 2017 m. kovo 23 d. Komisijos komunikate „Europos sąveikumo sistema. Įgyvendinimo strategija“ nustatyto požiūrio, ES muitinės duomenų platforma Europoje turėtų skatinti tarpvalstybinį ir tarpsektorinį sąveikumą. Joje turėtų būti išnaudotas esamų Sąjungos lygmeniu prieinamų informacijos apie riziką šaltinių, pavyzdžiui, skubių pranešimų apie nesaugų maistą ir pašarus sistemos (RASFF) ir skubių pranešimų apie nesaugius ne maisto produktus sistemos „Safety Gate“, rinkos priežiūros informacinės ir ryšių sistemos (ICSMS) ir intelektinės nuosavybės teisių gynimo portalo „IP Enforcement“, potencialas. Ji turėtų padėti plėtoti strateginį ir operacinį muitinės ir kitų institucijų, organų bei tarnybų bendradarbiavimą, įskaitant informacijos mainus ir sąveikumą, pagal jų atitinkamą kompetenciją. Be to, ES muitinės duomenų platforma turėtų teikti įvairią pažangią duomenų analitiką, be kita ko, parengtą naudojant dirbtinį intelektą. Ta duomenų analizė turėtų padėti atlikti rizikos analizę, ekonominę ir predikcinę analizę, kad būtų galima numatyti galimą riziką, susijusią su į Sąjungą įvežamomis arba iš jos išvežamomis siuntomis;

(29) kad būtų užtikrinta geresnė prekybos srautų priežiūra ir supaprastintas bendradarbiavimo su kitomis institucijomis, kurios nėra muitinės, metodas, ES muitinės duomenų platforma turėtų būti pritaikyta bendradarbiavimui per ES muitinės vieno langelio aplinkos sistemą, o tais atvejais, kai ta sistema negali būti naudojama, pasiūlyti toms kitoms kompetentingoms institucijoms specialią paslaugą, kuria naudodamosi jos galėtų gauti atitinkamus duomenis, teikti informaciją muitinėms ir ta informacija su jomis dalytis bei užtikrinti, kad būtų laikomasi atitinkamuose sektoriuose taikomų reikalavimų. Ta speciali paslauga būtų būtina tais atvejais, kai kitos kompetentingos institucijos neturi elektroninės sistemos, kurią būtų galima susieti su ES muitinės duomenų platforma;

(30) kad prieš pateikiant ES muitinės duomenų platformą visiems ekonominės veiklos vykdytojams naudoti būtų galima atlikti platformos funkcijų testavimą, neatsižvelgiant į ekonominės veiklos vykdytojų statusą ar atitinkamą muitinės procesą, tikslinga leisti Komisijai nuspręsti savanoriškai nustatyti bandomąjį etapą. Vykdant tokį bandomąjį projektą būtų testuojamas savanoriškas tam tikrų procesų ir funkcijų įgyvendinimas neprisiimant teisinių pareigų. Kad būtų užtikrintas skaidrumas ir būtų informuojami suinteresuotieji subjektai, svarbu, kad Komisija viešai paskelbtų to bandomojo etapo planą, organizavimą ir trukmę, taip pat funkcijas, kurios turi bus taikomos ir testuojamos;

(31) institucijos, įmonės, vartotojai ir gyventojai turėtų turėti galimybę pranešti apie į Sąjungą importuotinas arba iš jos eksportuotinas prekes, kurios neatitinka atitinkamų muitinių taikomų Sąjungos teisės aktų. Apie tas prekes pateiktos informacijos prieinamumas turėtų būti užtikrintas ES muitinės duomenų platformoje ir ją turėtų būti galima naudoti rizikos valdymo tikslais;

(32) valstybės narės turėtų ir toliau galėti ne tik naudoti ES muitinės duomenų platformą, bet ir kurti savo taikomąsias programas, kuriose būtų galima naudotis ES muitinės duomenų platformos duomenimis. Valstybės narės turi užtikrinti, kad jų taikomosios programos atitiktų Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2022/2555 ([15]), visų pirma kiek tai susiję su kibernetinio saugumo rizikos valdymo priemonėmis. Kad būtų sutrumpintas įdiegimui reikalingas laikas, valstybės narės turėtų galėti ES muitinės institucijai suteikti tokioms taikomosioms programoms kurti reikalingų lėšų ir įgaliojimus. Tokiais atvejais ES muitinės institucija turėtų sukurti taikomąsias programas, kuriomis galėtų naudotis visos valstybės narės. Tai būtų galima padaryti sukuriant su pardavėju nesusaistytas atvirojo kodo taikomąsias programas pagal dalijimosi IT sprendimais ir jų pakartotinio naudojimo sistemą;

([14]) 2024 m. kovo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/903, kuriuo nustatomos viešojo sektoriaus aukšto lygio sąveikumo visoje Sąjungoje priemonės, (Europos sąveikumo aktas) (OL L, 2024/903, 2024 3 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/903/oj).

([15]) 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2022/2555 dėl priemonių aukštam bendram kibernetinio saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 910/2014 ir Direktyva (ES) 2018/1972 ir panaikinama Direktyva (ES) 2016/1148 (TIS 2 direktyva) (OL L 333, 2022 12 27, p. 80, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj).

(33) ES muitinės duomenų platforma turėtų sudaryti sąlygas duomenų srautui. Naudotojai turėtų turėti galimybę ES muitinės duomenų platformoje perduoti ir tvarkyti visus atitinkamus duomenis, kurių reikia, kad jie laikytųsi savo pareigų pagal muitų teisės aktus. Tie duomenys turėtų būti tvarkomi Sąjungos lygmeniu ir papildomi Sąjungos masto rizikos analize. Gauti duomenys turėtų būti pateikti valstybių narių muitinėms, kuriuos juos naudotų savo pareigoms vykdyti. Galiausiai, ES muitinės duomenų platformai turėtų būti pranešami tikrinimo, atlikto pasinaudojus tos platformos duomenimis, rezultatai. Svarbu, kad ES muitinės duomenų platforma sudarytų sąlygas joje turimus duomenis tvarkyti kuo greičiau;

(34) ES muitinės duomenų platformai teikiami duomenys dažniausiai bus ne asmens duomenys, kuriuos ekonominės veiklos vykdytojai pateikia apie prekes, kuriomis jie prekiauja. Vis dėlto tie duomenys taip pat galėtų apimti asmens duomenis, visų pirma asmenų, veikiančių ekonominės veiklos vykdytojo arba institucijos vardu, vardus ir pavardes. Siekiant užtikrinti, kad ir asmens duomenys, ir komercinė informacija būtų vienodai apsaugoti, turėtų būti nustatytos konkrečios prieigos prie jų taisyklės, konfidencialumo taisyklės ir naudojimosi ES muitinės duomenų platforma sąlygos. Visų pirma turėtų būti nustatyta, kurie subjektai, be atitinkamų asmenų, Komisijos, muitinių ir ES muitinės institucijos, gali susipažinti su ES muitinės duomenų platformoje turimais duomenis arba juos tvarkyti, šių subjektų poreikius suderinant su poreikiu užtikrinti, kad muitinės tikslais surinkti asmens ir konfidencialūs duomenys papildomais tikslais būtų naudojami tik tiek, kiek tai būtina;

(35) valstybės narės, pasikonsultavusios su Komisija, turėtų turėti galimybę nurodyti konkrečius duomenis, kurių atskleidimas pakenktų jų esminiams saugumo interesams, kad ES muitinės duomenų platformoje jie būtų taip pažymėti technine žyma, kad toliau tokius duomenis galėtų tvarkyti tik atitinkamos valstybės narės kompetentingos institucijos, nebent tos institucijos aiškiai leistų tolesnį tvarkymą. Duomenis ES muitinės duomenų platformai perduodantis asmuo turėtų aiškiai nustatyti tokių duomenų, kurie gali būti susieti su konkrečiomis tiekimo grandinėmis arba duomenų kategorijomis, tvarkymo apribojimus. Kad galėtų pasinaudoti ta galimybe, atitinkama valstybė narė turėtų informuoti Komisiją apie konkrečius esminius saugumo interesus, kuriems kyla pavojus, ir paaiškinti, kodėl ji mano, kad tie interesai negalėtų būti pakankamai apsaugoti taikant bendrąją nuostatų dėl duomenų tvarkymo ES muitinės duomenų platformoje sistemą;

(36) su sąlyga, kad laikomasi duomenų apsaugos taisyklių, visų pirma taisyklių dėl neskelbtinų muitinės duomenų ir neskelbtinų komercinių duomenų, trečiosioms šalims galėtų būti suteikta galimybė konkrečiais tikslais susipažinti su agreguotais muitinės duomenimis, kurie nėra konfidencialūs duomenys, asmens duomenys ir neskelbtini komerciniai duomenys, pateikus tinkamai pagrįstą prašymą;

(37) siekiant užtikrinti, kad Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) galėtų naudotis savo įgaliojimais atlikti tyrimus, susijusius su Sąjungos interesams kenkiančia nesąžininga veikla, tikslinga, kad ji turėtų prieigą prie ES muitinės duomenų platformos duomenų, kuri būtų labai panaši į Komisijos turimą prieigą. Todėl OLAF turėtų būti suteikta teisė tvarkyti tuos duomenis laikantis atitinkamuose Sąjungos teisės aktuose, be kita ko, Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ([16]) ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 515/97 ([17]), nustatytų su duomenų apsauga susijusių sąlygų;

([16]) 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj).

([17]) 1997 m. kovo 13 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 515/97 dėl valstybių narių administracinių institucijų tarpusavio pagalbos ir dėl pastarųjų bei Komisijos bendradarbiavimo, siekiant užtikrinti teisingą muitinės ir žemės ūkio teisės aktų taikymą (OL L 82, 1997 3 22, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/515/oj).

(38) lygiai taip pat Europos prokuratūra, pateikusi prašymą, turėtų turėti galimybę gauti ES muitinės duomenų platformoje esančius duomenis, siekiant užtikrinti, kad ji galėtų atlikti tyrimus su muitine susijusiais klausimais;

(39) Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra (Europolas), pateikusi prašymą, turėtų turėti galimybę gauti ES muitinės duomenų platformoje esančius duomenis, kad galėtų vykdyti savo užduotis, nurodytas Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/794 ([18]). Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra (*Frontex*), pateikusi prašymą, turėtų turėti galimybę gauti ES muitinės duomenų platformoje esančius ne asmens duomenis;

(40) siekiant išsaugoti valstybių narių nacionalinių IT sistemų funkcijas, valstybių narių mokesčių administratoriai turėtų turėti galimybę duomenis tvarkyti tiesiogiai ES muitinės duomenų platformoje. Todėl institucijoms, atsakingoms už maisto saugą pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/625 ([19]), ir institucijoms, atsakingoms už rinkos priežiūrą pagal Reglamentą (ES) 2019/1020, ES muitinės duomenų platformoje turėtų būti teikiamos tinkamos paslaugos ir parūpintos tinkamos priemonės, kad jos galėtų naudotis atitinkamais muitinės duomenimis ir taip prisidėti prie atitinkamų Sąjungos teisės aktų vykdymo užtikrinimo ir galėtų bendradarbiauti su muitinėmis, siekiant kuo labiau sumažinti reikalavimų neatitinkančių gaminių įvežimo į Sąjungą riziką;

(41) pagal Tarybos reglamento (ES) 2017/1939 ([20]) 24 straipsnį ES muitinės institucija ir kompetentingos muitinės turi nepagrįstai nedelsdamos pranešti Europos prokuratūrai apie visus nusikalstamos veiklos atvejus, kurių atžvilgiu ji galėtų naudotis savo kompetencija pagal to reglamento 22 straipsnį ir 25 straipsnio 2 ir 3 dalis. ES muitinės institucija ir kompetentingos muitinės neturėtų imtis priemonių, kurios galėtų kelti pavojų kompetentingos nacionalinės teisminės ar teisėsaugos institucijos arba Europos prokuratūros dėl tų pačių faktų vykdomų nusikalstamų veikų tyrimų konfidencialumui;

(42) taisyklėmis ir nuostatomis dėl prieigos prie ES muitinės duomenų platformos ir informacijos mainų neturėtų būti daromas poveikis Reglamentu (EB) Nr. 515/97 sukurtai Muitinės informacinei sistemai (MIS) ir ataskaitų teikimo pareigoms informuotumo apie padėtį kontekste pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/1896 ([21]);

([18]) 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/794 dėl Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūros (Europolo), kuriuo pakeičiami ir panaikinami Tarybos sprendimai 2009/371/TVR, 2009/934/TVR, 2009/935/TVR, 2009/936/TVR ir 2009/968/TVR (OL L 135, 2016 5 24, p. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/794/oj).

([19]) 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/625 dėl oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos, kuri vykdoma siekiant užtikrinti maisto ir pašarų srities teisės aktų bei gyvūnų sveikatos ir gerovės, augalų sveikatos ir augalų apsaugos produktų taisyklių taikymą, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 999/2001, (EB) Nr. 396/2005, (EB) Nr. 1069/2009, (EB) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 ir (ES) 2016/2031, Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1/2005 ir (EB) Nr. 1099/2009 bei Tarybos direktyvos 98/58/EB, 1999/74/EB, 2007/43/EB, 2008/119/EB ir 2008/120/EB, ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 854/2004 ir (EB) Nr. 882/2004, Tarybos direktyvos 89/608/EEB, 89/662/EEB, 90/425/EEB, 91/496/EEB, 96/23/EB, 96/93/EB ir 97/78/EB bei Tarybos sprendimas 92/438/EEB (Oficialios kontrolės reglamentas) (OL L 95, 2017 4 7, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/625/oj).

([20]) 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj).

([21]) 2019 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1896 dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų, kuriuo panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1052/2013 ir (ES) 2016/1624 (OL L 295, 2019 11 14, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj).

(43) Komisija, įvertinusi esamas apsaugos priemones, kurias yra įdiegusi kiekviena institucija arba tam tikros kategorijos institucijos, kad būtų užtikrintas teisingas asmens ir neskelbtinų komercinių duomenų tvarkymas, turėtų nustatyti įgyvendinimo taisykles, kuriomis būtų nustatytos atitinkamų institucijų prieigos prie ES muitinės duomenų platformos sąlygos;

(44) tikslinga, kad ES muitinės duomenų platformoje asmens duomenys būtų saugomi ne ilgiau kaip 10 metų. Tas laikotarpis yra pagrįstas atsižvelgiant į galimybę muitinėms pranešti apie skolą muitinei praėjus ne daugiau kaip 10 metų nuo reikiamos informacijos apie siuntą gavimo, taip pat siekiant užtikrinti, kad Komisija, ES muitinės institucija, OLAF, Europos prokuratūra, muitinės ir kitos kompetentingos institucijos galėtų atlikti kryžminę ES muitinės duomenų platformoje esančios informacijos ir informacijos, kuri saugoma kitose sistemose ir kuria su tomis sistemomis buvo pasikeista, patikrą. Be to, tas laikotarpis turėtų būti suderintas su saugojimo laikotarpiu, kurio reikalaujama pagal kitus muitinių taikomus teisės aktus, kai tokie teisės aktai yra svarbūs muitiniam tikrinimui. Taip pat tikslinga, kad tais atvejais, kai asmens duomenys reikalingi teismo ir administracinių procesų, tyrimų ir tikrinimo po prekių išleidimo tikslais, saugojimo laikotarpis būtų sustabdytas, kad būtų išvengta asmens duomenų ištrynimo ir nebūtų prarasta jų naudojimo tais tikslais galimybė;

(45) asmens ir kitų duomenų apsauga ES muitinės duomenų platformoje taip pat turėtų apimti duomenų subjektų teisių apribojimo taisykles. Todėl tikslinga, kad muitinės, Komisija arba ES muitinės institucija galėtų apriboti duomenų subjektų teises, kai tai būtina siekiant užtikrinti, kad nebūtų pakenkta vykdymo užtikrinimo veiksmams, rizikos analizei ir muitiniam tikrinimui. Be to, tokie apribojimai taip pat galėtų būti taikomi, kai tai būtina siekiant apsaugoti po vykdymo užtikrinimo veiksmų vykdomus teismo ar administracinius procesus. Tokie apribojimai turėtų būti tinkamai pagrįsti atsižvelgiant į muitinių, Komisijos ar ES muitinės institucijos veiklą bei prerogatyvas ir turėtų būti taikomi tik tiek laiko, kiek reikia toms prerogatyvoms išsaugoti;

(46) bet koks asmens duomenų tvarkymas pagal šį reglamentą turėtų būti atliekamas laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 ([22]), Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES)2018/1725 ([23]) arba Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/680 ([24]), atsižvelgiant į atitinkamą jų taikymo sritį. Asmens duomenis ES muitinės duomenų platformoje tvarkančios institucijos ar organai, išskyrus muitines, Komisiją ir ES muitinės instituciją, pagal taikytinas taisykles turi būti laikomi duomenų valdytojais;

([22]) 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

([23]) 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

([24]) 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/680 dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuriuo panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR (OL L 119, 2016 5 4, p. 89, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/680/oj).

(47) siekiant užtikrinti sąveikumą ir keitimąsi duomenimis su tam tikromis kitomis Sąjungos ne muitinės sistemomis ir muitinės formalumų, nurodytų Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2022/2399 ([25]), atžvilgiu, į ES muitinės duomenų platformą turėtų būti integruota Europos Sąjungos muitinės vieno langelio sertifikatų mainų sistema (ES CSW-CERTEX), sukurta pagal tą reglamentą. Kol į ES muitinės duomenų platformą bus visapusiškai integruota ES CSW-CERTEX, ES muitinės duomenų platforma turėtų vykdyti verslo ir techninių duomenų transformavimą, kad būtų sudarytos sąlygos keistis duomenimis per ES CSW-CERTEX;

(48) turėtų būti nustatyti duomenų reikalavimai, kad ekonominės veiklos vykdytojams būtų pateiktos bendros gairės dėl duomenų, kurių jiems reikia savo tikslams, visų pirma susijusiems su muitų teisės aktų įgyvendinimu, pasiekti. ES muitinės duomenų platforma bus vienintelis tokių duomenų įvedimo taškas, todėl tokių duomenų formatavimo ir kodavimo taisyklės turėtų būti nustatytos ES muitinės duomenų platformos techninėse specifikacijose, kurios yra lankstesnė priemonė nei teisinės nuostatos. Tačiau būtina parengti suderintą muitinės duomenų modelį ir semantinius duomenų reikalavimus;

(49) muitinės rizikos valdymas Sąjungos lygmeniu yra labai svarbus siekiant užtikrinti, kad muitinis tikrinimas valstybėse narėse būtų atliekamas suderintai. Šiuo metu taikoma bendra rizikos valdymo schema apima galimybę nustatyti bendras prioritetines tikrinimo sritis ir bendrus rizikos kriterijus bei standartus finansinės rizikos srityje, kad būtų galima atlikti muitinį tikrinimą, tačiau ji turi didelių trūkumų. Siekiant reaguoti į tai, kad nėra suderinto muitinio tikrinimo taikymo ir suderinto rizikos valdymo, o tai kenkia Sąjungos ir valstybių narių finansiniams ir nefinansiniams interesams, tikslinga peržiūrėti taisykles dėl rizikos valdymo, kad būtų nustatytas patikimesnis rizikos valdymo metodas, kuriuo būtų atsižvelgiama tiek į finansinę, tiek nefinansinę riziką. Tai apima ir Audito Rūmų nustatytų struktūrinių problemų, susijusių su finansinės rizikos valdymu, sprendimą. Visų pirma, laikantis cikliško požiūrio, tikslinga apibūdinti, kokią veiklą apima muitinės rizikos valdymas. Taip pat svarbu nustatyti Komisijos, ES muitinės institucijos ir valstybių narių muitinių vaidmenis ir atsakomybę. Taip pat labai svarbu įgalioti Komisiją nustatyti bendras prioritetines tikrinimo sritis ir bendrus rizikos kriterijus bei standartus, taip pat nustatyti konkrečias kitų muitinių taikomų teisės aktų taikymo sritis, kurioms turėtų būti teikiama pirmenybė vykdant bendrą rizikos valdymą ir tikrinimą, nepakenkiant saugumui;

(50) todėl tikslinga pradėti Sąjungos lygmens rizikos valdymo veiklą ir apibrėžti nuostatas, kuriomis būtų užtikrintas išsamių su rizikos valdymu susijusių duomenų, įskaitant visų tikrinimų rezultatus ir vertinimą, rinkimas Sąjungos lygmeniu. Turėtų būti numatyta bendra rizikos analizė ir atitinkamų Sąjungos lygmens tikrinimo rekomendacijų teikimas muitinėms. Laikantis principo „laikykis taisyklių arba paaiškink“, tų tikrinimo rekomendacijų turėtų būti laikomasi arba turėtų būti nurodomos įtikinamos priežastys, dėl kurių jų nesilaikoma. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė duoti nurodymą, kad Sąjungai skirtos prekės negali būti pakraunamos ar gabenamos. Sąjungos lygmens rizikos ir grėsmių analizė turėtų būti grindžiama nuolat atnaujinamais Sąjungos lygmens duomenimis, o ją vykdant turėtų būti nustatytos priemonės ir tikrinimai, taikytini atvykimo į Sąjungos teritoriją ir išvykimo iš jos sienos perėjimo punktuose;

([25]) 2022 m. lapkričio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/2399, kuriuo sukuriama Europos Sąjungos muitinės vieno langelio aplinka ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 952/2013 (OL L 317, 2022 12 9, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2399/oj).

(51) bendradarbiavimo, vykdomo konkrečiai su teisėsaugos ir saugumo institucijomis, kontekste Sąjungos lygmens rizikos valdymas, kai įmanoma, turėtų ir papildyti, ir kaip šaltinį naudoti Sąjungos lygmeniu atliekamas strategines analizes ir grėsmių vertinimus, įskaitant Europolo ir *Frontex* atliekamas strategines analizes ir grėsmių vertinimus, kad padėtų veiksmingai ir efektyviai užkirsti kelią nusikalstamumui ir su juo kovoti. Muitų teisės aktų ir kitų muitinių taikomų teisės aktų pažeidimas turėtų turėti įtakos importuotojų, įskaitant nuotolinei prekybai skirtų prekių importuotojus, ar eksportuotojų rizikos profiliui;

(52) reikia persvarstyti muitinės procedūros įforminimo prekėms procesą, kad būtų atsižvelgta į naujus toje procedūroje dalyvaujančių asmenų vaidmenis ir atsakomybę. Todėl atsakomybę už informacijos teikimą muitinėms turėtų prisiimti už prekes atsakingas asmuo – t. y. importuotojas, eksportuotojas arba tranzito procedūros vykdytojas, o ne deklarantas. Atsakingas asmuo turėtų pateikti muitinei duomenis arba užtikrinti jų prieinamumą, kai tik tuos duomenis gauna ir bet kuriuo atveju prieš prekių išleidimą muitinės procedūrai atlikti, kad muitinės galėtų atlikti rizikos analizę ir imtis atitinkamų priemonių;

(53) tačiau elektroninės prekybos atveju ir atsižvelgiant į didesnį elektroninės prekybos sandorių skaičių tikslinga, kad asmenys, kurie naudojasi Direktyvos 2006/112/EB XII antraštinės dalies 6 skyriaus 4 skirsnyje nustatyta specialia schema (toliau – vieno langelio principu grindžiamos sistemos importo apmokestinimo schema arba IOSS schema), ne vėliau kaip kitą dieną po mokėjimo priėmimo turėtų pateikti duomenis apie prekių, kurios turi būti importuotos, pardavimą;

(54) tinkamai pagrįstomis aplinkybėmis muitinės turėtų turėti galimybę leisti patikimiems ir patikrintiems verslininkams papildyti duomenis apie išleistas prekes vėlesniame etape, nes tie verslininkai nenutrūkstamai su muitine dalijasi duomenimis apie sandorius ir gali būti laikomi patikimais. Tokios aplinkybės galėtų būti susijusios su pagrindžiamaisiais dokumentais arba su tuo, kad prekių išleidimo momentu jų galutinės muitinės vertės nustatyti neįmanoma;

(55) siekiant supaprastinti muitinės procesą, susijusį su prekių įvežimu į Sąjungos muitų teritoriją, kartu užtikrinant, kad už tas prekes būtų atsakingas vienas asmuo, įvairūs tiekimo grandinės dalyviai turėtų pateikti savo atitinkamos informacijos apie atitinkamas prekes dalį ir susieti ją su konkrečia siunta. Prekės į Sąjungos muitų teritoriją turėtų būti įvežamos tik tuo atveju, jei yra Sąjungoje įsisteigęs importuotojas arba Sąjungoje įsisteigęs importuotojo vardu veikiantis netiesioginis atstovas, kurie prisiima atsakomybę už tas prekes. Importuotojas arba jo vardu veikiantis netiesioginis atstovas turėtų pateikti muitinei informaciją apie prekes ir muitinės procedūrą, kuri joms turėtų būti įforminta, ir tai turėtų padaryti kuo ankstesniame etape, jei įmanoma – prieš fiziškai atgabenant prekes. Paslaugų teikėjas arba muitinės tarpininkas turėtų turėti galimybę pateikti informaciją importuotojo vardu ir veikdamas jo interesais, tačiau importuotojas turėtų likti atsakingas už tai, kad būtų užtikrinama prekių atitiktis reikalavimams, susijusiems su finansine ir nefinansine rizika. Vežėjai, kurie faktiškai atveža prekes, taip pat turėtų pateikti tam tikrą informaciją apie prekes prieš jas pakraunant ar atvežant (toliau – išankstinė informacija apie krovinį) ir susieti savo informaciją su importuotojo informacija, jei ji jau pateikta, nebūtinai turėdami prieigą prie visų importuotojo pateiktų duomenų. Be to, siekiant atsižvelgti į sudėtingesnes tiekimo grandines ir transporto tinklus, turėtų būti galima reikalauti, kad tam tikri kiti asmenys užpildytų informaciją apie prekes, kurios turi būti įvežtos į Sąjungos muitų teritoriją. Importuotojas, vežėjas ar kiti muitinei informaciją teikiantys asmenys turėtų būti įpareigoti ištaisyti informaciją, sužinoję, kad ji yra neteisinga; tai turi būti padaryta prieš muitinėms nustatant pažeidimus, kuriuos jos ketina tirti;

(56) į Sąjungos muitų teritoriją įvežtos ne Sąjungos prekės turėtų būti laikomos laikinai saugomomis nuo to momento, kai vežėjas praneša apie jų atvežimą, iki muitinės procedūros joms įforminimo, išskyrus atvejus, kai joms tranzito procedūra jau buvo įforminta. Siekiant užtikrinti tinkamą muitinės priežiūrą, ta padėtis, išskyrus išimtinius atvejus, turėtų trukti ribotą laiką ir ne ilgiau kaip 90 dienų;

(57) būtina palikti galioti taisykles, pagal kurias nustatoma, ar prekės yra Sąjungos, ar ne Sąjungos prekės, ir ar galima daryti prielaidą, kad prekės turi Sąjungos prekių statusą, ar tokį statusą reikia įrodyti, ypač tais atvejais, kai prekės laikinai išvežamos iš Sąjungos muitų teritorijos;

(58) muitinės, turėdamos atitinkamai procedūrai atlikti būtiną informaciją, remdamosi rizikos analize turėtų nuspręsti, ar atlikti papildomą prekių tikrinimą, jas išleisti, atsisakyti jas išleisti ar sustabdyti jų išleidimą arba nesiimti jokių veiksmų tam tikrą laikotarpį, kuriam pasibaigus būtų laikoma, kad prekės yra išleistos. Kai būtina, muitinės tokį sprendimą turėtų priimti bendradarbiaudamos su kitomis kompetentingomis institucijomis. Atitinkamai, muitinės turėtų atsisakyti išleisti prekes, jei jos turi įrodymų, kad prekės neatitinka taikomų teisinių reikalavimų. Nustačius, kad ekonominės veiklos vykdytojas sistemingai daro kartotinius su nuotoline prekyba susijusius pažeidimus, tokie įrodymai turėtų būti taikomi bent šešių mėnesių laikotarpiu ir apimti visas prekes, apie kurių atvežimą išleidimui į laisvą apyvartą praneša tas ekonominės veiklos vykdytojas. Jeigu muitinės, siekdamos nustatyti, ar prekės atitinka taikytinus teisinius reikalavimus, turi konsultuotis su kitomis kompetentingomis institucijomis, jos turėtų sustabdyti tų prekių išleidimą bent iki tol, kol įvyks tos konsultacijos. Tokiais atvejais tolesni muitinių sprendimai dėl prekių turėtų priklausyti nuo kitų kompetentingų institucijų atsakymų. Kad nebūtų stabdoma nei verslininkų, nei muitinių veikla tais atvejais, kai išvadai dėl atitikties priimti reikia šiek tiek laiko, muitinės turėtų turėti galimybę išleisti prekes su sąlyga, kad verslininkas ir toliau jas informuos apie tų prekių buvimo vietą;

(59) siekiant užtikrinti teisinį tikrumą verslininkams, kurie informaciją pateikia laiku, neįpareigojant muitinių reaguoti į kiekvieną siuntą, prekės, kurios nebuvo atrinktos tikrinti, praėjus pagrįstam laikotarpiui, turėtų būti laikomos išleistomis. Komisijai turėtų būti suteikta teisė nustatyti tą laikotarpį deleguotuosiuose aktuose, prireikus pritaikant jį pagal transporto arba sienos perėjimo punkto rūšį;

(60) kadangi patikimo ir patikrinto verslininko statusą turintys verslininkai laikomi patikimais ir muitinei teikia duomenis apie prekių judėjimą taip arti tikrojo laiko, kaip techniškai įmanoma, ir duomenis apie atitiktį, taip pat suteikia visapusišką prieigą prie savo sistemų, apskaitos registrų ir duomenų apie operacijas, tokie verslininkai turėtų turėti galimybę muitinės prižiūrimi išleisti savo prekes, nelaukdami jos įsikišimo. Taigi, patikimi ir patikrinti verslininkai turėtų turėti galimybę išleisti prekes muitinių vardu, tas prekes gavę importuotojo, savininko arba gavėjo verslo vietoje arba jas išsiuntę iš eksportuotojo, savininko arba siuntėjo verslo vietos. Kadangi preziumuojama, kad patikimi ir patikrinti verslininkai veikia skaidriai, kiekvienas prekių atvežimas ir pristatymas turėtų būti tinkamai registruojamas ES muitinės duomenų platformoje. Patikimi ir patikrinti verslininkai turėtų būti įpareigoti informuoti muitines kilus problemai, kad jos galėtų priimti galutinį sprendimą dėl prekių išleidimo. Kai patikimų ir patikrintų verslininkų vidaus kontrolės sistemos yra pakankamai patikimos, muitinės, bendradarbiaudamos su kitomis kompetentingomis institucijomis, turėtų turėti galimybę leisti tiems verslininkams patiems atlikti tam tikrus patikrinimus. Tačiau muitinėms turėtų būti palikta galimybė bet kuriuo metu patikrinti prekes;

(61) tikslinga nustatyti priemones, kuriomis būtų reglamentuojamas perėjimas nuo muitinės deklaracijomis grindžiamos sistemos prie sistemos, grindžiamos informacijos teikimu ES muitinės duomenų platformai arba jos prieinamumo platformai užtikrinimu. Pereinamuoju laikotarpiu ekonominės veiklos vykdytojai turėtų turėti galimybę pateikti muitinės deklaracijas, kad galėtų deklaruoti savo ketinimą prekėms įforminti muitinės procedūrą. Tačiau, kai tik bus užtikrinti ES muitinės duomenų platformos pajėgumai, ekonominės veiklos vykdytojams taip pat turėtų būti suteikta galimybė teikti informaciją arba užtikrinti jos prieinamumą muitinėms naudojantis ta platforma, o muitinės turėtų nebeleisti jokiam ekonominės veiklos vykdytojui prašyti leidimo pasinaudoti su muitinės deklaracija susijusiais supaprastinimais. Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui visi leidimai turėtų nustoti galioti, nes muitinės deklaracijų nebeliks. Kiek tai susiję su nuotoline prekyba prekėmis, muitinės deklaracijų pateikimo pereinamasis laikotarpis turėtų trukti iki tol, kol bus užtikrinti ES muitinės duomenų platformos pajėgumai apdoroti atitinkamus nuotolinės prekybos duomenis;

(62) tikslus asmens, kuris veikia kaip importuotojas, nustatymas priklauso nuo atitinkamo muitinės proceso etapo ir pobūdžio. Vienu metu turėtų būti tik vienas importuotojas;

(63) nuotolinės prekybos atveju laikoma, kad nuotolinei prekybai skirtas prekes tiekiantis arba nuotolinėje prekyboje prekėmis tarpininkaujantis asmuo yra asmuo, kuris nustato, kad prekės iš trečiosios valstybės turi būti įvežtos į Sąjungos muitų teritoriją, nes jis nustato tiekimo grandinę ir yra atsakingas už prekių praradimo, sugadinimo arba vėlavimo riziką iki pat jų pristatymo vartotojui. Todėl, kad nuotolinės prekybos atveju prekes būtų galima išleisti į laisvą apyvartą, priklausomai nuo taikomos tvarkos importuotoju bus laikomas nuotolinei prekybai skirtas prekes tiekiantis arba nuotolinėje prekyboje prekėmis tarpininkaujantis asmuo, ir tokiu būdu nustatytas asmuo turėtų būti nurodytas kaip importuotojas;

(64) nuotolinei prekybai skirtas prekes, kurios turi būti importuotos iš trečiųjų valstybių į Sąjungos muitų teritoriją, tiekiantis arba nuotolinėje prekyboje tomis prekėmis tarpininkaujantis asmuo, kuris yra importuotojas, turėtų būti atsakingas už reikalaujamos informacijos apie nuotolinę prekybą pateikimą muitinėms prieš tų prekių išleidimą. Importuotoju laikomas asmuo turėtų vykdyti importuotojo pareigas;

(65) kai nuotolinei prekybai skirtas prekes, kurios turi būti importuotos iš trečiųjų valstybių į Sąjungos muitų teritoriją, tiekiantis arba nuotolinėje prekyboje tomis prekėmis tarpininkaujantis asmuo nėra įsisteigęs Sąjungos muitų teritorijoje, turėtų būti galima toms prekėms įforminti muitinės procedūrą, jei tas prekes veikdamas savo vardu ir nuotolinei prekybai skirtų prekių importuotojo interesais pateikia įgaliotojo ekonominės veiklos vykdytojo statusą turintis netiesioginis atstovas, kuris tuo atžvilgiu prisiima nuotolinei prekybai skirtų prekių importuotojo pareigas;

(66) šio reglamento nuostatos, įskaitant nuostatas dėl nuotolinei prekybai skirtų prekių importuotojo, nei *de jure*, nei *de facto* neprilygsta tarpininkavimo paslaugų teikėjų bendrai pareigai vykdyti stebėseną;

(67) SESV 29 straipsnyje reikalaujama, kad iš trečiosios valstybės įvežti gaminiai turi būti laikomi esančiais laisvoje apyvartoje, jei atlikti importo formalumai ir sumokėti muitai arba lygiaverčio poveikio mokėjimai. Tačiau išleidimas į laisvą apyvartą neturėtų būti suprantamas kaip įrodymas, kad laikomasi muitų teisės aktų ir kitų muitinių taikomų teisės aktų;

(68) prekių išvežimo iš Sąjungos muitų teritorijos procesas turėtų būti racionalizuotas ir supaprastintas, kaip ir įvežimo procesas. Todėl tikslinga reikalauti, kad už prekes būtų atsakingas Sąjungoje įsisteigęs asmuo, t. y. eksportuotojas. Prieš išveždamas prekes iš Sąjungos eksportuotojas turėtų pateikti muitinei atitinkamą informaciją, kurioje būtų nurodyta, ar prekės yra Sąjungos prekės ar ne Sąjungos prekės, kurios turi būti eksportuotos, arba užtikrinti tokios informacijos prieinamumą ir prireikus ją pritaikyti;

(69) siekiant užtikrinti tinkamą su iš Sąjungos muitų teritorijos išvežamomis prekėmis susijusios rizikos valdymą, turėtų būti reikalaujama, kad už eksportą atsakinga muitinė prieš išvežant prekes iš Sąjungos muitų teritorijos atliktų informacija apie prekes grindžiamą rizikos analizę ir imtųsi arba reikalautų imtis atitinkamų priemonių. Tokios priemonės turėtų apimti ne tik priemones, kurios yra numatytos muitinės procedūros įforminimui prekėms ir kurios taip pat yra taikytinos tais atvejais, kai prekės turi būti eksportuotos, bet ir reikalavimą, kad tikrinimą atliktų muitinė, kurios kompetencijai priklauso prekių ir išvežimo vietos priežiūra, o prireikus – kitos kompetentingos institucijos;

(70) siekiant užtikrinti, kad muitų taikymo sustabdymo procedūros taip pat būtų skaidrios, tikslinga racionalizuoti reikalavimų nuostatas dėl leidimų taikyti specialiąsias procedūras. Visų pirma, siekiant aiškumo ir teisinio tikrumo, sąlygos, pagal kurias nustatoma, ar norint įvertinti, ar leidimo suteikimas galėtų daryti neigiamą poveikį Sąjungos gamintojų interesams (vadinamasis ekonominių sąlygų tikrinimas), yra būtina Sąjungos lygmens nuomonė, turėtų būti kodifikuotos ir reglamentuojamos deleguotaisiais aktais. Be to, kadangi poveikis Sąjungos gamintojų interesams gali priklausyti nuo prekių, kurioms įforminta specialioji procedūra, kiekio, turėtų būti nustatyta tam tikra riba, kurios nepasiekus būtų laikoma, kad neigiamo poveikio tokiems interesams nėra;

(71) peržiūrėtos Konvencijos dėl laivybos Reinu 9 straipsnyje daroma nuoroda į priedą (Reino manifestą), kuriuo palengvintas prekių gabenimas Reino upe ir jos intakais, laikant tokį gabenimą muitinės tranzito procedūra kertant keturių valstybių narių, t. y. Belgijos, Nyderlandų, Prancūzijos ir Vokietijos, taip pat Šveicarijos nacionalines sienas. Remiantis muitinės administracijų pateikta informacija, Reino manifestas muitinės tranzito procedūroms vykdyti prie Reino upės esančiose valstybėse narėse praktiškai nebenaudojamas. Vietoj jo gabenant prekes Reino upe ir jo intakais dabar taikoma Reglamentu (ES) Nr. 952/2013 nustatyta Sąjungos tranzito procedūra, naudojantis Naująja kompiuterizuota tranzito sistema. Todėl tikslinga pašalinti nuorodą į Reino manifestą tais atvejais, kai prekių gabenimas laikomas išoriniu arba vidaus tranzitu;

(72) siekiant padidinti skaidrumą dėl asmens, atsakingo už pareigų, susijusių su Sąjungos tranzito procedūra, vykdymą ir už siuntos turinį bei su ja susijusią riziką, tikslinga reikalauti, kad tranzito procedūros vykdytojas atskleistų bent informaciją apie importuotoją arba eksportuotoją, kurio užsakymu vykdomas prekių gabenimas, transporto priemonę ir prekių, kurioms įforminta ta procedūra, identifikacinius duomenis. Turėdamos tokią informaciją muitinės galėtų veiksmingiau prižiūrėti atitinkamą Sąjungos tranzito procedūrą ir atlikti rizikos analizę. Sąjungos tranzito procedūra turėtų būti privaloma, išskyrus atvejus, kai prekes įvežus į Sąjungos muitų teritoriją arba iš jos išvežus iš karto taikomas kitas muitų režimas. Tais atvejais, kai importuotojas arba eksportuotojas dar nežinomas, prekių turėtojas turėtų būti laikomas prekių importuotoju arba eksportuotoju ir turėtų būti atsakingas už muitų ir kitų mokesčių bei privalomųjų mokėjimų sumokėjimą. Jei prekes importuoja arba eksportuoja patikimas ir patikrintas verslininkas, Sąjungos tranzito procedūra turėtų būti pakeista muitinės priežiūra;

(73) 2021 m. birželio 1 d. įsigaliojusiu Muitinės konvencijos dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis (toliau – TIR konvencija) ([26]) 6 priedo pakeitimu iš dalies pakeista aiškinamoji pastaba Nr. 0.49, kad tam tikrus reikalavimus atitinkantiems ekonominės veiklos vykdytojams būtų suteikta galimybė tapti įgaliotaisiais siuntėjais ir naudotis lengvatomis, panašiomis į tas, kurios šiuo metu taikomos ekonominės veiklos vykdytojams, kurie yra pripažinti įgaliotaisiais gavėjais. Todėl šia naują galimybę būtina įtraukti į šį reglamentą, kad Sąjungos muitų teisės aktai būtų suderinti su tuo tarptautiniu susitarimu;

(74) importuojamų prekių, kurių vertė neviršija 150 EUR, atleidimo nuo muitų panaikinimas reiškia, kad turės būti taikomos nuostatos dėl muitinės vertės nustatymo siekiant taikyti muitus *ad valorem* importuojamoms prekėms, įsigytoms pagal įmonių ir vartotojų e. prekybos sandorius, kaip apibrėžta Direktyvoje 2006/112/EB. Pagal sandorio vertės metodą deklaruojant muitinę vertę turėtų būti remiamasi tokia nuotolinės prekybos būdu parduodamų prekių verte. Tas principas taip pat taikomas tais atvejais, kai prekės nuotolinės prekybos būdu įsigyjamos ne prieš jas įvežant į Sąjungos muitų teritoriją, o joms įforminant muitinio sandėliavimo procedūrą;

([26]) Muitinės konvencijos dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis (1975 m. TIR konvencija) pakeitimai (OL L 193, 2021 6 1, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_amend/2021/601/oj).

(75) nuotolinės prekybos sandoriai labai skiriasi nuo tradicinių įmonių tarpusavio sandorių, todėl jie yra sudėtingesni. Tie skirtumai daro poveikį tam, kaip muitinės įvertinimo taisykles faktiškai taiko praktikoje. Konkretūs iššūkiai yra susiję su didžiuliu elektroninės prekybos sandorių sudarymo mastu ir sparta, dideliu dalyvaujančių pirkėjų ir pardavėjų skaičiumi ir pardavimo sklaida. Atsižvelgiant į e. prekybos ypatumus, taip pat į muitinių vaidmenį prisidedant prie sklandaus vidaus rinkos veikimo, jeigu atliekant muitinės procedūras, kuriomis siekiama patikrinti nuotolinės prekybos būdu įsigytų prekių deklaruotos sandorio vertės teisingumą, importuotojas neišsklaido pagrįstų abejonių dėl to, ar deklaruota sandorio vertė atspindi už tas prekes faktiškai sumokėtą arba mokėtiną kainą, ir todėl iš pradžių deklaruota sandorio vertė atmetama, muitinės turėtų turėti galimybę lanksčiai nustatyti tinkamą antrinį įvertinimo metodą tų prekių muitinei vertei iš naujo nustatyti;

(76) šiuo metu skolas muitinei surenka ta valstybė narė, kurioje pateikiama muitinės deklaracija. Verslininkas pats sprendžia, ar tai daryti pirmojoje prekių įvežimo šalyje, ar taikyti tam tikrą muitinės procedūrą ir muitus sumokėti kitoje valstybėje narėje. Nustatant skolos muitinei atsiradimo vietą, patikimiems ir patikrintiems verslininkams tikslinga taikyti kitokias taisykles, kad importo muitai būtų sumokami valstybei narei, kurioje tas verslininkas yra įsisteigęs. Tai tikslinga, nes tai yra vieta, kurioje muitinė turi išsamiausių žinių apie atitinkamų ekonominės veiklos vykdytojų apskaitos registrus, operacijas ir komercinį elgesį. Tačiau ekonominės veiklos vykdytojų, kurie nėra patikimi ir patikrinti verslininkai, skola muitinei turėtų atsirasti toje vietoje, kurioje yra fizinė prekių buvimo vieta, bent tol, kol bus įvertintas priežiūros modelis;

(77) elektroninės prekybos sandorių atveju už skolą muitinei atsakingas asmuo yra nuotolinei prekybai skirtų prekių importuotojas. Kai naudojamasi vieno langelio principu grindžiamos sistemos importo apmokestinimo schema (IOSS schema), skola muitinei turėtų atsirasti tuo momentu, kai priimamas pardavimo internetu apmokėjimas. Jei ta schema nesinaudojama, skola muitinei turėtų atsirasti tada, kai valstybėse narėse, į kurias prekės turi būti pristatytos, pranešama apie prekių prieinamumą;

(78) siekiant padengti didėjančias išlaidas, patiriamas tvarkant daugybę prašymų nuotolinės prekybos būdu parduodamoms prekėms įforminti išleidimo į laisvą apyvartą procedūrą, turėtų būti nustatyta Sąjungoje taikoma tvarkymo rinkliava, proporcinga apytikslėms paslaugų, glaudžiai susijusių su tokių prekių muitinės priežiūra, išlaidoms, nes tos prekės tiesiogiai siunčiamos vartotojui, todėl kitos institucijos po muitinio įforminimo negali jų patikrinti. Nors pačios valstybės narės turės nuspręsti, ar išimtinių tikrinimo priemonių išlaidos arba institucijų, kurios nėra muitinės, patirtos išlaidos, susijusios su prekių tikrinimu ar sunaikinimu, turi būti susigrąžintos iš ekonominės veiklos vykdytojų, Sąjungoje taikoma tvarkymo rinkliava turėtų padengti visų pirma duomenų tikrinimo ir rizikos analizės atlikimo, taip pat atitinkamos infrastruktūros ir tikrinimo, įskaitant atitinkamas ES muitinės institucijos teikiamas paslaugas, išlaidas;

(79) tais atvejais, kai prekės parduodamos nuotolinės prekybos būdu iš nuotolinei prekybai skirto muitinės sandėlio, turėtų būti numatyta mažesnė Sąjungoje taikoma tvarkymo rinkliava, nes sandėlyje saugomas nesupakuotas prekes muitinės gali prižiūrėti lengviau ir veiksmingiau, nei prekes, supakuotas į atskirus siuntinius ir tiesiogiai siunčiamas vartotojui;

(80) Sąjungoje taikomos tvarkymo rinkliavos skolininkas turėtų būti tas pats asmuo kaip ir skolą muitinei turintis sumokėti asmuo, kuris turėtų būti nuotolinei prekybai skirtų prekių importuotojas. Kol nuostatos dėl nuotolinei prekybai skirtų prekių importuotojų dar nėra taikomos, skolininku turėtų būti deklarantas. Nuotolinės prekybos atveju deklarantas paprastai būtų asmuo, turintis teisę naudotis IOSS schema, arba netiesioginis atstovas muitinėje. Taigi, vartotojas neturėtų būti Sąjungoje taikomos tvarkymo rinkliavos skolininkas;

(81) tikslinga nustatyti, kad pirmasis deleguotasis aktas, kuriuo nustatomas tvarkymo rinkliavos dydis, įsigaliotų greitai, kad šiuo reglamentu nustatytą Sąjungoje taikomą tvarkymo rinkliavą būtų galima taikyti praktikoje, siekiant reaguoti į didėjantį spaudimą muitinėms dėl didelio į Sąjungos muitų teritoriją įvežamų siuntinių kiekio;

(82) kiekvienai prekių rūšiai taikomos kelios priemonės, pavyzdžiui, muitai ir mokesčiai, todėl tikslinga nustatyti sąvokos „prekių rūšis“ apibrėžtį. Prekių rūšis turėtų būti apibrėžiama kaip viena ar daugiau siuntoje esančių prekių, kurias apibūdinantys tam tikri duomenų elementai, įskaitant tarifinį klasifikavimą ir kilmę, pagal taikytinus duomenų reikalavimus yra tokie patys. Ta apibrėžtis turėtų būti taikoma tiek muitinės deklaracijoms esamose nacionalinėse ir Sąjungos skaitmeninėse priemonėse, įskaitant atvejus, kai muitinės deklaracijoje nurodytų atitinkamų prekių tarifinis klasifikavimas atliekamas tik Suderintos sistemos subpozicijų lygmeniu, tiek atitinkamiems tuo tikslu nustatytiems duomenų reikalavimams, kai pradės veikti ES muitinės duomenų platforma;

(83) tikslinga sustiprinti mechanizmą, kuriuo siekiama prižiūrėti nuoseklų ir veiksmingą pagal SESV 215 straipsnį Tarybos priimtų ribojamųjų priemonių, taikomų prekių srautui, įgyvendinimą. Kai tokios priemonės yra priimtos, ES muitinės institucija turėtų padėti Komisijai ir valstybėms narėms užtikrinti, kad tos priemonės nebūtų apeinamos. Ji turėtų pateikti gaires muitinėms neprivalomų rekomendacijų forma, pavyzdžiui, skatindama nuoseklią muitinių praktiką, neviršijant valstybių narių atsakomybės už tokių priemonių įgyvendinimą. Muitinės turėtų užtikrinti, kad pagal savo kompetenciją jos imtųsi visų būtinų veiksmų, kad tų priemonių būtų laikomasi, ir turėtų atitinkamai informuoti Komisiją ir ES muitinės instituciją. ES muitinės institucija turėtų nustatyti galimus tų priemonių taikymo neatitikimus, stebėti jų įgyvendinimą ir atitinkamai teikti ataskaitas Komisijai;

(84) siekiant reaguoti į galimas krizes muitų sąjungoje, turėtų būti įdiegtas krizių valdymo mechanizmas. Tai, kad tokio mechanizmo Sąjungos lygmeniu nėra, pabrėžta 2020 m. rugsėjo 28 d. Komisijos komunikate „Muitų sąjungos kėlimo į kitą lygmenį veiksmų planas“. Todėl turėtų būti sukurtas mechanizmas, pagal kurį ES muitinės institucija, kaip pagrindinis subjektas, dalyvautų rengiant praktines priemones ir tvarką, kurias Komisija nusprendžia taikyti kilus krizei, jas koordinuojant ir stebint jų įgyvendinimą. ES muitinės institucija turėtų užtikrinti pasirengimą reaguoti į krizes per visą krizės laikotarpį;

(85) esamai muitų sąjungos valdymo sistemai trūksta aiškios veiklos valdymo struktūros ir ji neatspindi muitinių raidos nuo jos sukūrimo 1968 m. Pagal Reglamentą (ES) Nr. 952/2013 už veiklą, susijusią su prekybos srautų rizikos valdymu, pavyzdžiui, tikrinimų vietoje įgyvendinimą ir sprendimus dėl jų, atsako nacionalinės muitinės. Prekių judėjimo per išorės sienas intensyvumas visoje Sąjungoje skiriasi. Nepaisant nacionalinių muitinių bendradarbiavimo, kuris vykdomas nuo muitų sąjungos sukūrimo, ir kurio metu pradėta keistis geriausios praktikos pavyzdžiais bei ekspertinėmis žiniomis ir parengtos bendros gairės, nebuvo suformuotas suderintas požiūris ir veiklos sistema. Nėra centrinių rizikos analizės pajėgumų, bendros pozicijos dėl Sąjungos rizikos prioritetizavimo, ribotų koordinuotų muitinių veiksmų ir tikrinimų, taip pat įvairių bendrojoje rinkoje veikiančių institucijų bendradarbiavimui skirtų sistemų;

(86) tos spragos turėtų būti pašalintos sukūrus centrinę Sąjungos lygmens veiklos struktūrą, kurioje būtų sutelktos ekspertinės žinios bei ištekliai ir kuri padėtų valstybėms narėms bei Komisijai kartu priimti sprendimus. Joje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama visų pirma tokioms sritims kaip duomenų valdymas ir rizikos valdymas, turėtų būti parengtas muitinės pareigūnams ir muitinės specialistams Sąjungoje skirtas mokymo turinys, kad būtų papildytas ir remiamas valstybių narių teikiamas mokymas. Ji taip pat turėtų padėti sukurti Sąjungos sistemą, pagal kurią, remiantis Komisijos iniciatyva „ES muitinės srities kompetencijos pripažinimo pažymėjimas“, būtų pripažįstama mokymo įstaigų, siūlančių mokymus ir švietimo paslaugas muitinės srityje, kompetencija, ir koordinuoti bei remti savanorišką valstybių narių specializuotų kompetencijos centrų kūrimą. Taip siekiama, kad muitų sąjunga veiktų vieningai, kartu pripažįstant, kad skirtinga valstybių narių praktika galėtų atsirasti dėl objektyvių ypatumų, pavyzdžiui, geografinių skirtumų, naudojamos transporto rūšies, prekių rūšies ar sienos rūšies. Siekiant užtikrinti veiksmingą ir tinkamą muitų sąjungos veikimą, centralizuotai koordinuoti muitinių veiksmus ir remti muitinių veiklą labai svarbu sukurti naują instituciją – ES muitinės instituciją;

(87) ES muitinės institucija turėtų būti valdoma ir veikti atsižvelgiant į 2012 m. liepos 19 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos bendro pareiškimo ir bendro požiūrio dėl decentralizuotų agentūrų principus;

(88) parenkant ES muitinės institucijos būstinę, Europos Parlamentas ir Taryba turi užtikrinti, kad, atsižvelgiant į tos institucijos pobūdį, būstinės vieta būtų tokia, kad ES muitinės institucijai būtų sudarytos sąlygos visapusiškai vykdyti savo užduotis ir įgaliojimus, įdarbinti itin kvalifikuotus darbuotojus bei specialiuosius darbuotojus ir pasiūlyti tinkamų mokymo galimybių. Be to, Europos Parlamentas ir Taryba, parinkdami ES muitinės institucijos būstinės vietą, turi atsižvelgti į šiuos kriterijus: tinkamų biuro patalpų prieinamumą ir galimybę apgyvendinti atitinkamus darbuotojus prieš pradedant veikti ES muitinės institucijai, vietos pasiekiamumą ir tinkamų švietimo įstaigų darbuotojų vaikams buvimą, tinkamas galimybes darbuotojų vaikams ir sutuoktiniams dalyvauti darbo rinkoje, naudotis socialine apsauga bei medicinine priežiūra ir geografinę pusiausvyrą. Atsižvelgiant į tuos kriterijus, ES muitinės institucija turėtų būti įkurta Lilyje (Prancūzija);

(89) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad muitinės turėtų tinkamų išteklių, jų darbuotojai būtų parengti ir jos būtų aprūpintos priemonėmis, kad būtų pajėgios vykdyti savo misiją;

(90) svarbu, kad muitinė investuotų į pakankamą skaičių tinkamai parengtų darbuotojų, kad būtų užtikrintas Sąjungos muitinės sistemų, kuriose paklausa eksponentiškai didėja, veikimas. Be būtinų investicijų į darbuotojus neįmanoma išnaudoti viso skaitmeninių sprendimų potencialo. Todėl investicijomis į skaitmenines sistemas turėtų būti užtikrintas pakankamas darbuotojų ir jų mokymo finansavimas, kad būtų užtikrinti įgūdžiai, būtini norint naudoti pažangiausią įrangą bei pažangiausias didžiųjų duomenų analitikos, aptikimo ir tikrinimo technologijas, ir taip garantuota, kad muitinis tikrinimas visoje Sąjungoje būtų atliekamas vienodai;

(91) siekiant užtikrinti veiksmingą ES muitinės institucijos veiklą, jos Valdančioje taryboje turėtų būti atstovaujama valstybėms narėms ir Komisijai. Nustatant Valdančiosios tarybos sudėtį, be kita ko, renkant jos pirmininką ir pirmininko pavaduotoją, turėtų būti paisoma lyčių pusiausvyros principo ir atsižvelgiama į atitinkamą patirtį bei kvalifikacijas. Atsižvelgiant į išimtinę Sąjungos kompetenciją muitų sąjungos srityje ir glaudų muitų bei kitų politikos sričių ryšį, pirmininkas arba pirmininko pavaduotojas turėtų būti renkami iš Komisijos paskirtų Valdančiosios tarybos narių. Kad užtikrintų veiksmingą ir efektyvią ES muitinės institucijos veiklą, Valdančioji taryba visų pirma turėtų priimti bendrąjį programavimo dokumentą, įskaitant metinį ir daugiametį programavimą, vykdyti savo funkcijas, susijusias su ES muitinės institucijos biudžetu, priimti ir paskelbti konsoliduotąją metinę ES muitinės institucijos veiklos ataskaitą, užtikrindama, kad nebūtų atskleista neskelbtina informacija, priimti ES muitinės institucijai taikytinas finansines taisykles, paskirti vykdomąjį direktorių ir nustatyti vykdomojo direktoriaus sprendimų, susijusių su ES muitinės institucijos veiklos užduotimis, priėmimo procedūras. Valdančiajai tarybai turėtų padėti Vykdomoji valdyba;

(92) ES muitinės institucija turėtų įsteigti Muitinės patariamąją tarybą, kuriai būtų pavesta patarti ES muitinės institucijai dėl techninių veiksmų ir sprendimų įgyvendinimo, įgyvendinimo ir standartizavimo klausimų, įskaitant derinimo veiklą, dėl kitų muitinių taikomų teisės aktų įgyvendinimo aspektų ir dėl bet kurios kitos ES muitinės institucijos veiklos. Muitinės patariamoji taryba turėtų stengtis užtikrinti subalansuotą atstovavimą suinteresuotiesiems subjektams pagal skirtį tarp komercinius ir nekomercinius interesus, o komercinių interesų kategorijoje – kiek tai susiję su labai mažomis, mažosiomis bei vidutinėmis įmonėmis ir kitomis įmonėmis. Su Muitinės patariamąja taryba turėtų būti reguliariai konsultuojamasi ir ji turėtų turėti galimybę savo iniciatyva patarti ES muitinės institucijai;

(93) siekiant užtikrinti veiksmingą ES muitinės institucijos veiklą, jai turėtų būti skirtas atskiras biudžetas, kurio pajamas sudarytų įnašas iš Sąjungos bendrojo biudžeto ir savanoriški valstybių narių finansiniai įnašai. Išskirtinėmis ir tinkamai pagrįstomis aplinkybėmis ES muitinės institucija turėtų turėti galimybę gauti papildomų pajamų pagal susitarimus dėl įnašų ar dotacijų ir iš mokesčių už leidinius ir kitas jos teikiamas paslaugas;

(94) ES muitinės institucija turėtų naudotis turima informacija apie iššūkius, susijusius su muitų teisės aktais ir kitais muitinių taikomais teisės aktais, kad periodiškai atliktų grėsmių vertinimą. Remdamasi tokio grėsmių vertinimo rezultatais, ES muitinės institucija turėtų parengti rekomendacijas ir perduoti jas Komisijai. Remdamasi tomis rekomendacijomis, Komisija turėtų nustatyti sritis, kurioms turi būti teikiama pirmenybė. Svarbu, kad Taryboje vyktų politinės ir strateginės diskusijos dėl sričių, kurioms turi būti teikiama pirmenybė, o ES muitinės institucija imtųsi tinkamų tolesnių veiksmų, be kita ko, rengdama metinę ir daugiametę darbo programą ir metinę veiklos ataskaitą;

(95) kad įvykdytų savo misiją, ES muitinės institucija ir muitinės turėtų glaudžiai ir reguliariai bendradarbiauti su rinkos priežiūros institucijomis, sanitarijos ir fitosanitarijos institucijomis, teisėsaugos įstaigomis ir institucijomis, sienų valdymo institucijomis, aplinkos apsaugos įstaigomis, statistikos institucijomis ir mokesčių administratoriais, kultūros vertybių ekspertais ir daugeliu kitų institucijų, atsakingų už sektorių politiką. Atsižvelgiant į bendrosios rinkos raidą ir kintantį muitinės vaidmenį, didėjantį draudimų ir apribojimų skaičių bei elektroninės prekybos mastą, būtina struktūrizuoti ir stiprinti tą bendradarbiavimą Sąjungos, tarptautiniu ir nacionaliniu lygmenimis. Vietoj bendradarbiavimo, kurio metu daugiausia dėmesio skiriama atskiroms siuntoms ar konkretiems įvykiams tiekimo grandinėje, ES muitinės institucija turėtų sukurti ir reguliariai atnaujinti sistemą, padedančią muitinėms ir kitoms už atitinkamas politikos sritis atsakingoms institucijoms bendradarbiauti. Toks bendradarbiavimas turėtų apimti teisės aktų rengimą ir politikos poreikių konkrečiose srityse nustatymą; informacijos mainus ir jos analizę, bendros bendradarbiavimo strategijos formavimą nustatant bendras priežiūros strategijas, bendradarbiavimą praktinio įgyvendinimo, stebėsenos ir tikrinimo srityse, keitimąsi atitinkamais įgūdžiais bei geriausios praktikos pavyzdžiais ir inovacijų bei mokslinių tyrimų veiklą muitinei aktualiose srityse.

(96) Komisija taip pat turėtų palengvinti dalies kitų muitinių taikomų teisės aktų taikymą sudarydama ir reguliariai atnaujindama Sąjungos teisės aktų, nustatančių reikalavimus prekėms, kurių muitinis tikrinimas atliekamas siekiant apsaugoti viešuosius interesus, pavyzdžiui, žmonių, gyvūnų ar augalų sveikatą ir gyvybę, vartotojus ir aplinką, sąrašą;

(97) siekiant stiprinti muitinių bendradarbiavimą, reikėtų dėti daugiau bendrų operacinių pastangų, kad būtų remiamas veiksmingas muitinis tikrinimas prie Sąjungos sienų. ES muitinės institucija turėtų koordinuoti ir remti muitinių operacinio bendradarbiavimo koordinavimą, be kita ko, rizikos valdymo srityje. ES muitinės institucija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, turėtų planuoti, organizuoti ir koordinuoti muitinių atliekamus bendrus tikrinimus Sąjungos viduje ir su trečiosiomis valstybėmis. Sąjungos viduje vykdomo muitinių bendradarbiavimo kontekste šis reglamentas nedaromo poveikio Konvencijai dėl muitinės administracijų tarpusavio pagalbos ir bendradarbiavimo, parengtai vadovaujantis Europos Sąjungos sutarties K.3 straipsniu ([27]) (konvencija „Neapolis II“). ES muitinės institucija turėtų palaikyti būtiną bendradarbiavimą su atitinkamomis Sąjungos ir nacionalinėmis institucijomis, vykdančiomis atitinkamus tyrimus ir kovos su sukčiavimu veiklą, įskaitant OLAF ir Europos prokuratūrą. Svarbu, kad ES muitinės institucija taip pat bendradarbiautų su ES vidaus saugumo inovacijų centru, kai tai aktualu ES muitinės institucijos veiklai;

(98) be to, siekiant keistis geriausios praktikos pavyzdžiais ir didinti veiklos efektyvumą, valstybės narės, gavusios prašymą, turėtų turėti galimybę laikinai paskirti muitinės pareigūnus dirbti kitos valstybės narės muitinėje. Tokių laikinų paskyrimų sąlygas turėtų nustatyti atitinkamos valstybės narės. ES muitinės institucija, gavusi prašymą, turėtų teikti paramą arba koordinuoti veiksmus. Prireikus ji galėtų rengti gaires ar dokumentų pavyzdžius tokios rūšies bendradarbiavimui palengvinti;

(99) ES muitinės institucija ir Europolas turėtų turėti galimybę keistis strategine ir kita su veikla nesusijusia informacija, pavyzdžiui, rizikos rodikliais, kai to reikia sunkių nusikaltimų, darančių poveikį dviem ar daugiau valstybių narių, terorizmo ir Sąjungos politikoje numatytam bendram interesui kenkiančių nusikaltimų prevencijai ir kovai su jais. Tokią informaciją ES muitinės institucija galėtų naudoti rizikos analizės tikslais;

(100) siekiant didesnio aiškumo ir muitinių ir kitų institucijų partnerių bendradarbiavimo sistemos veiksmingumo, muitinių siūlomų paslaugų sąraše turėtų būti aiškiai apibrėžtas galimas muitinių vaidmuo Sąjungos pasienyje įgyvendinant kitų atitinkamų sričių politiką. Be to, ES muitinės institucija turėtų vykdyti tos bendradarbiavimo sistemos taikymo stebėseną. ES muitinės institucija turėtų glaudžiai bendradarbiauti su Komisija, OLAF, kitais atitinkamais Sąjungos organais, įstaigomis ir agentūromis, pavyzdžiui, Europolu, Europos prokuratūra ir *Frontex*, taip pat su specializuotomis agentūromis ir tinklais ES muitinės institucijos veiklai aktualiose politikos srityse, pavyzdžiui, su ES gaminių atitikties tinklu;

(101) vis labiau susietame pasaulyje muitinių diplomatija ir tarptautinis bendradarbiavimas yra svarbūs muitinių darbo aspektai visame pasaulyje. Tarptautinis bendradarbiavimas turėtų apimti galimybę keistis muitinės duomenimis remiantis tarptautiniais susitarimais arba autonominiais Sąjungos teisės aktais ir naudojant tinkamas, saugias ir griežtai prižiūrimas komunikacijos priemones, pavyzdžiui, ES muitinės duomenų platformą, su sąlyga, kad užtikrinamas informacijos konfidencialumas ir asmens duomenų apsauga;

(102) veiksmingas kaimyninių šalių bendradarbiavimas yra labai svarbus siekiant užtikrinti sklandų muitinės operacijų veikimą, palengvinti teisėtą prekybą ir apsaugoti Sąjungos finansinius interesus bei politiką. Toks bendradarbiavimas yra ypač svarbus bendruose muitinės sienos perėjimo punktuose, kuriuose atliekant koordinuotą muitinį tikrinimą didinamas veiksmingumas ir teisinis tikrumas. Todėl valstybės narės turėtų išlaikyti galimybę sudaryti arba toliau taikyti dvišalius susitarimus su kaimyninėmis trečiosiomis valstybėmis dėl muitinių bendradarbiavimo bendruose sienos perėjimo punktuose, jei tokie susitarimai yra suderinami su Sąjungos teise. Ta galimybė apima susitarimus, susijusius su valstybės narės arba kaimyninės trečiosios valstybės teritorijoje esančiais bendrais sienos perėjimo punktais, kuriuose tos valstybės narės ir tos kaimyninės trečiosios valstybės muitinės taiko savo atitinkamus muitų teisės aktus pagal dvišalį susitarimą;

([27]) OL C 24, 1998 1 23, p. 2.

(103) šiame reglamente turėtų būti nustatyta bendra sistema, kad būtų sudarytas minimalus muitų teisės aktų pažeidimų, už kuriuos taikomos sankcijos, sąrašas ir nustatytos tam tikros taisyklės dėl nebaudžiamųjų sankcijų, kurią turės įgyvendinti valstybės narės. Pačios valstybės narės turi pasirinkti tinkamą reagavimo į tuos pažeidimus priemonės rūšį. Taip pat tikslinga nustatyti minimalų aplinkybių, į kurias valstybės narės, laikydamosi nacionalinės teisės, turėtų tinkamai atsižvelgti spręsdamos, ar turi būti skirta sankcija, kokia turi būti jos rūšis ar griežtumas, sąrašą. Komisija prireikus turėtų stebėti, ar tos nuostatos įgyvendinamos tinkamai. Sankcijos už muitų teisės aktų pažeidimus turėtų būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos;

(104) šiuo reglamentu nederinamos nacionalinės procedūrinės taisyklės, susijusios su administracinėmis sankcijomis, taip pat juo nereglamentuojama, kurios institucijos skiria sankcijas, jei toliau laikomasi sankcijų veiksmingumo, proporcingumo ir atgrasomojo poveikio principo. Pavyzdžiui, taisyklės dėl sankcijų gali būti taikomos taip, kad sankcijas tiesiogiai skirtų kompetentingos institucijos arba kompetentingas nacionalinis teismas, gavęs kompetentingos administracinės institucijos prašymą, arba kompetentingos muitinės pagal susitarimo procedūrą, tačiau jos turės lygiavertį poveikį;

(105) atsižvelgiant į pagrindinį nuotolinei prekybai skirtų prekių importuotojų vaidmenį organizuojant didelio masto mažos vertės prekių importą, be kita ko, per interneto platformas ir interneto svetaines, reikia sukurti darnią, proporcingą ir atgrasomą sankcijų, taikytinų tais atvejais, kai nuotolinei prekybai skirtų prekių importuotojai nevykdo savo pareigų, sistemą. Sankcijos, taikomos visų pirma už nuolatinį ir sistemingą muitų teisės aktų nesilaikymą nuotolinės prekybos atveju, turėtų būti atgrasomos ir veiksmingos. Sistemingo reikalavimų nesilaikymo mastas, tarpvalstybinė aprėptis ir plataus masto poveikis pateisina tai, kad šiame reglamente būtų nustatytos griežtos mažiausios ir didžiausios piniginės baudos, grindžiamos bendra prekių, kurias reikalavimų nesilaikantis ekonominės veiklos vykdytojas importavo į Sąjungą, verte, kartu išsaugant galimybę valstybėms narėms nacionalinės teisės aktuose numatyti papildomas sankcijas. Visoje Sąjungoje suderinant už sistemingą reikalavimų nesilaikymą taikomas sankcijas siekiama užkirsti kelią nuotolinę prekybą vykdančių ekonominės veiklos vykdytojų „sienos optimizavimo“ praktikai. Ekonominės veiklos vykdytojai, kurie sistemingai nesilaiko reikalavimų, turėtų būti priskiriami didelės rizikos ekonominės veiklos vykdytojų kategorijai ir turėtų netekti bet kokio patikimo verslininko statuso ir galimybės naudotis supaprastinimo priemonėmis;

(106) kai, nepaisant vis didesnių piniginių baudų skyrimo, ir toliau sistemingai nesilaikoma reikalavimų, turėtų būti skiriamos papildomos sankcijos. Tai būtina, jei nuolat nesilaikoma šiame reglamente nustatytų pareigų, nes tai kenkia muitų sąjungos ir vidaus rinkos vientisumui, suteikia nesąžiningų konkurencinių pranašumų reikalavimų nesilaikantiems ekonominės veiklos vykdytojams ir gali pakenkti vartotojams. Todėl, kad muitinės įvykdytų savo misiją, turi būti įteisintas dar vienas griežtų sankcijų lygmuo, atgrasantis nuo bet kokio daugybinio sistemingo reikalavimų nesilaikymo. Reaguodamos į tokį elgesį, muitinės turėtų turėti galimybę sustabdyti visų prekių, kurias ekonominės veiklos vykdytojas importuoja vykdydamas nuotolinę prekybą, išleidimą į laisvą apyvartą. Be to, kai aktualu ir pateisinama dėl tokio tolesnio sistemingo pažeidimo pobūdžio, atitinkamos kompetentingos institucijos turėtų turėti galimybę laikinai sustabdyti prieigą prie pažeidimą padariusio ekonominės veiklos vykdytojo elektroninės sąsajos. Todėl savalaikis informacijos apie pažeidimą perdavimas atitinkamoms institucijoms turėtų padėti joms susidaryti išsamų padėties vaizdą ir užtikrinti koordinuotą atsaką;

(107) kad būtų galima vykdyti veiksmingą stebėseną ir užtikrinti tinkamą skaidrumo lygį, ES muitinės duomenų platformoje turėtų būti užtikrintas visų nebaudžiamųjų sankcijų, kurias skyrė valstybių narių muitinės, registrų prieinamumas. Tuose registruose turėtų būti nurodytas pažeidimo pobūdis ir skirtos piniginės baudos dydis arba pateikti duomenys apie visas kitas taikytas nebaudžiamąsias sankcijas. Tokia centralizuota sistema turėtų teikti duomenis, būtinus vykdymo užtikrinimo praktikai įvertinti ir galimiems rinkos iškraipymams arba ekonominės veiklos vykdytojų „palankesnio pasienio ieškojimo“ praktikai nustatyti;

(108) Komisija turėtų peržiūrėti šio reglamento nuostatas dėl pažeidimų ir sankcijų, kad būtų užtikrintas tinkamas tų nuostatų veikimas bei taikymas ir užkirstas kelias galimam vidaus rinkos susiskaidymui ar ekonominės veiklos vykdytojų praktikuojamam jurisdikcijos vengimui. Tokia peržiūra turėtų būti atliekama įvertinus ES muitinės duomenų platformoje užregistruotus duomenis apie sankcijas, visų pirma tais atvejais, kai nustatoma skirtumų ar iškraipymų vidaus rinkoje rizika. Svarbu užtikrinti vienodas sąlygas ir reaguoti į visas reglamentavimo spragas ar sankcijų taikymo nenuoseklumą;

(109) jeigu padaromas muitų teisės aktų pažeidimas, kuris priskiriamas daugiau nei vienos valstybės narės jurisdikcijai, būtina, kad tos valstybės narės bendradarbiautų. Tokiais atvejais valstybių narių kompetentingos institucijos, suinteresuotos to paties muitų teisės aktų pažeidimo nagrinėjimu, turėtų bendradarbiauti laikydamosi taikytinos teisės. ES muitinės institucija turėtų turėti galimybę remti ir palengvinti tą bendradarbiavimą;

(110) muitų sąjungos veiklos rezultatai turėtų būti vertinami bent kartą per metus, kad Komisija, padedama valstybių narių, galėtų nustatyti atitinkamas politikos gaires. Komisija gali paskelbti nekonfidencialią vertinimo ataskaitos versiją. Iš muitinių renkama informacija turėtų būti formalizuota ir nuodugnesnė, nes dėl išsamesnių duomenų pagerėtų lyginamoji analizė ir jie galėtų padėti suvienodinti praktiką ir įvertinti muitinės politikos sprendimų poveikį. Todėl tikslinga nustatyti muitų sąjungos veiklos rezultatų vertinimo teisinę sistemą. Kad analizė būtų pakankamai detali, muitinių veiklos rezultatai turėtų būti vertinami ne tik nacionaliniu, bet ir vietos lygmeniu;

(111) ES muitinės institucija turėtų padėti Komisijai vykdyti vertinimo procesą, rinkdama ir analizuodama duomenis ES muitinės duomenų platformoje ir nustatydama, kaip muitinės veikla ir operacijomis padedama siekti muitų sąjungos strateginių tikslų bei prioritetų ir prisidedama prie muitinių misijos. Visų pirma, ES muitinės institucija turėtų nustatyti pagrindines tendencijas, stipriąsias ir silpnąsias vietas, spragas bei galimą riziką ir pateikti Komisijai rekomendacijas dėl patobulinimų. Bendradarbiaudama visų pirma su teisėsaugos institucijomis, ES muitinės institucija taip pat turėtų operaciniu atžvilgiu dalyvauti Sąjungos lygmeniu atliekant strategines analizes ir grėsmių vertinimus, įskaitant Europolo ir *Frontex* atliekamas analizes bei vertinimus;

(112) patikimų ir patikrintų verslininkų priežiūrą turėtų vykdyti jų įsisteigimo valstybė narė. Taikant nukrypti leidžiančią nuostatą, kuri gali būti peržiūrėta, ekonominės veiklos vykdytojų, kurie nėra patikimi ir patikrinti verslininkai, priežiūrą ir toliau turėtų vykdyti valstybės narės, kurioje yra fizinė prekių buvimo vieta, muitinė. Ne vėliau kaip 2031 m. gruodžio 31 d. Komisija turėtų įvertinti abu tuos priežiūros modelius, įskaitant jų veiksmingumą nustatant sukčiavimo atvejus ir užkertant jiems kelią. Atliekant tą vertinimą taip pat turėtų būti atsižvelgiama į netiesioginio apmokestinimo aspektus. Remdamasi tuo vertinimu, Komisija turėtų turėti teisę deleguotuoju aktu priimti sprendimą, ar abu priežiūros modeliai turėtų būti taikomi toliau, ar visais atvejais prekes išleisti turėtų muitinė, kurios kompetencijai priklauso patikimo ir patikrinto verslininko įsisteigimo vietos priežiūra. Skolos muitinei atsiradimo vieta taip pat turėtų būti reglamentuojama atsižvelgiant į atsakingos muitinės sprendimą;

(113) siekiant užtikrinti, kad Sąjungos muitinių taisyklės ir toliau būtų pritaikytos prie ekonominių, socialinių, politinių ir technologinių pokyčių ir ekonominės veiklos vykdytojų bei muitinės administravimo poreikių, pagal SESV 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus dėl šių aspektų:

— nurodymo, kurios muitų teisės aktų nuostatos taikomos prekybai Sąjungos prekėmis, kurioje dalyvauja specialiosios fiskalinės teritorijos, ir tam tikrų tų nuostatų supaprastinimų,

— atvejų, kai kompetentinga muitinė nėra valstybės narės, kurioje pareiškėjas yra įsisteigęs, muitinė,

— sprendimų, susijusių su muitų teisės aktų taikymu: prašymams ir sprendimams reikalingų duomenų; sutikimo priimti sprendimą sąlygų; išimčių, susijusių su tam tikrais terminais ir sprendimo įsigaliojimo data; atvejų, kai sprendimas negalioja neribotą laiką; laikotarpis, per kurį pareiškėjas gali pasinaudoti savo teise būti išklausytam; taisyklių, susijusių su atvejais, kai netaikoma pareiškėjo teisė būti išklausytam; galimo muitinės sprendimų priėmimo terminų sutrumpinimo, kai pradės veikti ES muitinės duomenų platforma; išsamių taisyklių, reglamentuojančių sprendimų stebėseną; atvejų, kai sprendimas turi būti iš naujo įvertinamas, ir susijusių taisyklių; atvejų, kai asmenų, kurie nėra reikalavimų nesilaikantys asmenys, atžvilgiu palankus sprendimas gali būti atšauktas, o atšaukimo ar pakeitimo įsigaliojimas gali būti atidėtas, ir Komisijos sprendimų, kuriais reikalaujama, kad valstybės narės atšauktų su privalomąja informacija susijusį sprendimą, priėmimo taisyklių,

— Sąjungoje taikomos tvarkymo rinkliavos už nuotolinės prekybos būdu parduodamas prekes dydžio,

— būtiniausių duomenų reikalavimų ir konkrečių atvejų, susijusių su muitinių vykdoma ekonominės veiklos vykdytojų ir tam tikrų kitų asmenų registracija ir tokios registracijos pripažinimu negaliojančia,

— įgaliotiesiems ekonominės veiklos vykdytojams taikomų supaprastinimų ir palengvinimo priemonių,

— kiek tai susiję su atstovais muitinėje – atvejų, kai netaikomas reikalavimas būti įsisteigusiam Sąjungos muitų teritorijoje,

— ES muitinės duomenų platformos funkcijų ir duomenų, kurie iš ES muitinės duomenų platformos gali būti perkeliami į nacionalines sistemas; tikslų, kuriais muitinės, ES muitinės institucija ir Komisija turi teisę tvarkyti duomenis, paaiškinimo ir papildymo; kitų Sąjungos organų, įstaigų ir agentūrų prašymų gauti ES muitinės duomenų platformoje prieinamus duomenis ir duomenų, kurie sudaro ES muitinės duomenų modelį,

— tam tikrų išsamių taisyklių, susijusių su prekių muitiniu statusu,

— duomenų, sąlygų, terminių ir konkrečių atvejų, susijusių su muitinės procedūros įforminimu prekėms, ir atvejų, kai po išleidimo duomenys gali būti keičiami arba pripažįstami negaliojančiais,

— pagrįsto laikotarpio, kuriam pasibaigus, ir atvejų, kuomet laikoma, kad muitinės išleido prekes, jei jos nebuvo atrinktos tikrinti,

— prekių išleidimo muitinių vardu procedūros bei patikimų ir patikrintų verslininkų atliekamo tikrinimo sąlygų, turinio ir procedūros,

— kiek tai susiję su muitinės deklaracijomis – atvejų, kai muitinės deklaracija gali būti pateikiama naudojantis priemonėmis, kurios nėra elektroninės duomenų apdorojimo priemonės; leidimo pateikti supaprastintas deklaracijas suteikimo sąlygų; papildomų deklaracijų pateikimo terminų, su patvirtinančių dokumentų gavimu susijusių terminų ir atvejų, kai pareiga pateikti tokias deklaracijas netaikoma; atvejų, kai muitinės deklaracija gali būti pripažinta negaliojančia negavus deklaranto prašymo, ir leidimo atlikti centralizuotą įforminimą suteikimo ir muitinės deklaracijos pateikimo įrašo deklaranto tvarkomuose apskaitos registruose forma sąlygų,

— atvejų, kuriais prekės gali būti konfiskuojamos,

— kiek tai susiję su išankstine informacija apie krovinį: numatomos pirmosios įvežimo muitinės įstaigos; išankstinės informacijos apie krovinį, kuri turi būti pateikta ar prieinama; terminų; konkrečių atvejų, kai išankstinę informaciją apie krovinį pateikti arba užtikrinti jos prieinamumą gali kiti asmenys, o ne importuotojas; atvejų, kai pareiga pateikti tokius duomenis neturi būti taikoma; sąlygų, kuriomis asmuo, teikiantis išankstinę informaciją apie krovinį arba užtikrinantis jos prieinamumą, gali apriboti identifikavimo duomenų matomumą, ir išankstinės informacijos apie krovinį duomenų, kurie negali būti keičiami,

— kiek tai susiję su prekių įvežimu į Sąjungos muitų teritoriją: konkrečių terminų, iki kurių turi būti atlikta rizikos analizė; konkrečių atvejų, kai, pakeitus siuntų atvežimo vietą, gali būti reikalaujama apie prekių atvežimą pranešti faktinei pirmajai įvežimo muitinei, ir kitų asmenų, kurių gali būti to reikalaujama; prekėms pateikti skirtų vietų, kurios nėra nurodytosios muitinės įstaigos, nustatymo ir pripažinimo priimtinomis sąlygų ir terminų,

— kiek tai susiję su laikinuoju saugojimu: atvejų, kai informacijos apie laikinąjį saugojimą neturi būti reikalaujama; duomenų, kurie turi būti pateikti arba kurių prieinamumas muitinėms turi būti užtikrintas; konkrečių informacijos apie laikinąjį saugojimą keitimo ir pripažinimo negaliojančia atvejų; leidimo eksploatuoti laikinojo saugojimo sandėlius sąlygų; laikinai saugomų prekių gabenimo atvejų bei sąlygų ir informacijos, kuri turi būti įtraukta į apskaitos registrus, kurie turi būti pateikti arba kurių prieinamumas turi būti užtikrintas ES muitinės duomenų platformoje, rūšių,

— duomenų, kurie turi būti pateikti arba kurių prieinamumas muitinėms turi būti užtikrintas, norint prekėms įforminti išleidimo į laisvą apyvartą procedūrą, ir nukrypti leidžiančių nuostatų, kurios yra pateisinamos atsižvelgiant į transporto rūšį,

— atvejų, kai prekės laikomos grąžintomis tokios pačios būklės, kokios jos buvo eksportuotos,

— duomenų, kurie turi būti pateikti arba kurių prieinamumas muitinėms turi būti užtikrintas, kad prekėms būtų įforminta eksporto procedūra,

— atvejų, kai turi būti pateiktas pranešimas apie reeksportą, ir atvejų, kai jis gali būti pakeistas arba pripažintas negaliojančiu,

— kiek tai susiję su išankstine išvežimo informacija, pateikiama išvežant prekes iš Sąjungos muitų teritorijos: išankstinės išvežimo informacijos duomenų, kurie turi būti pateikti arba kurių prieinamumas turi būti užtikrintas, ir terminų, iki kurių jie turi būti pateikti arba jų prieinamumas turi būti užtikrintas; atvejų, kai ta pareiga neturi būti taikoma; sąlygų, kuriomis asmuo, teikiantis išankstinę išvežimo informaciją arba užtikrinantis jos prieinamumą, gali apriboti asmens tapatybės duomenų ir neskelbtinų komercinių duomenų matomumą, ir išankstinės išvežimo informacijos duomenų, kurie negali būti keičiami,

— kiek tai susiję su prekių išvežimu: konkrečių terminų, iki kurių turi būti atlikta išankstinės išvežimo informacijos rizikos analizė, ir duomenų, kurie turi būti pateikti muitinės įstaigai, kurios kompetencijai priklauso vietos, iš kurios prekės išvežamos iš Sąjungos muitų teritorijos, priežiūra,

— kiek tai susiję su specialiosiomis procedūromis: duomenų, kurie turi būti pateikti arba kurių prieinamumas muitinėms turi būti užtikrintas, kad prekėms būtų įforminta Sąjungos tranzito procedūra, saugojimo procedūra, laikinojo įvežimo procedūra, galutinio vartojimo procedūra, laikinojo įvežimo perdirbti procedūra ir laikinojo išvežimo perdirbti procedūra, leidimo taikyti specialiąsias procedūras suteikimo sąlygų ir jų išimčių; atvejų, kuriais dėl perdirbimo ekonominio pobūdžio yra pagrįsta, kad muitinės, neprašydamos ES muitinės institucijos pareikšti nuomonę, įvertintų, ar leidimo taikyti laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą suteikimas nedaro neigiamo poveikio esminiams Sąjungos gamintojų interesams; atvejų, kuriais manoma, jog esama tokio neigiamo poveikio įrodymų; jautriomis importui laikomų prekių sąrašo; informacijos ir duomenų, kurie turi būti pateikti registruose, rūšių ir pareigos juos pateikti arba užtikrinti jų prieinamumą ES muitinės duomenų platformoje išimčių; laikotarpio, per kurį turi būti pripažintas specialiųjų procedūrų įvykdymas; teisių ir pareigų perleidimo atvejų, sąlygų, formos ir tokiam perleidimui reikalingų duomenų bei informacijos; atvejų ir sąlygų, kuriais importuotojai ir eksportuotojai gali gabenti prekes, kurioms įforminta specialioji procedūra, išskyrus prekes, kurioms įforminta tranzito procedūra, ir laisvojoje zonoje esančias prekes, ir susijusių sąlygų; prekių, kurioms įforminta muitinio sandėliavimo arba perdirbimo procedūra, įprastinių tvarkymo operacijų, ir tam tikrų išsamių taisyklių, susijusių su ekvivalentiškomis prekėmis,

— kiek tai susiję su tranzitu: konkrečių atvejų, kai Sąjungos prekėms turi būti įforminama išorinio tranzito procedūra; leidimų suteikimo įgaliotajam siuntėjui ir įgaliotajam gavėjui TIR tikslais sąlygų ir papildomų duomenų reikalavimų bei leidimo taikyti supaprastinimus sąlygų,

— kiek tai susiję su saugojimu: leidimo eksploatuoti nuotolinei prekybai skirtą muitinės sandėlį suteikimo sąlygų,

— kiek tai susiję su laikinuoju įvežimu: tikslinės paskirties, kuriai turi būti naudojamos Sąjungos prekės, ir muitų teisės aktuose nustatytų visiško arba dalinio atleidimo nuo muitų reikalavimų, kurių turi būti laikomasi norint pasinaudoti laikinojo įvežimo procedūra,

— kiek tai susiję su laikinuoju įvežimu perdirbti: laikino prekių reeksportavimo tolesniam perdirbimui sąlygų,

— nelengvatinės kilmės ir lengvatinės kilmės nustatymo taisyklių,

— kiek tai susiję su muitinės vertės nustatymu: leidimo supaprastinti muitinės vertės nustatymą konkrečiais atvejais suteikimo sąlygų ir duomenų, reikalingų muitinei vertei eksporto muito tikslais nustatyti,

— kiek tai susiję su skolos muitinei nustatymu: importo ar eksporto muito, taikytino prekėms, su kuriomis susijusi skola muitinei atsiranda taikant specialiąją procedūrą, sumos apskaičiavimo išsamių taisyklių; konkretaus termino, per kurį vietos, kurioje atsirado skola muitinei, nustatyti neįmanoma, jeigu nebuvo patvirtinta, kad muitinės procedūra prekėms buvo įforminta, arba jeigu laikinasis saugojimas nebuvo tinkamai užbaigtas; atvejų, kada muitinės neprivalo pranešti apie skolą muitinei; ir informacijos, kurią pranešimų apie skolą muitinei tikslais turi pateikti patikimi ir patikrinti verslininkai bei nuotolinei prekybai skirtų prekių importuotojai,

— kiek tai susiję su garantijomis: konkrečių atvejų, kai nereikalaujama pateikti garantijos dėl prekių, kurioms įforminta laikinojo įvežimo procedūra, ir ribos, kurios nepasiekus galima nereikalauti pateikti garantiją; taisyklių, pagal kurias nustatoma garantijos forma, kuri nėra vienas iš muitinių pripažįstamų mokėjimo būdų, ir garanto duotas įsipareigojimas; garantijos formų ir garantui taikytinų taisyklių; leidimo naudotis sumažinto dydžio bendrąja garantija arba atleidimu nuo pareigos pateikti garantiją suteikimo sąlygų ir garantijos atsisakymo terminų,

— kiek tai susiję su skolų muitinei sumokėjimu: importo ar eksporto muito sumos, atitinkančios skolą muitinei, sumokėjimo termino skaičiavimo sustabdymo ir to sustabdymo laikotarpio nustatymo; ribų, kurių neviršijus muitinės nereikalauja kredito palūkanų ir delspinigių, ir ribų, kurias viršijus jos grąžina arba atsisako išieškoti importo arba eksporto muito sumą, atnaujinimo; taisyklių, kurių Komisija turi laikytis priimdama sprendimą dėl skolos muitinei grąžinimo ir atsisakymo ją išieškoti, o skolos muitinei išnykimo srityje – pažeidimų, neturinčių didelės įtakos tinkamam laikinojo saugojimo arba atitinkamos muitinės procedūros taikymui, sąrašo,

— kiek tai susiję su muitinių bendradarbiavimu: sąlygų ir procedūrų, kurių laikantis valstybei narei gali būti suteikti įgaliojimai toliau taikyti dvišalius susitarimus su trečiosiomis valstybėmis dėl informacijos mainų arba su jomis pradėti derybas dėl tokių susitarimų,

— kiek tai susiję su sankcijomis nuotolinės prekybos atveju: dėl to, koks muitinių tikrinimų, kuriuos turi atlikti kompetentingos institucijos, skaičius turi būti laikomas reikšmingu, ir pažeidimo sunkumu grindžiamų atvejų ribinio skaičiaus, kuris laikomas pakankamai reprezentatyviu, kad būtų galima nustatyti tokį sistemingą reikalavimų nesilaikymą, siekiant, kad sistemingo reikalavimų nesilaikymo atvejai būtų nustatomi vienodai ir veiksmingai, užtikrinamas aukštas reikalavimų laikymosi lygis ir kovojama su sistemingu reikalavimų nesilaikymu, taip pat atsižvelgiant į tokius veiksnius kaip nuotolinės prekybos apimtis ir konkretus poveikis, rizika vartotojų saugai, proporcingumas, įvairūs verslo modeliai ir poreikis apsaugoti Sąjungos bei jos valstybių narių finansinius ir nefinansinius interesus,

— nukrypti leidžiančių nuostatų, susijusių su muitinės įstaigos, kompetentingos atlikti muitinės procedūros įforminimo prekėms priežiūrą, ir skolos muitinei atsiradimo vietos nustatymu, atsižvelgiant į šiuo reglamentu nustatytą muitinės priežiūros veiksmingumo vertinimą, kurį turi atlikti Komisija;

(114) ypač svarbu, kad atlikdama su deleguotųjų aktų priėmimu susijusį parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, įskaitant Prekybos ryšių grupę, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros ([28]) nustatytais principais;

(115) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai, kad ji galėtų:

— nustatyti muitinių bendradarbiavimo tikrinimo srityje procedūrines taisykles,

— nustatyti prašymų priimti muitinės sprendimą pateikimo ir priėmimo bei tokių sprendimų priėmimo procedūrą,

— nustatyti palankių muitinės sprendimų panaikinimo taisykles,

— nustatyti palankių muitinės sprendimų atšaukimo, galiojimo sustabdymo ar pakeitimo procedūrines taisykles,

— priimti sprendimus, kuriais būtų reikalaujama, kad valstybės narės atšauktų sprendimus, susijusius su privalomąja informacija,

— nustatyti procedūrines taisykles dėl sprendimo, susijusio su privalomąja informacija, taikymo jam nustojus galioti arba jį atšaukus, ir dėl pranešimo muitinėms, kad tokių sprendimų priėmimas sustabdomas, taip pat dėl tokio sustabdymo atšaukimo,

— nustatyti Sąjungoje taikomos tvarkymo rinkliavos surinkimo iš ekonominės veikos vykdytojų procedūrą,

— nustatyti valiutų konvertavimo taisykles,

([28]) OL L 123, 2016 5 12, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

— nustatyti valstybių narių muitinėms arba ES muitinės institucijai teikiamų prašymų pateikti agreguotus nekonfidencialius duomenis, ne asmens duomenis ir ne komercinius neskelbtinus muitinės duomenis teikimo procedūras ir duomenų, kurie gali būti pateikiami gavus tokį prašymą, formą ir kategorijas,

— nustatyti taisykles, pagal kurias nustatoma, kuri muitinė yra atsakinga už ekonominės veiklos vykdytojų ir tam tikrų kitų asmenų registravimą,

— nustatyti konsultacijų dėl įgaliotųjų ekonominės veiklos vykdytojų statuso nustatymo procedūrines taisykles,

— nustatyti įgaliotojo ekonominės veiklos vykdytojo bei patikimo ir patikrinto verslininko statuso suteikimo kriterijų taikymo sąlygas ir taisykles dėl atskirų sprendimų sustabdyti patikimo ir patikrinto verslininko statuso galiojimą arba panaikinti šį statusą, jei kompetentinga institucija nepateikia ES muitinės institucijai informacijos, kad pastaroji galėtų patikrinti tą statusą, arba jei veiksmų, kurių imamasi remiantis ES muitinės institucijos rekomendacija, nepakanka,

— nustatyti taisykles dėl konsultacijų su kitomis institucijomis siekiant nustatyti patikimo ir patikrinto verslininko statusą, dėl to statuso peržiūros ir susijusių konsultacijų, taip pat dėl susijusios stebėsenos veiklos rūšių,

— nustatyti techninę tvarką, skirtą dabartinėms elektroninėms muitinės sistemoms, ir jų laipsniško naudojimo nutraukimo bei laipsniško perėjimo prie ES muitinės duomenų platformos naudojimo darbo programą,

— nustatyti duomenų tvarkymo ES muitinės duomenų platformoje taisykles ir sąlygas,

— nustatyti sąlygas, pagal kurias Europos prokuratūra gali prašyti duomenų iš ES muitinės duomenų platformos ir juos gauti,

— nustatyti sąlygas, pagal kurias Europolas ir *Frontex* gali prašyti duomenų iš ES muitinės duomenų platformos ir juos gauti, nustatyti tokių prašymų tikrinimo procedūrą, nustatyti išsamius tolesnio tokių duomenų perdavimo apribojimus ir atsakomybę už tokį perdavimą ir prireikus reikalauti, kad prašančioji institucija paskirtų konkretų kontaktinį punktą, asmenį ar asmenis arba taikytų papildomas apsaugos priemones,

— nustatyti bendrų duomenų valdytojų funkcijas, susijusius su duomenų tvarkymu ES muitinės duomenų platformoje, ir jų santykius duomenų subjektų atžvilgiu,

— nustatyti apsaugos priemones, kuriomis būtų užkirstas kelias piktnaudžiavimui asmens duomenimis, kuriems taikomi apribojimai, neteisėtai prieigai prie tokių duomenų arba jų perdavimui,

— nustatyti ES muitinės duomenų platformos sąveikumo ir prisijungimo prie jos techninę tvarką,

— išimties tvarka laikinai leisti valstybėms narėms naudoti elektronines paslaugas ar sistemas, kurios nėra įdiegtos ES muitinės duomenų platformoje,

— nustatyti suderinto muitinio tikrinimo ir rizikos valdymo taikymo užtikrinimo priemones, įskaitant informacijos mainus ir bendrų prioritetinių tikrinimo sričių ir bendrų rizikos kriterijų bei standartų nustatymą,

— nustatyti priemones, susijusias su pateiktų duomenų arba duomenų, prie kurių yra užtikrinta prieiga, tikrinimu, prekių tikrinimu ir jų pavyzdžių ėmimu, tikrinimo rezultatais ir nustatymui,

— nustatyti priemones, kurios būtų taikomos tikrinimui po prekių išleidimo, ir atitinkamas metodikas,

— nustatyti, kuriuose uostuose ar oro uostuose turi būti atliekamas rankiniam ir registruotam bagažui taikomas muitinis tikrinimas ir formalumai,

— nustatyti Sąjungos prekių muitinio statuso įrodymų pateikimo ir tikrinimo procedūrines taisykles,

— nustatyti muitinės procedūros įforminimo prekėms duomenų keitimo ir pripažinimo negaliojančiais procedūrines taisykles,

— nustatyti muitinės deklaracijos pateikimo procedūrą, kai naudojamos priemonės, kurios nėra elektroninės duomenų apdorojimo priemonės, ir kompetentingų muitinės įstaigų nustatymo procedūrą,

— nustatyti standartinės muitinės deklaracijos, supaprastintos deklaracijos ir papildomos deklaracijos pateikimo procedūrą,

— nustatyti muitinės deklaracijos pateikimo prieš prekių pateikimą muitinei, muitinės deklaracijos priėmimo, muitinės deklaracijos taisymo ar jos pripažinimo negaliojančia po prekių išleidimo, centralizuoto muitinio įforminimo ir muitinės deklaracijos pateikimo įrašo deklaranto tvarkomuose apskaitos registruose forma procedūrą,

— nustatyti prekių pardavimo ir dovanojimo, prekių sunaikinimo ir jų perdavimo valstybės nuosavybėn procedūrą,

— nustatyti išankstinės informacijos apie krovinį teikimo, gavimo, keitimo ir pripažinimo negaliojančia procedūrą ir rizikos mažinimo priemones,

— nustatyti pranešimo apie prekių atvežimą procedūrą,

— nustatyti prekių fizinio pateikimo muitinei procedūrą,

— nustatyti informacijos apie laikinąjį saugojimą pateikimo, keitimo ir pripažinimo negaliojančia, taip pat prekių pergabenimo iš vieno laikinojo saugojimo sandėlio į kitą procedūrą,

— nustatyti informacijos, kuria įrodoma, kad įvykdytos grąžintų prekių atleidimo nuo importo muito sąlygos, ir įrodymų, kad įvykdytos jūrų žvejybos produktų ir kitų iš jūros išgautų produktų atleidimo nuo importo muito sąlygos, pateikimo procedūrines taisykles,

— nustatyti eksporto ir išvežimo procedūrines taisykles,

— nustatyti pranešimo apie reeksportą pateikimo, keitimo arba pripažinimo negaliojančiu procedūrą,

— nustatyti išankstinės išvežimo informacijos pateikimo, prieinamumo užtikrinimo, gavimo, keitimo ir pripažinimo negaliojančia procedūrą, taip pat asmens, pateikusio išankstinę išvežimo informaciją, informavimą apie tai, kad prekės neturi būti kraunamos ar gabenamos,

— nustatyti procedūrines taisykles dėl leidimų taikyti specialiąsias procedūras arba eksploatuoti sandėlius prekių muitiniam sandėliavimui suteikimo, procedūrines taisykles dėl ekonominių sąlygų tikrinimo, be kita ko, ES muitinės institucijos pagrįstos nuomonės, kurioje įvertinama, ar leidimo taikyti laikinojo įvežimo perdirbti arba laikinojo išvežimo perdirbti procedūrą suteikimas neturėtų neigiamo poveikio esminiams Sąjungos gamintojų interesams, paskelbimą, ir taisykles dėl kiekio, kurį viršijus padaromas toks neigiamas poveikis, nustatymo ir stebėsenos,

— nustatyti procedūrines taisykles dėl specialiosios procedūros pripažinimo įvykdyta ir teisių bei pareigų perdavimo, prekių judėjimo ir ekvivalentiškų prekių naudojimo taikant specialiąsias procedūras,

— nustatyti tarptautinių tranzito srities dokumentų nuostatų taikymo Sąjungos muitų teritorijoje procedūrines taisykles,

— nustatyti procedūrines taisykles dėl Sąjungos tranzito procedūros įforminimo prekėms ir tos procedūros pripažinimo įvykdyta, naudojimosi tos procedūros supaprastinimais ir prekių, kurios pagal išorinio Sąjungos tranzito procedūrą, gabenamos per trečiosios valstybės teritoriją, muitinės priežiūros,

— nustatyti muitinio sandėliavimo procedūros arba laisvosios zonos procedūros įforminimo prekėms procedūrą,

— nustatyti procedūrines taisykles dėl sąlygų, taikomų nuotolinės prekybos būdu tiekiamoms prekėms, kurioms įforminama muitinio sandėliavimo nuotolinei prekybai skirtame muitinės sandėlyje procedūra,

— nustatyti tarifinių bei kitų kvotų ir tarifų viršutinių ribų vienodo administravimo ir prekių išleidimo į laisvą apyvartą ar eksporto muitinio stebėjimo valdymo priemones,

— nustatyti prekių tarifinį klasifikavimą,

— nustatyti prekių nelengvatinės kilmės įrodymo pateikimo ir tikrinimo procedūrines taisykles,

— nustatyti procedūrines taisykles dėl lengvatinės prekių kilmės ir priemonių, kuriomis lengvatomis besinaudojančiai šaliai ar teritorijai taikoma laikina nukrypti nuo lengvatinės kilmės taisyklių, taikomų prekėms, kurioms taikomos Sąjungos vienašališkai patvirtintos lengvatinės priemonės, leidžianti nuostata,

— nustatyti priemones, kuriomis nustatoma konkrečių prekių kilmė,

— nustatyti procedūrines taisykles dėl prekių muitinės vertės nustatymo,

— nustatyti priemones, kuriomis nustatomas tinkamas muitinio įvertinimo metodas arba kriterijai, taikytini nustatant muitinę vertę konkrečiais atvejais, įskaitant nuotolinę prekybą,

— nustatyti procedūrines taisykles dėl garantijų suteikimo, jų dydžio nustatymo, stebėsenos ir atsisakymo, taip pat garanto duoto įsipareigojimo atšaukimo ir panaikinimo,

— nustatyti procedūrines taisykles dėl laikinųjų draudimų, susijusių su bendrųjų garantijų naudojimu,

— nustatyti priemones, kuriomis būtų užtikrinama muitinių tarpusavio pagalba skolos muitinei atsiradimo atvejais,

— nustatyti procedūrines taisykles dėl importo arba eksporto muito sumos grąžinimo ir atsisakymo ją išieškoti, dėl Komisijos informavimo apie grąžinimą ir atsisakymą išieškoti ir dėl sprendimų, kuriuos turi priimti Komisija dėl grąžinimo arba atsisakymo išieškoti,

— aktyvuoti krizės atveju taikytinus būtinus veiksmus ir tvarką,

— nustatyti ES muitinės institucijos duomenų auditoriaus nepriklausomą statusą, išsamias užduotis ir pareigas,

— leisti valstybėms narėms sudaryti dvišalius susitarimus su trečiosiomis valstybėmis dėl informacijos mainų muitinių bendradarbiavimo tikslais,

— nustatyti duomenis, kuriuos valstybės narės turi pateikti ES muitinės institucijai vertinimo ir ataskaitų teikimo tikslais ir jų konfidencialumo lygį, taip pat veiklos rezultatų vertinimo struktūrą.

Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamasi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011 ([29]);

(116) patariamoji procedūra turėtų būti taikoma priimant:

— įgyvendinimo aktus, kuriais reikalaujama, kad valstybės narės atšauktų sprendimus dėl privalomosios informacijos, nes tie sprendimai daro poveikį tik vienai valstybei narei ir jais siekiama užtikrinti muitų teisės aktų laikymąsi,

— įgyvendinimo aktus dėl importo arba eksporto muito sumos grąžinimo ar atsisakymo ją išieškoti, nes tie sprendimai daro tiesioginį poveikį asmeniui, pateikusiam prašymą grąžinti tą sumą arba atsisakyti ją išieškoti,

— įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas ES muitinės institucijos duomenų auditoriaus nepriklausomas statusas, išsamios užduotys ir pareigos,

([29]) 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

— įgyvendinimo aktus, kuriais valstybei narei leidžiama sudaryti dvišalį susitarimą dėl informacijos mainų muitinių bendradarbiavimo tikslais, nes tokie dvišaliai susitarimai daro poveikį tik vienai valstybei narei;

(117) tinkamai pagrįstais atvejais, jeigu yra priežasčių, dėl kurių privaloma skubėti, Komisija turėtų priimti nedelsiant taikytinus įgyvendinimo aktus, susijusius su:

— priemonėmis, kuriomis užtikrinamas suderintas muitinio tikrinimo ir rizikos valdymo taikymas, įskaitant informacijos apie riziką ir jos analizę mainus, bendromis prioritetinėmis tikrinimo sritimis ir bendrais rizikos kriterijais bei standartais,

— prekių tarifinio klasifikavimo nustatymu,

— konkrečių prekių kilmės nustatymu,

— tinkamo muitinio įvertinimo metodo arba kriterijų, taikytinų prekių muitinei vertei nustatyti konkrečiais atvejais, įskaitant nuotolinę prekybą, nustatymu,

— laikinaisiais draudimais, susijusiais su bendrųjų garantijų naudojimu,

— krizės atveju taikytinų būtinų veiksmų ir tvarkos aktyvavimu,

— skubiu leidimu valstybei narei sudaryti dvišalį susitarimą su trečiąja valstybe dėl informacijos mainų muitinių bendradarbiavimo tikslais;

(118) vadovaujantis proporcingumo principu, siekiant pagrindinių tikslų sudaryti sąlygas efektyviam muitų sąjungos veikimui ir bendros prekybos politikos įgyvendinimui būtina ir tikslinga nustatyti taisykles ir procedūras, taikomas į Sąjungos muitų teritoriją įvežamoms ar iš jos išvežamoms prekėms. Šiuo reglamentu, remiantis Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnio 4 dalimi, neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;

(119) nuo 2031 m. kovo 1 d. ekonominės veiklos vykdytojai turėtų turėti galimybę pradėti savanoriškai naudotis ES muitinės duomenų platformos pajėgumais. Ne vėliau kaip 2034 m. kovo 1 d. ES muitinės duomenų platforma turėtų būti visapusiškai sukurta ir ja turėtų naudotis visi ekonominės veiklos vykdytojai;

(120) šis reglamentas turėtų būti taikomas laikantis ambicingo tvarkaraščio, tačiau palaipsniui. Todėl, kai tik šis reglamentas įsigalios, turėtų būti pradėtos taikyti šio reglamento nuostatos, kuriomis Komisijai suteikiami įgyvendinimo ir deleguotieji įgaliojimai, kad Komisija turėtų galimybę peržiūrėti esamus deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus ir, kai tinkama, priimti naujus deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus, remdamasi naujais deleguotaisiais įgaliojimais ir įgaliojimo procedūra, kai tik šis reglamentas įsigalios. Kita vertus, kad valstybės narės ir ekonominės veiklos vykdytojai galėtų prisitaikyti prie naujųjų taisyklių, didžioji dauguma šio reglamento nuostatų turėtų būti taikomos praėjus 12 mėnesių nuo jo įsigaliojimo dienos. Tai apima dabartinio Sąjungos muitinės kodekso panaikinimą, kuris turėtų įsigalioti tik pasibaigus tam 12 mėnesių prisitaikymo laikotarpiui. Galiausiai nuostatos, susijusios su nuotoline prekyba ir ES muitinės institucija, išskyrus nuostatas, kuriomis reglamentuojamas ES muitinės institucijos teisinis statusas ir jos veiklos pradžia, turėtų būti taikomos nuo 2028 m. liepos 1 d.;

(121) Komisija turėtų dėti visas pastangas užtikrinti, kad šiame reglamente numatyti deleguotieji ir įgyvendinimo aktai įsigaliotų likus pakankamai laiko iki atitinkamų šio reglamento nuostatų taikymo pradžios dienos, kad valstybės narės galėtų jas laiku įgyvendinti;

(122) vadovaujantis Reglamento (ES) 2018/1725 42 straipsnio 1 dalimi buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu ir jis pateikė nuomonę 2023 m. liepos 11 d.,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I ANTRAŠTINĖ DALIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 SKYRIUS

Muitų teisės aktų taikymo sritis ir muitinių misija

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Šiuo reglamentu nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas. Jame nustatomos bendrosios taisyklės ir procedūros, taikytinos į Sąjungos muitų teritoriją įvežamoms arba iš jos išvežamoms prekėms.

Šiuo reglamentu taip pat įsteigiama Europos Sąjungos muitinės institucija (toliau – ES muitinės institucija) ir nustatomos Europos Sąjungos muitinės duomenų platformos (toliau – ES muitinės duomenų platforma) sukūrimo taisyklės, bendri standartai ir valdymo sistema.

2. Nedarant poveikio tarptautinei teisei bei konvencijoms ir kitų sričių Sąjungos teisei, šis reglamentas visoje Sąjungos muitų teritorijoje taikomas vienodai.

3. Tam tikros muitų teisės aktų nuostatos taikomos už Sąjungos muitų teritorijos ribų pagal konkrečias sritis reglamentuojančią Sąjungos teisę arba tarptautines konvencijas.

4. Tam tikros muitų teisės aktų nuostatos, įskaitant pagal jas numatytus supaprastinimus, taikomos prekybai Sąjungos prekėmis, vykdomai tarp Sąjungos muitų teritorijos dalių, kurioms taikoma Direktyva 2006/112/EB arba Direktyva (ES) 2020/262, ir tos teritorijos dalių, kuriose tos direktyvos netaikomos, arba prekybai, vykdomai tarp tos teritorijos dalių, kuriose tos direktyvos netaikomos.

2 straipsnis

Muitinių misija

Siekiant, kad muitų sąjunga veiktų vieningai, būtų užtikrintas vienodas muitų teisės aktų, įskaitant suderintas muitinio tikrinimo taisykles, įgyvendinimas ir sudarytos sąlygos sklandžiam vidaus rinkos veikimui, muitinių misija yra apsaugoti Sąjungos ir jos valstybių narių finansinius ir ekonominius interesus veiksmingai surenkant muitus bei kitus privalomuosius mokėjimus ir kovojant su sukčiavimu, sudaryti palankesnes sąlygas teisėtai verslo veiklai, prisidėti prie sąžiningos prekybos bei visos tiekimo grandinės saugumo ir kovoti su neteisėta prekyba.

Be to, muitinės, pagal savo kompetenciją ir, kai tikslinga, glaudžiai bendradarbiaudamos su kitomis kompetentingomis institucijomis, padeda užtikrinti Sąjungos ir jos gyventojų saugą ir saugumą bei apsaugoti žmonių, gyvūnų ir augalų sveikatą bei gyvybę, vartotojus ir aplinką, taip pat apsaugoti kitais muitinių taikomais teisės aktais saugomus viešuosius interesus.

3 straipsnis

Muitų teritorija

1. Sąjungos muitų teritorijai priklauso toliau nurodytos teritorijos, įskaitant jų teritorinius vandenis, vidaus vandenis ir oro erdvę:

a) Belgijos Karalystės teritorija;

b) Bulgarijos Respublikos teritorija;

c) Čekijos Respublikos teritorija;

d) Danijos Karalystės teritorija, išskyrus Farerų Salas ir Grenlandiją;

e) Vokietijos Federacinės Respublikos teritorija, išskyrus Helgolando salą ir Biuzingeno teritoriją (1964 m. lapkričio 23 d. Vokietijos Federacinės Respublikos ir Šveicarijos Konfederacijos sutartis);

f) Estijos Respublikos teritorija;

g) Airijos teritorija;

h) Graikijos Respublikos teritorija;

i) Ispanijos Karalystės teritorija, išskyrus Seutą ir Meliliją;

j) Prancūzijos Respublikos teritorija, išskyrus Prancūzijos užjūrio šalis ir teritorijas, kurioms taikoma Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) ketvirtoji dalis;

k) Kroatijos Respublikos teritorija;

l) Italijos Respublikos teritorija, išskyrus Livinjo savivaldybę;

m) Kipro Respublikos teritorija pagal 2003 m. Stojimo akto nuostatas;

n) Latvijos Respublikos teritorija;

o) Lietuvos Respublikos teritorija;

p) Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės teritorija;

q) Vengrijos teritorija;

r) Maltos Respublikos teritorija;

s) Nyderlandų Karalystės teritorija Europoje;

t) Austrijos Respublikos teritorija;

u) Lenkijos Respublikos teritorija;

v) Portugalijos Respublikos teritorija;

w) Rumunijos teritorija;

x) Slovėnijos Respublikos teritorija;

y) Slovakijos Respublikos teritorija;

z) Suomijos Respublikos teritorija, ir

za) Švedijos Karalystės teritorija.

2. Toliau išvardytos teritorijos, įskaitant jų teritorinius vandenis, vidaus vandenis ir oro erdvę, esančios už valstybių narių teritorijos ribų, atsižvelgiant į joms taikytinas konvencijas ir sutartis, laikomos Sąjungos muitų teritorijos dalimi:

a) Prancūzijos atveju – Monako teritorija, kaip apibrėžta 1963 m. gegužės 18 d. Paryžiuje pasirašytoje Muitinės konvencijoje (1963 m. rugsėjo 27 d. *Journal officiel de la République française* (Prancūzijos Respublikos oficialusis leidinys), p. 8679);

b) Kipro atveju – Jungtinės Karalystės Akrotirio ir Dekelijos suverenių bazių teritorijų teritorija, kaip apibrėžta 1960 m. rugpjūčio 16 d. Nikosijoje pasirašytoje Sutartyje dėl Kipro Respublikos sukūrimo (*United Kingdom Treaty Series* (Jungtinės Karalystės sutarčių serija) Nr. 4 (1961) Cmnd. 1252).

4 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas išsamiai nustatant, kurios muitų teisės aktų nuostatos, susijusios su duomenų teikimu, muitinio statuso įrodymu ir vidinio Sąjungos tranzito procedūros naudojimu, taikomos 1 straipsnio 4 dalyje nurodytai prekybai Sąjungos prekėmis, ir nustatant tų nuostatų supaprastinimus, su sąlyga, kad tie deleguotieji aktai nedarys poveikio tinkamam atitinkamų fiskalinių priemonių taikymui. Tie deleguotieji aktai gali būti skirti konkrečioms aplinkybėms, susijusioms su prekyba Sąjungos prekėmis, kurioje dalyvauja tik viena valstybė narė.

2 SKYRIUS

Terminų apibrėžtys

5 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

1) muitinės – valstybių narių muitinės administracijos, atsakingos už muitų teisės aktų taikymą, ir bet kurios kitos institucijos, nacionalinės teisės aktais įgaliotos taikyti tam tikrus muitų teisės aktus;

2) muitų teisės aktai – visa tai:

   a) šis reglamentas ir jį iš dalies keičiančios, papildančios ar įgyvendinančios nuostatos, priimtos Sąjungos arba nacionaliniu lygmeniu;

   b) Bendrasis muitų tarifas;

   c) teisės aktai, kuriais nustatoma Sąjungos atleidimo nuo muito sistema;

   d) su muitų teise susijusios tarptautinių susitarimų nuostatos, jei tos nuostatos taikomos Sąjungoje, ir

   e) Reglamentas (ES) 2022/2399 ir jį iš dalies keičiančios, papildančios ar įgyvendinančios nuostatos;

3) kiti muitinių taikomi teisės aktai – kiti teisės aktai, kurie nėra muitų teisės aktai ir yra taikomi prekėms, įvežamoms į Sąjungos muitų teritoriją, išvežamoms iš jos ar vežamoms per ją, arba prekėms, kurios turi būti pateikiamos Sąjungos rinkai, ir kuriuos įgyvendinant dalyvauja muitinės;

4) prekybos politikos priemonės – pagal SESV 207 straipsnį priimtos priemonės, kurios yra kitų muitinių taikomų teisės aktų dalis, išskyrus laikinuosius arba galutinius antidempingo muitus, kompensacinius muitus arba apsaugos priemones, kai konkrečioms prekėms nustatomi didesni tarifai, ir įskaitant visų pirma specialias stebėjimo priemones ir apsaugos priemones, kai taikomi importo arba eksporto leidimai;

5) asmuo – fizinis asmuo, juridinis asmuo ar asmenų susivienijimas, kuris nėra juridinis asmuo, tačiau pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę pripažįstamas galinčiu atlikti teisinius veiksmus;

6) ekonominės veiklos vykdytojas – asmuo, kuris užsiimdamas savo verslu vykdo veiklą, kuriai taikomi muitų teisės aktai;

7) įsisteigęs Sąjungos muitų teritorijoje – tai reiškia:

   a) fizinio asmens atveju – asmenį, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta yra Sąjungos muitų teritorijoje;

b) juridinio asmens arba asmenų susivienijimo atveju – juridinį asmenį arba susivienijimą, kurio registruota buveinė, centrinė būstinė arba nuolatinis verslo padalinys yra Sąjungos muitų teritorijoje;

8) nuolatinis verslo padalinys – pastovi verslo vieta, kurioje nuolatos laikomi būtini žmogiškieji ištekliai ir būtini techniniai ištekliai ir per kurią vykdomos visos su muitais susijusios asmens operacijos ar jų dalis;

9) įsisteigimo valstybė narė –

a) valstybė narė, kurioje asmuo yra įsisteigęs pagal 7 punktą, arba

b) tuo atveju, jeigu juridinio asmens arba asmenų susivienijimo registruota buveinė, centrinė būstinė arba nuolatinis verslo padalinys yra skirtingose valstybėse narėse – valstybė narė, kurioje laikomi arba yra prieinami pagrindiniai to asmens arba asmenų susivienijimo apskaitos dokumentai muitinės tikslais ir kurioje vykdoma arba turi būti vykdoma bent dalis muitinės veiklos;

10) muitinės sprendimas – bet koks muitinių veiksmas, kuris yra susijęs su muitų teisės aktais, kuriuo duodamas nurodymas konkrečiu atveju arba kuris sukelia teisinių padarinių atitinkamam asmeniui arba asmenims;

11) muitinės procedūra – bet kuri iš toliau išvardytų procedūrų, kuri gali būti įforminta prekėms pagal šį reglamentą:

a) išleidimas į laisvą apyvartą;

b) specialiosios procedūros;

c) eksportas;

12) muitinės formalumai – visos operacijos, kurias asmuo ir muitinės turi atlikti, kad būtų laikomasi muitų teisės aktų;

13) importuotojas:

a) nuotolinės prekybos atveju – nuotolinei prekybai skirtų prekių importuotojas;

b) kitais atvejais – i–v papunkčiuose nurodytas teisę spręsti turintis asmuo:

i) asmuo, kuris turi teisę nuspręsti ir nusprendė, kad prekės iš trečiosios valstybės turi būti įvežtos į Sąjungos muitų teritoriją,

ii) tokią teisę iš i papunktyje nurodyto asmens perėmęs asmuo,

iii) teises ir pareigas perimantis asmuo, kuris turi teisę nuspręsti ar nusprendė prekėms įforminti muitinės procedūrą,

iv) vežėjas, kuris įveža prekes į Sąjungos muitų teritoriją, arba

v) prekių turėtojas;

14) nuotolinei prekybai skirtų prekių importuotojas – asmuo, tiekiantis prekes nuotolinės prekybos būdu, arba nuotolinėje prekyboje tarpininkaujantis asmuo;

15) nuotolinė prekyba – nuotolinė prekyba prekėmis, kurios importuojamos iš trečiųjų valstybių ar trečiųjų teritorijų, kaip apibrėžta Direktyvos 2006/112/EB 14 straipsnio 4 dalies 2 punkte;

16) IOSS schema – Direktyvos 2006/112/EB XII antraštinės dalies 6 skyriaus 4 skirsnyje nustatyta specialioji schema;

17) eksportuotojas –

a) privatus asmuo, savo asmeniniame bagaže vežantis prekes, kurias ketina išvežti iš Sąjungos muitų teritorijos;

b) a papunktyje nenurodytais atvejais –

i) Sąjungos muitų teritorijoje įsisteigęs asmuo, kuris turi teisę nuspręsti ir kuris nusprendė, kad prekės turi būti išvežtos iš tos muitų teritorijos, arba

ii) jei nėra i dalyje nurodyto asmens, bet kuris Sąjungos muitų teritorijoje įsisteigęs asmuo, kuris yra sutarties, pagal kurią prekės turi būti išvežtos iš tos muitų teritorijos, šalis;

18) reeksportas – veiksmas, kuriuo eksportuotojas ne Sąjungos prekes išveža iš Sąjungos muitų teritorijos;

19) išankstinė išvežimo informacija – duomenų, susijusių su prekėmis, kurios turi būti išvežtos iš Sąjungos muitų teritorijos, rinkinys, kuris turi būti pateiktas muitinėms ar kurio prieinamumas muitinėms turi būti užtikrintas;

20) atstovas muitinėje – bet kuris asmuo, kito asmens paskirtas atlikti pagal muitų teisės aktus reikalaujamus veiksmus ir formalumus to kito asmens santykiuose su muitinėmis;

21) duomenys – bet kurie skaitmeniniai ar neskaitmeniniai aktų, faktų ar informacijos ir tokių aktų, faktų ar informacijos rinkinių perteikiniai, be kita ko, dokumentų, garso, vaizdo arba garso ir vaizdo įrašų forma;

22) muitinis stebėjimas – su prekėmis, įvežamomis į Sąjungos muitų teritoriją, išvežamomis iš jos ar vežamomis per ją, susijusios informacijos rinkimas ir analizė, atliekami siekiant stebėti tų prekių judėjimą Sąjungos lygmeniu, užtikrinti vienodą muitinio tikrinimo taikymą ir muitų teisės aktų bei kitų muitinių taikomų teisės aktų laikymąsi ir padėti vykdyti rizikos analizę ir valdymą;

23) rizika – tikimybė, kad gali įvykti įvykis, susijęs su prekėmis, judančiomis tarp Sąjungos muitų teritorijos ir šiai teritorijai nepriklausančių šalių, ir su ne Sąjungos prekių laikymu Sąjungos muitų teritorijoje, ir to įvykio padariniai, dėl kurių kiltų grėsmė:

a) Sąjungos ir jos valstybių narių finansiniams arba ekonominiams interesams;

b) Sąjungos ir jos gyventojų saugai bei saugumui, žmonių, gyvūnų arba augalų sveikatai, aplinkai arba bet kuriam kitam viešajam interesui;

c) tinkamam Sąjungos arba nacionalinių priemonių taikymui;

24) ekonominė analizė – politikos arba ekonominio reiškinio įvertinimas arba kiekybinis įvertinimas, atliekamas norint suprasti, kaip ekonominiai veiksniai veikia politikos veikimą, tam tikrą geografinę teritoriją arba tam tikrą asmenų grupę, ir ateityje priimti geresnius sprendimus;

25) rizikos valdymas – sistemingas rizikos nustatymas, įskaitant riziką keliančių ekonominės veiklos vykdytojų profilių bei įtartinų sandorių nustatymą, ir visų rizikos tikimybės ir galimo jos poveikio mažinimo priemonių įgyvendinimas;

26) muitinės priežiūra – veiksmai, kurių muitinės paprastai imasi siekdamos užtikrinti, kad būtų laikomasi muitų teisės aktų ir, kai tinkama, kitų muitinių taikomų teisės aktų, arba siekdamos kitaip prisidėti prie rizikos, susijusios su prekėmis ir jų tiekimo grandinėmis, valdymo;

27) muitinis tikrinimas – konkretūs veiksmai, kuriuos muitinės atlieka siekdamos užtikrinti, kad būtų laikomasi muitų teisės aktų ir, kai tinkama, kitų muitinių taikomų teisės aktų, arba siekdamos kitaip prisidėti prie rizikos, susijusios su prekėmis ir jų tiekimo grandinėmis, valdymo;

28) auditas – tam tikros rūšies muitinis tikrinimas, t. y. konkretūs veiksmai, kuriuos muitinės atlieka siekdamos surinkti ir įvertinti įrodymus, kad ekonominės veiklos vykdytojo taikoma valdymo sistema, organizacinė struktūra, vidaus procedūros ar vidaus sistemos atitinka atitinkamas taisykles ir reikalavimus;

29) išleidimo vieta –

a) kompetentinga muitinės įstaiga;

b) muitinės nustatyta arba patvirtinta vieta, įskaitant patikimo ir patikrinto verslininko nurodytą vietą, arba

c) laisvoji zona;

30) pranešimas apie turimas prekes – veiksmas, kuriuo asmuo informuoja muitinę apie tai, kad prekės fiziškai yra išleidimo vietoje ir kad buvo pateikti duomenys (arba buvo užtikrintas tokių duomenų prieinamumas), būtini tam, kad toms prekėms būtų įforminta atitinkama muitinės procedūra arba joms būtų taikomas laikinasis saugojimas, arba kad būtų užbaigta Sąjungos tranzito procedūra;

31) atsitiktinės atrankos būdu atliekamas tikrinimas – muitinis tikrinimas, grindžiamas atsitiktinės atrankos iš tiriamosios visumos principu;

32) prekių turėtojas – fiziškai prekes turintis asmuo;

33) vežėjas:

a) įvežimo atveju – asmuo, kuris įveža prekes į Sąjungos muitų teritoriją arba prisiima atsakomybę už prekių vežimą į Sąjungos muitų teritoriją; tačiau:

i) mišriojo vežimo atveju, vežėjas yra asmuo, naudojantis transporto priemonę, kuri, įvežta į Sąjungos muitų teritoriją, toliau juda pati kaip aktyvioji transporto priemonė,

ii) jūrų arba oro transporto pagal bendro laivo ar orlaivio naudojimo arba nuomos sutartį atveju, vežėjas yra asmuo, kuris sudaro sutartį ir išrašo konosamentą arba orlaivio važtaraštį faktiniam prekių įvežimui į Sąjungos muitų teritoriją;

b) išvežimo kontekste – asmuo, kuris išveža prekes iš Sąjungos muitų teritorijos arba prisiima atsakomybę už prekių išvežimą iš Sąjungos muitų teritorijos; tačiau:

i) mišriojo vežimo atveju, kai iš Sąjungos muitų teritorijos išvykstanti aktyvioji transporto priemonė tik gabena kitą transporto priemonę, kuri, aktyviajai transporto priemonei atvykus į savo paskirties vietą, toliau judės pati kaip aktyvioji transporto priemonė, vežėjas yra asmuo, naudosiantis transporto priemonę, kuri judės pati, kai iš Sąjungos muitų teritorijos išvykstanti transporto priemonė atvyks į savo paskirties vietą,

ii) jūrų arba oro transporto pagal bendro laivo ar orlaivio naudojimo arba nuomos sutartį atveju, vežėjas yra asmuo, kuris sudaro sutartį ir išrašo konosamentą arba orlaivio važtaraštį faktiniam prekių išvežimui iš Sąjungos muitų teritorijos;

34) rizikos analizė – duomenų, įskaitant asmens duomenis, apdorojimas galimai rizikai nustatyti arba kiekybiškai įvertinti, naudojant, kai aktualu, atitinkamus analizės metodus ir dirbtinio intelekto (DI) sistemas, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/1689 ([30]) 3 straipsnio 1 punkte;

35) rizikos signalas – galima rizika, nustatyta atlikus rizikos analizei skirtą duomenų, informacijos arba dokumentų automatinį apdorojimą;

36) rizikos analizės rezultatas – pagal atlikus automatinį apdorojimą gautą arba vėliau žmogaus įvertintą rizikos signalą nustatytas faktas, kad rizika egzistuoja arba kad ji neegzistuoja;

37) rizikos mažinimo priemonės – rizikos prevencijos, mažinimo ar valdymo arba jos poveikio sumažinimo priemonės, įskaitant:

a) nurodymą vežėjui arba eksportuotojui prekių nepakrauti ar jų negabenti;

([30]) 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1689, kuriuo nustatomos suderintos dirbtinio intelekto taisyklės ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 300/2008, (ES) Nr. 167/2013, (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1139 ir (ES) 2019/2144 ir direktyvos 2014/90/ES, (ES) 2016/797 ir (ES) 2020/1828 (Dirbtinio intelekto aktas) (OL L, 2024/1689, 2024 7 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

b) reikalavimą pateikti aktualios papildomos informacijos ar imtis veiksmų;

c) situacijų, kai kitai muitinei ar kitai kompetentingai institucijai galėtų būti tikslinga imtis veiksmų, nustatymą;

d) tinkamiausios vietos tikrinimui atlikti ir tinkamiausių to tikrinimo priemonių rekomendavimą;

e) muitinio tikrinimo atlikimą;

f) prekių išvežimui iš Sąjungos muitų teritorijos naudotino maršruto ir tokiam išvežimui taikytino laikotarpio nustatymą;

38) tikrinimo rekomendacija – tam tikros muitinės arba ES muitinės institucijos atlikta rizikos analize grindžiama išvada dėl to, ar reikėtų vykdyti kurią nors iš rizikos mažinimo priemonių, ir, kai aktualu, kada ir kur ji turėtų būti vykdoma;

39) sprendimas dėl tikrinimo – atskiras veiksmas, kurį atlikdamos muitinės nusprendžia, ar reikia atlikti tikrinimą;

40) tikrinimo rezultatas – preliminari ir galutinė tikrinimo išvada, be kita ko, nurodant visus tolesnius veiksmus ir su išvadomis susijusias kompetentingas institucijas;

41) bendra prioritetinė tikrinimo sritis – tam tikros muitinės procedūros, prekių rūšys, jų gabenimo maršrutai, transporto priemonių rūšys ar ekonominės veiklos vykdytojai, atrinkti tam, kad jų atžvilgiu tam tikrą laikotarpį būtų taikomos aukštesnio lygio rizikos analizės bei rizikos mažinimo priemonės, nedarančios poveikio kitam tikrinimui, kurį paprastai atlieka muitinės;

42) bendri rizikos kriterijai ir standartai – rizikos sričiai būdingos rizikos analizės parametrai ir susiję praktinio tų parametrų taikymo standartai;

43) priežiūros strategija – rizikos suvaldymui taikomas požiūris, kuriuo siekiama proporcingai ir veiksmingai užtikrinti visoje tiekimo grandinėje dedamų muitinės priežiūros pastangų ir taikomų rizikos mažinimo priemonių pusiausvyrą;

44) siunta – tos pačios rūšies, klasės, taip pačiai apibūdintos arba kartu supakuotos prekės, vieno siuntėjo siunčiamos vienam gavėjui ta pačia transporto priemone (įskaitant ir daugiarūšį vežimą), vežamos iš tos pačios teritorijos arba trečiosios valstybės pagal tą pačią vežimo sutartį;

45) muitinis statusas – Sąjungos prekių arba ne Sąjungos prekių statusas;

46) Sąjungos prekės – prekės, priskiriamos kuriai nors iš šių kategorijų:

a) tik Sąjungos muitų teritorijoje gautos prekės, kurių sudėtyje nėra iš trečiųjų valstybių importuotų prekių;

b) iš trečiųjų valstybių į Sąjungos muitų teritoriją įvežtos ir į laisvą apyvartą išleistos prekės;

c) prekės, gautos arba pagamintos Sąjungos muitų teritorijoje arba vien tik iš b punkte nurodytų prekių, arba iš a ir b punktuose nurodytų prekių;

47) ne Sąjungos prekės – kitos nei Sąjungos prekės arba Sąjungos prekių muitinį statusą praradusios prekės;

48) prekių išleidimas – muitinių arba jų vardu kitų asmenų atliekamas veiksmas, kuriuo suteikiama teisė atlikti su prekėmis veiksmus, leidžiamus joms įforminus atitinkamą muitinės procedūrą;

49) įvežimo bendroji deklaracija – nustatytu būdu atliekamas nustatytos formos veiksmas, kuriuo asmuo per konkretų laikotarpį informuoja muitines apie numatomą prekių įvežimą į Sąjungos muitų teritoriją;

50) išvežimo bendroji deklaracija – nustatytu būdu atliekamas nustatytos formos veiksmas, kuriuo asmuo per konkretų laikotarpį informuoja muitines apie numatomą prekių išvežimą iš Sąjungos muitų teritorijos;

51) laikinojo saugojimo deklaracija – nustatytu būdu atliekamas nustatytos formos veiksmas, kuriuo asmuo pareiškia, kad prekės yra laikinai saugomos;

52) muitinės deklaracija – nustatytu būdu atliekamas nustatytos formos veiksmas, kuriuo asmuo pareiškia pageidavimą, kad prekėms būtų įforminta tam tikra muitinės procedūra, kai tikslinga nurodydamas ir konkrečią taikytiną tvarką;

53) prekių pateikimas muitinei – pranešimas muitinėms apie prekių pristatymą į muitinių nurodytą muitinės įstaigą arba bet kurią kitą muitinių nustatytą arba patvirtintą vietą ir apie galimybę atlikti tų prekių muitinį tikrinimą;

54) deklarantas – asmuo, pateikiantis muitinės deklaraciją, laikinojo saugojimo deklaraciją, įvežimo bendrąją deklaraciją, išvežimo bendrąją deklaraciją, reeksporto deklaraciją arba pranešimą apie reeksportą savo vardu, arba asmuo, kurio vardu tokia deklaracija arba pranešimas yra pateikiamas;

55) reeksporto deklaracija – nustatytu būdu atliekamas nustatytos formos veiksmas, kuriuo asmuo pareiškia pageidavimą išvežti ne Sąjungos prekes iš Sąjungos muitų teritorijos, išskyrus ne Sąjungos prekes, kurioms taikoma laisvosios zonos procedūra arba kurios yra laikinai saugomos;

56) pranešimas apie reeksportą – nustatytu būdu atliekamas nustatytos formos veiksmas, kuriuo asmuo pareiškia pageidavimą išvežti iš Sąjungos muitų teritorijos ne Sąjungos prekes, kurioms taikoma laisvosios zonos procedūra arba kurios yra laikinai saugomos;

57) gamintojas – tai:

a) produkto gamintojas pagal tam produktui taikytinus kitus muitinių taikomus teisės aktus;

b) žemės ūkio produktų, kaip apibrėžta SESV 38 straipsnio 1 dalyje, arba žaliavų gamintojas, arba

c) jei a ir b punktuose nurodyto gamintojo nėra – fizinis ar juridinis asmuo arba asmenų susivienijimas, kuris pagamino produktą arba kuriam jis buvo pagamintas ir kuris tą produktą parduoda savo vardu arba su savo prekių ženklu;

58) produkto tiekėjas – bet kuris fizinis ar juridinis asmuo arba asmenų susivienijimas tiekimo grandinėje, kuris kaip gamintojas ar bet kokiomis kitomis aplinkybėmis pagamino visą produktą arba jo dalį;

59) laikinasis saugojimas – ne Sąjungos prekių būsena, kai jos laikinai saugomos joms taikant muitinės priežiūrą laikotarpiu, trunkančiu nuo to momento, kai vežėjas praneša apie prekių atvežimą į Sąjungos muitų teritoriją, iki muitinės procedūros įforminimo joms arba jų reeksporto;

60) numatoma pirmoji įvežimo muitinės įstaiga – muitinės įstaiga, kurios kompetencijai priklauso muitinės priežiūra toje vietoje, per kurią prekes vežanti transporto priemonė turėtų atvykti į Sąjungos muitų teritoriją iš tai teritorijai nepriklausančios teritorijos;

61) išankstinė informacija apie krovinį – duomenų, susijusių su prekėmis, kurios turi būti įvežtos į Sąjungos muitų teritoriją, rinkinys, kuris turi būti pateiktas muitinėms arba kurių prieinamumas joms turi būti užtikrintas;

62) perdirbtieji produktai – prekės, kurioms įforminta perdirbimo procedūra ir su kuriomis buvo atliktos perdirbimo operacijos;

63) perdirbimo operacijos – bet kuri iš šių operacijų:

a) prekių apdorojimas, įskaitant jų surinkimą, montažą arba priderinimą prie kitų prekių;

b) prekių perdirbimas;

c) prekių sunaikinimas;

d) prekių remontas, įskaitant jų atnaujinimą ir sutaisymą;

e) prekių, kurių neįmanoma aptikti perdirbtuosiuose produktuose, naudojimas, tačiau kurios būtinos šiems produktams pagaminti arba jų gamybai palengvinti, net ir tais atvejais, kai tokios prekės visai arba iš dalies sunaudojamos gamybos procese (gamybos priedai);

64) tranzito procedūros vykdytojas – asmuo, kuris pateikia tranzito deklaraciją arba reikalingą informaciją, kad prekėms būtų įforminta ta tranzito procedūra, arba kurio interesais ta deklaracija arba ta informacija pateikiama;

65) išeiga – perdirbtųjų produktų, gautų perdirbus tam tikrą prekių, kurioms įforminta perdirbimo procedūra, kiekį, absoliutus arba santykinis kiekis;

66) trečioji valstybė – Sąjungos muitų teritorijai nepriklausanti valstybė arba teritorija;

67) skola muitinei – asmens pareiga sumokėti importo ar eksporto muito, taikomo konkrečioms prekėms pagal muitų teisės aktus, sumą;

68) skolininkas – bet kuris asmuo, privalantis sumokėti skolą muitinei;

69) importo muitas – už prekių importą mokėtinas muitas;

70) eksporto muitas – už prekių eksportą mokėtinas muitas;

71) grąžinimas – sumokėtos importo arba eksporto muito sumos grąžinimas;

72) atsisakymas išieškoti – atleidimas nuo pareigos sumokėti importo arba eksporto muito sumą, kuri nebuvo sumokėta;

73) pirkimo komisiniai – importuotojo mokamas atlygis agentui už atstovavimą tam importuotojui perkant prekes, kurių vertė nustatinėjama;

74) krizė – Sąjungoje arba už jos ribų vykstantis natūralus ar žmogaus sukeltas ypatingo pobūdžio ir masto įvykis, dėl kurio kyla pavojus gyventojų, ekonominės veiklos vykdytojų ir muitinių darbuotojų saugai, saugumui, sveikatai ir gyvybei ir kuris reikalauja imtis skubių priemonių, susijusių su prekių įvežimu, išvežimu arba tranzitu;

75) reagavimo į krizes padalinys – ES muitinės institucijos tarnyba, koordinuojanti Sąjungos reagavimo į krizes pastangas muitų sąjungoje;

76) labai mažos, mažosios ir vidutinės įmonės (MVĮ) – labai mažos, mažosios ir vidutinės įmonės, kaip apibrėžta Rekomendacijos 2003/361/EB 2 straipsnyje;

77) ekonominės veiklos vykdytojo registracijos ir identifikavimo kodas (EORI kodas) – Sąjungos muitų teritorijoje unikalus identifikavimo kodas, kurį muitinė suteikia ekonominės veiklos vykdytojui ar kitam asmeniui, siekdama įregistruoti tą ekonominės veiklos vykdytoją ar asmenį muitinės reikmėms;

78) prekių rūšis – viena ar daugiau siuntoje esančių prekių, kurių tarifinis klasifikavimas, aprašymas ir, kai tai numatyta atitinkamai muitinės deklaracijai arba duomenims, kurie turi būti pateikti muitinėms arba kurių prieinamumas joms turi būti užtikrintas, taikomuose duomenų reikalavimuose, kilmė yra tokie patys;

79) bendras sienos perėjimo punktas – valstybės narės arba kaimyninės trečiosios valstybės teritorijoje esantis muitinės sienos perėjimo punktas, kuriame tos valstybės narės ir tos kaimyninės trečiosios valstybės muitinės taiko savo atitinkamus muitų teisės aktus pagal dvišalį susitarimą.

3 SKYRIUS

Kompetentinga muitinė ir muitinės įstaigų veiklos taisyklės

6 straipsnis

Kompetentinga muitinė

1. Kompetentinga muitinė yra:

a) priimant su muitų teisės aktų taikymu susijusius sprendimus pagal 4 skyrių, išskyrus konkrečius muitų teisės aktuose nustatytus atvejus, – pareiškėjo įsisteigimo valstybės narės muitinė;

b) vykdant veiklą, kuri turi būti vykdoma pagal 97–100 straipsnius – muitinė, kurios kompetencijai priklauso pirmoji įvežimo muitinės įstaiga;

c) vykdant veiklą, kuri turi būti vykdoma pagal 101, 102 ir 103 straipsnius – muitinė, kurios kompetencijai priklauso pirmoji įvežimo muitinės įstaiga, arba valstybės narės, kurioje prekės iškraunamos arba perkraunamos, muitinė, atsižvelgiant į konkretų atvejį, kaip nurodyta 101 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse;

d) vykdant veiklą, kuri turi būti vykdoma pagal 104–108 straipsnius ir V antraštinę dalį – muitinė tos valstybės narės, kurioje:

i) yra prekių, kurios bus laikinai saugomos, buvimo vieta, taip pat ta vieta, kurioje baigiama tranzito procedūra, atsižvelgiant į konkrečią situaciją, arba

ii) yra prekių, kurioms turi būti įforminta muitinės procedūra, buvimo vieta;

e) vykdant veiklą, kuri turi būti vykdoma pagal VII antraštinę dalį, išskyrus susijusią su muitinės procedūros įforminimu prekėms – muitinė, atsakinga už tą vietą, kurioje prekės išvežamos iš Sąjungos muitų teritorijos.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies d punkto, kompetentinga muitinė yra:

a) išleidimo į laisvą apyvartą nuotolinės prekybos atveju, kai nuotolinei prekybai skirtų prekių importuotojas nesinaudoja IOSS schema – valstybės narės, kurioje prekės turi būti pristatytos, muitinė;

b) kai importuotojas arba eksportuotojas yra patikimas ir patikrintas verslininkas – to importuotojo, eksportuotojo arba jo atstovo muitinėje įsisteigimo valstybės narės muitinė;

c) kai deklarantui suteiktas leidimas naudotis 91 straipsnyje nustatytu centralizuotu muitiniu įforminimu – to deklaranto įsisteigimo valstybės narės muitinė.

3. Muitinė, kurios kompetencijai priklauso patikimo ir patikrinto verslininko įsisteigimo vietos priežiūra:

a) prižiūri, kad prekėms būtų įforminta atitinkama muitinės procedūra;

b) atlieka muitinį tikrinimą, kad patikrintų pateiktą informaciją;

c) pagrįstais atvejais prašo muitinės, kurios kompetencijai priklauso prekių išsiuntimo arba galutinės paskirties vietos priežiūra, atlikti muitinį tikrinimą;

d) jeigu esama rizikos, kuri gali būti sumažinta tik po to, kai prekės įvežamos į Sąjungos muitų teritoriją, arba prieš išvežant jas iš tos teritorijos, prašo muitinės, kurios kompetencijai priklauso prekių įvežimo arba išvežimo vietos priežiūra, atlikti muitinį tikrinimą;

e) atlieka muitinės formalumus, susijusius su importo ar eksporto muito sumos, atitinkančios skolą muitinei, išieškojimu.

4. Atsižvelgdama į pagrįstai tikėtiną poveikį prekybos srautams, turimus tikrinimo išteklius ir rizikos dydį, muitinė, kurios kompetencijai priklauso prekių išsiuntimo arba galutinės paskirties vietos priežiūra arba vietos, kurioje prekės įvežamos į Sąjungos muitų teritoriją arba iš jos išvežamos, priežiūra, atlieka muitinį tikrinimą, kurio pagal 3 dalies c ir d punktus prašo muitinė, kurios kompetencijai priklauso patikimo ir patikrinto verslininko įsisteigimo vietos priežiūra ir leidimo atlikti centralizuotą muitinį įforminimą turėtojų įsisteigimo vietos priežiūra, ir pateikia tai muitinei to tikrinimo rezultatus, nedarant poveikio jos pačios atliekamam į Sąjungos teritoriją įvežamų arba iš jos išvežamų prekių tikrinimui.

5. Kompetentingos muitinės turi turėti prieigą prie tinkamam muitinės teisės aktų ir kitų muitinių taikomų teisės aktų taikymui užtikrinti būtinos informacijos.

6. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant šio straipsnio 1 dalies a punkte nurodytus konkrečius atvejus.

7. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos šio straipsnio 4 dalyje nurodytų muitinių bendradarbiavimo procedūrinės taisyklės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

8. Komisija priima gaires, kuriose nustatomos 4 dalyje nurodytų muitinių bendradarbiavimo užduotys.

7 straipsnis

Kompetentingų muitinės įstaigų veiklos taisyklės

1. Jeigu kituose muitinių taikomuose teisės aktuose nenustatyta kitaip, savo muitinės įstaigų išdėstymą ir kompetenciją nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės užtikrina, kad jų muitinės įstaigų oficialus darbo laikas būtų pagrįstas ir tinkamas, atsižvelgiant į prekių gabenimo bei pačių prekių pobūdį ir į muitinės procedūras, kurios toms prekėms turi būti įformintos, kad nebūtų kliudoma tarptautinio prekių gabenimo srautui ir jis nebūtų trikdomas.

4 SKYRIUS

Muitinės sprendimai

1 skirsnis

Bendrieji principai

8 straipsnis

Gavus prašymą priimami sprendimai

1. Asmuo, prašantis priimti sprendimą, susijusį su muitų teisės aktų taikymu, pateikia kompetentingoms muitinėms visą jų prašomą informaciją, būtiną, kad jos galėtų priimti tokį sprendimą.

Be to, laikantis muitų teisės aktų nustatytų sąlygų, prašymą priimti sprendimą gali pateikti keli asmenys, ir priimtas sprendimas gali būti taikomas keliems asmenims.

2. Muitinės nedelsdama ir ne vėliau kaip per 30 dienų nuo prašymo priimti sprendimą gavimo dienos patikrina, ar įvykdytos to prašymo priėmimo sąlygos.

Kai muitinė nustato, kad prašyme priimti sprendimą pateikta visa informacija, kurios reikia, kad ji galėtų priimti tą sprendimą, ji per 30 kalendorinių dienų nuo to prašymo priimti sprendimą gavimo dienos praneša pareiškėjui apie prašymo priėmimą.

Kai muitinė nustato, kad prašyme pateikta ne visa reikalinga informacija, ji paprašo pareiškėjo per pagrįstą laikotarpį, kuris negali būti ilgesnis kaip 30 kalendorinių dienų, pateikti reikiamą papildomą informaciją. Tokiais atvejais muitinė per ne ilgesnį kaip 60 dienų laikotarpį nuo pirmojo prašymo gavimo dienos nusprendžia, ar prašymas yra išsamus ir todėl gali būti priimtas, ar jis neišsamus ir todėl turi būti atmestas. Jeigu muitinė per tą laikotarpį nepraneša apie savo sprendimą pareiškėjui, praėjus 60 kalendorinių dienų laikotarpiui laikoma, kad prašymas yra priimtas.

3. Išskyrus konkrečius muitų teisės aktuose nustatytus atvejus, kompetentinga muitinė ne vėliau kaip per 120 kalendorinių dienų nuo prašymo priėmimo dienos priima 1 dalyje nurodytą sprendimą ir nedelsdama praneša tą sprendimą pareiškėjui.

Kai muitinė negali priimti sprendimo per nustatytą jo priėmimo terminą, įskaitant atvejus, kai tokį delsimą lemia vykstančios konsultacijos su kitomis kompetentingomis institucijomis arba tarptautinėms įstaigomis, ji iki to termino pabaigos informuoja apie tai pareiškėją, nurodydama delsimo priežastis ir papildomą laikotarpį, kuris, jos manymu, yra būtinas sprendimui priimti. Tas papildomas laikotarpis negali viršyti 30 kalendorinių dienų, išskyrus konkrečius muitų teisės aktuose nustatytus atvejus.

Be to, muitinė gali pratęsti sprendimo priėmimo terminą, kaip nustatyta muitų teisės aktuose, jeigu pareiškėjas prašo pratęsimo padėčiai pataisyti, kad būtų užtikrinta atitiktis sprendimui priimti būtinoms sąlygoms ir kriterijams. Apie tokį padėties taisymą ir jai pataisyti reikalingą papildomą laikotarpį pranešama muitinei, kuri nusprendžia, ar suteikti prašomą pratęsimą.

Kai muitinė nepriima sprendimo per pirmoje, antroje ir trečioje pastraipose nustatytus priėmimo terminus, pareiškėjas gauna automatinį pranešimą. Tokį sprendimo nepriėmimą pareiškėjas gali laikyti neigiamu sprendimu.

4. Išskyrus konkrečius muitų teisės aktuose nustatytus atvejus, arba kai pačiame sprendime nustatyta kitaip, sprendimas įsigalioja nuo tos dienos, kurią pareiškėjas jį gauna arba laikoma, kad jį gavo.

Išskyrus 19 straipsnio 2 dalyje numatytus atvejus, sprendimai yra muitinių įgyvendinami nuo jų priėmimo dienos.

5. Išskyrus konkrečius muitų teisės aktuose nustatytus atvejus, sprendimas galioja neribotą laiką.

6. Prieš priimdama sprendimą, kuris būtų nepalankus pareiškėjui, muitinė praneša pareiškėjui priežastis, kuriomis ji ketina pagrįsti savo sprendimą. Pareiškėjui suteikiama galimybė per nustatytą laikotarpį, skaičiuojamą nuo tos dienos, kurią jis gauna tokį pranešimą arba laikoma, kad jį gavo, pareikšti savo nuomonę (teisė būti išklausytam). Pasibaigus tam laikotarpiui, pareiškėjui tinkamu būdu pranešama apie sprendimą.

Pirmoje pastraipoje nurodytos teisės ir pareigos netaikomos:

a) kai atitinkamas sprendimas yra susijęs su 15 straipsnio 1 dalyje nurodyta privalomąja informacija;

b) kai nesuteikiama galimybė pasinaudoti tarifine kvota, jei konkrečios tarifinės kvotos apimtis jau išnaudota, kaip nurodyta 166 straipsnio 4 dalies pirmoje pastraipoje;

c) kai tai būtina dėl grėsmės Sąjungos ir jos gyventojų saugai bei saugumui, žmonių, gyvūnų arba augalų sveikatai, aplinkai arba vartotojams pobūdžio ar lygio;

d) kai atitinkamu sprendimu siekiama užtikrinti kito sprendimo, dėl kurio pareiškėjui buvo suteikta galimybė pareikšti savo nuomonę, įgyvendinimą, nedarant poveikio atitinkamos valstybės narės teisės aktams;

e) kai tai pakenktų kovos su sukčiavimu tikslu pradėtam tyrimui;

f) kai prašymas neatitinka jo priėmimo sąlygų;

g) kai muitinė nurodo įvežimo bendrąją deklaraciją pateikusiam asmeniui arba išankstinę informaciją apie krovinį pateikusiam ar užtikrinusiam jos prieinamumą asmeniui, kad prekės neturi būti pakraunamos arba vežamos;

h) kai sprendimas yra susijęs su pranešimu pareiškėjui apie Komisijos sprendimą, kaip nurodyta 217 straipsnio 3 dalyje;

i) kai atitinkamo ekonominės veiklos vykdytojo prašymu EORI kodas turi būti pripažintas negaliojančiu, arba kai trejus metus nevykdoma jokia muitinė veikla arba ekonominės veiklos vykdytojas nebeegzistuoja;

j) kai to reikia dėl grėsmės Sąjungos arba jos valstybių narių finansiniams interesams pobūdžio ar lygio.

7. Sprendime, kuris yra nepalankus pareiškėjui, nurodomos priežastys, kurių pagrindu jis buvo priimtas, ir nurodoma 18 straipsnyje numatyta teisė pateikti skundą.

8. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant:

a) šiame straipsnyje nurodytiems prašymams ir sprendimams reikalingus duomenis;

b) šio straipsnio 2 dalyje nurodytas prašymo priėmimo sąlygas;

c) konkrečius atvejus, kai konkretaus sprendimo priėmimo terminas ir galimo to termino pratęsimo terminas skiriasi nuo šio straipsnio 3 dalyje nurodytų terminų;

d) šio straipsnio 4 dalyje nurodytus konkrečius atvejus, kai sprendimas įsigalioja ne nuo tos dienos, kurią pareiškėjas jį gauna arba laikoma, kad jį gavo;

e) šio straipsnio 5 dalyje nurodytus konkrečius atvejus, kai sprendimas negalioja neribotą laiką;

f) šio straipsnio 6 dalies pirmoje pastraipoje nurodyto laikotarpio trukmę;

g) taisykles, susijusias su šio straipsnio 6 dalies antroje pastraipoje nurodytais atvejais.

9. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai, jei tikslinga, pradėjus veikti ES muitinės duomenų platformai, iš dalies pakeisti šio straipsnio 2 ir 3 dalis sutrumpinant jose nurodytus terminus.

10. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma procedūra, taikoma:

a) prašymo priimti sprendimą pateikimui ir priėmimui, nurodytiems 1 ir 2 dalyse;

b) šiame straipsnyje nurodytų sprendimų priėmimui, įskaitant, kai tinkama, dėl teisės būti išklausytam suteikimo ir konsultacijų su kitomis atitinkamomis valstybėmis narėmis.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

9 straipsnis

Gavus prašymą priimtų sprendimų valdymas

1. Sprendimo adresatas vykdo tuo sprendimu nustatytas pareigas.

2. Sprendimo adresatas nuolat stebi, ar tenkinami kriterijai ir įvykdytos sąlygos, taip pat ar vykdomos tuo sprendimu nustatytos pareigos, ir, kai taikytina, nustato vidaus kontrolės priemones, kuriomis galima užkirsti kelią neteisėtiems ar netinkamiems sandoriams, juos išaiškinti ir sureguliuoti.

3. Sprendimo adresatas nedelsdamas praneša muitinėms apie visus po sprendimo priėmimo atsiradusius veiksnius, kurie gali turėti įtakos tolesniam to sprendimo taikymui arba jo turiniui.

4. Muitinės reguliariai stebi, ar sprendimo adresatas toliau tenkina atitinkamus kriterijus ir vykdo atitinkamas pareigas, visų pirma, ar sprendimo adresatas yra pajėgus užkirsti kelią klaidoms, į jas reaguoti ir jas ištaisyti taikydamas tinkamas vidaus kontrolės priemones, taip pat pranešti muitinėms apie įtariamą sukčiavimą muitinių veiklos srityje, apie kurį sprendimo adresatui žinoma arba pagrįstai turėjo būti žinoma, arba informaciją, kuri galėtų padėti išaiškinti tokį sukčiavimą, visų pirma pagal 27, 28, 30 ir 31 straipsnius. Remdamosi tokia stebėsena, muitinės, kai aktualu, peržiūri sprendimo adresato rizikos profilį. Jeigu sprendimo adresatas Sąjungos muitų teritorijoje yra įsisteigęs mažiau nei prieš trejus metus, pirmaisiais metais po sprendimo priėmimo muitinės sprendimo adresatą stebi atidžiau.

5. Apie gavus prašymą priimtus sprendimus ir visą pagal 4 dalį vykdomą stebėsenos veiklą muitinės informuoja ES muitinės instituciją. ES muitinės institucija atsižvelgia į tą informaciją vykdydama rizikos valdymą.

6. Iki 2034 m. vasario 28 d. muitinės savo sprendimus registruoja esamose Komisijos ir valstybių narių sukurtose informacijos mainams skirtose elektroninėse sistemose. Komisija ir valstybės narės turi turėti prieigą prie tose sistemose užregistruotų sprendimų ir pagrindinės informacijos.

7. Nedarant poveikio kitoms taikytinoms nuostatoms, kuriomis nustatoma, kuriais atvejais sprendimai negalioja arba tampa niekiniais, sprendimą priėmusi muitinė gali bet kuriuo metu jį pripažinti negaliojančiu, atšaukti arba iš dalies pakeisti, jeigu jis neatitinka muitų teisės aktų. Apie tokį muitinės sprendimų pripažinimą negaliojančiais, atšaukimą arba dalinį keitimą muitinės informuoja ES muitinės instituciją, nebent ta informacija jau yra prieinama ES muitinės duomenų platformoje.

8. Konkrečiais muitų teisės aktuose nustatytais atvejais muitinės peržiūri sprendimą.

9. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant:

a) išsamias šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nurodytų sprendimų stebėsenos taisykles;

b) konkrečius atvejus, kai sprendimai turi būti peržiūrėti įvertinti, kaip nurodyta šio straipsnio 8 dalyje, ir tokio peržiūrėjimo taisykles.

10 straipsnis

Sprendimų galiojimas visoje Sąjungoje

Sprendimai, susiję su muitų teisės aktų taikymu, galioja visoje Sąjungos muitų teritorijoje, išskyrus atvejus, kai sprendime numatyta, kad jis galioja tik vienoje ar keliose valstybėse narėse.

11 straipsnis

Palankių sprendimų pripažinimas negaliojančiais

1. Sprendimo adresatui palankų sprendimą muitinės pripažįsta negaliojančiu, jeigu tenkinamos visos šios sąlygos:

a) sprendimas buvo priimtas remiantis neteisinga arba neišsamia informacija;

b) sprendimo adresatas žinojo arba yra pagrindo manyti, kad turėjo žinoti, jog informacija buvo neteisinga arba neišsami;

c) jeigu informacija būtų buvusi teisinga ir išsami, sprendimas būtų buvęs kitoks.

2. Sprendimo adresatas informuojamas apie sprendimo pripažinimą negaliojančiu.

3. Sprendimo pripažinimas negaliojančiu įsigalioja nuo tos dienos, kurią įsigaliojo pirminis sprendimas, jeigu sprendime dėl to pripažinimo negaliojančiu pagal muitų teisės aktus nenurodyta kitaip.

4. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos palankių sprendimų pripažinimo negaliojančiais taisyklės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

12 straipsnis

Palankių sprendimų atšaukimas, galiojimo sustabdymas ir dalinis keitimas

1. Palankus sprendimas atšaukiamas arba iš dalies keičiamas:

a) kai nebuvo įvykdytos arba nebevykdomos viena ar daugiau to sprendimo priėmimo sąlygų;

b) kai sprendimo adresatas nevykdo tuo sprendimu nustatytų pareigų, arba

c) sprendimo adresatui prašymu.

2. Palankaus sprendimo galiojimas sustabdomas, kai:

a) muitinė mano, kad gali būti pakankamai priežasčių tą sprendimą pripažinti negaliojančiu, atšaukti arba iš dalies pakeisti, tačiau dar neturi visų būtinų elementų, kad galėtų nuspręsti dėl jo pripažinimo negaliojančiu, atšaukimo ar dalinio keitimo;

b) muitinė mano, kad sprendimo priėmimo sąlygos neįvykdytos arba kad sprendimo adresatas nevykdo tuo sprendimu nustatytų pareigų ir yra tikslinga suteikti sprendimo adresatui laiko imtis priemonių, kuriomis būtų užtikrintas sąlygų įvykdymas arba pareigų vykdymas;

c) sprendimo adresatas paprašo sustabdyti sprendimo galiojimą, nes laikinai negali įvykdyti tame sprendime nustatytų sąlygų arba vykdyti tuo sprendimu nustatytų pareigų.

Šios dalies b ir c punktuose nurodytais atvejais sprendimo adresatas informuoja priimti sprendimą kompetentingą muitinę apie priemones, kurių jis imsis sąlygų įvykdymui arba pareigų vykdymui užtikrinti, taip pat apie tai, kiek laiko reikės toms priemonėms įgyvendinti.

3. Išskyrus konkrečius muitų teisės aktuose nustatytus atvejus, palankaus sprendimo, kurio adresatai yra keli asmenys, atšaukimas gali galioti tik tam asmeniui, kuris nevykdo tuo sprendimu nustatytos pareigos.

4. Sprendimo adresatas informuojamas apie sprendimo atšaukimą, galiojimo sustabdymą arba dalinį pakeitimą.

5. Sprendimo atšaukimui, galiojimo sustabdymui arba daliniam pakeitimui taikoma 8 straipsnio 4 dalis.

Vis dėlto, išimtiniais atvejais, kai tai būtina dėl teisėtų sprendimo adresato interesų, muitinės gali atidėti sprendimo atšaukimo arba dalinio pakeitimo įsigaliojimo datą ne ilgiau kaip vieneriems metams. Ta data nurodoma sprendime dėl atšaukimo ar dalinio pakeitimo.

6. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant:

a) 3 dalyje nurodytus konkrečius atvejus, kai muitinėms leidžiama atšaukti palankaus sprendimo, kurio adresatai – keli asmenys, galiojimą ne tik tam asmeniui, kuris nevykdo tuo sprendimu nustatytos pareigos, bet ir kitiems asmenims;

b) išimtinius atvejus, kai muitinėms leidžiama atidėti sprendimo atšaukimo arba dalinio pakeitimo įsigaliojimo datą pagal 5 dalies antrą pastraipą.

7. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos palankių sprendimų atšaukimo, galiojimo sustabdymo ar dalinio pakeitimo procedūrinės taisyklės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

13 straipsnis

Negavus prašymo priimami sprendimai

Išskyrus atvejus, kai muitinė veikia kaip teisminė institucija, sprendimams, kuriuos muitinės priima negavusios atitinkamo asmens prašymo, *mutatis mutandis* taikomos 8 straipsnio 4–7 dalys, 9 straipsnio 7 dalis ir 10, 11 bei 12 straipsniai.

14 straipsnis

Sprendimams dėl prekių, kurioms įforminta muitinės procedūra arba kurios yra laikinai saugomos, taikomi apribojimai

Išskyrus atvejus, kai to prašo atitinkamas asmuo, jam palankaus sprendimo atšaukimas, dalinis pakeitimas arba galiojimo sustabdymas netaikomas prekėms, kurioms sprendimo atšaukimo, dalinio pakeitimo arba galiojimo sustabdymo įsigaliojimo metu pagal atšauktąjį ar iš dalies pakeistąjį sprendimą arba sprendimą, kurio galiojimas sustabdytas, jau buvo įforminta ir vis dar taikoma muitinės procedūra arba tos prekės laikinai saugomos.

2 skirsnis

Privalomoji informacija

15 straipsnis

Su privalomąja informacija susiję sprendimai

1. Gavusi prašymą, muitinės priima sprendimus dėl privalomosios tarifinės informacijos (toliau – PTI sprendimai), sprendimus dėl privalomosios kilmės informacijos (toliau – PKI sprendimai) ir sprendimus dėl privalomosios muitinio įvertinimo informacijos (toliau – PMĮI sprendimai).

Tokie prašymai nepriimami bet kuriuo iš šių atvejų:

a) jei tai pačiai arba kitai muitinės įstaigai pateikiamas ar jau buvo pateiktas sprendimo adresato arba jo interesais veikiančio asmens prašymas:

i) PTI sprendimų atveju – susijęs su tokiomis pačiomis prekėmis,

ii) PKI sprendimų atveju – susijęs su tokiomis pačiomis prekėmis ir su tokiomis pačiomis aplinkybėmis, nulemiančiomis kilmės įgijimą,

iii) PMĮI sprendimų atveju – susijęs su prekėmis, kurių muitinę vertę nulemia tokios pačios aplinkybės;

b) jei prašymas nesusijęs su jokiu numatomu sprendimo dėl privalomosios informacijos taikymu arba jokia numatoma taikyti muitinės procedūra.

2. Sprendimai dėl privalomosios informacijos yra privalomi tik atliekant prekių tarifinį klasifikavimą arba nustatant atitinkamų prekių kilmę arba muitinę vertę, ir jie privalomi:

a) muitinėms jų santykiuose su sprendimo adresatu, tik kai tai susiję su prekėmis, dėl kurių muitinės formalumai užbaigiami po sprendimo įsigaliojimo dienos;

b) sprendimo adresatui jo santykiuose su muitinėmis, tik nuo tos dienos, kai jis gauna (arba laikoma, kad gavo) pranešimą apie sprendimą.

3. Sprendimai dėl privalomosios informacijos galioja trejus metus nuo jų įsigaliojimo dienos.

4. Norėdamas, kad sprendimas dėl privalomosios informacijos būtų taikomas atliekant tam tikrą muitinės procedūrą, sprendimo adresatas turi galėti įrodyti:

a) PTI sprendimo atveju – kad atitinkamos prekės pagal visus požymius atitinka sprendime aprašytas prekes;

b) PKI sprendimo atveju – kad atitinkamos prekės ir aplinkybės, nulemiančios kilmės įgijimą, pagal visus požymius atitinka sprendime aprašytas prekes ir aplinkybes;

c) PMĮI sprendimo atveju – kad aplinkybės, nulemiančios atitinkamų prekių muitinę vertę, pagal visus požymius atitinka sprendime aprašytas aplinkybes.

16 straipsnis

Su privalomąja informacija susijusių sprendimų valdymas

1. PTI sprendimas nustoja galioti nepasibaigus 15 straipsnio 3 dalyje nurodytam laikotarpiui, kai jis nebeatitinka teisės aktų, bet kuriuo iš šių atvejų:

a) priėmus 166 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose nurodytų nomenklatūrų pakeitimus, arba

b) priėmus 167 straipsnio 4 dalyje nurodytas priemones.

Tokiais atvejais PTI sprendimas nebegalioja nuo tų pakeitimų ar priemonių taikymo pradžios dienos.

2. PKI sprendimas nustoja galioti nepasibaigus 15 straipsnio 3 dalyje nurodytam laikotarpiui:

a) tais atvejais, kai PKI sprendimas nebeatitinka Sąjungos teisės, nes buvo priimtas teisiškai privalomas Sąjungos aktas arba Sąjunga sudarė susitarimą, kuris tampa taikytinas Sąjungoje, – PKI sprendimas nustoja galioti nuo to akto ar susitarimo taikymo pradžios dienos, arba

b) tais atvejais, kai PKI sprendimas nebeatitinka Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) priimtos Sutarties dėl kilmės taisyklių arba siekiant užtikrinti vienodą sutarties aiškinimą ir taikymą priimtų paaiškinimų, informacijos, patarimų ir panašių aktų, susijusių su prekių kilmės nustatymu, – PKI sprendimas nustoja galioti nuo jų paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dienos.

3. PMĮI sprendimas nustoja galioti nepasibaigus 15 straipsnio 3 dalyje nurodytam laikotarpiui:

a) tais atvejais, kai PMĮI sprendimas nebeatitinka Sąjungos teisės, nes buvo priimtas teisiškai privalomas Sąjungos aktas, – PMĮI sprendimas nustoja galioti nuo to akto taikymo pradžios dienos, arba

b) tais atvejais, kai PMĮI sprendimas nebeatitinka Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos VII straipsnio, Sutarties dėl 1994 m. Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos VII straipsnio įgyvendinimo ([31]) arba Muitinio įvertinimo komiteto priimtų tos sutarties aiškinimo sprendimų – PMĮI sprendimas nustoja galioti nuo jų paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dienos.

4. Sprendimai dėl privalomosios informacijos negali nustoti galioti atgaline data.

5. Nukrypstant nuo 9 straipsnio 7 dalies ir 11 straipsnio, muitinės pripažįsta sprendimus dėl privalomosios informacijos negaliojančiais tik jeigu jie buvo priimti remiantis pareiškėjų pateikta netikslia arba neišsamia informacija.

([31]) OL L 336, 1994 12 23, p. 119, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1994/800(9)/oj.

6. Muitinės sprendimus dėl privalomosios informacijos atšaukia pagal 9 straipsnio 7 dalį ir 12 straipsnį. Tačiau tokie sprendimai neatšaukiami sprendimo adresato prašymu.

7. Sprendimai dėl privalomosios informacijos iš dalies nekeičiami.

8. Muitinės atšaukia PTI sprendimus, kai jie nebeatitinka 166 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose nurodytų nomenklatūrų aiškinimo dėl bet kurios iš šių priežasčių:

a) priėmus paaiškinimus, nurodytus Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87 ([32]) 9 straipsnio 1 dalies a punkto pirmoje įtraukoje, – PTI sprendimas atšaukiamas nuo tų paaiškinimų paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dienos;

b) Europos Sąjungos Teisingumo Teismui priėmus sprendimą – PTI sprendimas atšaukiamas nuo to sprendimo rezoliucinės dalies paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dienos;

c) organizacijai, įsteigtai 1950 m. gruodžio 15 d. Briuselyje priimta Muitinių bendradarbiavimo tarybos steigimo konvencija, priėmus sprendimus dėl klasifikavimo, nuomones dėl klasifikavimo ar Suderintos prekių aprašymo ir kodavimo sistemos nomenklatūros paaiškinimų pakeitimus – PTS sprendimas atšaukiamas nuo Komisijos komunikato paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* C serijoje dienos.

9. PKI ir PMĮI sprendimai, kurie nebeatitinka Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimo, atšaukiami nuo to sprendimo rezoliucinės dalies paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dienos.

10. Jeigu sprendimas dėl privalomosios informacijos nustoja galioti remiantis 1 dalies b punktu arba 2 ar 3 dalimi arba yra atšaukiamas remiantis 6, 8 arba 9 dalimi, tuo sprendimu gali būti toliau naudojamasi vykdant privalomas sutartis, grindžiamas tuo sprendimu ir sudarytas prieš jam nustojant galioti ar prieš jį atšaukiant. Tas tolesnis naudojimasis netaikomas tuo atveju, kai PKI sprendimas yra priimtas dėl eksportuoti skirtų prekių.

Pirmoje pastraipoje nurodyto tolesnio naudojimosi laikotarpis negali būti ilgesnis kaip šeši mėnesiai nuo tos dienos, kai sprendimas dėl privalomosios informacijos nustojo galioti ar buvo atšauktas. Vis dėlto, 167 straipsnio 4 dalyje, 172 straipsnyje arba 182 straipsnyje nurodytos priemonės atveju gali nebūti tokio tolesnio naudojimosi galimybės arba gali būti nustatytas trumpesnis jo laikotarpis. Tais atvejais, kai atliekant muitinės formalumus pateikiamas produktams įformintas importo arba eksporto sertifikatas, šešių mėnesių laikotarpis pakeičiamas sertifikato galiojimo laikotarpiu.

([32]) 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo (OL L 256, 1987 9 7, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1987/2658/oj).

Kad galėtų pasinaudoti galimybe toliau naudotis sprendimu dėl privalomosios informacijos, tokio sprendimo adresatas per 30 dienų nuo tos dienos, kai sprendimas nustojo galioti arba buvo atšauktas, pateikia sprendimą priėmusiai muitinei prašymą, kuriame nurodo, dėl kokio prekių kiekio jis prašo toliau naudotis sprendimu ir kurioje (-se) valstybėje (-ėse) narėje (-ėse) bus atliekamas prekių muitinis įforminimas tolesnio naudojimosi sprendimu laikotarpiu. Ta muitinė priima sprendimą dėl tolesnio naudojimosi sprendimu ir apie tai nedelsdama, bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tos dienos, kurią ji gavo visą sprendimui priimti reikalingą informaciją, praneša sprendimo adresatui.

11. Komisija praneša muitinėms, kai:

a) sustabdomas sprendimų dėl privalomosios informacijos priėmimas dėl prekių, kurių teisingas ir vienodas tarifinis klasifikavimas arba kilmės ar muitinės vertės nustatymas neužtikrinamas, arba

b) atšaukiamas a punkte nurodytas sustabdymas.

12. Komisija gali priimti sprendimo formos įgyvendinimo aktus, kuriais, siekiant užtikrinti teisingą ir vienodą prekių tarifinį klasifikavimą arba kilmės ar muitinės vertės nustatymą, reikalaujama, kad valstybės narės atšauktų PTI sprendimą, PKI sprendimą arba PMĮI sprendimą.

Prieš priimdama tokį sprendimą, Komisija praneša to PTI sprendimo, PKI sprendimo arba PMĮI sprendimo adresatui priežastis, kuriomis ji ketina pagrįsti savo sprendimą, ir suteikia jam galimybę per nustatytą laikotarpį, skaičiuojamą nuo tos dienos, kurią jis gauna tokį pranešimą arba laikoma, kad jį gavo, pareikšti savo nuomonę.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamosios procedūros.

13. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant šio straipsnio 12 dalyje nurodytų sprendimų priėmimo taisykles, be kita ko, dėl pranešimo atitinkamiems asmenims apie priežastis, kuriomis Komisija ketina pagrįsti savo sprendimą, ir laikotarpį, per kurį tie asmenys gali pareikšti savo nuomonę.

14. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos procedūrinės taisyklės dėl:

a) naudojimosi sprendimu dėl privalomosios informacijos pagal šio straipsnio 10 dalį, jam nustojus galioti ar jį atšaukus;

b) pranešimo muitinėms pagal šio straipsnio 11 dalį.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

3 skirsnis

Skundai

17 straipsnis

Teisminės institucijos priimami sprendimai

18 ir 19 straipsniai netaikomi skundams, pateiktiems prašant pripažinti negaliojančiais, atšaukti arba iš dalies pakeisti su muitų teisės aktų taikymu susijusius sprendimus, kuriuos priėmė teisminė institucija arba muitinės, veikiančios kaip teisminės institucijos.

18 straipsnis

Apskundimo teisė

1. Bet kuris asmuo turi teisę pateikti skundą dėl bet kurio muitinės sprendimo, susijusio su muitų teisės aktų taikymu, su sąlyga, kad tas sprendimas yra jam tiesiogiai ir asmeniškai taikomas.

Bet kuris asmuo, kuris kreipėsi į muitines su prašymu priimti sprendimą, taip pat gali pasinaudoti teise pateikti skundą, jeigu atitinkamas sprendimas nebuvo priimtas per 8 straipsnio 3 dalyje nurodytą terminą.

2. Apskundimo teise galima pasinaudoti bent dviem etapais:

a) pirmiausia pateikiant skundą muitinei, teisminei institucijai arba kitam atitinkamos valstybės narės tuo tikslu paskirtam organui;

b) vėliau kreipiantis į aukštesnį nepriklausomą organą, kuris gali būti teisminė institucija arba jai lygiavertis specializuotas organas, priklausomai nuo to, kas numatyta atitinkamos valstybės narės nacionalinėje teisėje.

3. Skundas pateikiamas toje valstybėje narėje, kurioje buvo priimtas sprendimas arba pateiktas prašymas jį priimti.

4. Valstybės narės užtikrina, kad skundų nagrinėjimo procedūra būtų sudarytos sąlygos greitai patvirtinti muitinių priimtų sprendimų teisingumą arba juos pataisyti.

19 straipsnis

Vykdymo sustabdymas

1. Dėl skundo pateikimo apskųsto sprendimo vykdymas nesustabdomas.

2. Nepaisant 1 dalies, muitinės visiškai arba iš dalies sustabdo tokio sprendimo vykdymą, jeigu turi rimtą pagrindą manyti, kad apskųstas sprendimas neatitinka muitų teisės aktų arba kad dėl jo atitinkamam asmeniui galėtų būti padaryta neatitaisoma žala.

3. 2 dalyje nurodytais atvejais, jeigu vykdant apskųstą sprendimą atsirastų pareiga mokėti importo arba eksporto muitą, to sprendimo vykdymas sustabdomas tik pateikus garantiją, išskyrus atvejus, kai remiantis dokumentais pagrįstu įvertinimu nustatoma, kad dėl tokios garantijos skolininkas gali patirti didelių ekonominių arba socialinių sunkumų.

4 skirsnis

Rinkliavos ir išlaidos

20 straipsnis

Rinkliavos, išlaidos ir Sąjungoje taikoma tvarkymo rinkliava

1. Už muitinį tikrinimą arba bet kuriuos kitus veiksmus, kuriais taikomi muitų teisės aktai, atliekamus oficialiai nustatytu jų kompetentingų muitinės įstaigų darbo laiku, muitinės rinkliavų nerenka.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, muitinės renka prekių rūšiai taikomą fiksuoto dydžio Sąjungoje taikomą tvarkymo rinkliavą už paslaugas, kurios turi būti suteiktos pagal prašymą dėl prekių išleidimo į laisvą apyvartą procedūros, kai tos prekės parduodamos nuotolinės prekybos būdu.

3. 2 dalyje nurodytos Sąjungoje taikomos tvarkymo rinkliavos dydis turi atitikti apytikres toje dalyje nurodytų paslaugų teikimo išlaidas. Tos išlaidos apima bent duomenų patikrinimo, rizikos analizės atlikimo, atitinkamos infrastruktūros ir tikrinimo, įskaitant ES muitinės institucijos teikiamas paslaugas, išlaidas.

4. 2 dalyje nurodyta suma turi būti mažesnė, kai į laisvą prekybą išleidžiamos prekės, parduodamos nuotolinės prekybos būdu iš nuotolinei prekybai skirto muitinės sandėlio.

5. Importo skolą muitinei turintis skolininkas Sąjungoje taikomą tvarkymo rinkliavą moka bent kartą per mėnesį toms muitinėms, kurios yra kompetentingos prižiūrėti prekių išleidimą į laisvą apyvartą skolos muitinei sumokėjimo metu. Kai skolos muitinei nėra, Sąjungoje taikomos tvarkymo rinkliavos atveju skolininku laikomas asmuo, kuris būtų buvęs skolininku, jei skola muitinei būtų buvusi.

Tais atvejais, kai nėra jokių šiame straipsnyje arba pagal jį nustatytų konkrečių taisyklių, Sąjungoje taikomai tvarkymo rinkliavai *mutatis mutandis* taikomos nuostatos dėl skolos muitinei.

6. Sąjungoje taikoma tvarkymo rinkliava negrąžinama.

7. Komisija ne vėliau kaip iki 2028 m. birželio 30 d., laikantis 285 straipsnio 2 dalies, pateikia tinkamą Sąjungos lygmens IT sprendimą Sąjungoje taikomai tvarkymo rinkliavai apskaičiuoti.

8. Komisija kas dvejus metus parengia ataskaitą, kurioje įvertinamos apytikrės 2 ir 3 dalyse nurodytų paslaugų išlaidos.

9. Valstybės narės gali nustatyti ir taikyti privalomuosius mokėjimus arba susigrąžinti išlaidas už konkrečias paslaugas, kurios nėra nurodytos 2 dalyje, visų pirma šiais atvejais:

a) kai, pateikus prašymą, muitinės darbuotojai dirba ne oficialiai nustatytu darbo laiku arba ne muitinės patalpose;

b) kai atliekama prekių analizė arba ekspertizė ir kai reikia sumokėti už prekių grąžinimą pareiškėjui paštu, visų pirma kai tai susiję su sprendimais, priimtais vadovaujantis 15 straipsniu, arba informacijos teikimu vadovaujantis 25 straipsniu;

c) kai prekės tikrinamos ar jų pavyzdžiai imami patikros tikslais arba kai prekės naikinamos, jei patiriama išlaidų, nesusijusių su muitinės darbuotojų darbu;

d) kai dėl prekių pobūdžio arba galimos rizikos būtinos išimtinės tikrinimo priemonės.

10. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis straipsnis papildomas nustatant šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytos Sąjungoje taikomos tvarkymo rinkliavos dydį.

11. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma Sąjungoje taikomos tikrinimo rinkliavos surinkimo iš ekonominės veikos vykdytojo procedūra. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

5 SKYRIUS

Valiutos konvertavimas ir terminai

21 straipsnis

Valiutos konvertavimas

1. Kompetentingos institucijos paskelbia, kai tikslinga, taip pat pateikdamos internete, valiutos keitimo kursą, taikytiną, kai ją reikia konvertuoti dėl kurios nors iš toliau nurodytų priežasčių:

a) veiksniai, naudojami prekių muitinei vertei nustatyti, išreikšti ne valstybės narės, kurioje nustatoma muitinė vertė, valiuta;

b) prekių tarifiniam klasifikavimui ir importo bei eksporto muito sumoms nustatyti reikia euro vertės, išreikštos nacionalinėmis valiutomis, įskaitant atvejus, kai to reikia taikant Bendrajame muitų tarife nustatytas ribines vertes.

2. Kai valiutą reikia konvertuoti dėl kitų nei 1 dalyje nurodytų priežasčių, euro vertė, išreikšta nacionalinėmis valiutomis, kuri turi būti taikoma taikant muitų teisės aktus, nustatoma bent kartą per metus.

3. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos taisyklės dėl valiutos konvertavimo šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytais tikslais. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

22 straipsnis

Laikotarpiai, datos ir terminai

1. Kai muitų teisės aktuose yra nustatytas koks nors laikotarpis, data arba terminas, toks laikotarpis nepratęsiamas ir nesutrumpinamas, o tokia data arba terminas neatidedami ir nepaankstinami, nebent juose būtų nurodyta kitaip.

2. Taikomos Tarybos reglamente (EEB, Euratomas) Nr. 1182/71 ([33]) nustatytos taisyklės dėl laikotarpių, datų ir terminų, išskyrus atvejus, kai muitų teisės aktuose nustatyta kitaip.

([33]) 1971 m. birželio 3 d. Tarybos reglamentas (EEB, Euratomas) Nr. 1182/71, nustatantis terminams, datoms ir laikotarpiams taikytinas taisykles (OL L 124, 1971 6 8, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1971/1182/oj).

6 SKYRIUS

Kitos nuostatos

23 straipsnis

Duomenų konfidencialumas

1. Užtikrinamas muitinių ar ES muitinės institucijos gautų duomenų, kurie yra konfidencialūs dėl savo pobūdžio arba yra pateikti konfidencialiai, konfidencialumas. Nepaisant to, tokie duomenys gali būti atskleisti, kai muitinės arba ES muitinės institucija privalo arba yra įgaliotos tai padaryti pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę, visų pirma dėl priežasčių, susijusių su teismo procesu.

2. Valstybės narės gali, pasikonsultavusios su Komisija, nurodyti konkrečius duomenis, kurių atskleidimas pakenktų esminiams jų saugumo interesams, kad jie ES muitinės duomenų platformoje būtų pažymėti techninė žyma, dėl kurios tolesnį tokių duomenų tvarkymą galėtų vykdyti tik atitinkamos valstybės narės kompetentingos institucijos, nebent tos institucijos juos toliau tvarkyti aiškiai įgaliotų kitą asmenį. Duomenis ES muitinės duomenų platformai perduodantis asmuo turi aiškiai nustatyti tokių duomenų tvarkymo apribojimus, kurie gali būti susieti su konkrečiomis tiekimo grandinėmis arba duomenų kategorijomis.

3. 2 dalies tikslais atitinkama valstybė narė informuoja Komisiją apie konkrečius esminius jos saugumo interesus, kuriems kyla pavojus, ir paaiškina, kodėl ji mano, kad tie interesai negalėtų būti pakankamai apsaugoti taikant bendrąją nuostatų dėl duomenų tvarkymo ES muitinės duomenų platformoje sistemą.

4. Bet koks duomenų atskleidimas, išgavimas ar pranešimas pagal šį reglamentą atliekamas užtikrinant tinkamo lygio duomenų apsaugą.

5. Nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai (ES) 2016/943 ([34]), nuo 2031 m. kovo 1 d. valstybių narių muitinės arba ES muitinės institucija, gavusios prašymą, pateikia agreguotus muitinės duomenis, kurie nėra konfidencialūs duomenys, asmens duomenys ir neskelbtina komercinė informacija.

6. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos šio straipsnio 5 dalyje nurodytų prašymų pateikti duomenis procedūros, ir duomenų, kurie gali būti pateikiami gavus tokį prašymą, forma bei kategorijos. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

24 straipsnis

Muitinių ir ekonominės veiklos vykdytojų keitimasis papildoma informacija

1. Muitinės ir ekonominės veiklos vykdytojai gali keistis bet kuria informacija, kuria keistis pagal muitų teisės aktus konkrečiai nereikalaujama, visų pirma tarpusavio bendradarbiavimo rizikos nustatymo ir neutralizavimo srityje tikslais. Tas keitimasis gali būti vykdomas pagal rašytinį susitarimą ir apimti prieigos prie ekonominės veiklos vykdytojų elektroninių sistemų suteikimą muitinėms.

([34]) 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/943 dėl neatskleistos praktinės patirties ir verslo informacijos (komercinių paslapčių) apsaugos nuo neteisėto jų gavimo, naudojimo ir atskleidimo (OL L 157, 2016 6 15, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/943/oj).

2. Jeigu abi šalys nesusitaria kitaip arba jeigu Sąjungos ar nacionalinėje teisėje nenumatyta kitaip, visa informacija, kurią viena šalis teikia kitai joms bendradarbiaujant kaip nurodyta 1 dalyje, yra konfidenciali.

25 straipsnis

Muitinių teikiama informacija

1. Bet kuris asmuo gali prašyti, kad muitinės pateiktų informaciją apie muitų teisės aktų taikymą. Muitinės gali nepatenkinti tokio prašymo, jeigu jis nėra susijęs su veikla tarptautinės prekybos prekėmis srityje, kurią tikrai numatoma vykdyti.

2. Muitinės palaiko nuolatinį dialogą su ekonominės veiklos vykdytojais ir kitomis tarptautinėje prekyboje prekėmis dalyvaujančiomis valdžios institucijomis. Jos skatina skaidrumą užtikrindamos, kad muitų teisės aktai, bendro pobūdžio administraciniai sprendimai ir atitinkamos prašymų formos būtų laisvai prieinami, kai tai praktiškai pritaikoma, – nemokamai, be kita ko, ir internete.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

SU MUITŲ TEISĖS AKTAIS SUSIJUSIOS ASMENŲ TEISĖS IR PAREIGOS

1 SKYRIUS

Registracija

26 straipsnis

Registracija

1. Sąjungos muitų teritorijoje įsisteigę ekonominės veiklos vykdytojai registruojasi savo įsisteigimo valstybių narių muitinėse, kad gautų EORI kodą. Kai įmanoma, ta registracija taip pat turėtų apimti ekonominės veiklos vykdytojo elektroninę atpažintį nacionalinėse elektroninėse atpažinties schemose, nurodytose Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 910/2014 ([35]).

2. Registruoti ekonominės veiklos vykdytojai informuoja muitines apie bet kokius savo registracijos duomenų pasikeitimus, visų pirma susijusius su jų įsisteigimo vietos pasikeitimu.

3. Konkrečiais muitų teisės aktuose nustatytais atvejais ekonominės veiklos vykdytojai, įsisteigę ne Sąjungos muitų teritorijoje, registruojasi valstybės narės, kurioje jie vykdo pirmąją veiklą, kuriai taikomi muitinės teisės aktai, muitinėje.

4. Asmenys, kurie nėra ekonominės veiklos vykdytojai, neprivalo registruotis muitinėse, išskyrus konkrečius muitų teisės aktuose nustatytus atvejus.

Kai asmenys, kurie nėra ekonominės veiklos vykdytojai, privalo registruotis muitinėse, taikomos šios nuostatos:

a) jeigu tokie asmenys yra įsisteigę Sąjungos muitų teritorijoje, jie registruojasi savo įsisteigimo valstybės narės muitinėje;

([35]) 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB (OL L 257, 2014 8 28, p. 73, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj).

b) jeigu tokie asmenys yra įsisteigę ne Sąjungos muitų teritorijoje, jie registruojasi valstybės narės, kurioje jie pirmą kartą pateikia deklaraciją, pateikia turimus duomenis ar užtikrina jų prieinamumą arba pateikia prašymą priimti sprendimą, muitinėje.

5. Konkrečiais muitų teisės aktuose nustatytais atvejais muitinės pripažįsta 1 dalyje nurodytą registraciją negaliojančia. Toks pripažinimas negaliojančia tinkamai pagrindžiamas.

6. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas:

a) nustatant šio straipsnio 1 dalyje nurodytai registracijai taikomus būtiniausius duomenų reikalavimus;

b) nustatant šio straipsnio 3 dalyje nurodytus konkrečius atvejus, kai muitinėse privalo registruotis ne Sąjungos muitų teritorijoje įsisteigę ekonominės veiklos vykdytojai;

c) nustatant šio straipsnio 4 dalies pirmoje pastraipoje nurodytus konkrečius atvejus, kai muitinėse privalo registruotis asmenys, kurie nėra ekonominės veiklos vykdytojai;

d) nustatant šio straipsnio 5 dalyje nurodytus konkrečius atvejus, kai muitinės privalo pripažinti registraciją negaliojančia.

7. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos taisyklės, taikomos nustatant, kuri muitinė yra atsakinga už šio straipsnio 1 dalyje nurodytą registraciją. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2 SKYRIUS

Importuotojas

27 straipsnis

Importuotojai

1. Vienu metu gali būti tik vienas importuotojas.

2. Importuotojas:

a) teikia muitinėms visą privalomą informaciją, susijusią su prekių laikinuoju saugojimu arba muitinės procedūra, kuri turi būti įforminta prekėms pagal 74, 104, 109, 142, 153, 156 arba 158 straipsnį, arba būtiną laikinojo išvežimo perdirbti procedūrai pripažinti įvykdyta, kai tik ši informacija yra prieinama ir bet kuriuo atveju prieš prekių išleidimą, arba užtikrina šios informacijos prieinamumą muitinei, ir ją saugo;

b) užtikrina, kad būtų sumokėti visi muitai ir kiti taikytini mokesčiai;

c) užtikrina, kad į Sąjungos muitų teritoriją įvežamos prekės atitiktų susijusius kitus muitinių taikomus teisės aktus, teikia atitinkamus tokios atitikties duomenis arba užtikrina, kad jie būtų prieinami, ir tinkamai juos registruoja;

d) praneša muitinėms visą importuotojui žinomą informaciją apie įtartiną prekių gabenimą ar tvarkymą be reikiamo leidimo;

e) vykdo visas kitas muitų teisės aktuose importuotojams nustatytas pareigas.

3. Importuotojas turi būti įsisteigęs Sąjungos muitų teritorijoje.

Šis reikalavimas netaikomas importuotojui, kuris:

a) įformina prekėms tranzito procedūrą arba laikinojo įvežimo procedūrą;

b) įveža prekes, kurios bus laikinai saugomos;

c) retkarčiais įformina prekėms muitinės procedūras, jeigu muitinės pripažįsta, kad toks įforminimas pagrįstas;

d) yra įsisteigęs šalyje, kurios teritorija ribojasi su Sąjungos muitų teritorija, ir pateikia prekes greta tos šalies veikiančiai Sąjungos pasienio muitinės įstaigai, su sąlyga, kad šalis, kurioje tas importuotojas yra įsisteigęs, abipusiškumo pagrindu taiko palankias sąlygas Sąjungos muitų teritorijoje įsisteigusiems asmenims, arba

e) yra atstovaujamas netiesioginio atstovo, įsisteigusio Sąjungos muitų teritorijoje.

3 SKYRIUS

Eksportuotojas

28 straipsnis

Eksportuotojai

1. Eksportuotojas:

a) teikia muitinei visą privalomą informaciją, susijusią su muitinės procedūra, kuri įforminama prekėms pagal 114, 116 arba 161 straipsnį, arba būtiną 54 straipsnio 4 dalyje, 142, 153 arba 158 straipsnyje nurodytai procedūrai pripažinti įvykdyta, kai tik ta informacija yra prieinama ir bet kuriuo atveju prieš prekių išleidimą, arba užtikrina šios informacijos prieinamumą muitinei, ir ją saugo;

b) užtikrina, kad būtų sumokėti visi muitai ir kiti taikytini mokesčiai;

c) užtikrina, kad iš Sąjungos muitų teritorijos įvežamos prekės atitiktų susijusius kitus muitinių taikomus teisės aktus, teikia tinkamus tokios atitikties duomenis arba užtikrina jų prieinamumą, ir tinkamai juos registruoja;

d) praneša muitinėms visą eksportuotojui žinomą informaciją apie įtartiną prekių gabenimą ar tvarkymą be reikiamo leidimo;

e) vykdo visas kitas muitų teisės aktuose eksportuotojams nustatytas pareigas.

2. Eksportuotojas turi būti įsisteigęs Sąjungos muitų teritorijoje.

Šis reikalavimas netaikomas eksportuotojui, kuris:

a) įformina prekėms tranzito procedūrą, pripažįsta laikinojo įvežimo procedūrą įvykdyta arba reeksportuoja prekes, kurios buvo laikinai saugomos;

b) perkrauna prekes laisvojoje zonoje arba reeksportuoja jas tiesiogiai iš jos;

c) retkarčiais įformina prekėms muitinės procedūras arba prekes reeksportuoja, jeigu muitinė pripažįsta, kad toks įforminimas arba reeksportas pagrįstas;

d) yra įsisteigęs šalyje, kurios teritorija ribojasi su Sąjungos muitų teritorija, ir pateikia prekes greta tos šalies veikiančiai Sąjungos pasienio muitinės įstaigai, su sąlyga, kad šalis, kurioje tas eksportuotojas yra įsisteigęs, abipusiškumo pagrindu taiko palankias sąlygas Sąjungos muitų teritorijoje įsisteigusiems asmenims, arba

e) yra atstovaujamas netiesioginio atstovo, įsisteigusio Sąjungos muitų teritorijoje.

4 SKYRIUS

Įgaliotasis ekonominės veiklos vykdytojas ir patikimas ir patikrintas verslininkas

29 straipsnis

Prašymas suteikti įgaliotojo ekonominės veiklos vykdytojo statusą ir leidimas tuo statusu naudotis

1. Sąjungos muitų teritorijoje įsisteigęs ir 30 straipsnyje nustatytus kriterijus atitinkantis ekonominės veiklos vykdytojas gali prašyti, kad jam būtų suteiktas įgaliotojo ekonominės veiklos vykdytojo statusas.

2. Muitinės, prireikus pasikonsultavusios su kitomis institucijomis, suteikia vieną arba abu šiuos leidimus:

a) įgaliotojo ekonominės veiklos vykdytojo (muitinės formalumų supaprastinimas) leidimą, kuriuo turėtojui suteikiama teisė naudotis tokiais muitų teisės aktų numatytais supaprastinimais, arba

b) įgaliotojo ekonominės veiklos vykdytojo (sauga ir saugumas) leidimą, kuriuo turėtojui suteikiama teisė naudotis lengvatomis, susijusiomis su sauga ir saugumu.

3. 1 dalyje nurodytas ekonominės veiklos vykdytojas gali vienu metu turėti abiejų 2 dalyje nurodytų rūšių leidimus.

4. Įgaliotasis ekonominės veiklos vykdytojas vykdo 9 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytas pareigas. Muitinės stebi, ar įgaliotasis ekonominės veiklos vykdytojas toliau tenkina atitinkamus kriterijus ir vykdo atitinkamas pareigas, vadovaudamosi 9 straipsnio 4 dalimi.

Bent kas trejus metus muitinės atlieka nuodugnią ekonominės veiklos vykdytojo veiklos ir vidaus apskaitos registrų stebėseną, įskaitant apsilankymą vietoje.

5. Visų valstybių narių muitinės pripažįsta įgaliotojo ekonominės veiklos vykdytojo statusą, laikydamosi šio straipsnio 6 dalies ir 30 straipsnio.

6. Remdamosi įgaliotojo ekonominės veiklos vykdytojo statuso pripažinimu, su sąlyga, kad įvykdyti muitų teisės aktų nustatyti reikalavimai, susiję su konkrečios rūšies supaprastinimu, muitinės leidžia ekonominės veiklos vykdytojui naudotis tuo supaprastinimu. Muitinės iš naujo netikrina kriterijų, kurie jau buvo patikrinti suteikiant įgaliotojo ekonominės veiklos vykdytojo statusą.

7. Įgaliotajam ekonominės veiklos vykdytojui taikoma daugiau muitinio tikrinimo lengvatų nei kitiems ekonominės veiklos vykdytojams. Į įgaliotojo ekonominės veiklos vykdytojo statusą palankiai atsižvelgiama atliekant muitinės rizikos valdymą.

8. Muitinės leidžia trečiosiose valstybėse įsisteigusiems asmenims naudotis įgaliotojo ekonominės veiklos vykdytojo statusą (sauga ir saugumas) įgijusiems asmenims taikomomis lengvatomis, jeigu jie tenkina tų valstybių atitinkamuose teisės aktuose nustatytus kriterijus ir vykdo juose nustatytas pareigas ir jeigu tuos kriterijus ir pareigas Sąjunga pripažįsta lygiaverčiais Sąjungos muitų teritorijoje įsisteigusiems įgaliotiesiems ekonominės veiklos vykdytojams nustatytiems kriterijams ir pareigoms. Toks leidimas naudotis lengvatomis grindžiamas abipusiškumo principu, išskyrus atvejus, kai Sąjunga nusprendžia kitaip, ir taikomas remiantis tarptautiniu susitarimu, kurio šalis Sąjunga yra, arba bendros prekybos politikos srities Sąjungos teisės aktu.

9. Kaip vieną iš 227 straipsnyje nustatytų krizių valdymo protokolų ir procedūrų ES muitinės institucija parengia veiklos tęstinumo mechanizmą, kuriuo reaguojama į prekybos srautų sutrikimus dėl padidinto saugumo parengties lygio, sienų uždarymo, gaivalinių nelaimių, pavojingų avarijų ar kitokių didelių incidentų. Veiklos tęstinumo mechanizmu numatoma, kad muitinės gali, kiek įmanoma, palengvinti ir pagreitinti su įgaliotaisiais ekonominės veiklos vykdytojais susijusių prioritetinių krovinių gabenimą.

10. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant:

a) šio straipsnio 6 dalyje nurodytus supaprastinimus;

b) šio straipsnio 7 dalyje nurodytas lengvatas.

11. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos šio straipsnio 2 dalyje nurodytų konsultacijų dėl įgaliotojo ekonominės veiklos vykdytojo statuso nustatymo procedūrinės taisyklės, įskaitant atsakymo pateikimo terminus. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

30 straipsnis

Įgaliotojo ekonominės veiklos vykdytojo statuso suteikimas

1. Įgaliotojo ekonominės veiklos vykdytojo statusas suteikiamas remiantis šiais kriterijais:

a) nėra duomenų apie pareiškėjo sunkius nusikaltimus, susijusius su ekonomine arba verslo veikla, ir nėra reikšmingų arba kartotinių pažeidimų, susijusių su ta veikla ir su:

i) muitų teisės aktais ir mokesčių taisyklėmis,

ii) kitais muitinių taikomais teisės aktais, kai muitinės, kompetentingos suteikti įgaliotojo ekonominės veiklos vykdytojo statusą, žino apie tokius pažeidimus ar nusikaltimus;

b) pareiškėjas įrodo, kad:

i) vykdo aukšto lygio savo veiklos ir prekių srauto valdymą taikydamas prekybos ir, kai tinkama, transporto registrų valdymo sistemą, kuria sudaroma galimybė tinkamai atlikti muitinį tikrinimą,

ii) taiko tinkamas procedūras licencijoms, leidimams ir reikalavimams, numatytiems kituose muitinių taikomuose teisės aktuose, įskaitant gaminių saugos teisės aktus, tvarkyti, ir kad bet kokia neatitiktis buvo veiksmingai pašalinta,

iii) užtikrina, kad atitinkamam personalui būtų nurodyta saugiu būdu informuoti muitines visais atvejais, kai jis sužino apie reikalavimų laikymosi sunkumus, įtartiną prekių gabenimą ar jų tvarkymą be reikiamo leidimo, ir

iv) taiko muitinės informavimo iii papunktyje nurodytais atvejais procedūras;

c) pareiškėjas yra finansiškai mokus – laikoma, kad taip yra, kai jo finansinė būklė yra pakankamai gera, kad jis galėtų vykdyti savo įsipareigojimus, tinkamai atsižvelgiant į atitinkamos rūšies verslo veiklos ypatumus;

d) sprendžiant, ar suteikti 29 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytą leidimą, – pareiškėjas taiko tiesiogiai su vykdomos veiklos rūšimi ir apimtimi susijusius praktinius kompetencijos arba profesinės kvalifikacijos standartus;

e) sprendžiant, ar suteikti 29 straipsnio 2 dalies b punkte nurodytą leidimą, – pareiškėjas laikosi tinkamų saugos, saugumo ir reikalavimų laikymosi standartų, pritaikytų pagal vykdomos veiklos rūšį ir dydį; laikoma, kad taip yra, kai pareiškėjas įrodo, kad yra įdiegęs tinkamas priemones, kuriomis užtikrinama tarptautinės tiekimo grandinės sauga ir saugumas, be kita ko, fizinės objektų apsaugos ir pateikimo į juos kontrolės, logistikos procesų ir konkrečių rūšių prekių tvarkymo, personalo valdymo ir verslo partnerių tapatybės nustatymo srityse.

2. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos šio straipsnio 1 dalyje išdėstytų kriterijų taikymo sąlygos. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

31 straipsnis

Patikimo ir patikrinto verslininko statuso suteikimas

1. Importuotojas, eksportuotojas arba netiesioginis atstovas, įsisteigęs Sąjungos muitų teritorijoje, atitinkantis 3 dalyje išdėstytus kriterijus ir bent dvejus metus nuolat atliekantis muitinės operacijas vykdydamas savo verslo veiklą, gali pateikti valstybės narės, kurioje jis yra įsisteigęs, muitinei prašymą suteikti jam patikimo ir patikrinto verslininko statusą.

2. Patikimo ir patikrinto verslininko statusą muitinės suteikia prireikus pasikonsultavusios su kitomis muitinėmis ir kitomis kompetentingomis institucijomis bei gavusios prieigą prie pareiškėjo paskutinių trejų metų atitinkamų duomenų, kad įvertintų, ar tenkinami 3 dalyje nustatyti kriterijai.

3. Patikimo ir patikrinto verslininko statusas suteikiamas remiantis šiais kriterijais:

a) nėra duomenų apie pareiškėjo sunkius nusikaltimus, susijusius su ekonomine arba verslo veikla, ir nėra reikšmingų arba kartotinių pažeidimų, susijusių su ta veikla ir su:

   i) muitų teisės aktais ir mokesčių taisyklėmis;

   ii) kitais muitinių taikomais teisės aktais, kai muitinė, kompetentinga suteikti patikimo ir patikrinto verslininko statusą, žino apie tokius pažeidimus ar nusikaltimus;

b) pareiškėjas įrodo, kad:

   i) vykdo aukšto lygio savo veiklos ir prekių srauto valdymą taikydamas prekybos ir, kai tinkama, transporto registrų valdymo sistemą, kuria sudaroma galimybė tinkamai atlikti muitinį tikrinimą;

   ii) taiko tinkamas procedūras licencijoms, leidimams ir reikalavimams, numatytiems kituose muitinių taikomuose teisės aktuose, įskaitant gaminių saugos teisės aktus, tvarkyti, ir kad bet kokia neatitiktis buvo veiksmingai pašalinta;

   iii) užtikrina, kad atitinkamam personalui būtų nurodyta saugiu būdu informuoti muitines visais atvejais, kai jis sužino apie reikalavimų laikymosi sunkumus, įtartiną prekių gabenimą ar tvarkymą be reikiamo leidimo, ir

   iv) taiko muitinės informavimo iii papunktyje nurodytais atvejais procedūras;

c) pareiškėjas yra finansiškai mokus – laikoma, kad taip yra, kai jo finansinė būklė yra pakankamai gera, kad jis galėtų vykdyti savo įsipareigojimus, tinkamai atsižvelgiant į atitinkamos rūšies verslo veiklos ypatumus, visų pirma, kad paskutinius trejus metus iki prašymo pateikimo jis vykdė savo finansinius įsipareigojimus, susijusius su muitų ir visų kitų mokesčių, privalomųjų mokėjimų ar rinkliavų, renkamų už prekių importą ar eksportą arba su jais susijusių, įskaitant PVM ir akcizus, mokėtinus vykdant operacijas Sąjungoje, sumokėjimu;

d) pareiškėjas taiko tiesiogiai su vykdoma veikla susijus praktinius kompetencijos arba profesinės kvalifikacijos standartus, be kita ko, susijusius su tuo, kaip sąveikauti per ES muitinės duomenų platformą;

e) pareiškėjas laikosi tinkamų saugos, saugumo ir reikalavimų laikymosi standartų, įskaitant gaminių saugos standartus, pritaikytų pagal vykdomos veiklos rūšį ir dydį; laikoma, kad taip yra, kai pareiškėjas įrodo, kad yra įdiegęs tinkamas priemones, kuriomis užtikrinama tarptautinės tiekimo grandinės sauga ir saugumas, be kita ko, fizinės objektų apsaugos ir pateikimo į juos kontrolės, logistikos procesų ir konkrečių rūšių prekių tvarkymo, personalo valdymo ir verslo partnerių tapatybės nustatymo srityse;

f) pareiškėjas turi elektroninę sistemą, kuria naudodamasis kiek techniškai įmanoma arti tikrojo laiko teikia muitinėms duomenis apie prekių gabenimą ir tai, kaip jis laikosi visų toms prekėms taikomų reikalavimų, įskaitant su sauga ir saugumu susijusius reikalavimus, arba užtikrina tų duomenų prieinamumą ir, kai aktualu, užtikrina kad per ES muitinės duomenų platformą muitinėms būtų prieinami:

i) muitinės prižiūrimos veiklos registrai, įskaitant tuos, kurių reikia norint patikrinti, ar skola muitinei nustatyta teisingai;

ii) naudojama apskaitos sistema;

iii) prekybos ir transporto registrai;

iv) sekimo ir logistikos sistemos, kuriose nurodoma, ar prekės yra Sąjungos, ar ne Sąjungos prekės ir, kai tinkama, prekių buvimo vieta;

v) licencijos ir leidimai, suteikti pagal kitus muitinių taikomus teisės aktus;

g) pareiškėjo, kuris yra nuotolinei prekybai skirtų prekių importuotojas, atveju – jis bent dvejus metus yra registruotas ir tinkamai naudojasi IOSS schema.

4. Patikimas ir patikrintas verslininkas vykdo 9 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytas pareigas. Muitinės stebi, ar verslininkas ir toliau tenkina atitinkamus kriterijus ir vykdo atitinkamas pareigas, vadovaudamosi 9 straipsnio 4 dalimi.

Bent kas trejus metus muitinės atlieka nuodugnią patikimo ir patikrinto verslininko veiklos ir vidaus apskaitos registrų stebėseną, įskaitant apsilankymą vietoje, kad patikrintų visų pirma, kaip praktiškai taikomos procedūros, būtinos, kad būtų tenkinami šio straipsnio 3 dalyje nurodyti kriterijai. Patikimas ir patikrintas verslininkas informuoja muitines apie bet kokius organizacinės struktūros, nuosavybės, mokumo ar prekybos modelių pokyčius arba kitus reikšmingus savo padėties ir veiklos pokyčius. Jei tie pokyčiai daro reikšmingą poveikį patikimo ir patikrinto verslininko statusui, muitinės jo statusą peržiūri. Muitinės gali sustabdyti patikimo ir patikrinto verslininko statuso galiojimą, kol bus priimtas sprendimas dėl statuso peržiūros.

5. Jeigu patikimas ir patikrintas verslininkas pakeičia įsisteigimo valstybę narę, patikimas ir patikrintas verslininkas informuoja priimančiosios valstybės narės muitinę apie bet kokius organizacinės struktūros, nuosavybės, mokumo ar prekybos modelių pokyčius arba kitus reikšmingus savo padėties ir veiklos pokyčius, jeigu tie pokyčiai galėtų daryti poveikį patikimo ir patikrinto verslininko statusui.

Priimančiosios valstybės narės muitinė peržiūri patikimo ir patikrinto verslininko statusą konsultuodamasi su tą statusą pirmą kartą suteikusios arba paskutinį kartą peržiūrėjusios valstybės narės muitine. Atliekant tą peržiūrą priimančiosios valstybės narės muitinė gali sustabdyti patikimo ir patikrinto verslininko statuso galiojimą. Toks sustabdymas registruojamas ES muitinės duomenų platformoje.

6. Kai tai pateisinama remiantis požymiais, kad patikimas ir patikrintas verslininkas nesilaiko reikalavimų, ES muitinės institucija, bendradarbiaudama su susijusiomis kompetentingomis muitinėmis, gali patikrinti, ar konkretus ekonominės veiklos vykdytojas laikosi patikimo ir patikrinto verslininko statusui taikomų reikalavimų.

Pirmoje pastraipoje nurodyto patikrinimo rezultatai pranešami Komisijai ir susijusioms kompetentingoms muitinėms. Remdamasi patikrinimo rezultatais, ES muitinės institucija gali rekomenduoti kompetentingai muitinei sustabdyti patikimo ir patikrinto verslininko statuso galiojimą arba šį statusą atšaukti.

Kompetentinga muitinė nepagrįstai nedelsdama informuoja ES muitinės instituciją ir Komisiją apie tai, kokių veiksmų imtasi remiantis ES muitinės institucijos rekomendacija.

Jeigu kompetentinga muitinė nepateikia trečioje pastraipoje nurodytos informacijos arba jei toje pastraipoje nurodytų veiksmų, kurių imtasi remiantis ES muitinės institucijos rekomendacija, nepakanka, Komisija gali įgyvendinimo aktais priimti atskirus sprendimus, kuriais patikimo ir patikrinto verslininko statusą suteikusios valstybės narės prašoma sustabdyti jo galiojimą arba jį atšaukti per atitinkamame sprendime nustatytą terminą. Toks sustabdymas ar atšaukimas registruojamas ES muitinės duomenų platformoje.

7. Jeigu patikimas ir patikrintas verslininkas dalyvauja nesąžiningoje veikloje, susijusioje su jo ekonomine ar verslo veikla, arba jei muitinės sužino, kad patikimas ir patikrintas verslininkas pažeidžia kitus muitinių taikomus teisės aktus, kaip numatyta 27 straipsnio 2 dalies c punkte, muitinės sustabdo to patikimo ir patikrinto verslininko statuso galiojimą. Tas sustabdymas registruojamas ES muitinės duomenų platformoje.

8. Muitinės leidžia patikimiems ir patikrintiems verslininkams naudotis vienu ar daugiau iš toliau nurodytų supaprastinimų, atsižvelgiant į tai, kokią ekonominę veiklą jie vykdo:

a) dalį duomenų apie savo prekes pateikti arba užtikrinti jų prieinamumą po tų prekių išleidimo, kaip numatyta 74 straipsnio 5 dalyje;

b) atlikti tam tikrus tikrinimus ir išleisti prekes, tas prekes gavus importuotojo, savininko arba gavėjo verslo vietoje arba išsiuntus iš eksportuotojo, savininko arba siuntėjo verslo vietos, kaip numatyta 78 straipsnio 1 ir 3 dalyse;

c) laikyti, jog jie deramai užtikrina, kad operacijos laikinojo saugojimo pagal 108 straipsnio 2 dalį arba leidimų taikyti specialiąsias procedūras 125 straipsnio 4 dalį, 126 straipsnį ir 133 straipsnio 2 dalį gavimo tikslais atliekamos tinkamai;

d) skolą muitinei, atitinkančią visą importo arba eksporto muitų, susijusių su visomis to verslininko išleistomis prekėmis, sumą, nustatyti tam tikrais laiko intervalais, kaip numatyta 205 straipsnio 5 dalyje;

e) atidėti skolos muitinei mokėjimą, kaip numatyta 212 straipsnio 2 dalyje;

f) nukrypstant nuo 134 straipsnio, gabenti į Sąjungos muitų teritoriją įvežamas ar iš jos išvežamas prekes netaikant pareigos įforminti joms tranzitą, jei prekėms taikomas laikinas muitų sustabdymas ir jos yra muitinės prižiūrimos iki galutinės paskirties vietos Sąjungoje.

9. Siekiant užtikrinti vienodo požiūrio laikymąsi visoje Sąjungoje, muitinės deda visas pastangas, kad savo 8 dalyje nurodytą leidimų išdavimo praktiką suderintų su kitų muitinių praktika.

10. Patikimam ir patikrintam verslininkui taikoma daugiau muitinio tikrinimo lengvatų nei kitiems ekonominės veiklos vykdytojams. Į patikimo ir patikrinto verslininko statusą palankiai atsižvelgiama atliekant muitinės rizikos valdymą.

11. Kaip vieną iš 227 straipsnyje nustatytų krizių valdymo protokolų ir procedūrų ES muitinės institucija parengia veiklos tęstinumo mechanizmą, kuriuo reaguojama į prekybos srautų sutrikimus dėl padidinto saugumo parengties lygio, sienų uždarymo, gaivalinių nelaimių, pavojingų avarijų ar kitokių didelių incidentų. Veiklos tęstinumo mechanizmu numatoma, kad muitinės gali, kiek įmanoma, palengvinti ir pagreitinti su patikimais ir patikrintais verslininkais susijusių prioritetinių krovinių gabenimą.

12. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma:

a) šio straipsnio 2 dalyje nurodytų konsultacijų su kitomis kompetentingomis institucijomis dėl patikimo ir patikrinto verslininko statuso nustatymo taisyklės, įskaitant atsakymų pateikimo terminus;

b) šio straipsnio 3 dalyje išdėstytų kriterijų taikymo sąlygos;

c) šio straipsnio 4 dalyje nurodytos stebėsenos veiklos rūšys;

d) šio straipsnio 5 dalyje nurodytų muitinių konsultacijų taisyklės;

e) šio straipsnio 5 dalyje nurodyto patikimo ir patikrinto verslininko statuso peržiūros taisyklės.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

32 straipsnis

Įgaliotųjų ekonominės veiklos vykdytojų ir patikimų ir patikrintų verslininkų statuso pritaikymas

1. Vertindamos, ar ekonominės veiklos vykdytojai tenkina įgaliotojo ekonominės veiklos vykdytojo arba patikimo ir patikrinto verslininko statuso suteikimo kriterijus, muitinės atsižvelgia į ekonominės veiklos vykdytojų, ypač tų, kurie yra labai mažos, mažosios ir vidutinės įmonės, konkrečias ypatybes.

2. Komisija priima gaires, kad padėtų labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms pasinaudoti įgaliotojo ekonominės veiklos vykdytojo ir patikimo ir patikrinto verslininko statusu.

5 SKIRSNIS

Atstovavimas muitinėje

33 straipsnis

Atstovai muitinėje

1. Bet kuris asmuo gali paskirti atstovą muitinėje.

Toks atstovavimas gali būti tiesioginis, kai atstovas muitinėje veikia kito asmens vardu ir to asmens interesais, arba netiesioginis, kai atstovas muitinėje veikia savo vardu, tačiau kito asmens interesais.

2. Netiesioginis atstovas muitinėje, veikiantis savo vardu, tačiau Sąjungos muitų teritorijoje įsisteigusio importuotojo arba eksportuotojo interesais, yra solidariai atsakingas su tuo importuotoju 27 straipsnio 2 dalies tikslais arba su tuo eksportuotoju 28 straipsnio 1 dalies tikslais.

3. Netiesioginis atstovas muitinėje, veikiantis savo vardu, tačiau ne Sąjungos muitų teritorijoje įsisteigusio importuotojo arba eksportuotojo interesais, laikomas importuotoju 27 straipsnio 2 dalies tikslais arba eksportuotoju 28 straipsnio 1 dalies tikslais.

4. Atstovas muitinėje turi būti įsisteigęs Sąjungos muitų teritorijoje.

Išskyrus konkrečius muitų teisės aktuose nustatytus atvejus, nuo pareigos vykdyti tą reikalavimą atleidžiama, kai atstovas muitinėje veikia asmenų, kurie neprivalo būti įsisteigę Sąjungos muitų teritorijoje, interesais.

5. Atstovas muitinėje, turintis patikimo ir patikrinto verslininko statusą, patikimu ir patikrintu verslininku pripažįstamas tik kai veikia kaip netiesioginis atstovas.

Patikimo ir patikrinto verslininko statusą turintis atstovas muitinėje, veikiantis kaip tiesioginis atstovas:

a) pripažįstamas patikimu ir patikrintu verslininku, jeigu asmeniui, kurio vardu ir kurio interesais tas atstovas veikia, toks statusas yra suteiktas;

b) naudojasi įgaliotojo ekonominės veiklos vykdytojo statuso teikiama nauda, jeigu asmeniui, kurio vardu ir kurio interesais tas atstovas veikia, nėra suteiktas patikimo ir patikrinto verslininko statusas.

6. Atstovas muitinėje, turintis įgaliotojo ekonominės veiklos vykdytojo statusą, pripažįstamas įgaliotuoju ekonominės veiklos vykdytoju, kai veikia kaip tiesioginis arba netiesioginis atstovas.

7. Tik atstovas muitinėje, turintis įgaliotojo ekonominės veiklos vykdytojo (muitinės formalumų supaprastinimas) statusą, arba atstovas muitinėje, turintis patikimo ir patikrinto verslininko statusą, turi teisę vykdyti šią vienos ar abiejų rūšių veiklą:

a) teikti tokias paslaugas kitoje valstybėje narėje nei ta, kurioje jis yra įsisteigęs;

b) įforminti išleidimo į laisvą apyvartą procedūrą nuotolinės prekybos būdu parduodamoms prekėms.

8. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant, kuriais konkrečiais atvejais netaikomas šio straipsnio 4 dalies antroje pastraipoje nurodytas atleidimas nuo reikalavimo vykdymo.

34 straipsnis

Atstovų įgaliojimai

1. Santykiuose su muitinėmis atstovas muitinėje pareiškia, kad veikia atstovaujamojo asmens interesais, ir nurodo, ar jo atstovavimas yra tiesioginis, ar netiesioginis.

Asmenys, kurie nepareiškia, kad jie veikia kaip atstovai muitinėje, arba kurie pareiškia, kad veikia kaip atstovai muitinėje, tačiau neturi įgaliojimų tai daryti, laikomi veikiančiais savo vardu ir savo interesais.

2. Muitinės gali pareikalauti, kad asmenys, kurie pareiškia, kad veikia kaip atstovai muitinėje, pateiktų įrodymą, jog jie turi atstovaujamojo asmens jiems suteiktus įgaliojimus.

3. Muitinės nereikalauja, kad asmuo, veikiantis kaip atstovas muitinėje, kuris reguliariai atlieka veiksmus ir formalumus, kiekvieną kartą pateiktų įrodymą, kad turi įgaliojimus. Nepaisant to, toks asmuo turi visada galėti pateikti tokį įrodymą, jei muitinės to paprašo.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

ES MUITINĖS DUOMENŲ PLATFORMA

1 SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

35 straipsnis

ES muitinės duomenų platformos sukūrimas

Šiuo reglamentu sukuriama ES muitinės duomenų platforma.

36 straipsnis

ES muitinės duomenų platformos tikslai

ES muitinės duomenų platforma turi būti saugi ir kibernetiniams incidentams atspari centralizuota IT platforma, veikianti kaip keitimosi duomenimis su muitinėmis ir tarpusavyje tarp muitinių centras.

37 straipsnis

Skaitmeninis suverenumas

1. ES muitinės duomenų platforma projektuojama taip, kad būtų užtikrinta joje prieinamų duomenų apsauga nuo neteisėtos prieigos ir kitų grėsmių jų vientisumui ir saugumui – tai atitinka viešąjį interesą.

ES muitinės duomenų platformos infrastruktūrą, išskyrus telekomunikacijų perdavimo infrastruktūrą, kontroliuoja ir administruoja tik Komisija arba ES muitinės institucija, ir ji turi būti Sąjungos teritorijoje.

2. Atlikdami užduotis, susijusias su ES muitinės duomenų platformos kūrimu, priegloba, eksploatavimu ir technine priežiūra, taip pat bet kokiu susijusiu duomenų tvarkymu toje platformoje, tiekėjai ir kiti paslaugų teikėjai bei jų subrangovai turi būti patikimi, saugūs ir nepriklausomi nuo trečiųjų valstybių vyriausybių įtakos, taip pat jiems negali būti tiesiogiai ar netiesiogiai taikomi jokie trečiosios valstybės teisės aktai, įskaitant vykdomuosius potvarkius, pagal kuriuos galėtų būti reikalaujama atskleisti bet kurioms tos trečiosios valstybės institucijoms ES muitinės duomenų platformoje esančius duomenis. Jie taip pat užtikrina ES muitinės duomenų platformos patikimumą, saugumą ir nepriklausomumą.

Tie tiekėjai ir kiti paslaugų teikėjai bei jų subrangovai turi būti teisėtai įsisteigę Sąjungoje ir negali būti nei tiesiogiai, nei netiesiogiai kontroliuojami jokios trečiosios valstybės įmonės, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/452 ([36]) 2 straipsnio 7 punkte.

Ypatingos svarbos paslaugų, įskaitant bet kokią su duomenimis susijusią veiklą, atveju perkančioji organizacija gali reikalauti, kad tiekėjas, kitas paslaugų teikėjas ar subrangovas turėtų patikimumo pažymėjimą.

3. ES muitinės duomenų platformos perkančioji organizacija gali bet kuriuo metu reikalauti, kad konkurso dalyviai, tiekėjai ir kiti paslaugų teikėjai bei jų subrangovai pateiktų įrodymus, jog yra įdiegę priemones, kuriomis užkertamas kelias neteisėtam ES muitinės duomenų platformoje esančių duomenų atskleidimui, įskaitant dokumentus, kuriais nustatoma, kad jie vykdo 2 dalyje nustatytas pareigas, susijusias su nepriklausomumu ir neatskleidimu, ir kad jie pateiktų savo patikimumo, saugumo ir nepriklausomumo nuo trečiųjų valstybių vyriausybių įtakos įrodymus.

4. Kuo didžiausiu mastu užtikrinamas visų IT komponentų, aparatinės ir programinės įrangos tiekimo grandinės saugumas. ES muitinės duomenų platformos perkančioji organizacija gali reikalauti, kad tiekėjai ir kiti paslaugų teikėjai bei jų subrangovai pateiktų su tuo susijusius įrodymus.

5. Kai ES muitinės duomenų platformos perkančioji organizacija turi priežasčių manyti, kad priemonės, kurių konkurso dalyviai, tiekėjai ir kiti paslaugų teikėjai arba jų subrangovai imasi, kad įvykdytų 2, 3 ir 4 dalyse jiems nustatytas pareigas, yra nepakankamos arba kad pagal šį straipsnį jų pateikti įrodymai nėra visiškai patikimi, ji gali pagal atitinkamą sutartį arba atitinkamame viešųjų pirkimų procese imtis visų priemonių, kurias ji laiko būtinomis padėčiai ištaisyti, įskaitant visišką arba dalinį tos sutarties sustabdymą ar nutraukimą arba pašalinimą iš to viešųjų pirkimų proceso. Tai nedaro poveikio jokiomis kitoms papildomoms teisėms į teisinę gynybą, numatytoms:

a) ES muitinės duomenų platformos perkančiosios organizacijos atitinkamoje sutartyje, arba

b) Sąjungos arba nacionalinės teisės aktais.

([36]) 2019 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/452, kuriuo nustatoma tiesioginių užsienio investicijų į Sąjungą tikrinimo sistema (OL L 79 I, 2019 3 21, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj).

6. Išskyrus atvejus, kai tai numatyta III arba XIII antraštinėje dalyje arba Sąjungai privalomame tarptautiniame susitarime, ES muitinės duomenų platformoje tvarkomi duomenys neperduodami ir prieiga prie jų nesuteikiama trečiajai valstybei, tarptautinei organizacijai arba už Sąjungos teritorijos ribų įsisteigusiems fiziniams ar juridiniams asmenims.

7. ES muitinės duomenų platforma projektuojama taip, kad būtų kuo didžiausiu mastu išvengiama ikiprekybinių, komercinių, techninių, sutartinių ir organizacinių kliūčių, kuriomis perkančioji organizacija būtų atgrasoma nuo duomenų, taikomųjų programų ar skaitmeninio turto perdavimo ar perkėlimo kitam paslaugų teikėjui ar naudojimosi jais sąveikioje aplinkoje, tam būtų kliudoma arba tam būtų užkertamas kelias.

2 SKYRIUS

ES muitinės duomenų platformos techniniai aspektai, funkcijos, savybės ir taikomoji programa

38 straipsnis

ES muitinės duomenų platformos funkcijos ir savybės

1. ES duomenų platforma yra duomenims, įskaitant asmens duomenis, tvarkyti ir saugoti 41 straipsnyje nustatytais tikslais skirta elektroninių paslaugų, taikomųjų programų, duomenų ir infrastruktūros visuma.

2. ES muitinės duomenų platforma sukuriama taip, kad būtų sudarytos sąlygos laikytis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų (ES) 2016/679, (ES) 2018/1725 bei (ES) 2023/2841 ([37]) ir Direktyvos (ES) 2016/680 nuostatų, susijusių su asmens duomenų tvarkymu.

3. ES muitinės duomenų platformos funkcijos yra šios:

a) sudaryti sąlygas elektroniniu būdu įgyvendinti muitų teisės aktus ir prisidėti prie kitų muitinių taikomų teisės aktų įgyvendinimo, visų pirma tai: muitinės formalumai, muitinis tikrinimas, skolos muitinei ir Sąjungoje taikomos tvarkymo rinkliavos, importo PVM ir akcizų apskaičiavimas ir pranešimas apie juos, bei garantijų valdymas;

b) užtikrinti ES muitinės duomenų platformoje tvarkomų duomenų kokybę, vientisumą, saugumą, išsaugojimą, atsekamumą, konfidencialumą ir nepaneigiamumą, įskaitant tokių duomenų keitimo, pripažinimo negaliojančiais ir ištrynimo taisyklių taikymą;

c) sudaryti sąlygas rizikos analizei, ekonominei analizei ir duomenų analizei, muitinės procedūrų supaprastinimui ir prekybos palengvinimui ir juos užtikrinti, be kita ko, naudojant dirbtinio intelekto sistemas pagal Reglamentą (ES) 2024/1689;

d) bendradarbiavimo pagal XIII antraštinę dalį tikslais užtikrinti sąveikumą su kitomis elektroninėmis sistemomis, platformomis arba aplinkomis;

([37]) 2023 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2023/2841, kuriuo nustatomos priemonės aukštam bendram kibernetinio saugumo lygiui Sąjungos institucijose, įstaigose, organuose ir agentūrose užtikrinti (OL L, 2023/2841, 2023 12 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2841/oj).

e) užtikrinti sąveikumą su Europos jūrų sektoriaus vieno langelio aplinka numatant ir vykdant Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1239 ([38]) priede nurodytus muitinės formalumus;

f) integruoti Europos Sąjungos muitinės vieno langelio sertifikatų mainų sistemą (ES CSW-CERTEX), sukurtą Reglamento (ES) 2022/2399 4 straipsniu, kad būtų sudarytos sąlygos sąveikumui su tame reglamente nurodytomis Sąjungos ne muitų sistemomis ir formalumais;

g) sudaryti sąlygas pagal šio reglamento XIII antraštinę dalį keistis informacija su trečiosiomis valstybėmis ir kitomis institucijomis bei įstaigomis;

h) sudaryti sąlygas vykdyti muitinį prekių stebėjimą;

i) sudaryti sąlygas pranešti informaciją, įskaitant galimybę pranešti apie importuoti arba eksportuoti skirtas prekes, kurios neatitinka muitinių taikomų atitinkamų Sąjungos teisės aktų;

j) integruoti informacijos saugumo valdymo pajėgumus – valdymu grindžiamą sistemą, kurios paskirtis yra užkirsti kelią duomenų saugumo pažeidimams apsaugant duomenis nuo praradimo, manipuliavimo jais ar neteisėtos prieigos prie jų, be kita ko, taikant duomenų žymėjimo pagal jų konfidencialumo lygį mechanizmą;

k) sudaryti sąlygas perkelti duomenis iš ES muitinės duomenų platformos į nacionalines sistemas;

l) užtikrinti vieną prieigos punktą ir daugiakalbes sąsajas;

m) sudaryti kuo daugiau galimybių pakartotinai naudoti duomenis;

n) sudaryti palankesnes sąlygas būtinam sąveikumui su valstybių narių sistemomis tapatybės valdymo ir prieigos prie ES muitinės duomenų platformos leidimo tikslais.

4. Veiksmai, kuriuos naudodamiesi 3 dalyje išvardytomis funkcijomis atlieka asmenys, Komisija, muitinės, ES muitinės institucija ar kitos valdžios institucijos, laikomi tų asmenų ir institucijų veiksmais, net jei jie yra automatizuoti.

5. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais:

a) iš dalies keičiama šios straipsnio 3 dalis, kiek tai susiję su joje nurodytomis funkcijomis, kad būtų atsižvelgta į šio reglamento 41 straipsnyje nurodytoms institucijoms Sąjungos teisėje numatytas naujas užduotis, arba tos funkcijos pritaikomos pagal tų institucijų poreikius, kintančius joms įgyvendinant muitų teisės aktus arba kitus muitinių taikomus teisės aktus;

b) šis reglamentas papildomas nustatant, kurie duomenys gali būti perkeliami iš ES muitinės duomenų platformos į nacionalines sistemas, kaip nurodyta šio straipsnio 3 dalies k punkte.

([38]) 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1239, kuriuo nustatoma Europos jūrų sektoriaus vieno langelio aplinka ir panaikinama Direktyva 2010/65/ES (OL L 198, 2019 7 25, p. 64, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1239/oj).

6. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma:

a) valstybių narių ir Komisijos pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 16 straipsnio 1 dalį sukurtų elektroninių sistemų priežiūros ir naudojimo techninės priemonės, atsižvelgiant į nuostatas, įtrauktas į Reglamentą (ES) 2022/2399 ir susijusias su Reglamentu (ES) 2023/2841 ir Direktyva (ES) 2022/2555, įskaitant Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūros (ENISA) paskelbtas gaires;

b) laipsniško šios dalies a punkte nurodytų sistemų naudojimo nutraukimo ir laipsniško perėjimo prie ES muitinės duomenų platformos naudojimo darbo programa, kuri turi būti parengta taip, kad būtų užtikrintas sklandus perėjimas.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

39 straipsnis

ES muitinės duomenų platformos bandomasis etapas

1. Komisija iki 2034 m. kovo 1 d. gali nustatyti bandomąjį etapą ES muitinės duomenų platformos funkcijoms išbandyti (toliau – bandomasis etapas). Dalyvavimas bandomajame etape yra savanoriškas.

2. Planuodama ir organizuodama bandomąjį etapą, Komisija bendradarbiauja su ES muitinės institucija, muitinėmis ir kitomis valdžios institucijomis bei atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais.

3. 1 dalies tikslais Komisija paskelbia šią informaciją:

a) bandomojo etapo planavimo ir organizavimo technines priemones;

b) kurios ES muitinės duomenų platformos funkcijos turi būti taikomos ir išbandomos bandomajame etape;

c) tikslią bandomojo etapo trukmę.

40 straipsnis

ES muitinės duomenų platformą papildanti nacionalinė programinė įranga

1. Valstybės narės gali sukurti:

a) taikomąsias programas, būtinas norint prisijungti prie ES muitinės duomenų platformos, kad būtų galima pateikti duomenis ES muitinės duomenų platformoje ir apdoroti iš jos gautus duomenis, jei tokių programų dar nėra;

b) papildomas taikomąsias programas ES duomenų platformoje, derindamos veiksmus su ES muitinės institucija ir Komisija.

2. Valstybės narės gali prašyti, kad 1 dalyje nurodytas taikomąsias programas sukurtų ES muitinės institucija. Kai tinkama, ES muitinės institucija koordinuoja tokio valstybių narių vykdomo kūrimo bendrą finansavimą. Jei biudžete yra pakankamai lėšų ir išteklių, tokį kūrimą gali iš dalies finansuoti ES muitinės institucija.

3. Kai pagal 2 dalį taikomąją programą kuria ES muitinės institucija:

a) ta taikomąja programa gali nemokamai naudotis visos bendrai finansavusios valstybės narės ir, jei tos bendrai finansavusios valstybės narės sutinka, ja taip pat nemokamai gali naudotis kitos valstybės narės;

b) tolesnis tos taikomosios programos plėtojimas ir techninė priežiūra valdoma remiantis nauju bendro finansavimo susitarimu.

3 SKYRIUS

Duomenys

41 straipsnis

Asmens duomenų tvarkymo ir kitų duomenų apdorojimo ES muitinės duomenų platformoje tikslai

1. Asmenys gali tvarkyti ES muitinės duomenų platformoje prieinamus duomenis, įskaitant asmens duomenis ir neskelbtinus komercinius duomenis, kuriuos jie perdavė patys arba kurie buvo perduoti jų vardu arba kurie yra jiems adresuoti ar skirti. Toks tvarkymas vyksta tik siekiant:

a) pasinaudoti to asmens teisėmis arba įvykdyti muitų teisės aktuose ar kituose muitinių taikomuose teisės aktuose nustatytas to asmens pareigas, be kita ko, nustatant bet kurio asmens atsakomybę už bet kokių Sąjungoje mokėtinų muitų, rinkliavų ir mokesčių sumokėjimą, ir

b) įrodyti, kad tas asmuo laikosi muitų teisės aktų ir kitų muitinių taikomų teisės aktų.

2. Muitinė gali apdoroti ES muitinės duomenų platformoje prieinamus duomenis, įskaitant asmens duomenis ir neskelbtinus komercinius duomenis, tik toliau išvardytais tikslais ir tokiu mastu, koks yra būtinas tais tikslais, laikydamasi pagal šio straipsnio 12 straipsnyje priimtame įgyvendinimo akte nustatytų taisyklių:

a) atlikti savo užduotis, susijusias su muitų teisės aktų ar kitų muitinių taikomų teisės aktų įgyvendinimu, be kita ko, nustatyti bet kurio asmens atsakomybę už bet kokių Sąjungoje mokėtinų muitų, rinkliavų ir mokesčių sumokėjimą ir tikrinti, kaip laikomasi tų teisės aktų;

b) atlikti savo užduotis, susijusias su tikrinimu ir rizikos valdymu, kaip nustatyta IV antraštinėje dalyje;

c) atlikti užduotis, būtinas bendradarbiavimui vykdyti XIII antraštinėje dalyje nustatytomis sąlygomis.

Muitinio tikrinimo veiksmingumui užtikrinti visos muitinės gali gauti ir apdoroti duomenis, gautus atlikus muitinį tikrinimą, kurio metu aptikta reikalavimų neatitinkančių prekių.

3. ES muitinės institucija gali apdoroti ES muitinės duomenų platformoje prieinamus duomenis, įskaitant asmens duomenis ir neskelbtinus komercinius duomenis, tik toliau išvardytais tikslais ir tokiu mastu, koks yra būtinas siekiant tų tikslų:

a) atlikti 42 ir 43 straipsniuose nustatytas užduotis;

b) atlikti savo užduotis, susijusias su muitinės rizikos valdymu, kaip nustatyta IV antraštinės dalies 2 skyriuje;

c) atlikti XII antraštinės dalies 2 skyriuje ir XI antraštinėje dalyje nustatytas užduotis;

d) atlikti užduotis, aktualias bendradarbiavimui XIII antraštinėje dalyje nustatytomis sąlygomis.

4. Komisija gali apdoroti ES muitinės duomenų platformoje prieinamus duomenis, įskaitant asmens duomenis ir neskelbtinus komercinius duomenis, tik toliau išvardytais tikslais ir tokiu mastu, koks yra būtinas tais tikslais:

a) atlikti savo užduotis, susijusias su rizikos valdymu, kaip nustatyta IV antraštinės dalies 2 skyriuje;

b) atlikti savo užduotis, susijusias su prekių tarifiniu klasifikavimu, jų kilme bei verte ir muitinės priežiūra pagal I ir IX antraštines dalis;

c) atlikti savo užduotis, susijusias su ribojamosiomis priemonėmis ir krizių valdymu pagal XI antraštinę dalį;

d) atlikti savo užduotis, susijusias su ES muitinės institucija, pagal XII antraštinę dalį;

e) atlikti užduotis, būtinas bendradarbiavimui XIII antraštinėje dalyje nustatytomis sąlygomis;

f) atlikti muitų sąjungos veiksmingumo vertinimą pagal XV antraštinės dalies 1 skyrių;

g) stebėti muitų teisės aktų ar kitų muitinių taikomų teisės aktų įgyvendinimą ir užtikrinti vienodą jų taikymą, be kita ko, patikrinti bet kurio asmens atsakomybę už bet kokių Sąjungoje mokėtinų muitų, rinkliavų ir mokesčių sumokėjimą;

h) rinkti, rengti ir platinti oficialią Europos statistiką ir atlikti kitą Sąjungos teisės aktuose numatytą analizę, kuriai reikalingi ES muitinės duomenų platformoje esantys duomenys;

i) kai aktualu, padėti įgyvendinti kitus muitinių taikomus teisės aktus atsižvelgiant į juose numatytą taikymo sritį ir tikslą.

5. Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) gali apdoroti ES muitinės duomenų platformoje prieinamus duomenis, įskaitant asmens duomenis ir neskelbtinus komercinius duomenis, tik vykdydama su muitine susijusią savo veiklą pagal Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 1 straipsnį ir Reglamentą (EB) Nr. 515/97 ir tokiu mastu, koks yra būtinas šiai veiklai vykdyti, laikydamasi tuose reglamentuose nustatytų su duomenų apsauga susijusių sąlygų.

6. Valstybių narių mokesčių administratoriai gali apdoroti ES muitinės duomenų platformoje prieinamus duomenis, įskaitant asmens duomenis ir neskelbtinus komercinius duomenis, tik nustatydami bet kurio asmens atsakomybę už bet kokių Sąjungoje mokėtinų muitų, rinkliavų ir mokesčių sumokėjimą ir tik tokiu mastu, koks yra būtinas šiai atsakomybei nustatyti, laikydamiesi pagal šio straipsnio 12 dalį priimtame įgyvendinimo akte nustatytų taisyklių.

7. Valstybių narių nacionalinės statistikos institucijos gali apdoroti ES muitinės duomenų platformoje prieinamus duomenis, įskaitant asmens duomenis ir neskelbtinus komercinius duomenis, tik oficialios Europos ir nacionalinės statistikos rinkimo, rengimo ir platinimo tikslais ir tokiu mastu, koks yra būtinas tais tikslais, laikydamosi pagal 12 dalį priimtame įgyvendinimo akte nustatytų taisyklių.

8. Kompetentingos institucijos, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2017/625 3 straipsnio 3 punkte, gali apdoroti ES muitinės duomenų platformoje prieinamus duomenis, įskaitant asmens duomenis ir neskelbtinus komercinius duomenis, tik užtikrindamos Sąjungos teisės aktų, kuriais reglamentuojamas maisto, pašarų ir augalų pateikimas rinkai arba jų sauga, vykdymą ir bendradarbiaudamos su muitinėmis, kad būtų kuo labiau sumažinta reikalavimų neatitinkančių produktų įvežimo į Sąjungą rizika, ir tokiu mastu, koks yra būtinas tais tikslais, laikydamosi pagal šio straipsnio 12 dalį priimtame įgyvendinimo akte nustatytų sąlygų.

9. Rinkos priežiūros institucijos, valstybių narių paskirtos pagal Reglamento (ES) 2019/1020 10 straipsnį, gali apdoroti ES muitinės duomenų platformoje prieinamus duomenis, įskaitant asmens duomenis ir neskelbtinus komercinius duomenis, tik užtikrindamos Sąjungos teisės aktų, kuriais reglamentuojamas produktų pateikimas rinkai arba jų sauga, vykdymą ir bendradarbiaudamos su muitinėmis, kad būtų kuo labiau sumažinta reikalavimų neatitinkančių prekių įvežimo į Sąjungą riziką, ir tokiu matu, koks yra būtinas tais tikslais, laikydamosi pagal šio straipsnio 12 dalį priimtame įgyvendinimo akte nustatytų sąlygų.

10. Iki 2034 m. vasario 28 d. Komisija, OLAF ir ES muitinės institucija, kai ji bus įsteigta, gali apdoroti duomenis, įskaitant asmens duomenis, esančius dabartinėse elektroninėse keitimosi informacija sistemose, kurias Komisija ir valstybėse narės sukūrė pagal Reglamentą (ES) Nr. 952/2013, jei jos tai daro tik šio straipsnio 3, 4 ir 5 dalyse nurodytais tikslais.

11. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalys iš dalies keičiamos, kad būtų paaiškinti ir papildyti tose dalyse nustatyti tikslai, atsižvelgiant į kintančius muitinių, ES muitinės institucijos ir Komisijos poreikius joms įgyvendinant muitų teisės aktus ar kitus muitinių taikomus teisės aktus.

12. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos 2 ir 6–9 dalyse nurodytų institucijų vykdomo ES muitinės duomenų platformoje esančių duomenų apdorojimo taisyklės ir sąlygos. Nustatydama tas taisykles ir sąlygas, Komisija kiekvienos institucijos arba institucijų kategorijos atveju:

a) įvertina esamas apsaugos priemones, kurias atitinkama institucija ar atitinkamos kategorijos institucijos taiko užtikrindamos, kad duomenys būtų apdorojami tik atitinkamu tikslu;

b) užtikrina apdorojimo proporcingumą ir būtinumą siekiant atitinkamo tikslo;

c) nustato konkrečias duomenų, kuriuos gali apdoroti atitinkama institucija, kategorijas;

d) reikalauja, kad 6–9 dalyse nurodytos institucijos prireikus nurodytų konkretų kontaktinį punktą ar numatytų papildomas apsaugos priemones;

e) įvertina poreikį riboti paskesnį dalijimąsi atitinkamais duomenimis.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

42 straipsnis

Europos prokuratūros teisė gauti ES muitinės duomenų platformoje prieinamus duomenis

1. Europos prokuratūra, pateikusi prašymą, gauna ES muitinės duomenų platformoje turimus duomenis tokiu mastu, koks yra būtinas jos užduotims vykdyti pagal Reglamento (ES) 2017/1939 4 straipsnį, laikantis pagal šio straipsnio 4 dalį priimtame įgyvendinimo akte nustatytų sąlygų.

2. 1 dalyje nurodytus prašymus Europos prokuratūra siunčia ES muitinės institucijai. Muitinėms automatiškai pranešama apie tokius prašymus, kai jie pateikiami.

ES muitinės institucija skubiai pateikia atitinkamus duomenis Europos prokuratūrai. ES muitinės institucija informuoja atitinkamas muitines, ar ji įvykdė prašymą.

3. ES muitinės duomenų platformoje užtikrinama skaitmeninė sąsaja, kuria naudodamasi Europos prokuratūra gali prašyti duomenų ir juos gauti nesunkiai ir nedelsiant.

4. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos sąlygos, pagal kurias Europos prokuratūra prašo ES muitinės duomenų platformoje prieinamų duomenų, įskaitant asmens duomenis ir neskelbtinus komercinius duomenis, ir juos gauna, ir kuriais visų pirma:

a) nustatomos Europos prokuratūros prašymams gauti ES muitinės duomenų platformoje prieinamus duomenis, įskaitant asmens duomenis ir neskelbtinus komercinius duomenis, taikomos sąlygos;

b) nustatoma procedūra, pagal kurią tikrinama, ar tie prašymai atitinka šio straipsnio 1 dalį, nedarant poveikio Europos prokuratūros tyrimų konfidencialumui;

c) kai tinkama, atsižvelgiama į poreikį, kad ES muitinės institucija paskirtų konkretų kontaktinį punktą, asmenį ar asmenis;

d) kai tinkama, atsižvelgiama į poreikį numatyti papildomas apsaugos priemones.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

43 straipsnis

Europolo ir *Frontex* teisė gauti ES muitinės duomenų platformoje prieinamus duomenis

1. Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra (Europolas), pateikusi prašymą, gali gauti ES muitinės duomenų platformoje prieinamus duomenis, įskaitant asmens duomenis ir neskelbtinus komercinius duomenis, tokiu mastu, koks yra būtinas jos užduotims vykdyti pagal Reglamento (ES) 2016/794 4 straipsnį, jei tos užduotys yra susijusios su muitinės klausimais ir laikomasi pagal šio straipsnio 8 dalį priimtame įgyvendinimo akte nustatytų taisyklių.

2. Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra (*Frontex*), pateikusi prašymą, gali gauti ES muitinės duomenų platformoje prieinamus ne asmens duomenis arba agreguotus duomenis, tokiu mastu, koks yra būtinas vykdant rizikos analizę ir veiklos koordinavimą, susijusius su sienų valdymo veikla, patenkančia į jos įgaliojimų sritį, kaip nustatyta Reglamente (ES) 2019/1896.

3. Visi 1 arba 2 dalyje nurodyti prašymai teikiami ES muitinės institucijai. Duomenų prašytojas nurodo prašymo priežastis ir užtikrina, kad jis patektų į teisinės sistemos, pagal kurią prašytojas veikia, taikymo sritį.

4. ES muitinės institucija išnagrinėja 1 arba 2 dalyje nurodytą prašymą gauti duomenis ir patikrina, ar jis pateiktas laikantis šio straipsnio. ES muitinės institucija taip pat, bendradarbiaudama su atitinkamu nacionaliniu centriniu padaliniu arba, jei atitinkama valstybė narė yra jį paskyrusi, ryšių palaikymo pareigūnu, patikrina, ar atitinkama muitinė yra paprieštaravusi tų duomenų perdavimui duomenų prašytojui remdamasi 8 dalyje nurodytame įgyvendinimo akte nustatytais pagrindais ir laikydamasi jame nustatytos procedūros.

5. Pagal šį straipsnį keičiamasi tik tais duomenimis, kurie yra būtini prašyme nurodytais tikslais. ES muitinės institucija skubiai užtikrina tų duomenų prieinamumą per ES muitinės duomenų platformą.

6. Kiekvienas Sąjungos organas, įstaiga ar agentūra, kuriems taikomas šis straipsnis, užtikrina, kad duomenys, kurių prašoma, būtų būtini, tinkami ir proporcingi. Atitinkamas Sąjungos organas, įstaiga ar agentūra taip pat užtikrina, kad duomenys būtų naudojami laikantis taikytinuose Sąjungos teisės aktuose nustatytų apsaugos priemonių.

7. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas šis straipsnis, kad Sąjungos organai, įstaigos ir agentūros, kurie nėra nurodyti šio straipsnio 1 ir 2 dalyse, galėtų prašyti ir gauti duomenis, prieinamus ES muitinės duomenų platformoje, laikantis šio straipsnio 3–6 dalyse nustatytų taisyklių, tokiu mastu, koks yra būtinas jų užduotims pagal Sąjungos teisę vykdyti, ir su sąlyga, kad tos užduotys yra susijusios su kitais muitinių taikomais teisės aktais.

8. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais:

a) nustatomos sąlygos, pagal kurias Sąjungos organai, įstaigos ir agentūros, kuriems taikomas šis straipsnis, gali prašyti duomenų ir juos gauti;

b) nustatoma šio straipsnio 4 dalyje nurodyto patikrinimo procedūra, visų pirma:

i) nurodant, kaip nustatyti su duomenimis susijusias muitines;

ii) nurodant, kaip elgtis tais atvejais, kai su duomenimis yra susijusios kelios muitinės;

iii) nurodant, kokiais pagrindais su duomenimis susijusios muitinės gali prieštarauti, kad duomenys būtų perduoti, be kita ko, atsižvelgiant į prašomų duomenų neskelbtinumą;

c) nustatant duomenų prašytojo vykdomo tolesnio duomenų perdavimo apribojimus ir atsakomybę už tokį perdavimą;

d) kai tinkama, atsižvelgiant į poreikį, kad prašytojas paskirtų konkretų kontaktinį punktą, asmenį ar asmenis arba taikytų papildomas apsaugos priemones.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

44 straipsnis

Asmens duomenys ES muitinės duomenų platformoje

1. ES muitinės duomenų platformoje tik siekiant 41 straipsnyje nustatytų tikslų ir tokiu mastu, kokiu būtina tais tikslais, gali būti tvarkomi šių kategorijų duomenų subjektų asmens duomenys:

a) duomenų subjektų, kurie yra įregistruoti arba prašo juos įregistruoti pagal 26 straipsnio 1, 3 arba 4 dalį;

b) duomenų subjektų, kurie nėra nurodytieji šios dalies a punkte ir kurie kartais vykdo veiklą, kuriai taikomi muitinės teisės aktai arba kiti muitinių taikomi teisės aktai, arba kurių asmens duomenų yra tarp asmens duomenų, renkamų rizikos valdymo tikslais pagal 55 straipsnio 3 dalies a punktą;

c) duomenų subjektų, kurių asmens duomenų yra 76 straipsnyje nurodytuose patvirtinamuosiuose dokumentuose arba papildomuose įrodymuose, būtinuose muitų teisės aktais arba kitai muitinių taikomais teisės aktais nustatytoms pareigoms įvykdyti;

d) muitinių, kitų kompetentingų institucijų arba kitų atitinkamų institucijų ar įgaliotųjų įstaigų įgaliotųjų darbuotojų, kurių asmens duomenys yra būtini tinkamai prieigos prie informacijos ES muitinės duomenų platformoje kontrolei ir priežiūrai užtikrinti;

e) Komisijos, ES muitinės institucijos arba kitų Sąjungos organų, įstaigų ar agentūrų vardu veikiančių darbuotojų arba įgaliotų trečiųjų šalių, turinčių prieigą prie ES muitinės duomenų platformos.

2. ES muitinės duomenų platformoje pagal 41 straipsnį gali būti tvarkomi šių kategorijų asmens duomenys:

a) asmens duomenys, naudojami pagal 49 straipsnyje nurodytą ES muitinės duomenų modelį, ir asmens duomenys, surinkti rizikos valdymo tikslais pagal 55 straipsnio 3 dalies a punktą, konkrečiai:

i) asmens tapatybės duomenys;

ii) kontaktiniai duomenys, konkrečiai – adresas ir elektroniniai kontaktiniai duomenys;

iii) tapatybės dokumento duomenys;

iv) finansiniai ir mokėjimo duomenys;

v) buvimo vietos ir transporto duomenys;

vi) duomenys apie užimtumo statusą ar einamas pareigas;

vii) duomenys, pateikti įgaliojimuose arba jų patvirtinamuosiuose dokumentuose;

viii) darbuotojų duomenys;

ix) elektroninės atpažinties duomenys;

x) atstovavimo muitinėje duomenys;

xi) atstovo muitinėje asmens tapatybės duomenys;

xii) muitinės operacijų duomenys;

xiii) naudotojo techniniai duomenys;

xiv) duomenys apie teisės pažeidimus ir nusikalstamas veikas;

xv) tikrinimo ir rizikos mažinimo rezultatų duomenys;

b) asmens duomenys, reikalingi šio straipsnio 1 dalies d ir e punktuose nurodytų darbuotojų, įgaliotų tvarkyti duomenis ES muitinės duomenų platformoje, tapatybei tinkamai nustatyti, konkrečiai:

i) asmens tapatybės duomenys;

ii) kontaktiniai duomenys, konkrečiai – adresas ir elektroniniai kontaktiniai duomenys;

iii) tapatybės dokumento duomenys;

iv) duomenys apie užimtumą ar darbo vietą;

v) duomenys, pateikti įgaliojimuose arba jų patvirtinamuosiuose dokumentuose;

vi) darbuotojų duomenys;

vii) elektroninės atpažinties duomenys;

viii) naudotojo techniniai duomenys.

45 straipsnis

Asmens duomenų saugojimo ES muitinės duomenų platformoje laikotarpis

1. ES muitinės duomenų platformoje asmens duomenys negali būti saugomi ilgiau nei būtina jiems tvarkyti, ir bet kuriuo atveju negali būti saugomi ilgiau kaip 10 metų nuo dienos, kurią jie buvo užregistruoti ES muitinės duomenų platformoje. 68 straipsnyje numatytais atvejais, susijusiais su OLAF, Europos prokuratūros arba valstybių narių kompetentingų institucijų pradėtais tyrimais, Komisijos pradėtomis pažeidimų nagrinėjimo procedūromis ir administraciniais bei teismo procesais, susijusiais su 44 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose nurodytų kategorijų asmens duomenimis, tie duomenys gali būti saugomi ilgiau nei 10 metų, jei tai būtina tų tyrimų, procedūrų ar procesų tikslais.

2. Pasibaigus 1 dalyje nustatytam laikotarpiui, asmens duomenys atitinkamai ištrinami arba nuasmeninami, atsižvelgiant į aplinkybes.

3. Siekiant užtikrinti, kad asmens duomenys nebūtų saugomi ilgiau nei būtina, atitinkamos duomenų tvarkymo operacijos duomenų valdytojas arba bendras duomenų valdytojas periodiškai peržiūri ES muitinės duomenų platformoje saugomus duomenis.

46 straipsnis

Funkcijos ir atsakomybė už ES muitinės duomenų platformoje tvarkomus asmens duomenis

1. Valstybių narių muitinės, Komisija ir ES muitinės institucija laikomos bendromis duomenų valdytojomis, kai asmens duomenys ES muitinės duomenų platformoje tvarkomi rizikos valdymo ir bendradarbiavimo tikslais, kaip nurodyta 41 straipsnio 2 dalies b ir c punktuose, 41 straipsnio 3 dalies b ir d punktuose ir 41 straipsnio 4 dalies a ir e punktuose.

2. Kiekviena atskira muitinė laikoma duomenų valdytoja, kai ji tvarko asmens duomenis 41 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytais tikslais. Kai 41 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytas užduotis bendrais tikslais ir bendromis priemonėmis atlieka dvi arba daugiau muitinių, jos laikomos bendromis duomenų valdytojomis.

3. Komisija laikoma vienintele duomenų valdytoja, kai ji tvarko asmens duomenis 41 straipsnio 4 dalies c, d, f ir g punktuose nurodytais tikslais.

4. Iki 2034 m. vasario 28 d., kai Komisija, OLAF ir ES muitinės institucija tvarko duomenis pagal 41 straipsnio 10 dalį, kiekviena iš jų laikoma vienintele duomenų valdytoja.

5. 1 dalyje nurodytos bendros duomenų valdytojos:

a) bendradarbiauja, kad laiku išnagrinėtų duomenų subjektų pateiktus prašymus ir kad duomenų subjektams būtų lengviau naudotis savo teisėmis;

b) padeda viena kitai spręsti klausimus, susijusius su bendrai tvarkant duomenis padarytų duomenų saugumo pažeidimų nustatymu ir nagrinėjimu;

c) keičiasi atitinkama informacija, būtina duomenų subjektams informuoti pagal Reglamento (ES) 2016/679 III skyriaus 2 skirsnį, Reglamento (ES) 2018/1725 III skyriaus 2 skirsnį ir, kai taikytina, Direktyvos (ES) 2016/680 III skyrių;

d) pagal Reglamento (ES) 2016/679 32 straipsnį, Reglamento (ES) 2018/1725 33 straipsnį ir, kai taikytina, Direktyvos (ES) 2016/680 25 straipsnį užtikrina bendrai tvarkomų asmens duomenų saugumą, vientisumą, prieinamumą bei konfidencialumą.

6. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos kiekvienos iš 1 dalyje nurodytų bendrų duomenų valdytojų funkcijos ir santykiai duomenų subjektų atžvilgiu, laikydamasi Reglamento (ES) 2016/679 26 straipsnio ir Reglamento (ES) 2018/1725 28 straipsnio. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis šio reglamento 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

47 straipsnis

Duomenų subjektų teisių apribojimas

1. Jei duomenų subjekto naudojimasis teise susipažinti su duomenimis ir teise apriboti duomenų tvarkymą, nurodytomis Reglamento (ES) 2016/679 15 ir 18 straipsniuose ir Reglamento (ES) 2018/1725 17 ir 20 straipsniuose, arba pranešimas apie duomenų saugumo pažeidimą, nurodytas Reglamento (ES) 2016/679 34 straipsnio 1 dalyje ir Reglamento (ES) 2018/1725 35 straipsnio 1 dalyje, pakenktų su fiziniu asmeniu susijusiam muitinės srityje vykdomam tyrimui, muitiniam tikrinimui arba konkrečios nustatytos muitinės rizikos, susijusios su fiziniu asmeniu, valdymui, tos teisės gali būti visiškai arba iš dalies apribotos, su sąlyga, kad apribojimas yra būtinas ir proporcingas. Tą apribojimą nustato:

a) muitinės pagal Reglamento (ES) 2016/679 23 straipsnio 1 dalies c, e, f ir h punktus, arba

b) Komisija ir ES muitinės institucija pagal Reglamento (ES) 2018/1725 25 straipsnio 1 dalies a, c, e ir g punktus.

2. Prieš taikydamos 1 dalyje nurodytus apribojimus, muitinės, Komisija ir ES muitinės institucija kiekvienu konkrečiu atveju įvertina jų būtinumą ir proporcingumą, atsižvelgiant į galimą riziką duomenų subjekto teisėms ir laisvėms.

3. Kai muitinės, ES muitinės institucija arba Komisija, veikdamos kaip duomenų valdytoja arba bendra duomenų valdytoja, tvarko vykdant jų užduotis iš kitų organizacijų gautus asmens duomenis, jos, prieš taikydamos 1 dalyje nurodytus teisių apribojimus, konsultuojasi su tomis organizacijomis dėl galimų priežasčių taikyti tokius apribojimus ir jų būtinumo bei proporcingumo.

4. Kai muitinės, Komisija arba ES muitinės institucija visiškai arba iš dalies apriboja 1 dalyje nurodytas teises, jos atlieka šiuos veiksmus:

a) atsakydamos į prašymą, informuoja atitinkamą duomenų subjektą apie taikomą apribojimą, to apribojimo priežastis ir galimybę pateikti skundą nacionalinėms duomenų apsaugos institucijoms arba Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnui arba teismine tvarka kreiptis į nacionalinį teismą arba Europos Sąjungos Teisingumo Teismą, ir

b) užfiksuoja apribojimo priežastis, įskaitant to apribojimo būtinumo ir proporcingumo vertinimą, ir priežastis, kodėl suteikus prieigą būtų pakenkta rizikos valdymui ir muitiniam tikrinimui.

Remiantis Reglamento (ES) 2018/1725 25 straipsnio 8 dalimi, šios dalies pirmos pastraipos a punkte nurodytos informacijos pateikimas gali būti atidėtas, ji gali būti nepateikiama arba gali būti atsisakyta ją pateikti, jei dėl tos informacijos pateikimo būtų pakenkta apribojimo tikslams.

5. Muitinės, Komisija arba ES muitinės institucija į duomenų apsaugos pranešimus, kuriuos skelbia savo svetainėje ir intranete, įtraukia skirsnį, kuriame duomenų subjektams pateikiama bendroji informacija apie duomenų subjektų teisių apribojimo galimybę.

6. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato apsaugos priemones, kuriomis užkertamas kelias piktnaudžiavimui asmens duomenimis, kuriems taikomi arba galėtų būti taikomi apribojimai, neteisėtai prieigai prie tokių duomenų arba jų perdavimui. Tokiomis apsaugos priemonėmis, *inter alia*, nustatomos įvairių subjektų funkcijos bei atsakomybė, su tokiais apribojimais susiję procedūriniai veiksmai, nurodoma, kas yra derama apribojimų stebėsena, ir numatoma jų taikymo periodinė peržiūra, kuri turi būti atliekama bent kas šešis mėnesius, tvarka. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

48 straipsnis

Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno ir nacionalinių priežiūros institucijų atliekama koordinuotoji priežiūra

Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas ir nacionalinės priežiūros institucijos, veikdami pagal savo atitinkamą kompetenciją, aktyviai bendradarbiauja vykdydami savo pareigas, kad užtikrintų ES muitinės duomenų platformos veikimo koordinuotąją priežiūrą, kaip numatyta Reglamento (ES) 2018/1725 62 straipsnyje.

49 straipsnis

ES muitinės duomenų modelis

Komisija pagal 282 straipsnį priima deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant, kurie duomenys yra būtini 41 straipsnio 1–4 dalyse nurodytiems tikslams pasiekti. Tie duomenų reikalavimai sudaro ES muitinės duomenų modelį.

50 straipsnis

Techninės bendradarbiavimo priemonės

1. Kai Komisija, ES muitinės institucija ir muitinės bendradarbiavimo pagal šį reglamentą tikslais keičiasi duomenimis su institucijomis ir Sąjungos įstaigomis, tarnybomis ar agentūromis, kaip nurodyta 41 straipsnio 6–9 dalyse, 42 ir 43 straipsniuose, jos naudoja ES muitinės duomenų platformą.

2. Kai ekonominės veiklos vykdytojai naudojasi ES muitinės duomenų platforma atlikdamos muitinės formalumus pagal šį reglamentą, ES muitinės duomenų platformoje užtikrinamos Reglamento (ES) 2022/2399 8 straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nurodytos funkcijos.

3. Jei institucijos, kurios nėra muitinės, arba Sąjungos organai, įstaigos ir agentūros naudojasi elektroninėmis priemonėmis, kurios sukurtos Sąjungos teisės aktais, naudojamos juose nustatytiems tikslams įgyvendinti arba juose nurodytos, bendradarbiavimas pagal šį reglamentą gali būti vykdomas užtikrinus tų elektroninių priemonių sąveikumą su ES muitinės duomenų platforma.

4. Jei institucijos, kurios nėra muitinės, nesinaudoja elektroninėmis priemonėmis, kurios sukurtos Sąjungos teisės aktais, naudojamos juose nustatytiems tikslams įgyvendinti arba juose nurodytos, jos gali naudotis ES muitinės duomenų platformos konkrečiomis paslaugomis ir sistemomis pagal 41 straipsnį.

5. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodyto sąveikumo ir prisijungimo techninės priemonės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

4 SKYRIUS

Kitos nuostatos

51 straipsnis

ES muitinės duomenų platformos sukūrimas, eksploatavimas ir techninė priežiūra

1. ES muitinės duomenų platformą sukuria, eksploatuoja ir jos techninę priežiūrą vykdo Komisija.

2. Pasikonsultavusi su valstybėmis narėmis, Komisija gali pavesti ES muitinės duomenų platformos kūrimą, eksploatavimą ir techninę priežiūrą ES muitinės institucijai, atsižvelgdama į tai, ar ES muitinės institucija gali vykdyti tas užduotis.

3. ES muitinės duomenų platformos sukūrimas, eksploatavimas ir techninė priežiūra apima:

a) duomenų apdorojimo ES muitinės duomenų platformoje techninių specifikacijų nustatymą;

b) duomenų kokybės sistemos sukūrimą;

c) 38 straipsnio 3 dalyje numatytų ES muitinės duomenų platformos funkcijų įgyvendinimą, išskyrus techninę priežiūrą ir naujinimą laikantis taikytinų nacionalinių nuostatų dėl PVM ir akcizų, kurį turi atlikti valstybės narės;

d) bendrų naudojimosi ES muitinės duomenų platforma gairių pateikimą;

e) viešo kontaktinio punkto, kuris padėtų ES muitinės duomenų platformos naudotojams, be kita ko, grėsmių saugumui klausimais, sukūrimą;

f) priemonių, kuriomis užtikrinamas ES muitinės duomenų platformos veiklos tęstinumas, priėmimą.

52 straipsnis

Veiklos tęstinumas

1. Komisija ir ES muitinės institucija užtikrina, kad ES muitinės duomenų platformoje būtų įdiegtos veiklos tęstinumo priemonės, įskaitant prireikus atsarginius pajėgumus, tinklo persijungimo mechanizmus ir duomenų atkūrimo protokolus, kad platforma galėtų veikti net rimtos krizės atveju arba kad joje būtų įdiegtos tinkamos atsarginės procedūros. ES muitinės duomenų platformos infrastruktūros objektai turi būti geografiškai išsklaidyti taip, kad vieno iš ES muitinės duomenų platformos objektų gedimo atveju būtų užtikrintas jos veikimas.

2. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos šio straipsnio 1 dalyje nurodytos atsarginės procedūros. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

53 straipsnis

Nukrypti leidžiančios nuostatos

Išimtinėmis ir tinkamai pagrįstomis aplinkybėmis Komisija gali vienos ar daugiau valstybių narių prašymu priimti sprendimo formos įgyvendinimo aktą, kuriuo tai valstybei narei ar toms valstybėms narėms leidžiama naudoti funkciniu požiūriu lygiavertes elektronines paslaugas ar sistemas, kurios nėra įdiegtos ES muitinės duomenų platformoje, arba ES muitinės duomenų platformoje įdiegtoms funkcijoms naudoti kitas nei elektronines duomenų apdorojimo priemones.

Pirmoje pastraipoje nurodytas įgyvendinimo aktas:

a) nedaro poveikio ES muitinės duomenų platformos veikimui ir saugomų duomenų išsamumui, išskyrus atvejus, kai naudojamos kitos nei elektroninės duomenų apdorojimo priemonės;

b) turi būti pagrįstas konkrečia prašančiosios valstybės narės ar valstybių narių padėtimi;

c) turi galioti ribotą laiką, būti periodiškai peržiūrimas ir būti panaikintas, kai nebebus pagrįstas;

d) priimamas tik tuo atveju, jei jis nedaro poveikio prašančiosios valstybės narės ar valstybių narių keitimuisi informacija su kitomis valstybėmis narėmis ir ES muitinės institucija arba keitimuisi informacija ir jos saugojimui kitose valstybėse narėse muitų teisės aktų taikymo tikslais;

e) nedaro tokio poveikio, kad prašančioji valstybė narė ar valstybės narės būtų visam laikui nustotų naudotis ES muitinės duomenų platforma;

f) jo taikymas tinkamai pagrįstais atvejais gali būti pratęstas atitinkamos valstybės narės ar valstybių narių prašymu.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

MUITINĖS PRIEŽIŪRA, RIZIKOS VALDYMAS IR MUITINIS TIKRINIMAS

1 SKYRIUS

Muitinės priežiūra

54 straipsnis

Muitinės priežiūra

1. Į Sąjungos muitų teritoriją įvežamoms prekėms gali būti taikomos rizikos mažinimo priemonės, grindžiamos visų pirma su tomis prekėmis susijusiais duomenimis, kurie buvo pateikti arba kurių prieinamumas buvo užtikrintas.

2. Į Sąjungos muitų teritoriją įvežtos prekės nuo jų įvežimo į tą teritoriją yra muitinės prižiūrimos.

3. Į Sąjungos muitų teritoriją įvežtos prekės yra muitinės prižiūrimos:

a) ne Sąjungos prekių atveju – tol, kol pasikeičia jų muitinis statusas arba kol prekės išvežamos iš Sąjungos muitų teritorijos arba sunaikinamos;

b) Sąjungos prekių atveju – tol, kol patvirtinamas jų muitinis statusas, išskyrus atvejus, kai joms įforminama galutinio vartojimo procedūra.

4. Sąjungos prekės, kurioms įforminta galutinio vartojimo procedūra, yra muitinės prižiūrimos:

a) jei prekės yra tinkamos vartoti pakartotinai – ne ilgesnį kaip dvejų metų laikotarpį, skaičiuojamą nuo tos dienos, kai prekės buvo pirmą kartą pavartotos pagal paskirtį, dėl kurios jos neapmokestinamos muitu arba joms taikoma sumažinta muito norma;

b) tol, kol prekės suvartojamos pagal paskirtį, dėl kurios jos neapmokestinamos muitu arba joms taikoma sumažinta muito norma;

c) tol, kol prekės išvežamos iš Sąjungos muitų teritorijos, sunaikinamos arba perduodamos valstybės nuosavybėn;

d) tol, kol suvartojamos ne pagal tą paskirtį, pagal kurią jos neapmokestinamos muitu arba joms taikoma sumažinta muito norma, ir sumokamas prekėms taikytinas importo muitas.

5. Sąjungos prekės, kurioms įforminta eksporto arba laikinojo išvežimo perdirbti procedūra, yra muitinės prižiūrimos iki jų išvežimo iš Sąjungos muitų teritorijos, perdavimo valstybės nuosavybėn, sunaikinimo arba iki muitinės deklaracijos arba atitinkamų duomenų apie eksporto arba laikinojo išvežimo perdirbti procedūrą pripažinimo negaliojančiais.

6. Sąjungos prekės, kurioms įforminta vidaus tranzito procedūra, yra muitinės prižiūrimos tol, kol muitinės pagal 129 straipsnio 2 dalį pripažįsta, kad procedūra įvykdyta.

7. Muitinės prižiūrimos prekės negali būti paimtos be muitinės leidimo.

8. Muitinės prižiūrimų prekių turėtojas gali, muitinei leidus, bet kuriuo metu tas prekes patikrinti arba paimti jų pavyzdžius, visų pirma jų tarifiniam klasifikavimui, muitinei vertei arba muitiniam statusui nustatyti.

2 SKYRIUS

Muitinės rizikos valdymas

55 straipsnis

Bendrieji principai

1. ES muitinės institucija, Komisija ir muitinės, remdamosi rizikos valdymu, visų pirma automatizuota rizikos analize, ir atsižvelgdamos į šiame skyriuje nustatytas savo funkcijas, nusprendžia, ar prekėms, asmenims, ekonominės veiklos vykdytojams, transporto priemonėms ir tiekimo grandinėms bus taikomos rizikos mažinimo priemonės, ir jei taip, kur ir kada tos rizikos mažinimo priemonės bus taikomos.

2. Komisija, ES muitinės institucija ir muitinės, vadovaudamosi šiuo skyriumi, taiko muitinės rizikos valdymą, kad diferencijuotų bet kokios rūšies rizikos, susijusios su prekėmis, asmenimis, ekonominės veiklos vykdytojais, transporto priemonėmis ir tiekimo grandinėmis, lygmenis.

3. Muitinės rizikos valdymas apima bent šią veiklą, kuri, kai tinkama, organizuojama ciklišk ai:

a) atitinkamų duomenų, prieinamų ES muitinės duomenų platformoje ir iš kitų šaltinių, įskaitant nacionalinėje ar Sąjungos teisėje nurodytus šaltinius, taip pat iš institucijų, kurios nėra muitinės, rinkimą, apdorojimą, mainus ir analizę;

b) rizikos nustatymą, analizę, įvertinimą ar prognozavimą, be kita ko, taikant statistinius ir predikcinius metodus ir remiantis atsitiktinės atrankos būdu atliekamais tikrinimais;

c) reikiamų rizikos valdymo priemonių rengimą, įskaitant bendrų prioritetinių tikrinimo sričių, bendrų rizikos kriterijų bei standartų ir priežiūros strategijų nustatymą;

d) veiksmų parinkimą ir taikymą, įskaitant tinkamų rizikos mažinimo priemonių parinkimą;

e) grįžtamosios informacijos apie rizikos valdymo ir tikrinimo veiklos įgyvendinimą rinkimą;

f) rizikos valdymo ir tikrinimo veiklos stebėseną ir peržiūrą siekiant juos gerinti.

4. Priimdamos sprendimus, susijusius su 2 dalyje nurodytu muitinės rizikos valdymu, muitinės atsižvelgia į turimą informaciją apie tai, kad importuotojas, eksportuotojas arba nuotolinei prekybai skirtų prekių importuotojas nesilaiko kitų muitinių taikomų teisės aktų, kai muitinėms apie tai buvo pranešta. Į tokį nesilaikymą atsižvelgiama kuriant atitinkamo importuotojo ar eksportuotojo rizikos profilį.

56 straipsnis

Komisijos vaidmuo

1. Nedarant poveikio 58 straipsnio 1 dalies e punkte ir 63 straipsnyje nurodytam muitinių vaidmeniui, Komisija, atsižvelgdama į pagal 232 straipsnio 6 dalį vykdomo proceso rezultatus, kai jų yra, gali nustatyti bendras prioritetines tikrinimo sritis ir bendrus rizikos kriterijus ir standartus, taikomus bet kurios rūšies rizikai, įskaitant su finansiniais interesais susijusią riziką, bet ja neapsiribojant.

2. Be 1 dalyje nurodytų veiksmų Komisija gali:

a) pateikti ES muitinės institucijai politikos gaires dėl rizikos valdymo projektų ir priežiūros strategijų;

b) prašyti ES muitinės institucijos atlikti rizikos valdymo veiklos vykdymo periodinį arba *ad hoc* vertinimą;

c) prašyti ES muitinės institucijos parengti priežiūros strategiją bet kurios rūšies rizikai valdyti ir atlikti *ad hoc* muitinės grėsmių vertinimą, papildant tai, kas numatyta 57 straipsnio 1 dalyje.

3. Kai tai būtina 1 ir 2 dalyse nurodytais tikslais, Komisija gali apdoroti ir analizuoti duomenis, prieinamus ES muitinės duomenų platformoje ir iš kitų šaltinių, įskaitant nacionalinėje ar Sąjungos teisėje nurodytus šaltinius, taip pat iš institucijų, kurios nėra muitinės.

57 straipsnis

ES muitinės institucijos vaidmuo

1. ES muitinės institucija atlieka periodinį grėsmių vertinimą, kuriuo remiantis rengiamos 232 straipsnio 6 dalyje nurodytos rekomendacijos.

2. ES muitinės institucija vykdo Sąjungos lygmens rizikos valdymo veiklą, deramai atsižvelgdama į 56 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytas politikos gaires ir į galimus 232straipsnio 6 dalyje nurodyto proceso rezultatus. Visų pirma, ES muitinės institucija:

a) gali pateikti Komisijai informaciją, naudingą nustatant 56 straipsnio 1 dalyje nurodytas bendras prioritetines tikrinimo sritis ir bendrus rizikos kriterijus ir standartus;

b) gali padėti Komisijai nustatyti 56 straipsnio 1 dalyje nurodytas bendras prioritetines tikrinimo sritis ir bendrus rizikos kriterijus ir standartus, atsižvelgdama į rizikos valdymo veiklos žinias ir techninę patirtį;

c) rengia priežiūros strategijas, kai tinkama – kartu su institucijomis, kurios nėra muitinės, ir atlieka 56 straipsnio 2 dalies c punkte nurodytus *ad hoc* muitinės grėsmių vertinimus;

d) šioje antraštinėje dalyje nustatytais tikslais pagal 60 straipsnį keičiasi su muitinėmis ir kitomis valdžios institucijomis atitinkamais duomenimis, kai įmanoma – per ES muitinės duomenų platformą;

e) nustačiusi arba įtarusi sukčiavimo atvejus, informuoja apie juos OLAF ir pateikia jai visą būtiną su tais atvejais susijusią informaciją; ji taip pat gali informuoti Europolą atsižvelgdama į jo įgaliojimus;

f) rengia veiklos gaires dėl rizikos valdymo veiklos, kurioje dalyvauja daugiau nei viena muitinė;

g) rengia ir atlieka bendrą rizikos analizę, rengia rizikos analizės rezultatus ir, kai nustatoma, kad esama rizikos, teikia muitinėms tikrinimo rekomendacijas ir nurodo kitas rizikos mažinimo priemones, be kita ko, skirtas bendroms prioritetinėms tikrinimo sritims ir bendriems rizikos kriterijams ir standartams taikyti ir krizinėms situacijoms valdyti, atsižvelgdama į rizikos dydį ir pagrįstai tikėtiną poveikį prekybos srautams ir atskirų valstybių narių tikrinimo ištekliams;

h) gali pateikti Komisijai informaciją, naudingą kuriant tikrinimo rekomendacijoms taikomą su principu „laikykis taisyklių arba paaiškink“ susijusią sistemą, kuria muitinės naudotųsi tuo atveju, jeigu jos nesilaiko tokių tikrinimo rekomendacijų;

i) imasi priemonių tikrinimo rekomendacijų skaičiui valdyti, atsižvelgdama į pagrįstai tikėtiną poveikį prekybos srautams ir rizikos dydį, kai dėl atitinkamos muitinės įstaigos išteklių ribotumo neįmanoma laikytis tikrinimo rekomendacijų.

3. Kai tai būtina 2 dalyje nurodytais tikslais, ES muitinės institucija gali apdoroti ir analizuoti duomenis, prieinamus ES muitinės duomenų platformoje ir iš kitų šaltinių, įskaitant nacionalinėje ar Sąjungos teisėje nurodytus šaltinius, taip pat iš institucijų, kurios nėra muitinės.

4. ES muitinės institucija prireikus *ad hoc* pagrindu arba Komisijai paprašius informuoja Komisiją ir muitines apie savo rizikos valdymo veiklą ir jos rezultatus. ES muitinės institucija teikia Komisijai visą būtiną su tuo susijusią informaciją.

5. Šiame straipsnyje nurodytas ES muitinės institucijos rizikos valdymo užduotis iki 2028 m. birželio 30 d. gali atlikti Komisija.

58 straipsnis

Nacionalinių muitinių vaidmuo

1. Muitinės:

a) vykdo nacionalinę rizikos valdymo veiklą, įskaitant rizikos analizę, bendradarbiavimą ir keitimąsi informacija apie rizikos valdymą su atitinkamomis nacionalinėmis valdžios institucijomis, ir imasi rizikos mažinimo priemonių;

b) įdiegia nacionalinius procesus, būtinus bendroms prioritetinėms tikrinimo sritims ir bendriems rizikos kriterijams ir standartams taikyti;

c) kai tinkama, atlieka nacionalinę rizikos analizę, kad pasinaudotų ES muitinės institucijos arba kitų muitinių pateiktais rizikos signalais, rizikos analizės rezultatais ir tikrinimo rekomendacijomis, ir prireikus imasi tinkamų rizikos mažinimo priemonių;

d) kitų valstybių narių muitinėms teikia tikrinimo rekomendacijas ir nurodo tinkamas rizikos mažinimo priemones, atsižvelgdamos į 57 straipsnio 2 dalies f punkte nurodytas veiklos gaires;

e) priima sprendimus dėl tikrinimo;

f) atlieka tikrinimą pagal 2 skyrių ir taikytinus bendrus rizikos kriterijus ir standartus;

g) tuo atveju, kai nebuvo laikytasi tikrinimo rekomendacijos arba nebuvo imtasi rizikos mažinimo priemonės, pateikia ES muitinės institucijai paaiškinimą.

2. Kai tai būtina 1 dalyje nurodytais tikslais, muitinės gali apdoroti ir analizuoti duomenis, prieinamus ES muitinės duomenų platformoje ir iš kitų šaltinių, įskaitant nacionalinėje ar Sąjungos teisėje nurodytus šaltinius, taip pat iš institucijų, kurios nėra muitinė.

59 straipsnis

Bendri rizikos kriterijai ir standartai

1. Bendri rizikos kriterijai ir standartai apima šiuos elementus:

a) rizikos aprašymą;

b) rizikos veiksnius arba rodiklius, naudotinus atrenkant prekes arba ekonominės veiklos vykdytojus muitiniam tikrinimui;

c) muitinio tikrinimo, kurį turi atlikti muitinės, pobūdį;

d) rizikos analizės ir rizikos mažinimo priemonių taikymas tiekimo grandinėje, įskaitant prašymus pateikti informacijos ar imtis veiksmų ir nurodymą nepakrauti ar nevežti prekių, ir

e) c punkte nurodyto muitinio tikrinimo taikymo trukmė.

2. Nustatant bendrus rizikos kriterijus ir standartus, Komisija atsižvelgia į visus šiuos elementus:

a) proporcingumą rizikai;

b) tikrinimo veiksmų būtino taikymo skubumą;

c) pagrįstai tikėtiną poveikį prekybos srautams ir atskirų valstybių narių tikrinimo ištekliams.

60 straipsnis

Rizikos valdymui ir tikrinimui svarbi informacija

1. Visa informacija apie riziką, rizikos signalai, rizikos analizės rezultatai, tikrinimo rekomendacijos, sprendimai dėl tikrinimo ir kita svarbi informacija fiksuojami veiklos procese, su kuriuo jie yra susiję, ir ES muitinės duomenų platformoje, nepriklausomai nuo to, ar jie yra grindžiami nacionaline arba bendra rizikos analize, ar atsitiktine atranka. Muitinės informacija apie riziką dalijasi tarpusavyje, su ES muitinės institucija ir su Komisija.

2. Muitinės, ES muitinės institucija ir Komisija turi teisę apdoroti šio straipsnio 1 dalyje nurodytus elementus atlikdamos savo vaidmenį, kaip nurodyta 56–58 straipsniuose ir 61 straipsnyje, remdamosi 41 straipsnyje nustatytomis atitinkamomis savo prieigos prie duomenų ir jų apdorojimo teisėmis.

3. ES muitinės institucija, kai įmanoma, naudojasi ES muitinės duomenų platforma duomenims, dokumentams arba informacijai, kuriuos ES muitinės institucija, Komisija arba muitinės nustatė kaip svarbius rizikos valdymui, rinkti iš kitų šaltinių arba sąveikai su tais šaltiniais vykdyti. Jei naudojamasi ne ES muitinės duomenų platforma, o kita sistema, ta sistema turi atitikti tuos pačius su duomenų apsauga, duomenų saugumu ir duomenų vientisumu susijusius standartus kaip nustatytieji III antraštinėje dalyje.

4. Šiame straipsnyje nurodytas ES muitinės institucijos užduotis iki 2028 m. birželio 30 d. atlieka Komisija.

61 straipsnis

Muitinės rizikos valdymo įvertinimas

1. Komisija, bendradarbiaudama su ES muitinės institucija ir muitinėmis, ne rečiau kaip kartą per metus įvertina rizikos valdymo įgyvendinimą, kad būtų nuolat didinamas rizikos valdymo operacinis ir strateginis efektyvumas ir veiksmingumas, ir paskelbia nekonfidencialią informaciją apie tą įvertinimą. Komisija taip pat gali vertinimo veiklą vykdyti tada, kai, jos manymu, tai yra būtina, ir ją vykdyti nuolat.

2. 1 dalyje nurodyto įvertinimo tikslais ES muitinės institucija renka ir analizuoja atitinkamą informaciją ir atlieka visą būtiną veiklą. ES muitinės institucija gali paprašyti vienos ar daugiau valstybių narių teikti su tuo susijusias periodines arba *ad hoc* ataskaitas, nebent informaciją galima išgauti iš ES muitinės duomenų platformos.

3. 1 dalyje nurodyto įvertinimo tikslais ir tam, kad atliktų šioje antraštinėje dalyje nustatytą savo vaidmenį ir pareigas, Komisija gali apdoroti visą atitinkamą informaciją, prieinamą per ES muitinės duomenų platformą, ir paprašyti ES muitinės institucijos ir muitinių pateikti informaciją, kuri ten neprieinama.

4. Nustatant bendras prioritetines tikrinimo sritis ir bendrus rizikos kriterijus ir standartus, kaip nurodyta 56 straipsnio 1 dalyje, 57 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose bei 59 straipsnyje, ES muitinės institucija ir Komisija, kai aktualu, atsižvelgia į pagal šį straipsnį atliktus įvertinimus.

62 straipsnis

Įgyvendinimo įgaliojimų suteikimas

1. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato muitinio tikrinimo ir rizikos valdymo suderinto taikymo užtikrinimo priemones, įskaitant keitimąsi informacija ir šioje antraštinėje dalyje nurodytų bendrų prioritetinių tikrinimo sričių ir bendrų rizikos kriterijų ir standartų nustatymą. Tokios priemonės apima:

a) su rizikos valdymu ir tikrinimu susijusią informaciją, kuri turi būti fiksuojama ES muitinės duomenų platformoje ir apima informaciją apie riziką, rizikos analizės rezultatus, rizikos mažinimo priemones, tikrinimo rekomendacijas, sprendimus dėl tikrinimo, tikrinimo rezultatus ir teisės turėti prieigą prie tokios informacijos ir ją apdoroti;

b) procedūrines priemones, susijusias su esamų muitinės informacinių sistemų naudojimu ar prieiga prie jų pereinamuoju laikotarpiu;

c) procedūrines priemones, skirtas ES muitinės duomenų platformos sąveikumo su kitomis sistemomis valdymui;

d) procedūrines priemones, susijusias su duomenų teikimo reikalavimų taikymu atliekant tikrinimą po prekių išleidimo ir atsitiktinės atrankos būdu atliekamą tikrinimą;

e) ES muitinės institucijos ir konkrečių Sąjungos institucijų, organų, įstaigų ir agentūrų tarpusavio bendradarbiavimo šios antraštinės dalies tikslais, įskaitant keitimąsi informacija, tvarką;

f) kompetentingos muitinės nustatymą konkretaus rizikos valdymo proceso, susijusio su daugiau nei viena valstybe nare, atveju;

g) su daugiau nei viena valstybe nare susijusio tikrinimo, įskaitant po prekių išleidimo atliekamą tikrinimą, procedūrinius aspektus ir rezultatų, gautų paėmus prekių pavyzdžius ir atlikus kitus tikrinimo veiksmus, prieinamumą atitinkamoms muitinėms;

h) muitinių dalijimosi informacija apie riziką tarpusavyje, su ES muitinės institucija ir su Komisija tvarką;

i) 56 straipsnio 1 dalyje, 57 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose bei 59 straipsnyje nurodytas bendras prioritetines tikrinimo sritis ir bendrus rizikos kriterijus ir standartus, įskaitant jų taikymo skubos tvarka, kai būtina, sąlygas;

j) su principu „laikykis taisyklių arba paaiškink“ susijusią sistemą tuo atveju, jei nebuvo laikytasi tikrinimo rekomendacijos, kaip nurodyta 57 straipsnio 2 dalies h punkte.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2. Dėl deramai pagrįstų neišvengiamų skubos priežasčių, susijusių su šio straipsnio 1 dalyje nurodytomis priemonėmis, įskaitant jų taikymo skubos tvarka sąlygas, kad būtų veiksmingai reaguojama į krizes ar incidentus, kurie galėtų kelti tiesioginę riziką saugai ar saugumui, kai reikia skubiai atnaujinti bendrą rizikos valdymą ir pritaikyti keitimąsi informaciją, bendras prioritetines tikrinimo sritis ir bendrus rizikos kriterijus ir standartus atsižvelgiant į rizikos raidą, Komisija, laikydamasi 283 straipsnio 5 dalyje nurodytos procedūros, priima nedelsiant taikytinus įgyvendinimo aktus.

3 SKYRIUS

Muitinis tikrinimas

63 straipsnis

Muitinis tikrinimas

1. Nedarant poveikio 2 skyriui, muitinės gali atlikti bet kokį muitinį tikrinimą, kuris, jų manymu, yra būtinas, įskaitant atsitiktinės atrankos būdu atliekamą tikrinimą.

2. Muitinį tikrinimą visų pirma gali sudaryti:

a) prekių tikrinimas;

b) prekių pavyzdžių ėmimas;

c) duomenų, kuriuos bet kuris asmuo pateikė arba prie kurių jis suteikė prieigą, autentiškumo, vientisumo, tikslumo ir išsamumo tikrinimas;

d) dokumentų egzistavimo, autentiškumo, tikslumo ir galiojimo tikrinimas;

e) ekonominės veiklos vykdytojų apskaitos, komercinės apskaitos registrų ir duomenų šaltinių tikrinimas;

f) transporto priemonių apžiūra;

g) bagažo ir kitų prekių, kurias gabena arba su savimi turi asmenys, tikrinimas;

h) tarnybinių tyrimų atlikimas, ir

i) kiti panašūs veiksmai.

Prireikus muitinis tikrinimas gali apimti elektroninių duomenų apdorojimą ir duomenų, kurie buvo pateikti arba kurių prieinamumas buvo užtikrintas ES muitinės duomenų platformoje, šaltinius.

3. Kai kitos institucijos turi atlikti tų pačių prekių tikrinimą, kuris nėra muitinis tikrinimas, muitinės glaudžiai bendradarbiauja su tomis kitomis valdžios institucijomis, kad, kai įmanoma, tas kitas tikrinimas galėtų būti atliekamas tuo pačiu metu ir toje pačioje vietoje kaip muitinis tikrinimas (taikant vieno langelio principą). Kai kitas tikrinimas atliekamas tuo pačiu metu kaip muitinis tikrinimas, muitinės atlieka koordinuojamąjį vaidmenį.

4. Muitinės gali nuspręsti atlikti tikrinimą jų nustatytoje vietoje.

64 straipsnis

Pateiktų duomenų arba duomenų, kurių prieinamumas užtikrintas, tikrinimas

1. Nuo to momento, kai asmenys pateikia muitinėms duomenis arba užtikrina jų prieinamumą, muitinės gali, tikrindamos tokių duomenų tikslumą:

a) patikrinti duomenis ir patvirtinamuosius dokumentus, be kita ko, įgyti prieigą prie duomenų šaltinių, kuriuos turi ekonominės veiklos vykdytojai arba kuriuos jų interesais saugo paslaugų teikėjai;

b) reikalauti pateikti kitus dokumentus arba duomenis, įskaitant duomenis, kuriuos turi ekonominės veiklos vykdytojai arba kuriuos jų interesais saugo paslaugų teikėjai;

c) reikalauti prieigos prie asmens elektroninių registrų;

d) tikrinti prekes;

e) imti prekių pavyzdžius analizei arba detaliam patikrinimui.

2. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos šio straipsnio 1 dalyje nurodyto informacijos tikrinimo procedūrinės taisyklės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

65 straipsnis

Prekių tikrinimas ir pavyzdžių ėmimas

1. Muitinės gali bet kuriuo metu pareikalauti iškrauti ir išpakuoti prekes, kad galėtų jas patikrinti, paimti jų pavyzdžių arba patikrinti joms vežti naudojamas transporto priemones.

2. Prekes į jų tikrinimo ir pavyzdžių ėmimo vietas nuveža, taip pat visas prekių tvarkymo operacijas, kurių reikia tokiam tikrinimui arba pavyzdžių ėmimui, atlieka importuotojas, eksportuotojas, vežėjas arba tranzito procedūros vykdytojas arba tai atliekama jo atsakomybe. Patirtas išlaidas padengia importuotojas, eksportuotojas arba tranzito procedūros vykdytojas.

3. Importuotojas, eksportuotojas, vežėjas arba tranzito procedūros vykdytojas turi teisę dalyvauti ar būti atstovaujamas tikrinant prekes ir imant jų pavyzdžius. Kai muitinės turi pagrįstų priežasčių manyti, kad tai būtina, jos gali reikalauti, kad importuotojas, eksportuotojas, vežėjas arba tranzito procedūros vykdytojas dalyvautų arba būtų atstovaujamas tikrinant prekes ar imant jų pavyzdžius arba suteiktų muitinėms pagalbą, būtiną tokiam tikrinimui arba pavyzdžių ėmimui palengvinti.

4. Jeigu pavyzdžiai imami laikantis Sąjungos arba nacionalinės teisės, muitinės neprivalo mokėti jokios kompensacijos už jų paėmimą, tačiau padengia pavyzdžių analizės arba tikrinimo išlaidas.

5. Jeigu tikrinama tik dalis prekių arba imami tik dalies prekių pavyzdžiai, dalinio prekių tikrinimo arba pavyzdžių analizės ar tikrinimo rezultatai taikomi visoms toje pačioje siuntoje esančioms toms pačioms prekėms.

Tačiau importuotojas, eksportuotojas, vežėjas arba tranzito procedūros vykdytojas gali prašyti, kad prekės būtų toliau tikrinamos arba imami papildomi pavyzdžiai, jei mano, kad dalinio prekių tikrinimo arba paimtų pavyzdžių analizės arba tikrinimo rezultatų negalima taikyti likusiai atitinkamų prekių daliai. Tas prašymas patenkinamas, jeigu prekės nebuvo išleistos arba, jei jos buvo išleistos, jeigu importuotojas, eksportuotojas, vežėjas arba tranzito procedūros vykdytojas įrodo, kad išleistos prekės niekaip nepakeistos.

Nepaisant pirmos ir antros pastraipų, importuotojas, eksportuotojas, vežėjas arba tranzito procedūros vykdytojas gali prašyti atlikti papildomą tikrinimą ar paimti papildomus pavyzdžius jo sąskaita.

6. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos priemonės, susijusios su šiame straipsnyje nurodytu prekių tikrinimu ir pavyzdžių ėmimu. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

66 straipsnis

Tikrinimo rezultatai

1. Duomenų, kuriuos pateikė arba kurių prieinamumą užtikrino importuotas, eksportuotojas, vežėjas arba tranzito procedūros vykdytojas, tikrinimo pagal 64 straipsnį rezultatai naudojami taikant nuostatas, reglamentuojančias prekėms įformintos muitinės procedūros atlikimo tvarką ir kitas muitų teisės aktuose nustatytas pareigas.

2. Muitinių atlikto tikrinimo rezultatai visoje Sąjungos muitų teritorijoje turi tokią pačią įrodomąją galią.

3. Jei duomenys, kuriuos pateikė arba kurių prieinamumą užtikrino importuotas, eksportuotojas, vežėjas arba tranzito procedūros vykdytojas, nebuvo patikrinti, 1 dalis taikoma remiantis tais duomenimis.

4. Jei muitinės nustato, kad siuntai priklausanti tam tikra prekė arba tam tikros prekės neatitinka reikalavimų, jos, remdamosi kriterijais, nustatytais pagal 5 dalį priimtame įgyvendinimo akte, įvertina, ar kitos bet kurioje kitoje siuntoje esančios prekės kelia panašią riziką. Tokiais atvejais muitinės gali laikyti, kad atitinkamos prekės neatitinka reikalavimų, ir imtis rizikos mažinimo priemonių, kai aktualu, bendradarbiaudamos su kitomis kompetentingomis institucijomis, arba atsisakyti išleisti tas kitas prekes pagal 77 straipsnio 4 dalį.

Ši dalis netaikoma, jei importuotojas pateikia įrodymų, kad nepatikrintos prekės atitinka reikalavimus.

5. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma:

a) priemonės, susijusios su šiame straipsnyje nurodyto tikrinimo rezultatais, ir

b) kriterijai, pagal kuriuos muitinės tikrinimo rezultatus gali laikyti įrodymu, kad kitos prekės kelia panašią neatitikties riziką, kaip nurodyta šio straipsnio 4 dalyje.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

67 straipsnis

Identifikavimo priemonės

1. Muitinės arba, kai tinkama, ekonominės veiklos vykdytojai, kuriems muitinės yra suteikusios leidimą tai daryti, imasi prekėms identifikuoti būtinų priemonių, jeigu tokio identifikavimo reikia siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi nuostatų, reglamentuojančių atitinkamos muitinės procedūros, kurią norima įforminti toms prekėms, atlikimo tvarką.

Tos identifikavimo priemonės visoje Sąjungos muitų teritorijoje turi tokią pačią teisinę galią.

2. Nuimti arba sunaikinti ant prekių, jų pakuočių arba transporto priemonių uždėtus identifikavimo ženklus gali tik muitinės arba kiti asmenys, jei muitinės yra suteikusios jiems leidimą tai daryti, išskyrus atvejus, kai tokius identifikavimo ženklus nuimti arba sunaikinti būtina susiklosčius nenumatytoms aplinkybėms arba dėl *force majeure*, norint apsaugoti prekes arba transporto priemones.

3. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriuose nurodoma, kurios priemonės laikytinos šiame straipsnyje nurodytomis identifikavimo priemonėmis. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

68 straipsnis

Po prekių išleidimo atliekamas tikrinimas

1. Siekiant muitinio tikrinimo tikslų, muitinės gali po prekių išleidimo:

a) tikrinti, ar duomenys, kurie yra pateikti arba kurių prieinamumas užtikrintas, yra tikslūs ir išsamūs, ir ar patvirtinamieji dokumentai egzistuoja, yra autentiški, tikslūs ir galioja;

b) tikrinti ekonominės veiklos vykdytojo apskaitos ir kitus registrus, susijusius su operacijomis, atliktomis su atitinkamomis prekėmis, arba su ankstesne ar paskesne su šiomis prekėmis vykdoma komercine veikla;

c) tikrinti tokias prekes ir, kai tinkama, imti jų pavyzdžius, jeigu dar įmanoma tai padaryti;

d) prisijungti prie ekonominės veiklos vykdytojų sistemų, kad patikrintų, ar jie vykdo pareigą pateikti duomenis arba užtikrinti jų prieinamumą ES muitinės duomenų platformoje.

2. 1 dalyje nurodytas tikrinimas gali būti atliekamas importuotojo, eksportuotojo, prekių turėtojo, bet kurio kito asmens, tiesiogiai arba netiesiogiai per verslą susijusio su operacijomis, atliktomis su atitinkamomis prekėmis, arba verslo tikslais turinčio toje pastraipoje nurodytus dokumentus ir duomenis, patalpose.

3. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos priemonės, taikomos šio straipsnio 1 dalyje nurodytam tikrinimui, įskaitant tikrinimą tais atvejais, kai operacijos atliekamos daugiau nei vienoje valstybėje narėje, ir susijusias su tinkamų metodikų taikymu atliekant tokį tikrinimą. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

69 straipsnis

Auditas

1. Audito tikslais muitinės gali:

a) atlikti ekonominės veiklos vykdytojo valdymo, organizavimo, vidaus procedūrų arba vidaus sistemų, pavyzdžiui, apskaitos ir logistikos, patikrinimą, kad surinktų įrodymų, jog ekonominės veiklos vykdytojas laikosi atitinkamų muitinių taikomų taisyklių ir reikalavimų, įvertintų šiuos įrodymus ir juos pateiktų;

b) atlikti išsamią ekonominės veiklos vykdytojo operacijų, procesų, sistemų ir vidaus kontrolės analizę.

2. Auditas gali būti atliekamas importuotojo, eksportuotojo, prekių turėtojo, bet kurio kito asmens, tiesiogiai arba netiesiogiai per verslą susijusio su minėtomis operacijomis arba dėl verslo turinčio auditui aktualius dokumentus ir duomenis, patalpose.

70 straipsnis

Sąjungos vidaus reisai oro ir jūrų transportu

1. Sąjungos vidaus reisais oro ir jūrų transportu vykstančių asmenų rankinio ir registruoto bagažo muitinis tikrinimas arba formalumai atliekami tik tais atvejais, kai tai numatyta muitų teisės aktuose.

2. 1 dalis taikoma nedarant poveikio:

a) saugai ir saugumui;

b) su kitais muitinių taikomais teisės aktais susijusiam tikrinimui.

3. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriuose nurodomi uostai ar oro uostai, kuriuose atliekamas muitinis tikrinimas ir formalumai taikomi:

a) asmenų rankiniam ir registruotam bagažui, kai tie asmenys:

i) skrenda orlaiviu, atskridusiu iš ne Sąjungos oro uosto ir po nusileidimo Sąjungos oro uoste toliau skrendančiu į kitą Sąjungos oro uostą,

ii) skrenda orlaiviu, kuris prieš toliau skrisdamas į ne Sąjungos oro uostą nusileidžia Sąjungos oro uoste,

iii) tuo pačiu laivu vyksta maršrutu, kurį sudaro kelios viena po kitos sekančios plaukimo iš vieno uosto į kitą atkarpos, o išvykimo uostas, tarpinio sustojimo uostas arba paskirties uostas yra ne Sąjungos uostas,

iv) vyksta pramoginiu laivu ir turistiniu arba verslo orlaiviu;

b) rankiniam ir registruotam bagažui, kuris:

i) į Sąjungos oro uostą atskraidinamas orlaiviu, atskrendančiu iš ne Sąjungos oro uosto, ir tame Sąjungos oro uoste perkraunamas į kitą orlaivį, skrendantį Sąjungos vidaus reisu,

ii) Sąjungos oro uoste pakraunamas į Sąjungos vidaus reisu skrendantį orlaivį, kad kitame Sąjungos oro uoste būtų perkrautas į orlaivį, kurio paskirties oro uostas yra ne Sąjungos oro uostas.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

V ANTRAŠTINĖ DALIS

MUITINĖS PROCEDŪROS ĮFORMINIMAS PREKĖMS

1 SKYRIUS

Prekių muitinis statusas

71 straipsnis

Prielaida, kad prekės turi Sąjungos prekių muitinį statusą

1. Laikoma, kad visos Sąjungos muitų teritorijoje esančios prekės turi Sąjungos prekių muitinį statusą, išskyrus atvejus, kai nustatoma, kad jos nėra Sąjungos prekės.

2. Konkrečiais muitų teisės aktuose nustatytais atvejais 1 dalyje nurodyta prielaida netaikoma. Todėl būtina įrodyti, kad atitinkama prekė turi Sąjungos prekių muitinį statusą.

3. Konkrečiais muitų teisės aktuose nustatytais atvejais tik Sąjungos muitų teritorijoje gautos prekės, kurios yra gautos iš laikinai saugomų prekių arba iš prekių, kurioms įforminta išorinio tranzito procedūra, saugojimo procedūra, laikinojo įvežimo procedūra arba laikinojo įvežimo perdirbti procedūra, neturi Sąjungos prekių muitinio statuso.

4. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas:

a) nustatant konkrečius atvejus, kai netaikoma šio straipsnio 1 dalyje išdėstyta prielaida;

b) nustatant sąlygas, kuriomis galima taikyti palengvinimo priemones siekiant įrodyti, kad prekės turi Sąjungos prekių muitinį statusą, kaip nurodyta šio straipsnio 2 dalyje;

c) nustatant konkrečius atvejus, kai šio straipsnio 3 dalyje nurodytos prekės neturi Sąjungos prekių muitinio statuso.

5. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos Sąjungos prekių muitinio statuso įrodymo priemonių pateikimo ir tikrinimo procedūrinės taisyklės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

72 straipsnis

Sąjungos prekių muitinio statuso praradimas

Sąjungos prekės tampa ne Sąjungos prekėmis šiais atvejais:

a) kai jos išvežamos iš Sąjungos muitų teritorijos, su sąlyga, kad netaikomos vidinio tranzito taisyklės;

b) kai joms įforminama išorinio tranzito procedūra, saugojimo procedūra arba laikinojo įvežimo perdirbti procedūra, jeigu tai leidžiama pagal muitų teisės aktus;

c) kai joms buvo įforminta galutinio vartojimo procedūra ir jos vėliau arba perduodamos valstybės nuosavybėn, arba sunaikinamos ir po jų sunaikinimo lieka atliekų;

d) kai informacija, kuri pateikta arba kurios prieinamumas užtikrintas, arba, kai taikytina, išleidimo į laisvą apyvartą deklaracija pripažįstama negaliojančia po to, kai prekės buvo išleistos.

73 straipsnis

Laikinai iš Sąjungos muitų teritorijos išvežamos Sąjungos prekės

1. 136 straipsnio 2 dalies b–e punktuose nurodytais atvejais prekės nepraranda jų turimo Sąjungos prekių muitinio statuso tik tuomet, kai tas statusas yra nustatytas muitų teisės aktuose nustatytu būdu ir laikantis juose nustatytų sąlygų.

2. Konkrečiais muitų teisės aktuose nustatytais atvejais Sąjungos prekės gali būti gabenamos iš vienos Sąjungos muitų teritorijos vietos į kitą ir laikinai išvežamos iš tos teritorijos neįforminus joms muitinės procedūros ir nesikeičiant jų muitiniam statusui.

3. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant konkrečius atvejus, kai prekių muitinis statusas nesikeičia, kaip nurodyta šio straipsnio 2 dalyje.

2 SKYRIUS

Įforminimas ir išleidimas

74 straipsnis

Muitinės procedūros įforminimas prekėms

1. Importuotojai, eksportuotojai ir tranzito procedūros vykdytojai ES muitinės duomenų platformoje pateikia duomenis, būtinus atitinkamos muitinės procedūros įforminimui prekėms, arba užtikrina jų prieinamumą, kai tik tie duomenys tampa prieinami ir bet kuriuo atveju prieš pranešant apie turimas prekes.

2. Pateikdami pranešimą apie turimas prekes arba užtikrindami jo prieinamumą, importuotojai, eksportuotojai ir tranzito procedūros vykdytojai patvirtina muitinėms savo ketinimą įforminti prekėms atitinkamą muitinės procedūrą.

3. Asmuo, kuris naudojasi IOSS schema, duomenis apie nuotolinę prekybą prekėmis, kurioms turi būti įforminta išleidimo į laisvą apyvartą Sąjungos muitų teritorijoje procedūra, pateikia arba jų prieinamumą užtikrina ne vėliau kaip kitą dieną po tos dienos, kurią buvo gautas mokėjimas už parduotas prekes, ir bet kuriuo atveju prieš pranešdamas apie turimas prekes.

4. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalies ir nedarant poveikio 178 straipsniui, tinkamai pagrįstomis aplinkybėmis, susijusiomis su patvirtinamaisiais dokumentais arba prekių muitinės vertės nustatymu, muitinės gali leisti eksportuotojui, tranzito procedūros vykdytojui arba importuotojui, išskyrus nuotolinei prekybai skirtų prekių importuotoją, dalį duomenų, išskyrus išankstinę informaciją apie krovinį, pateikti arba užtikrinti jų prieinamumą po prekių išleidimo.

Eksportuotojas, tranzito procedūros vykdytojas arba importuotojas, išskyrus nuotolinei prekybai skirtų prekių importuotoją, nepateiktą informaciją turi pateikti arba užtikrinti jos prieinamumą per konkretų terminą.

5. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalies ir nedarant poveikio 178 straipsniui, tinkamai pagrįstomis aplinkybėmis, susijusiomis su patvirtinamaisiais dokumentais arba prekių muitinės vertės nustatymu, patikimas ir patikrintas verslininkas, išskyrus nuotolinei prekybai skirtų prekių importuotoją, gali dalį duomenų, išskyrus išankstinę informaciją apie krovinį, pateikti arba užtikrinti jų prieinamumą po prekių išleidimo. Patikimas ir patikrintas verslininkas nepateiktą informaciją turi pateikti arba užtikrinti jos prieinamumą per konkretų terminą.

6. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalies, konkrečiais muitų teisės aktuose nustatytais atvejais muitinės procedūra prekėms gali būti įforminta naudojantis kitomis priemonėmis nei ES muitinės duomenų platforma.

7. Atitinkama muitinės procedūra prekėms įforminama jas išleidžiant.

Pranešimo apie turimas prekes diena yra ta diena, kuri turi būti naudojama taikant nuostatas, reglamentuojančias muitinės procedūros, kuri įforminama prekėms, atlikimo tvarką, ir atliekant visus kitus importo ar eksporto formalumus.

8. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas:

a) nustatant šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytus duomenis;

b) nustatant šio straipsnio 4 dalyje nurodyto supaprastinimo taikymo sąlygas;

c) nustatant, kurie konkretūs duomenys gali būti pateikti arba jų prieinamumas gali būti užtikrintas po prekių išleidimo, ir tokių duomenų pateikimo arba jų prieinamumo užtikrinimo terminus, kai taikoma šio straipsnio 4 arba 5 dalis;

d) nustatant šio straipsnio 6 dalyje nurodytus konkrečius atvejus ir kitas nei ES muitinės duomenų platforma priemones, kurios gali būti naudojamos įforminant prekėms muitinės procedūrą.

75 straipsnis

Kitos pranešimo apie turimas prekes formos

Importuotojas, eksportuotojas arba tranzito procedūros vykdytojas gali pateikti pranešimą apie turimas prekes arba užtikrinti jo prieinamumą:

a) pranešdamas apie prekių atvežimą į Sąjungos muitų teritoriją, jei laikinasis saugojimas arba muitinės procedūros įforminimas atliekamas įvežimo muitinės įstaigoje, arba

b) pranešdamas apie prekių atvežimą į išvežimo vietą, jei laikinojo saugojimo vieta yra išvežimo muitinės įstaigoje.

76 straipsnis

Informacija ir patvirtinamieji dokumentai

1. Pateikdami prekėms įformintai arba norimai įforminti specialiajai muitinės procedūrai atlikti būtinus duomenis ir informaciją arba užtikrindami jų prieinamumą, asmenys turi pateikti tiems duomenims ir informacijai gauti naudotų popierinių dokumentų originalų, jei tokie popieriniai dokumentų originalai egzistuoja, skaitmenines kopijas arba užtikrinti jų prieinamumą.

2. Iki 2034 m. vasario 28 d. muitinės deklaracijos pateikimo metu deklarantas turi turėti ir laikyti muitinių žinioje patvirtinamuosius dokumentus, būtinus taikant nuostatas, reglamentuojančias muitinės procedūros, kuriai įforminti prekės deklaruojamos, atlikimo tvarką.

3. Laikoma, kad patvirtinamieji dokumentai, susiję su Reglamento (ES) 2022/2399 priede išvardytais taikytinais Sąjungos ne muitinės formalumais, buvo pateikti, buvo užtikrintas jų prieinamumas arba deklarantas juos turi, jeigu muitinės pagal to reglamento 10 straipsnio 1 dalies a ir c punktus gali gauti reikiamus duomenis iš atitinkamų Sąjungos ne muitinės sistemų naudodamosi Europos Sąjungos muitinės vieno langelio sertifikatų mainų sistema (ES CSW-CERTEX).

4. Patvirtinamuosius dokumentus asmenys taip pat pateikia arba užtikrina jų prieinamumą, kai jų reikia muitinės rizikos valdymui ir muitiniam tikrinimui atlikti.

5. Nedarant poveikio kitiems muitinių taikomiems teisės aktams, muitinės gali leisti ekonominės veiklos vykdytojams surašyti 3 dalyje nurodytus patvirtinamuosius dokumentus.

6. Jei dėl konkrečių dokumentų nenurodyta kitaip, atitinkamas asmuo muitinio tikrinimo tikslais dokumentus ir informaciją muitinėms prieinama ir priimtina forma saugo ne trumpiau kaip trejus metus. Tas laikotarpis skaičiuojamas:

a) prekių išleidimo į laisvą apyvartą atveju, kai dėl prekių galutinio vartojimo joms taikoma nulinė arba sumažinta importo muito norma – nuo metų, kuriais tos prekės nustojo būti muitinės priežiūros objektu, pabaigos;

b) kitos muitinės procedūros įforminimo prekėms atveju arba prekių laikinojo saugojimo atveju – nuo metų, kuriais atitinkama muitinės procedūra buvo pripažinta įvykdyta arba baigėsi laikinasis saugojimas, pabaigos;

c) a ir b punktuose nenurodytais atvejais – nuo metų, kuriais prekės buvo išleistos, pabaigos.

7. Nedarant poveikio 206 straipsnio 4 daliai, jeigu atlikus su skola muitinei susijusį muitinį tikrinimą paaiškėja, kad atitinkamas apskaitos įrašas turi būti ištaisytas ir atitinkamam asmeniui apie tai pranešta, dokumentai ir informacija turi būti saugomi trejus metus po šio straipsnio 6 dalyje nurodyto termino pabaigos.

8. Jeigu pateikiamas skundas arba pradedamas administracinis ar teismo procesas, dokumentai ir informacija saugomi 6 dalyje nustatytą laikotarpį arba iki skundo nagrinėjimo procedūros arba administracinio ar teismo proceso pabaigos, priklausomai nuo to, kuri iš tų datų yra vėlesnė.

77 straipsnis

Prekių išleidimas

1. Muitinės, kurių kompetencijai priklauso muitinės procedūros įforminimas prekėms pagal 6 straipsnio 1 dalies d punktą ir 2 dalį, sprendžia dėl prekių išleidimo, atsižvelgdamos į rizikos analizės, atliktos pagal muitinės deklaracijoje pateiktus duomenis arba importuotojo ar eksportuotojo arba tranzito procedūros vykdytojo pateiktus ar padarytus prieinamais duomenis, rezultatus ir, kai taikytina, į tikrinimo arba rizikos mažinimo priemonės taikymo rezultatus.

2. Prekių išleidimas nelaikomas atitikties įrodymu.

3. Prekės išleidžiamos, jei tenkinamos šios sąlygos:

a) muitinėms buvo pranešta, kuris asmuo yra už prekes atsakingas importuotojas, eksportuotojas arba tranzito procedūros vykdytojas;

b) įvykdytos atitinkamos muitinės procedūros įforminimo prekėms sąlygos pagal 74, 109, 114, 140, 142, 145, 153, 156, 158 ir 161 straipsnius, ir

c) prekės nebuvo atrinktos patikrinti arba buvo atrinktos patikrinti ir atlikus tą patikrinimą nebuvo nustatyta jokių faktų, kuriais būtų galima pagrįsti atsisakymą išleisti tas prekes.

4. Muitinės neišleidžia prekių nė vienu iš šių atvejų:

a) jei neįvykdytos atitinkamos muitinės procedūros įforminimo prekėms sąlygos, įskaitant toms prekėms taikomus Sąjungos ne muitinės formalumus, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2022/2399 2 straipsnio 11 punkte;

b) jeigu turi įrodymų, kad prekės neatitinka atitinkamų kitų muitinių taikomų teisės aktų reikalavimų;

c) jeigu turi įrodymų, kad duomenys, kurie pateikti arba kurių prieinamumas užtikrintas, yra netikslūs.

5. Muitinės sustabdo prekių išleidimą bet kuriuo iš šių atvejų:

a) jei turi pagrindo manyti, kad prekės neatitinka muitų teisės aktų ar kitų muitinių taikomų teisės aktų reikalavimų arba kelia didelę riziką žmonių, gyvūnų arba augalų sveikatai ir gyvybei, aplinkai arba kitiems viešiesiems interesams;

b) jei to pagal kitus muitinių taikomus teisės aktus paprašė kitos kompetentingos institucijos.

Jei pagal 276 straipsnio 5 dalį nustatoma, kad ekonominės veiklos vykdytojas įvykdė sistemingą pažeidimą, tai yra priežastis manyti, kaip nurodyta šios dalies pirmos pastraipos a punkte, kad visos prekės, apie kurias tas ekonominės veiklos vykdytojas bent per šešis mėnesius nuo pažeidimo nustatymo pranešė nurodydamas, kad jas galima išleisti į laisvą apyvartą, neatitinka muitų teisės aktų arba kitų muitinių taikomų teisės aktų.

6. Kai prekių išleidimas sustabdomas pagal 5 dalį, muitinės vykdo konsultacijas, numatytas kituose atitinkamuose muitinių taikomuose teisės aktuose, ir:

a) neišleidžia prekių, jei to pagal atitinkamus kitus muitinių taikomus teisės aktus paprašo kitos kompetentingos institucijos;

b) išleidžia prekes, jei tos kitos kompetentingos institucijos pritaria jų išleidimui;

c) išleidžia prekes, jei tos kitos kompetentingos institucijos nepateikia atsakymo per atitinkamuose kituose muitinių taikomuose teisės aktuose nustatytą terminą, arba, jei tokio termino nėra, per penkias dienas, arba

d) jei tos kitos kompetentingos institucijos to paprašė, pranešdamos muitinėms, kad joms reikia daugiau laiko įvertinti, ar prekės atitinka atitinkamus kitus muitinių taikomus teisės aktus, sustabdymas pratęsiamas ne ilgiau kaip 90 dienų.

7. Nedarant poveikio atitinkamiems kitiems muitinių taikomiems teisės aktams, laikoma, kad muitinės išleido prekes, jei per pagrįstą laikotarpį nuo prekių atvežimo arba išsiuntimo muitinės neatrinko jų tikrinti:

a) nuotolinei prekybai skirtų prekių importuotojų prekės buvo atvežtos į Sąjungos muitų teritoriją;

b) importuotojų prekės buvo atvežtos į galutinę paskirties vietą, arba

c) eksportuotojas išsiuntė išankstinę išvežimo informaciją.

8. Muitinėms sustabdžius prekių išleidimą pagal 5 dalį arba jų neišleidus pagal 4 dalį arba 6 dalies a punktą, jos savo sprendimą ir, kai taikytina, kitą informaciją, kurios reikalaujama pagal Sąjungos teisę, užfiksuoja ES muitinės duomenų platformoje. Ta informacija turi būti prieinama kitoms muitinėms.

9. Muitinėms neišleidus prekių pagal 4 dalį arba 6 dalies a punktą:

a) jeigu kitos kompetentingos institucijos neprieštarauja, po to prekėms gali būti įforminta kita muitinės procedūra nurodant, kad taikant ankstesnę muitinės procedūrą tos prekės buvo neišleistos;

b) jeigu kitos kompetentingos institucijos prieštarauja, kad prekėms būtų įforminta muitinės procedūra, muitinės tą informaciją užfiksuoja ES muitinės duomenų platformoje ir imasi veiksmų pagal V antraštinės dalies 4 skyrių.

10. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas:

a) nustatant šio straipsnio 7 dalyje nurodytus pagrįstus laikotarpius;

b) išsamiau apibrėžiant šio straipsnio 7 dalyje išvardytus konkrečius atvejus, arba

c) nustatant papildomus specialius atvejus, kuomet laikoma, kad muitinės prekes išleido.

78 straipsnis

Patikimų ir patikrintų verslininkų atliekamas prekių išleidimas muitinių vardu

1. Nukrypstant nuo 77 straipsnio 1 dalies, muitinės gali leisti patikimiems ir patikrintiems verslininkams išleisti prekes muitinių vardu, tas prekes gavus importuotojo, savininko arba gavėjo verslo vietoje arba išsiuntus iš eksportuotojo, savininko arba siuntėjo verslo vietos, jeigu muitinėms pateikiami atitinkamai procedūrai taikyti būtini duomenys ir tikralaikė informacija apie prekių atvežimą arba išsiuntimą arba užtikrinamas tų duomenų ir informacijos prieinamumas.

2. Patikimi ir patikrinti verslininkai, eksploatuojantys nuotolinei prekybai skirtą muitinės sandėlį pagal 145 straipsnį, išleidžia tik tas prekes, kurioms įforminta muitinio sandėliavimo procedūra ir kurios yra parengtos parduoti Sąjungos muitų teritorijoje.

3. Nedarant poveikio 63 straipsniui, muitinės gali įgalioti patikimus ir patikrintus verslininkus atlikti tam tikrą muitinės prižiūrimų prekių tikrinimą. Tikrinimo, kuris turi būti atliekamas pagal kitus muitinių taikomus teisės aktus, atveju muitinės, prieš suteikdamos tokį leidimą, konsultuojasi su kitomis kompetentingomis institucijomis ir gali su jomis susitarti dėl tikrinimo plano.

4. Kai pagal 3 dalį įgaliotas patikimas ir patikrintas verslininkas turi pagrindo manyti, kad prekės neatitinka atitinkamų kitų muitinių taikomų teisės aktų reikalavimų, jis nedelsdamas informuoja muitines. Gavusios tokį pranešimą, muitinės priima sprendimą dėl tų prekių išleidimo arba dėl jų tikrinimo.

5. Prireikus muitinės gali reikalauti, kad patikimas ir patikrintas verslininkas pateiktų prekes patikrinti muitinės įstaigoje arba toje vietoje, kur prekes ketinta išleisti.

6. Muitinėms nustačius, kad kilo nauja didelė finansinė rizika arba susidarė kita konkreti situacija, susijusi su prekių išleidimu muitinių vardu, vadovaudamosi 12 straipsnio 2 dalimi jos gali sustabdyti pagal šio straipsnio 1 ir 3 dalis suteiktų įgaliojimų galiojimą.

7. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas:

a) nustatant patikimų ir patikrintų verslininkų atliekamo prekių išleidimo muitinių vardu procedūrą;

b) nustatant patikimų ir patikrintų verslininkų atliekamų tikrinimų sąlygas, nurodant jų turinį ir procedūrą.

79 straipsnis

Muitinės procedūros įforminimo prekėms informacijos taisymas

1. Iki prekių išleidimo dienos importuotojas, eksportuotojas arba tranzito procedūros vykdytojas pataiso vieną ar daugiau duomenų elementų, kurie buvo pateikti arba kurių prieinamumas buvo užtikrintas toms prekėms įforminant muitinės procedūrą:

a) kai sužino, kad pasikeitė atitinkama informacija jų apskaitos registruose, arba kad tokia informacija yra neteisinga, arba

b) kai muitinė jų prašo tai padaryti dėl duomenų netikslumo ar neišsamumo arba dėl duomenų kokybės problemų.

2. Importuotojas, eksportuotojas arba tranzito procedūros vykdytojas informacijos netaiso, jeigu:

a) muitinės jiems pranešė, kad ketina patikrinti prekes;

b) muitinės jam pranešė, jog nustatė, kad duomenys, kurie pateikti arba kurių prieinamumas užtikrintas, yra neteisingi, arba

c) prekės jau išleistos.

3. Per trejus metus nuo prekių išleidimo dienos importuotojas, eksportuotojas arba tranzito procedūros vykdytojas gali paprašyti pataisyti vieną ar daugiau duomenų elementų, kurie buvo pateikti arba kurių prieinamumas buvo užtikrintas įforminant prekėms muitinės procedūrą. Muitinės, atsižvelgdamos į pareigų, susijusių su atitinkamos muitinės procedūros įforminimu prekėms, nevykdymo riziką, nusprendžia priimti pataisą ar jos nepriimti.

4. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant, kuriais atvejais pagal šio straipsnio 3 dalį duomenys gali būti taisomi po išleidimo dienos.

5. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytos informacijos taisymo procedūrinės taisyklės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

80 straipsnis

Muitinės procedūros įforminimo prekėms duomenų pripažinimas negaliojančiais

1. Jeigu importuotojas, eksportuotojas arba tranzito procedūros vykdytojas sužino, kad prekės, kurioms ketinta įforminti muitinės procedūrą, nebus įvežamos į Sąjungos muitų teritoriją arba iš jos išvežamos, jis kuo greičiau pripažįsta negaliojančiais duomenis, reikalingus tos muitinės procedūros įforminimui toms prekėms.

Jeigu prekės, kurioms ketinta įforminti muitinės procedūrą, neįvežamos į Sąjungos muitų teritoriją arba neišvežamos iš jos per 200 dienų nuo tos dienos, kurią muitinėms buvo pateikti duomenys, reikalingi tos muitinės procedūros įforminimui toms prekėms, arba buvo užtikrintas jų prieinamumas, muitinės tuos duomenis pripažįsta negaliojančiais.

2. Muitinės importuotojo, eksportuotojo arba tranzito procedūros vykdytojo prašymu pripažįsta negaliojančiais duomenis, reikalingus įforminant prekėms muitinės procedūrą, dėl kurios buvo pateiktas pranešimas apie turimas prekes arba užtikrintas jo prieinamumas, jeigu muitinėms pakanka įrodymų, kad:

a) prekės turi būti nedelsiant pateiktos kitai muitinės procedūrai įforminti, arba

b) susiklosčius ypatingoms aplinkybėms pirminės muitinės procedūros įforminimas prekėms nebėra pagrįstas.

Tačiau jeigu muitinės yra pranešusios importuotojui, eksportuotojui arba tranzito procedūros vykdytojui apie savo ketinimą patikrinti prekes, prašymas pripažinti duomenis negaliojančiais nepriimamas, kol šis tikrinimas neatliktas.

3. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant, kuriais atvejais duomenys, reikalingi muitinės procedūros įforminimui prekėms, gali būti pripažinti negaliojančiais po prekių išleidimo dienos.

4. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos muitinės procedūros įforminimo prekėms duomenų pripažinimo negaliojančiais procedūrinės taisyklės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

3 SKYRIUS

Pereinamojo laikotarpio nuostatos dėl muitinės deklaracijų

81 straipsnis

Muitinės deklaracija

1. Muitinės deklaracijos pateikiamos naudojantis elektroninėmis duomenų apdorojimo priemonėmis.

2. Konkrečiais muitų teisės aktuose nustatytais atvejais muitinės deklaracija gali būti pateikta naudojantis neelektroninėmis duomenų apdorojimo priemonėmis.

3. Išskyrus atvejus, kai muitų teisės aktuose nustatyta kitaip, muitinės deklaracija pateikiama vienai iš šių muitinės įstaigų, atsižvelgiant į aplinkybes:

a) muitinės įstaigai, kurios kompetencijai priklauso Sąjungos muitų teritorijos vietos, į kurią prekės atvežamos pirmiausia, priežiūra;

b) muitinės įstaigai, kurios kompetencijai priklauso jūrų ar oro transportu į Sąjungos muitų teritoriją atvežamų prekių iškrovimo vietos priežiūra;

c) paskirties muitinės įstaigai pagal tranzito procedūrą, jeigu prekės į Sąjungos muitų teritoriją įvežamos įforminus tranzito procedūrą;

d) muitinės įstaigai, kurios kompetencijai priklauso vietos, kurioje yra prekės, kurioms norima įforminti tranzito procedūrą, priežiūra;

e) muitinės įstaigai, kurios kompetencijai priklauso įgaliotojo ekonominės veiklos vykdytojo (muitinės formalumų supaprastinimas), turinčio leidimą taikyti centralizuotą muitinį įforminimą, įsisteigimo vietos priežiūra;

f) muitinės įstaigai, kurios kompetencijai priklauso vietos, kurioje yra prekės, kurias ketinama išvežti iš Sąjungos muitų teritorijos, priežiūra.

4. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant konkrečius atvejus, kai pagal šio straipsnio 2 dalį muitinės deklaracija gali būti pateikta naudojantis neelektroninėmis duomenų apdorojimo priemonėmis.

5. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais:

a) nustatoma muitinės deklaracijos pateikimo šio straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais tvarka;

b) nustatomos kompetentingų muitinės įstaigų, išskyrus nurodytąsias šio straipsnio 3 dalyje, įskaitant įvežimo muitinės įstaigas ir išvežimo muitinės įstaigas, nustatymo taisyklės.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

82 straipsnis

Standartinė muitinės deklaracija

1. Iki 2034 m. vasario 28 d. standartinėse muitinės deklaracijose pateikiami visi duomenys, būtini taikant nuostatas, reglamentuojančias muitinės procedūros, kuriai įforminti prekės deklaruojamos, atlikimo tvarką, ir 76 straipsnyje nurodyti patvirtinamieji dokumentai.

2. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma šio straipsnio 1 dalyje nurodytos standartinės muitinės deklaracijos pateikimo tvarka. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

83 straipsnis

Supaprastinta deklaracija

1. Iki 2034 m. vasario 28 d. muitinės gali sutikti, kad asmuo prekėms taikytinai muitinės procedūrai įforminti naudotų supaprastintą deklaraciją, kurioje nepateikiami tam tikri duomenys arba prie kurios nepridedami tam tikri 76 straipsnyje nurodyti patvirtinamieji dokumentai.

2. Iki 2031 m. vasario 28 d. muitinės gali leisti įprastai naudoti supaprastintą deklaraciją.

3. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant šio straipsnio 2 dalyje nurodyto leidimo suteikimo sąlygas.

4. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma supaprastintos deklaracijos pateikimo tvarka. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

84 straipsnis

Papildoma deklaracija

1. 83 straipsnyje nurodytos supaprastintos deklaracijos pateikimo arba 92 straipsnyje nurodyto įtraukimo į deklaranto tvarkomus apskaitos registrus atveju deklarantas kompetentingai muitinės įstaigai per konkretų terminą pateikia papildomą deklaraciją, kurioje nurodo duomenis, reikalingus atitinkamai muitinės procedūrai įforminti.

83 straipsnyje nurodytos supaprastintos deklaracijos pateikimo atveju deklarantas pasibaigus konkrečiam terminui turi turėti ir muitinių žinioje laikyti būtinus patvirtinamuosius dokumentus.

Papildoma deklaracija gali būti apibendrinta, periodinė arba suvestinė.

2. Pareiga pateikti papildomą deklaraciją netaikoma šiais atvejais:

a) kai prekėms įforminta muitinio sandėliavimo procedūra;

b) kitais konkrečiais muitų teisės aktuose nustatytais atvejais.

3. Muitinės gali netaikyti reikalavimo pateikti papildomą deklaraciją, jeigu:

a) 83 straipsnyje nurodyta supaprastinta deklaracija pateikta deklaruojant prekes, kurių vertė ir kiekis mažesni už 194 straipsnio 8 dalyje nurodytą ribą;

b) 83 straipsnyje nurodytoje supaprastintoje deklaracijoje jau yra pateikta visa informacija, kurios reikia atitinkamai muitinės procedūrai įforminti, ir

c) 83 straipsnyje nurodyta supaprastinta deklaracija pateikta ne įtraukimo į deklaranto tvarkomus apskaitos registrus būdu.

4. 83 straipsnyje nurodyta supaprastinta deklaracija ir papildoma deklaracija laikomos vienu nedalomu dokumentu, kuris įsigalioja tą dieną, kai pagal 87 straipsnį priimama supaprastinta deklaracija.

92 straipsnyje nurodytas įtraukimas į deklaranto tvarkomus apskaitos registrus ir papildoma deklaracija laikomi vienu nedalomu dokumentu, kuris įsigalioja tą dieną, kai prekės įtraukiamos į deklaranto tvarkomus apskaitos registrus.

5. 193 straipsnio tikslais vieta, kurioje turi būti pateikta papildoma deklaracija, laikoma muitinės deklaracijos pateikimo vieta.

6. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant:

a) konkretų šio straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytą terminą, per kurį turi būti pateikta papildoma deklaracija;

b) konkretų šio straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytą terminą, kuriam pasibaigus deklarantas turi turėti ir muitinių žinioje laikyti patvirtinamuosius dokumentus;

c) konkrečius atvejus, kai pagal šio straipsnio 2 dalies b punktą netaikoma pareiga pateikti papildomą deklaraciją.

7. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos papildomos deklaracijos pateikimo procedūrinės taisyklės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

85 straipsnis

Muitinės deklaracijos pateikimas

1. Iki 2034 m. vasario 28 d., ir nedarant poveikio 84 straipsnio 1 daliai, muitinės deklaraciją gali pateikti bet kuris asmuo, kuris gali pateikti visą informaciją, reikalingą taikant nuostatas, reglamentuojančias muitinės procedūros, kuriai įforminti prekės deklaruotos, atlikimo tvarką. Tas asmuo taip pat turi galėti pateikti atitinkamas prekes muitinei arba užtikrinti, kad tas prekes jai pateiktų kitas asmuo.

Tačiau, jeigu dėl muitinės deklaracijos priėmimo konkrečiam asmeniui atsiranda tam tikrų pareigų, tą deklaraciją turi pateikti pats asmuo arba jo atstovas.

2. Iki 2028 m. birželio 30 d. nuotolinės prekybos būdu parduodamų prekių išleidimo į laisvą apyvartą muitinės deklaraciją pateikia vienas iš šių asmenų:

a) asmuo, kuriam leidžiama naudotis IOSS schema, arba jo netiesioginis atstovas;

b) asmuo, kuriam leidžiama naudotis Direktyvos 2006/112/EB XII antraštinės dalies 7 skyriuje nustatyta specialia procedūra, arba jo netiesioginis atstovas;

c) kitais nei a ir b punktuose nurodytais atvejais – netiesioginis importuotojo atstovas;

d) kitais nei a, b ir c punktuose nurodytais atvejais – bet kuris kitas asmuo, galintis pateikti visą informaciją, kurios reikia taikant nuostatas, reglamentuojančias muitinės procedūros, kuriai įforminti prekės deklaruojamos, atlikimo tvarką.

3. Deklarantas turi būti įsisteigęs Sąjungos muitų teritorijoje.

4. Nukrypstant nuo 3 dalies, nereikalaujama, kad Sąjungos muitų teritorijoje būtų įsisteigę šie deklarantai:

a) asmenys, pateikiantys tranzito ar laikinojo įvežimo muitinės deklaraciją;

b) asmenys, retkarčiais pateikiantys muitinės deklaraciją, taip pat ir galutinio vartojimo arba laikinojo įvežimo perdirbti procedūrai įforminti, jeigu muitinės pripažįsta, kad tai yra pagrįsta;

c) asmenys, įsisteigę valstybėje, kurios teritorija ribojasi su Sąjungos muitų teritorija, ir pateikiantys muitinės deklaracijoje nurodytas prekes greta tos valstybės veikiančiai Sąjungos pasienio muitinės įstaigai, su sąlyga, kad valstybė, kurioje asmenys įsisteigę, abipusiškumo pagrindais taiko palankias sąlygas asmenims, įsisteigusiems Sąjungos muitų teritorijoje;

d) nuotolinei prekybai skirtų prekių importuotojai, dalyvaujantys nuotolinėje prekyboje į Sąjungos muitų teritoriją importuojamomis prekėmis pagal IOSS schemą, su sąlyga, kad jie paskiria netiesioginį atstovą.

86 straipsnis

Muitinės deklaracijos pateikimas prieš prekių pateikimą muitinei

1. Muitinės deklaracija gali būti pateikta prieš numatomą atitinkamų prekių pateikimą muitinei. Jeigu prekės nepateikiamos per 30 dienų nuo muitinės deklaracijos pateikimo dienos, muitinės deklaracija laikoma nepateikta.

2. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos šio straipsnio 1 dalyje nurodytos muitinės deklaracijos pateikimo procedūrinės taisyklės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

87 straipsnis

Muitinės deklaracijos priėmimas

1. Muitinės iš karto priima muitinės deklaracijas, kurios atitinka šiame skyriuje ir 76 straipsnyje nustatytas sąlygas, jeigu jose nurodytos prekės yra pateiktos muitinei.

2. Išskyrus atvejus, kai nustatyta kitaip, muitinės deklaracijos priėmimo muitinėje diena yra ta diena, kuri turi būti naudojama taikant nuostatas, reglamentuojančias muitinės procedūros, kuriai įforminti prekės deklaruojamos, atlikimo tvarką, ir atliekant visus kitus importo ar eksporto formalumus.

3. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos muitinės deklaracijos priėmimo procedūrinės taisyklės, įskaitant tų taisyklių taikymą 91 straipsnyje nurodytais atvejais. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

88 straipsnis

Muitinės deklaracijos taisymas

1. Deklaranto prašymu jam gali būti leista pataisyti pakeisti vieną arba daugiau muitinės jau priimtos muitinės deklaracijos duomenų elementų. Dėl to pataisymo muitinės deklaracija negali tapti taikoma kitoms nei iš pradžių joje nurodytoms prekėms.

2. Muitinės deklaracijos neleidžiama taisyti po to, kai muitinės tą deklaraciją priėmė, jeigu:

a) muitinės pranešė deklarantui, kad ketina patikrinti prekes;

b) muitinės nustatė, kad muitinės deklaracijos duomenys yra neteisingi, arba

c) muitinės išleido prekes.

3. Per trejus metus nuo muitinės deklaracijos priėmimo dienos, deklarantui pateikus prašymą, muitinės gali leisti pataisyti muitinės deklaraciją ir po prekių išleidimo, kad deklarantas galėtų įvykdyti savo pareigas, susijusias su atitinkamos muitinės procedūros įforminimu prekėms.

4. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma šio straipsnio 3 dalyje numatyto muitinės deklaracijos taisymo po prekių išleidimo tvarka. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

89 straipsnis

Muitinės deklaracijos pripažinimas negaliojančia

1. Deklarantui pateikus prašymą, jau priimtą muitinės deklaraciją muitinės pripažįsta negaliojančia, jeigu joms pakanka įrodymų, kad:

a) prekės turi būti nedelsiant pateiktos muitinės procedūrai įforminti, arba

b) susiklosčius ypatingoms aplinkybėms nebetikslinga prekėms įforminti muitinės procedūrą, kuriai įforminti jos buvo deklaruotos.

Tačiau, jeigu muitinės yra pranešusios deklarantui apie savo ketinimą patikrinti prekes, prašymas pripažinti muitinės deklaraciją negaliojančia nepriimamas, kol šis tikrinimas neatliktas.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, konkrečiais muitų teisės aktuose nustatytais atvejais muitinės gali pripažinti muitinės deklaraciją negaliojančia negavusios deklaranto išankstinio prašymo.

3. Muitinės negali pripažinti muitinės deklaracijos negaliojančia po prekių išleidimo, išskyrus konkrečius muitų teisės aktuose nustatytus atvejus.

4. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant konkrečius atvejus, kai muitinės gali pripažinti muitinės deklaraciją negaliojančia negavusios deklaranto prašymo, kaip nurodyta šio straipsnio 2 dalyje, ir po prekių išleidimo, kaip nurodyta šio straipsnio 3 dalyje.

5. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma šio straipsnio 3 dalyje numatyto muitinės deklaracijos pripažinimo negaliojančia po prekių išleidimo tvarka. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

90 straipsnis

Duomenų rengimo supaprastinimas skirtingoms muitų tarifo subpozicijoms priskiriamų prekių atveju

1. Jeigu siuntą sudaro prekės, priskiriamos skirtingoms muitų tarifo subpozicijoms, ir norint atskirai pateikti duomenis pagal kiekvieną iš tų prekių muitų tarifo subpoziciją reikėtų neproporcingai daug darbo ir išlaidų, palyginti su taikytinu importo ar eksporto muitu, deklarantui pateikus prašymą, muitinės importo ar eksporto muitui apskaičiuoti gali leisti naudoti supaprastintą metodą, pagal kurį visai siuntai būtų taikomas importo ar eksporto muitas, apskaičiuotas pagal muitų tarifo subpoziciją, kuriai priskiriamoms prekėms taikomas didžiausias importo ar eksporto muitas.

2. Muitinės atsisako leisti naudoti 1 dalyje nurodytą supaprastintą importo ar eksporto muito apskaičiavimo metodą:

a) kai renkama Sąjungoje taikoma tvarkymo rinkliava, arba

b) kai prekės yra kitų muitinių taikomų teisės aktų, draudimų, apribojimų arba akcizų objektai ir kai toms priemonėms taikyti būtinas teisingas klasifikavimas.

91 straipsnis

Centralizuotas muitinis įforminimas

1. Iki 2031 m. vasario 28 d. muitinės, gavusios prašymą, gali leisti asmeniui pateikti muitinės deklaraciją muitinės įstaigai, kurios kompetencijai priklauso to asmens įsisteigimo vietos priežiūra, kai deklaruojamos prekės pateikiamos muitinei kitoje muitinės įstaigoje.

Muitinės gali netaikyti reikalavimo gauti pirmoje pastraipoje nurodytą leidimą, jeigu muitinės įstaiga, kurioje pateikiama muitinės deklaracija, ir muitinės įstaiga, kurioje prekės pateikiamos muitinei, yra pavaldžios tai pačiai muitinei.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyto leidimo gali prašyti tik įgaliotasis ekonominės veiklos vykdytojas (muitinės formalumų supaprastinimas), kaip nurodyta 29 straipsnio 2 dalies a punkte.

3. Muitinės įstaiga, kuriai pateikta muitinės deklaracija:

a) prižiūri, kad prekėms būtų įforminta atitinkama muitinės procedūra;

b) atlieka muitinį tikrinimą, susijusį su muitinės deklaracijos tikrinimu;

c) pagrįstais atvejais prašo muitinės įstaigos, kuriai pateiktos prekės, atlikti muitinį tikrinimą, susijusį su muitinės deklaracijos tikrinimu, ir

d) atlieka muitinės formalumus, susijusius su importo ar eksporto muito sumos, atitinkančios skolą muitinei, išieškojimu.

4. Muitinės įstaiga, kuriai pateikta muitinės deklaracija, ir muitinės įstaiga, kuriai pateiktos prekės, keičiasi informacija, būtina muitinės deklaracijos tikrinimui ir prekių išleidimui.

5. Muitinės įstaiga, kuriai pateiktos prekės, nedarant poveikio jos pačios teisei tikrinti į Sąjungos muitų teritoriją įvežamas ar iš jos išvežamas prekes, atlieka 3 dalies c punkte nurodytą muitinį tikrinimą ir to tikrinimo rezultatus praneša muitinės įstaigai, kuriai pateikta muitinės deklaracija.

6. Muitinės įstaiga, kuriai pateikta muitinės deklaracija, išleidžia prekes, atsižvelgdama į:

a) savo atlikto muitinės deklaracijos tikrinimo rezultatus;

b) muitinės įstaigos, kuriai pateiktos prekės, atlikto muitinės deklaracijos tikrinimo ir į Sąjungos muitų teritoriją įvežamų ar iš jos išvežamų prekių tikrinimo rezultatus.

7. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant šio straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodyto leidimo suteikimo sąlygas.

8. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma centralizuoto muitinio įforminimo procedūra, įskaitant atitinkamus muitinės formalumus ir tikrinimą. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

92 straipsnis

Įtraukimas į deklaranto tvarkomus apskaitos registrus

1. Iki 2031 m. vasario 28 d. muitinės, gavusios prašymą, gali leisti asmeniui pateikti muitinės deklaraciją, įskaitant supaprastintą deklaraciją, įtraukimo į deklaranto tvarkomus apskaitos registrus būdu, jeigu tuo metu, kai muitinės deklaracija pateikiama įtraukimo į deklaranto tvarkomus apskaitos registrus būdu, deklaranto elektroninėje sistemoje užtikrinamas tos deklaracijos duomenų prieinamumas muitinėms.

2. Deklaracija laikoma priimta tuo momentu, kai prekės įtraukiamos į deklaranto apskaitos registrus.

3. Muitinės gali, gavusios prašymą, atleisti nuo pareigos pateikti prekes. Tokiu atveju laikoma, kad prekės yra išleistos jų įtraukimo į deklaranto tvarkomus apskaitos registrus momentu.

Nuo tos pareigos gali būti atleidžiama, jei tenkinamos visos šios sąlygos:

a) deklarantas yra įgaliotasis ekonominės veiklos vykdytojas (muitinės formalumų supaprastinimas), kaip nurodyta 29 straipsnio 2 dalies a punkte;

b) tai leistina dėl atitinkamų prekių pobūdžio ir srauto, kurie muitinei žinomi;

c) prižiūrinčioji muitinės įstaiga turi prieigą prie visos informacijos, kurią ji laiko būtina, kad prireikus galėtų pasinaudoti teise patikrinti prekes;

d) įtraukimo į apskaitos registrus metu prekėms nebetaikomi kiti muitinių taikomi teisės aktai, išskyrus atvejus, kai šio straipsnio 1 dalyje nurodytame leidime nurodyta kitaip.

Vis dėlto, prižiūrinčioji muitinės įstaiga gali, susidarius tam tikroms situacijoms, pareikalauti, kad prekės būtų jai pateiktos net ir tokio atleidimo nuo pareigos atveju.

4. 1 dalyje nurodytame leidime nurodoma, kokiomis sąlygomis leidžiama išleisti prekes.

5. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant šio straipsnio 1 dalyje nurodyto leidimo suteikimo sąlygas.

6. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos įtraukimo į deklaranto tvarkomus apskaitos registrus, įskaitant dėl šio straipsnio 1 dalyje nurodytų atitinkamų muitinės formalumų ir tikrinimų, ir šio straipsnio 3 dalyje nurodyto atleidimo nuo pareigos pateikti prekes procedūrinės taisyklės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

93 straipsnis

Galiojimo pabaiga

Leidimai teikti supaprastintas deklaracijas, atlikti centralizuotą muitinį įforminimą ir deklaracijas teikti įtraukimo į deklaranto tvarkomus apskaitos registrus būdu, nurodyti atitinkamai 83, 91 ir 92 straipsniuose, baigia galioti 2034 m. kovo 1 d.

4 SKYRIUS

Disponavimas prekėmis

94 straipsnis

Priemonės, kurių turi imtis muitinės

1. Nedarant poveikio kitiems muitinių taikomiems teisės aktams, muitinės imasi visų būtinų disponavimo prekėmis priemonių, įskaitant konfiskavimą arba nusavinimą valstybės naudai pagal nacionalinę teisę, pardavimą, dovanojimą humanitarinei pagalbai teikti ar sunaikinimą, šiais atvejais:

a) jei nebuvo įvykdyta viena iš muitų teisės aktuose nustatytų pareigų, susijusių su ne Sąjungos prekių įvežimu į Sąjungos muitų teritoriją, arba prekės buvo nuslėptos nuo muitinės priežiūros;

b) jei prekės negali būti išleistos dėl kurios nors iš šių priežasčių:

i) dėl nuo importuotojo, eksportuotojo, tranzito procedūros vykdytojo arba prekių turėtojo priklausančių priežasčių per muitinių nustatytą terminą nebuvo įmanoma pradėti arba tęsti prekių tikrinimo;

ii) nebuvo pateikti ar prieinami dokumentai arba informacija, kuriuos privaloma pateikti ar jų prieinamumą užtikrinti prieš įforminant prekėms pageidaujamą muitinės procedūrą arba prieš išleidžiant jas tai procedūrai atlikti;

iii) per nustatytą terminą nebuvo sumokėtas importo arba eksporto muitas arba nepateikta garantija, nors tai turėjo būti padaryta;

iv) prekės neatitinka 77 ir 78 straipsniuose nustatytų išleidimo sąlygų;

c) jei išleistos prekės nepaimamos per pagrįstai tam reikalingą laiką;

d) jei po prekių išleidimo nustatoma, kad jų išleidimo reikalavimai nebuvo įvykdyti, arba

e) jei prekės perduodamos valstybės nuosavybėn pagal 96 straipsnį.

2. Kai ne Sąjungos prekės yra perduodamos valstybės nuosavybėn arba ne Sąjungos prekės sulaikomos, konfiskuojamos ar nusavinamos valstybės naudai pagal nacionalinę teisę, laikoma, kad joms įforminta muitinio sandėliavimo procedūra. Tokios prekės įtraukiamos į muitinės sandėlio saugojimo įrenginį eksploatuojančio subjekto tvarkomus apskaitos registrus, o jei prekes saugo muitinės – į muitinių tvarkomus apskaitos registrus.

Jeigu muitinės jau gavo duomenis apie prekes arba muitinės deklaraciją dėl prekių, kurias ketinama sunaikinti, perduoti valstybės nuosavybėn, sulaikyti, konfiskuoti ar nusavinti valstybės naudai pagal nacionalinę teisę, apskaitos registruose pateikiama nuoroda į tuos duomenis arba tą muitinės deklaraciją. Atitinkama muitinės deklaracija arba duomenys pripažįstami negaliojančiais.

3. Su 1 dalyje nurodytomis priemonėmis susijusias išlaidas padengia:

a) 1 dalies a punkte nurodytu atveju – vežėjas, importuotojas, tranzito procedūros vykdytojas, prekių turėtojas arba asmuo, kuris nuslėpė prekes nuo muitinės priežiūros;

b) 1 dalies b, c ir d punktuose nurodytais atvejais – importuotojas, eksportuotojas, tranzito procedūros vykdytojas arba prekių turėtojas;

c) 1 dalies e punkte nurodytu atveju – asmuo, perduodantis prekes valstybės nuosavybėn.

4. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant, kuriais atvejais prekės gali būti konfiskuotos.

5. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma šio straipsnio 1 dalyje nurodyto muitinių atliekamo prekių pardavimo ir dovanojimo tvarka. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

95 straipsnis

Prekių sunaikinimas

1. Turėdamos pagrįstų priežasčių, muitinės gali reikalauti, kad prekės, dėl kurių pateiktas pranešimas apie turimas prekes arba užtikrintas jo prieinamumas, būtų sunaikintos, ir apie tai informuoja importuotoją, eksportuotoją arba tranzito procedūros vykdytoją ir prekių turėtoją. Sunaikinimo išlaidas padengia importuotojas, eksportuotojas, tranzito procedūros vykdytojas arba prekių turėtojas.

2. Kai muitinės mano, kad tai būtina ir proporcinga, jos gali, laikydamosi nacionalinės teisės, konfiskuoti, sunaikinti arba kitaip padaryti netinkamomis naudoti prekes, dėl kurių nebuvo pateiktas pranešimas apie turimas prekes arba užtikrintas jo prieinamumas ir kurios kelia riziką galutinių naudotojų sveikatai ir saugai. Su tokia priemone susijusias išlaidas padengia importuotojas, eksportuotojas arba prekių turėtojas.

3. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma prekių sunaikinimo tvarka. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

96 straipsnis

Prekių perdavimas valstybės nuosavybėn

1. Importuotojas, eksportuotojas, tranzito procedūros vykdytojas arba prekių turėtojas, gavęs išankstinį muitinių leidimą, gali perduoti valstybės nuosavybėn ne Sąjungos prekes ir prekes, kurioms įforminta galutinio vartojimo procedūra.

2. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma prekių perdavimo valstybės nuosavybėn tvarka. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

VI ANTRAŠTINĖ DALIS

Į SĄJUNGOS MUITŲ TERITORIJĄ ĮVEŽAMOS PREKĖS

1 SKYRIUS

Prekių įvežimas

97 straipsnis

Išankstinė informacija apie krovinį

1. Prekės į Sąjungos muitų teritoriją neįvežamos, jeigu prekes į Sąjungos muitų teritoriją įvežantys vežėjai numatomai pirmajai įvežimo muitinės įstaigai per nustatytą terminą nepateikia su tomis prekėmis susijusios išankstinės informacijos apie krovinį arba neužtikrina jos prieinamumo.

2. Jeigu išankstinė informacija apie krovinį nebuvo pateikta arba nebuvo užtikrintas jos prieinamumas pagal 1 dalį, išankstinė informacija apie krovinį faktinei pirmajai įvežimo muitinės įstaigai pateikiama arba jos prieinamumas užtikrinamas ne vėliau kaip atvykus prekėms vežti naudojamai transporto priemonei.

3. Išankstinę informaciją apie krovinį sudaro bent ši informacija: už prekes atsakingo importuotojo tapatybė, unikalus siuntos registracijos numeris, siuntėjo tapatybė, gavėjo tapatybė, prekių aprašymas, tarifinis klasifikavimas, vertė, prekių galutinė paskirties vieta (jei yra), maršruto duomenys, prekėms vežti naudojamos transporto priemonės rūšis bei identifikavimo duomenys ir vežimo išlaidos.

4. Importuotojas gali per konkrečius terminus atitinkamai muitinės įstaigai pateikti dalį reikalaujamos išankstinės informacijos apie krovinį arba užtikrinti jos prieinamumą.

5. Jeigu importuotojas jau pateikė dalį reikalaujamos išankstinės informacijos apie krovinį arba užtikrino jos prieinamumą, vežėjas išankstinę informaciją apie krovinį, kurią jis teikia arba kurios prieinamumą užtikrina, susieja su informacija, kurią importuotojas jau pateikė arba kurios prieinamumą užtikrino.

6. Importuotojui pranešama, kai vežėjas išankstinę informaciją apie krovinį, kurią jis pateikė arba kurios prieinamumą užtikrino, susieja su išankstinės informacijos apie krovinį, kurią pateikė arba kurios prieinamumą užtikrino importuotojas, dalimi.

7. Konkrečiais muitų teisės aktuose nustatytais atvejais, kai vežėjas arba importuotojas neturi visos 1 ir 3 dalyse nurodytos išankstinės informacijos apie krovinį, gali būti reikalaujama, kad tą informaciją pateiktų arba jos prieinamumą užtikrintų kiti tą informaciją turintys asmenys.

8. Išankstinėje informacijoje apie krovinį pateikiami duomenys, būtini, kad muitinės galėtų atlikti rizikos analizę.

9. Asmuo, teikiantis išankstinę informaciją apie krovinį arba užtikrinantis jos prieinamumą, gali apriboti savo asmens tapatybės ir neskelbtinų komercinių duomenų matomumą, kad juos galėtų matyti tik vienas ar daugiau asmenų, kurie taip pat teikia duomenis arba užtikrina jų prieinamumą, nedarant poveikio visų duomenų naudojimui muitinės priežiūrai.

10. Pareiga pateikti išankstinę informaciją apie krovinį arba užtikrinti jos prieinamumą netaikoma:

a) transporto priemonėms, kurios tik vyksta per Sąjungos muitų teritorijai priklausančius teritorinius vandenis arba oro erdvę be sustojimo toje teritorijoje, ir tokiomis transporto priemonėmis vežamoms prekėms;

b) ne Sąjungos prekėms, įvežamoms į Sąjungos muitų teritoriją po to, kai jos buvo laikinai išvežtos iš tos teritorijos jūra ar oru ir vežamos tiesioginiu maršrutu be sustojimo už Sąjungos muitų teritorijos ribų;

c) Sąjungos prekėms, kurių turimą muitinį statusą reikia įrodyti pagal 71 straipsnio 2 dalį, įvežamoms į Sąjungos muitų teritoriją po to, kai jos buvo laikinai išvežtos iš tos teritorijos jūra ar oru ir vežamos tiesioginiu maršrutu be sustojimo už Sąjungos muitų teritorijos ribų;

d) Sąjungos prekėms, kurias gabenant jų turimas muitinis statusas nesikeičia, kaip numatyta 73 straipsnio 2 dalyje, ir kurios įvežamos į Sąjungos muitų teritoriją po to, kai jos buvo laikinai išvežtos iš tos teritorijos jūra ar oru ir vežamos tiesioginiu maršrutu be sustojimo už Sąjungos muitų teritorijos ribų, ir

e) kitais atvejais, kai toks netaikymas yra visapusiškai pagrįstas dėl prekių ar transporto rūšies arba to reikalaujama pagal tarptautinius susitarimus.

11. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas:

a) nustatant šio straipsnio 1 dalyje nurodytos numatomos pirmosios įvežimo muitinės įstaigos nustatymo taisykles;

b) nurodant, kad išankstinė informacija apie krovinį, kuri turi būti pateikta arba kurios prieinamumas turi būti užtikrintas pagal šio straipsnio 1 dalį, ir šio straipsnio 8 dalyje nurodyti duomenys turi apimti konkrečią informaciją, kad muitinės galėtų atlikti prekių saugos ir saugumo rizikos analizę;

c) nustatant šio straipsnio 1 ir 4 dalyse nurodytus konkrečius terminus;

d) nustatant, kuriais konkrečiais atvejais ir iš kurių kitų asmenų gali būti reikalaujama pateikti išankstinę informaciją apie krovinį arba užtikrinti jos prieinamumą, kaip nurodyta šio straipsnio 7 dalyje;

e) nurodant atvejus, kuriais dėl prekių ar transporto rūšies visapusiškai pateisinamas pareigos pateikti išankstinę informaciją apie krovinį arba užtikrinti jos prieinamumą netaikymas, kaip nurodyta šio straipsnio 10 dalies e punkte;

f) nustatant sąlygas, kuriomis asmuo, teikiantis išankstinę informaciją apie krovinį arba užtikrinantis jos prieinamumą, gali apriboti asmens tapatybės duomenų ir neskelbtinų komercinių duomenų matomumą, kaip nurodyta šio straipsnio 9 dalyje.

12. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma šio straipsnio 1 – 8 dalyse nurodytos išankstinės informacijos apie krovinį teikimo, prieinamumo užtikrinimo ir gavimo tvarka. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

13. Laikantis 38 straipsnio 6 dalies b punkte nurodytoje darbo programoje nustatytų datų, ir ne vėliau kaip iki 2034 m. vasario 28 d., šio straipsnio 1–12 dalyse ir šio reglamento 98–103 straipsniuose nurodyti formalumai gali būti toliau atliekami laikantis Reglamente (ES) Nr. 952/2013 nustatytų taisyklių ir duomenų reikalavimų, taikomų elektroninėms sistemoms, kurias valstybės narės ir Komisija sukūrė pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 16 straipsnio 1 dalį.

98 straipsnis

Rizikos analizė pagal išankstinę informaciją apie krovinį

1. Nedarant poveikio XII antraštinėje dalyje nustatytai ES muitinės institucijos veiklai, pirmoji įvežimo muitinės įstaiga per konkretų terminą užtikrina, kad būtų atlikta rizikos analizė. Ta rizikos analizė visų pirma atliekama saugos ir saugumo užtikrinimo tikslais ir, kai tinkama, bendradarbiaujant su kitomis muitinės įstaigomis ir, kai įmanoma, remiantis išankstine informacija apie krovinį ir kita informacija, kuri pateikta arba kurios prieinamumas užtikrintas per ES muitinės duomenų platformą. Pirmoji įvežimo muitinės įstaiga, remdamasi tos rizikos analizės rezultatais, imasi būtinų priemonių.

2. Pirmoji įvežimo muitinės įstaiga, kai taikytina, bendradarbiaudama su kitų valstybių narių muitinėmis, dalyvaujančiomis rizikos analizės procese, gali imtis tinkamų rizikos mažinimo priemonių, be kita ko:

a) asmeniui, kuris pateikė išankstinę informaciją apie krovinį arba užtikrino jos prieinamumą, nurodyti, kad prekės neturi būti kraunamos ar vežamos, ir, jei vežėjas nėra duomenis pateikęs asmuo, taip pat nurodyti vežėjui, kad prekės neturi būti kraunamos ar vežamos;

b) pareikalauti pateikti papildomos informacijos ar imtis veiksmų;

c) nustatyti situacijas, kai gali būti tikslinga, kad veiksmų imtųsi kita institucija;

d) rekomenduoti tinkamiausią vietą ir tinkamiausias priemones muitiniam tikrinimui atlikti.

3. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant konkrečius terminus, per kuriuos turi būti atlikta šio straipsnio 1 dalyje nurodyta rizikos analizė.

4. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos šio straipsnio 2 dalyje nurodytoms rizikos mažinimo priemonėms taikytinos procedūrinės taisyklės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

5. 1 dalyje nurodyta rizikos analizė iki 2034 m. vasario 28 d. atliekama remiantis įvežimo bendrąja deklaracija.

99 straipsnis

Išankstinės informacijos apie krovinį taisymas

1. Importuotojas, vežėjas ar kiti 97 straipsnyje nurodyti asmenys pataiso vieną ar daugiau išankstinės informacijos apie krovinį duomenų elementų, jeigu:

a) importuotojas, vežėjas ar kitas atitinkamas asmuo sužino, kad jo apskaitos registruose pasikeitė atitinkama informacija arba kad informacija yra neteisinga, arba

b) muitinė reikalauja, kad importuotojas, vežėjas ar kitas atitinkamas asmuo tai padarytų dėl duomenų netikslumo ar neišsamumo arba dėl duomenų kokybės problemų, visų pirma tais atvejais, kai tai nustatoma atlikus rizikos analizę.

2. Importuotojas, vežėjas ar kiti 97 straipsnyje nurodyti asmenys išankstinės informacijos apie krovinį netaiso, jeigu:

a) muitinės nurodė asmeniui, kuris pateikė išankstinę informaciją apie krovinį arba užtikrino jos prieinamumą, ir vežėjui, jei jis nėra tas asmuo, kad prekės negali būti kraunamos ar vežamos, kaip nurodyta 98 straipsnio 2 dalies a punkte;

b) muitinės pranešė vežėjui arba kitiems asmenims, kad jos ketina patikrinti prekes;

c) muitinės nustatė, kad išankstinė informacija apie krovinį yra neteisinga;

d) išankstinės informacijos apie krovinį duomenys buvo įtraukti į duomenų, kurių negalima taisyti, sąrašą.

3. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant, kurie šio straipsnio 2 dalies d punkte nurodyti išankstinės informacijos apie krovinį duomenys negali būti keičiami.

4. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma šio straipsnio 1 dalyje nurodytos išankstinės informacijos apie krovinį keitimo tvarka. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

100 straipsnis

Išankstinės informacijos apie krovinį pripažinimas negaliojančia

1. Jeigu vežėjas arba kiti asmenys, teikiantys išankstinę informaciją apie krovinį arba užtikrinantys jos prieinamumą, sužino, kad prekės, su kuriomis susijusi ta išankstinė informacija apie krovinį, nebus įvežtos į Sąjungos muitų teritoriją, jie kuo greičiau pateikia muitinei prašymą išankstinę informaciją apie krovinį pripažinti negaliojančia.

Jeigu prekės, su kuriomis susijusi išankstinė informacija apie krovinį, neįvežamos į Sąjungos muitų teritoriją per 200 dienų nuo išankstinės informacijos apie krovinį pateikimo arba jos prieinamumo užtikrinimo dienos, muitinės tą išankstinę informaciją apie krovinį pripažįsta negaliojančia.

2. Asmenys, teikiantys išankstinę informaciją apie krovinį arba užtikrinantys jos prieinamumą, ir importuotojas, teikiantis informaciją arba užtikrinantis jos prieinamumą ES muitinės duomenų platformoje, informuoja vienas kitą apie informacijos, kurią jie pateikė arba kurios prieinamumą užtikrino, pripažinimą negaliojančia.

3. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma išankstinės informacijos apie krovinį pripažinimo negaliojančia pagal šio straipsnio 1 dalį tvarka. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

101 straipsnis

Pranešimas apie atvykimą, susijęs su transporto priemonės atvykimu ir prekių įvežimu

1. Vežėjas praneša faktinei pirmajai įvežimo muitinės įstaigai apie transporto priemonės, kuria prekės įvežamos į Sąjungos muitų teritoriją, atvykimą, kai ši transporto priemonė atvyksta.

2. Vežėjas praneša muitinės įstaigai, atsakingai už uostą ar oro uostą, kuriame prekės iškraunamos arba perkraunamos, apie prekių, įvežtų į Sąjungos muitų teritoriją jūra ar oru, atvežimą, kai transporto priemonė, kuria tos prekės įvežamos į Sąjungos muitų teritoriją, atvyksta į tą uostą ar oro uostą.

3. Vežėjas praneša pirmajai įvežimo muitinės įstaigai apie prekių, įvežtų į Sąjungos muitų teritoriją keliais, geležinkeliais arba vidaus vandenų keliais, atvežimą, kai transporto priemonė, kuria tos prekės įvežamos į Sąjungos muitų teritoriją, atvyksta į tą muitinės įstaigą.

4. Vežėjas pranešimą apie prekių atvežimą susieja su išankstine informacija apie krovinį, kuri pateikta arba kurios prieinamumas užtikrintas.

5. Nepaisant 1, 2 ir 3 dalyse nurodytų vežėjo pareigų, apie prekių atvežimą tose dalyse nurodytu laiku gali pranešti bet kuris iš šių asmenų:

a) asmuo, kurio vardu arba kurio interesais veikia prekes į tą teritoriją įvežęs asmuo;

b) asmuo, prisiėmęs atsakomybę už prekių vežimą po to, kai jos buvo įvežtos į Sąjungos muitų teritoriją;

c) bet kuris asmuo, kuris nedelsdamas pateikia prekes muitinės procedūrai įforminti, arba

d) asmuo, kuriam suteiktas leidimas eksploatuoti laikinojo saugojimo sandėlį, arba bet kuris laisvojoje zonoje veiklą vykdantis asmuo.

6. Konkrečiais muitų teisės aktuose nustatytais atvejais, kai iš vežėjo galima gauti ne visus 97 straipsnio 8 dalyje nurodytus su prekėmis susijusius išankstinės informacijos apie krovinį duomenis, gali būti reikalaujama, kad faktinei pirmajai įvežimo muitinės įstaigai apie prekių atvežimą praneštų paskesnis vežėjas arba kiti asmenys, kurie turi tuos duomenis ir atitinkamas teises juos pateikti.

7. Muitinei pritarus, pranešimas apie transporto priemonės atvykimą ir prekių atvežimą muitinėms gali būti pateikiamas arba jo prieinamumas gali būti užtikrinamas naudojantis ne ES muitinės duomenų platforma, o kitomis priemonėmis, pavyzdžiui, komercinėmis, uostų ar transporto informacinėmis sistemomis, su sąlyga, kad tokiose sistemose yra tokiam pranešimui būtini duomenys ir tie duomenys yra prieinami atitinkamai 1, 2 arba 3 dalyje nurodytu laiku. Tokiais atvejais duomenys, kurie pateikti arba kurių prieinamumas užtikrintas tomis kitomis priemonėmis, perduodami ES muitinės duomenų platformai.

8. Nukrypstant nuo 2 dalies, pareiga pranešti apie prekių atvežimą netaikoma šiais atvejais:

a) kai į Sąjungos muitų teritoriją atvežtos prekės iškraunamos ir vėl pakraunamos į tą pačią toliau jas vešiančią transporto priemonę tik tam, kad būtų įmanoma tame pačiame Sąjungos uoste ar oro uoste iškrauti ar pakrauti kitas prekes;

b) kai Sąjungos prekės, kurias gabenant jų turimas muitinis statusas nesikeičia, kaip numatyta 73 straipsnio 2 dalyje, įvežamos į Sąjungos muitų teritoriją po to, kai jos buvo laikinai išvežtos iš tos teritorijos jūra ar oru ir vežamos tiesioginiu maršrutu be sustojimo už Sąjungos muitų teritorijos ribų.

9. Vežėjas negali Sąjungos muitų teritorijoje iškrauti prekių, apie kurias muitinėms nebuvo pateikta 97 straipsnio 8 dalyje nurodyta išankstinė informacija apie krovinį arba nebuvo užtikrintas jos prieinamumas, išskyrus atvejus, kai muitinės paprašo vežėjo pateikti tas prekes pagal 103 straipsnį.

10. Nukrypstant nuo 9 dalies, neišvengiamo pavojaus atveju, kai būtina nedelsiant iškrauti visas prekes arba jų dalį, muitinės gali leisti vežėjui iškrauti prekes.

11. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant šio straipsnio 6 dalyje nurodytus konkrečius atvejus ir toje dalyje nurodytus kitus asmenis, iš kurių gali būti reikalaujama pranešti faktinei pirmajai įvežimo muitinės įstaigai apie prekių atvežimą.

12. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma šiame straipsnyje nurodytą pranešimą apie atvežimą reglamentuojanti tvarka. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

13. Laikantis 38 straipsnio 6 dalies b punkte nurodytoje darbo programoje nustatytų datų, ir ne vėliau kaip iki 2034 m. vasario 28 d., šiame straipsnyje nurodytas pranešimas apie atvežimą gali būti toliau teikiamas ir šio reglamento 103 straipsnio 1 dalyje nurodytas fizinis prekių pateikimas muitinei gali būti toliau vykdomas laikantis Reglamente (ES) Nr. 952/2013 numatytų taisyklių ir duomenų reikalavimų, taikomų elektroninėms sistemoms, kurias valstybės narės, bendradarbiaudamos su Komisija, sukūrė pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 16 straipsnio 1 dalį.

102 straipsnis

Pristatymas į tinkamą vietą

1. Vežėjas, įvežantis prekes į Sąjungos muitų teritoriją, nedelsdamas jas pristato į muitinių nurodytą muitinės įstaigą arba į kitą muitinių nustatytą arba patvirtintą vietą, arba į laisvąją zoną, vykdamas muitinių nurodytu maršrutu ir laikydamasis muitinių nurodymų, jeigu muitinės jų duoda.

2. Į laisvąją zoną pristatomos prekės į tą laisvąją zoną vežamos tiesiogiai jūrų arba oro transportu arba, jei vežama sausuma, nevežant jų per kitą Sąjungos muitų teritorijos dalį, jeigu laisvoji zona ribojasi su valstybės narės ir trečiosios valstybės sausumos siena.

3. Jeigu dėl nenumatytų aplinkybių arba *force majeure* vežėjai negali įvykdyti 1 dalyje nustatytos pareigos, jie nedelsdami informuoja muitines apie susidariusią padėtį ir tikslią prekių buvimo vietą.

4. Muitinės nustato, kokių priemonių reikia imtis, kad būtų įmanoma vykdyti 1 dalyje nurodytų prekių arba, susiklosčius 3 dalyje nurodytoms aplinkybėms, laivo ar orlaivio bei juose esančių prekių muitinės priežiūrą ir, kai tinkama, užtikrinti, kad prekės būtų vėliau pristatytos į muitinių nurodytą muitinės įstaigą arba kitą muitinių nustatytą arba patvirtintą vietą, arba į laisvąją zoną.

5. Muitinės gali atlikti dar neįvežtų į Sąjungos muitų teritoriją prekių muitinį tikrinimą pagal susitarimą, sudarytą su atitinkama trečiąja valstybe. Muitinės taiko toms prekėms tą pačią tvarką, kaip ir į Sąjungos muitų teritoriją įvežtoms prekėms.

6. Nukrypstant nuo 1 ir 3 dalių, pasienio zonose arba vamzdynais ir laidais gabenamoms prekėms bei prekėms, kurių gabenimas ekonomiškai nereikšmingas, arba keleivių vežamoms prekėms gali būti taikomos specialios taisyklės, jeigu tai neigiamai nepaveikia muitinės priežiūros ir muitinio tikrinimo galimybių.

7. 1 dalis netaikoma transporto priemonėms, vykstančioms tik per Sąjungos muitų teritorijai priklausančius teritorinius vandenis arba oro erdvę be sustojimo toje teritorijoje, arba tokiomis transporto priemonėmis vežamoms prekėms.

103 straipsnis

Fizinis prekių pateikimas muitinei

1. Jeigu muitinės to reikalauja arba to reikalaujama pagal kitus muitinių taikomus teisės aktus, vežėjas arba prekių turėtojas į Sąjungos muitų teritoriją įvežtas prekes fiziškai pateikia muitinei atveždamas jas į muitinių nurodytą muitinės įstaigą arba kitą muitinių nustatytą ar patvirtintą vietą, arba į laisvąją zoną.

2. Muitinės praneša vežėjui arba prekių turėtojui apie pareigą fiziškai pateikti tas prekes muitinei.

3. Muitinei fiziškai pateiktos prekės negali būti paimtos iš jų pateikimo vietos be muitinių leidimo.

4. Pareiga fiziškai pateikti prekes muitinei netaikoma Sąjungos prekėms, kurias gabenant jų turimas muitinis statusas nesikeičia, kaip numatyta 73 straipsnio 2 dalyje, ir kurios įvežamos į Sąjungos muitų teritoriją po to, kai jos buvo laikinai išvežtos iš tos teritorijos jūra ar oru ir vežamos tiesioginiu maršrutu be sustojimo už Sąjungos muitų teritorijos ribų.

5. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant šio straipsnio 1 dalyje nurodytų kitų nei nurodyta muitinės įstaiga vietų nustatymo ir patvirtinimo sąlygas.

6. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma fizinio prekių pateikimo muitinei pagal šį straipsnį tvarka. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

104 straipsnis

Prekių laikinasis saugojimas

1. Ne Sąjungos prekės yra laikinai saugomos nuo to momento, kai 101 straipsnyje nurodytas asmuo pagal tą straipsnį praneša apie jų atvežimą į Sąjungos muitų teritoriją, iki tol, kol joms įforminama muitinės procedūra arba jos išvežamos iš Sąjungos muitų teritorijos, arba kol muitinės sureguliuoja su tomis prekėmis susijusią situaciją pagal šio straipsnio 7 dalį.

2. Ne Sąjungos prekės, gabenamos įforminus tranzito procedūrą, užbaigus tranzito procedūrą laikinai saugomos tol, kol joms įforminama kita muitinės procedūra arba kol jos išvežamos iš Sąjungos muitų teritorijos, arba tol, kol muitinės sureguliuoja su tomis prekėmis susijusią padėtį pagal 7 dalį.

3. Laikinai saugomos ne Sąjungos prekės saugomos laikinojo saugojimo sandėliuose, kuriems eksploatuoti leidimas suteiktas pagal 108 straipsnį arba, kai tai pagrįsta, kitose muitinių nustatytose arba patvirtintose vietose, įskaitant patikimų ir patikrintų verslininkų nurodytas vietas.

4. 108 straipsnyje nurodyto leidimo eksploatuoti laikinojo saugojimo sandėlį turėtojas arba asmuo, saugantis prekes tais atvejais, kai prekės saugomos kitose muitinių nustatytose ar patvirtintose vietose, atsako už pareigų, susijusių su prekių laikinuoju saugojimu, vykdymą, be kita ko, užtikrinimą, kad:

a) prekės nebūtų paimtos iš muitinės priežiūros, ir

b) su prekėmis būtų atliekamos tik tokios tvarkymo operacijos, kuriomis užtikrinamas jų būklės išsaugojimas nekeičiant jų išvaizdos ar techninių charakteristikų.

5. Išskyrus atvejus, kai Sąjungos ar nacionalinėje teisėje numatyta kitaip, laikinai saugomoms ne Sąjungos prekėms per 90 dienų nuo laikinojo saugojimo pradžios įforminama muitinės procedūra arba jos išvežamos iš Sąjungos muitų teritorijos. Išimtiniais muitų teisės aktuose nustatytais atvejais muitinės tą terminą gali pratęsti.

6. Ne Sąjungos prekėms, laikinai saugomoms muitinių nustatytose arba patvirtintose vietose, įskaitant patikimų ir patikrintų verslininkų nurodytas vietas, per konkretų terminą įforminama muitinės procedūra arba jos reeksportuojamos.

7. Jeigu dėl pagrįstų priežasčių prekės negali būti toliau laikinai saugomos, muitinės nedelsdamos imasi visų būtinų disponavimo prekėmis priemonių pagal V antraštinės dalies 4 skyrių.

8. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant šio straipsnio 3 dalyje nurodytų vietų nustatymo ar patvirtinimo sąlygas, šio straipsnio 6 dalyje nurodytą terminą ir išimtinius atvejus, kai gali būti pratęstas šio straipsnio 5 dalyje nurodytas terminas.

9. Laikantis 38 straipsnio 6 dalies b punkte nurodytoje darbo programoje nustatytų datų, ir ne vėliau kaip iki 2034 m. vasario 28 d., laikinojo saugojimo deklaracija pateikiama laikantis Reglamente (ES) Nr. 952/2013 numatytų taisyklių ir duomenų reikalavimų.

105 straipsnis

Informacija apie laikinąjį saugojimą

1. Ne Sąjungos prekių, dėl kurių muitinei buvo pateiktas pranešimas apie prekių atvežimą arba užtikrintas jo prieinamumas, atveju nurodoma informacija apie laikinąjį saugojimą, kurioje pateikiami visi duomenys, būtini laikinąjį saugojimą reglamentuojančioms nuostatoms taikyti.

2. 101 straipsnyje nurodytas asmuo, leidimo eksploatuoti laikinojo saugojimo sandėlį turėtojas arba kitas asmuo, kuris yra prekių turėtojas, pateikia informaciją apie laikinąjį saugojimą arba užtikrina jos prieinamumą ne vėliau kaip tada, kai prekės atvežamos į laikinojo saugojimo sandėlį arba kitas muitinių nustatytas arba patvirtintas vietas.

3. Jeigu nenustatyta kitaip, muitinės nereikalauja pateikti informacijos apie laikinąjį saugojimą arba užtikrinti jos prieinamumą, jeigu:

a) ne vėliau kaip pranešimo apie prekių atvežimą į Sąjungos muitų teritoriją metu pagal 71 straipsnį nustatoma, kad tos prekės turi Sąjungos prekių muitinį statusą, arba

b) muitinės procedūrai arba reeksportui įforminti reikalingi duomenys jau pateikti arba užtikrintas jų prieinamumas muitinei.

4. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas:

a) išsamiau apibrėžiant šio straipsnio 3 dalyje nurodytus atvejus, kai muitinės neturi reikalauti pateikti informaciją apie laikinąjį saugojimą arba užtikrinti jos prieinamumą;

b) nustatant, kurie duomenys turi būti pateikti arba kurių prieinamumas muitinėms turi būti užtikrintas, kad būtų galima taikyti laikinąjį saugojimą reglamentuojančias nuostatas.

5. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos šio straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos apie laikinąjį saugojimą pateikimo procedūrinės taisyklės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

106 straipsnis

Informacijos apie laikinąjį saugojimą taisymas

1. 105 straipsnio 2 dalyje nurodyti asmenys pataiso vieną ar daugiau informacijos apie laikinąjį saugojimą duomenų elementų:

a) kai sužino, kad pasikeitė atitinkama informacija jų apskaitos registruose, arba

b) kai muitinė jų to prašo dėl duomenų netikslumo ar neišsamumo arba dėl duomenų kokybės problemų.

2. 105 straipsnio 2 dalyje nurodyti asmenys informacijos apie laikinąjį saugojimą duomenų netaiso, jeigu:

a) muitinės tokiems asmenims pranešė, kad ketina patikrinti prekes;

b) muitinės tokiems asmenims pranešė, jog nustatė, kad duomenys, kurie pateikti arba kurių prieinamumas užtikrintas, yra neteisingi, arba

c) prekės buvo išvežtos iš laikinojo saugojimo sandėlio, išskyrus atvejus, kai nustatyta kitaip.

3. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytus konkrečius informacijos keitimo atvejus.

4. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos šio straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos keitimo pagal tą dalį procedūrinės taisyklės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

107 straipsnis

Informacijos apie laikinąjį saugojimą pripažinimas negaliojančia

1. Jeigu 105 straipsnio 2 dalyje nurodytas asmuo sužino, kad prekės nebus įvežtos į Sąjungos muitų teritoriją, jis kuo greičiau tą informaciją apie laikinąjį saugojimą pripažįsta negaliojančia.

Jeigu prekės, apie kurias buvo pateikta informacija apie laikinąjį saugojimą arba užtikrintas jos prieinamumas, neįvežamos į Sąjungos muitų teritoriją per 30 dienų nuo tos informacijos pateikimo arba jos prieinamumo užtikrinimo dienos, muitinės tuos duomenis pripažįsta negaliojančiais.

Informacija apie laikinąjį saugojimą taip pat pripažįstama negaliojančia kitais muitų teisės aktuose nustatytais atvejais.

2. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas išsamiau apibrėžiant šio straipsnio 1 dalies trečioje pastraipoje nurodytus atvejus, kai informacija apie laikinąjį saugojimą turi būti pripažinta negaliojančia.

3. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos šio straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos apie laikinąjį saugojimą pripažinimo negaliojančia procedūrinės taisyklės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

108 straipsnis

Leidimas eksploatuoti laikinojo saugojimo sandėlius

1. Laikinojo saugojimo sandėliui eksploatuoti reikalingas muitinės leidimas. Tokio leidimo nereikalaujama, jei laikinojo saugojimo sandėlį eksploatuoja pati muitinė.

Tame leidime nustatoma, kokiomis sąlygomis leista eksploatuoti laikinojo saugojimo sandėlį.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas leidimas suteikiamas tik asmenims, kurie:

a) yra įsisteigę Sąjungos muitų teritorijoje;

b) deramai užtikrina, kad operacijos būtų tinkamai atliekamos, ir

c) pateikia garantiją pagal 194 straipsnį.

Kai pateikiama bendroji garantija, su ta garantija susijusių pareigų vykdymas stebimas atliekant atitinkamą auditą.

Laikoma, kad įgaliotasis ekonominės veiklos vykdytojas (muitinės formalumų supaprastinimas) arba patikimas ir patikrintas verslininkas įvykdė šios dalies pirmos pastraipos b punkte nurodytą sąlygą, jei atitinkamai 30 arba 31 straipsnyje nurodytame leidime atsižvelgiama į veiklą, susijusią su atitinkamų laikinojo saugojimo sandėlių eksploatavimu.

3. 1 dalyje nurodytas leidimas suteikiamas tik tais atvejais, kai muitinės gali vykdyti muitinės priežiūrą nenaudodama administracinių priemonių, kurios būtų neproporcingos susijusiems ekonominiams poreikiams.

4. 1 dalyje nurodyto leidimo turėtojas tvarko atitinkamus muitinių patvirtintos formos apskaitos registrus ir pateikia tuos apskaitos registrus arba užtikrina jų prieinamumą ES muitinės duomenų platformoje.

Tuose apskaitos registruose pateikiama informacija ir duomenys, kuriais naudodamosi muitinės galėtų prižiūrėti laikinojo saugojimo sandėlių eksploatavimą, visų pirma identifikuoti saugomas prekes, jų muitinį statusą ir gabenimo operacijas.

5. Laikoma, kad įgaliotasis ekonominės veiklos vykdytojas (muitinės formalumų supaprastinimas) arba patikimas ir patikrintas verslininkas įvykdė 4 dalyje nustatytą pareigą, jeigu jų apskaitos registrai yra tinkami laikinojo saugojimo sandėliams eksploatuoti.

6. Muitinės gali leisti 1 dalyje nurodyto leidimo turėtojui pergabenti laikinai saugomas prekes iš vieno laikinojo saugojimo sandėlio į kitą, su sąlyga, kad dėl tokių gabenimų nepadidės sukčiavimo rizika, kai vykdomi šie gabenimai:

a) gabenimas, už kurio priežiūrą yra atsakinga viena muitinė;

b) gabenimas, kuriam taikomas tik vienas leidimas, kuris yra suteiktas įgaliotajam ekonominės veiklos vykdytojui (muitinės formalumų supaprastinimas) arba patikimam ir patikrintam verslininkui, arba

c) kiti muitų teisės aktuose nustatyti gabenimo atvejai.

7. Jeigu esama ekonominio poreikio ir tai neturės neigiamo poveikio muitinės priežiūrai, muitinės gali leisti, kad laikinojo saugojimo sandėliuose būtų saugomos Sąjungos prekės. Šios prekės nelaikomos laikinai saugomomis prekėmis.

8. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant:

a) leidimo eksploatuoti laikinojo saugojimo sandėlius suteikimo sąlygas;

b) informacijos ir duomenų, kurie turi būti įtraukti į apskaitos registrus, kurie turi būti pateikti arba kurių prieinamumas turi būti užtikrintas ES muitinės duomenų platformoje, rūšis, kaip nurodyta šio straipsnio 4 dalyje;

c) kitus laikinai saugomų prekių gabenimo atvejus, nurodytus šio straipsnio 6 dalies c punkte, ir susijusias sąlygas.

9. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos prekių pergabenimo iš vieno laikinojo saugojimo sandėlio į kitą pagal šio straipsnio 6 dalį procedūrinės taisyklės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2 SKYRIUS

Išleidimas į laisvą apyvartą

109 straipsnis

Taikymo sritis ir poveikis

1. Norint, kad ne Sąjungos prekės būtų pateiktos Sąjungos rinkai ar galėtų būti naudojamos arba vartojamos Sąjungos muitų teritorijoje asmeninėms reikmėms, toms prekėms įforminama išleidimo į laisvą apyvartą procedūra.

2. Išleistos į laisvą apyvartą ne Sąjungos prekės įgyja Sąjungos prekių muitinį statusą.

3. Sąlygos, kurios turi būti tenkinamos įforminant prekėms išleidimo į laisvą apyvartą procedūrą, yra šios:

a) muitinėms buvo pateikti reikiami duomenys arba buvo užtikrintas jų prieinamumas; jie turi apimti bent šiuos duomenis: už prekes atsakingo importuotojo, pardavėjo, pirkėjo, gamintojo, produkto tiekėjo, jei tai nėra gamintojas, ir Sąjungos ekonominės veiklos vykdytojo, atsakingo pagal Reglamento (ES) 2019/1020 4 straipsnį ir Reglamento (ES) 2023/988 16 straipsnį, tapatybė, prekių vertė, kilmė, tarifinis klasifikavimas ir aprašymas, unikalus siuntos registracijos numeris bei jos buvimo vieta ir atitinkamų kitų muitinių taikomų teisės aktų sąrašas;

b) jei prekes importuoja nuotolinei prekybai skirtų prekių importuotojas, kuris pasirinko naudotis IOSS schema, reikiami duomenys, be a punkte nurodytų duomenų, apima apmokestinamojo asmens pagal Direktyvos 2006/112/EB 369x straipsnio 1 dalį saugomuose sandorių, kuriems taikoma IOSS schema, apskaitos registruose nurodytą informaciją;

c) sumokami arba garantuojama, kad bus sumokėti, importo muitas ar kiti privalomieji mokėjimai, įskaitant antidempingo muitus, kompensacinius muitus arba taikant apsaugos priemones mokėtinas sumas, išskyrus atvejus, kai dėl prekių pateiktas prašymas pasinaudoti tarifine kvota;

d) prekės yra atvežtos į išleidimo vietą Sąjungos muitų teritorijoje, ir

e) prekės atitinka atitinkamų kitų muitinių taikomų teisės aktų reikalavimus.

4. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas išsamiau nustatant, kurie duomenys muitinėms turi būti pateikti arba kurių prieinamumas turi būti užtikrintas norint prekėms įforminti išleidimo į laisvą apyvartą procedūrą, kaip nurodyta šio straipsnio 3 dalies a punkte, arba numatant nuo to punkto nukrypti leidžiančias nuostatas, pagrindžiamas atitinkamais prekių apyvartos ypatumais.

110 straipsnis

Prekybos politikos priemonių taikymas laikinajam įvežimui perdirbti ir laikinajam išvežimui perdirbti

1. Jei perdirbtieji produktai, gauti taikant laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą, išleidžiami į laisvą apyvartą, o importo muito suma apskaičiuojama pagal 192 straipsnio 3 dalį, taikomos tos prekybos politikos priemonės, kurios taikytinos išleidžiant į laisvą apyvartą prekes, kurioms įforminta laikinojo įvežimo perdirbti procedūra.

2. 1 dalis netaikoma atliekoms ir laužui.

3. Jei perdirbtieji produktai, gauti taikant laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą, išleidžiami į laisvą apyvartą, o importo muito suma apskaičiuojama pagal 191 straipsnio 1 dalį, toms prekėms taikytinos prekybos politikos priemonės taikomos tik tuo atveju, jei tos priemonės taikomos ir prekėms, kurioms įforminta laikinojo įvežimo perdirbti procedūra.

4. Prekybos politikos priemonės netaikomos perdirbtiesiems produktams, išleidžiamiems į laisvą apyvartą po laikinojo išvežimo perdirbti procedūros, jei:

a) perdirbtieji produktai išlaiko Sąjungos kilmę, kaip tai suprantama pagal 169 straipsnį;

b) laikinai išvežtos perdirbti prekės buvo remontuojamos, be kita ko, taikant 164 straipsnyje nurodytą standartinio prekių pakeitimo sistemą, arba

c) prekės laikinai išvežamos perdirbti po kitų perdirbimo operacijų pagal 160 straipsnį.

3 SKYRIUS

Atleidimas nuo importo muito

111 straipsnis

Grąžintos prekės

1. Ne Sąjungos prekės, pirma eksportuotos iš Sąjungos muitų teritorijos kaip Sąjungos prekės, o po to per trejus metus grąžintos atgal į tą teritoriją joms įforminant išleidimo į laisvą apyvartą procedūrą, atitinkamo asmens prašymu atleidžiamos nuo importo muito.

Pirma pastraipa taikoma ir tais atvejais, kai grąžintos prekės sudaro tik dalį anksčiau iš Sąjungos muitų teritorijos eksportuotų prekių.

2. Susiklosčius ypatingoms aplinkybėms, 1 dalyje nurodytas trejų metų laikotarpis gali būti pratęstas.

3. Jeigu grąžintos prekės, prieš jas eksportuojant iš Sąjungos muitų teritorijos, dėl jų galutinio vartojimo pagal ypatingą paskirtį buvo išleistos į laisvą apyvartą be muito arba pritaikius sumažintą importo muito normą, 1 dalyje nustatytas atleidimas nuo importo muito toms prekėms taikomas tik tuo atveju, jeigu jas numatoma išleisti į laisvą apyvartą tam pačiam galutiniam vartojimui.

Jeigu atitinkamos prekės išleidžiamos į laisvą apyvartą nebe tam pačiam galutiniam vartojimui, iš importo muito sumos, mokėtinos už šias prekes, atimama muito suma, surinkta už tas prekes pirmą kartą jas išleidžiant į laisvą apyvartą. Jeigu pastaroji suma yra didesnė už sumą, mokėtiną už išleidžiamas į laisvą apyvartą grąžintas prekes, perviršis negrąžinamas.

4. Jeigu į laisvą apyvartą išleidžiamos Sąjungos prekės, kurios prarado turėtą muitinį statusą pagal 72 straipsnį, taikomos šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalys.

5. Atleidimas nuo importo muito pagal 1 dalį taikomas tik tuo atveju, jei prekės grąžinamos tokio paties pavidalo, kokio buvo eksportuotos.

6. Atleidimui nuo importo muito pagal 1 dalį pagrįsti pateikiama informacija, įrodanti, kad įvykdytos tokio atleidimo sąlygos.

7. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant šio straipsnio 5 dalyje nurodytus atvejus, kai prekės laikomos grąžintomis tokio paties pavidalo, kokio buvo eksportuotos.

8. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma šio straipsnio 6 dalyje nurodytos informacijos pateikimo tvarka. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

112 straipsnis

Prekės, kurioms anksčiau buvo įforminta laikinojo įvežimo perdirbti procedūra

1. 111 straipsnio 1, 2, 5 ir 6 dalys *mutatis mutandis* taikomos perdirbtiesiems produktams, kurie pirma buvo reeksportuoti iš Sąjungos muitų teritorijos atlikus laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą, su sąlyga, kad tuos perdirbtuosius produktus išleidus į laisvą apyvartą surenkamas importo muitas, mokėtinas už prekes, kurioms buvo įforminta pirmoji laikinojo įvežimo perdirbti procedūra.

2. Jeigu 1 dalyje nurodytiems perdirbtiesiems produktams įforminama paskesnė laikinojo įvežimo perdirbti procedūra, o perdirbtieji produktai, išskyrus gautus atlikus ankstesnę laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą, išleidžiami į laisvą apyvartą, už 1 dalyje nurodytas prekes renkamas importo muitas.

3. Importo muito suma, mokėtina už prekes, kurioms taikoma šio straipsnio 1 dalis, apskaičiuojama vadovaujantis 192 straipsnio 3 dalimi.

4. 111 straipsnyje numatytas atleidimas nuo importo muito perdirbtiesiems produktams, eksportuotiems pagal 133 straipsnio 2 dalies c punktą, taikomas tik tuomet, kai užtikrinama, kad jokioms prekėms, kurios buvo pakeistos ekvivalentiškomis prekėmis, nebus įforminta laikinojo įvežimo perdirbti procedūra.

113 straipsnis

Jūrų žvejybos produktai ir kiti iš jūros išgauti produktai

1. Nedarant poveikio 169 straipsnio 1 daliai, išleidžiant į laisvą apyvartą nuo importo muito atleidžiami:

a) jūrų žvejybos produktai ir kiti produktai, kuriuos trečiosios valstybės teritorinėje jūroje sužvejojo arba iš tos jūros išgavo laivai, registruoti tik valstybėje narėje ir plaukiojantys su tos valstybės vėliava;

b) produktai, gauti iš šios dalies a punkte nurodytų produktų pramoniniuose laivuose, atitinkančiuose tame punkte nustatytas sąlygas.

2. 1 dalyje nurodytam atleidimui nuo importo muito pagrįsti pateikiami įrodymai, kad įvykdytos toje dalyje nustatytos sąlygos.

3. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma šio straipsnio 2 dalyje nurodytų įrodymų pateikimo tvarka. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

VII ANTRAŠTINĖ DALIS

PREKIŲ IŠVEŽIMAS IŠ SĄJUNGOS MUITŲ TERITORIJOS

1 SKYRIUS

Prekių eksportas ir reeksportas

114 straipsnis

Eksportas

1. Iš Sąjungos muitų teritorijos išvežamoms Sąjungos prekėms įforminama eksporto procedūra.

2. Eksporto procedūros įforminimo prekėms sąlygos:

a) muitinėms yra pateikti būtini duomenys arba užtikrintas jų prieinamumas;

b) sumokami arba garantuojama, kad bus sumokėti eksporto muitai arba kiti privalomieji mokėjimai, ir

c) prekės atitinka atitinkamų kitų muitinių taikomų teisės aktų reikalavimus.

3. Išvežant prekes iš Sąjungos muitų teritorijos atitinkamai:

a) grąžinamas importo muitas arba atsisakoma jį išieškoti;

b) atliekami formalumai, privalomi pagal kitiems privalomiesiems mokėjimams taikomas nuostatas;

c) taikomos eksporto ir išvežimo procedūrinės taisyklės.

4. 1 dalis netaikoma šioms Sąjungos prekėms:

a) kurioms įforminta laikinojo išvežimo perdirbti procedūra;

b) išvežamoms iš Sąjungos muitų teritorijos po to, kai joms buvo įforminta galutinio vartojimo procedūra;

c) tiekiamoms kaip orlaivių ar laivų atsargos, kurios neapmokestinamos PVM ar akcizais arba kurioms taikomas nulinis PVM ar akcizas, nepaisant orlaivio ar laivo paskirties vietos, kai reikia tokio tiekimo įrodymo;

d) kurioms įforminta vidinio tranzito procedūra;

e) kurios laikinai išvežamos iš Sąjungos muitų teritorijos pagal 73 straipsnį.

5. 4 dalies a ir b punktuose, taip pat 4 dalies c punkte nurodytais atvejais, nepaisant orlaivio ar laivo paskirties vietos, taikomi eksporto procedūrai taikytini muitinės formalumai.

6. Į Helgolandą išsiunčiamos prekės nelaikomos eksportuojamomis iš Sąjungos muitų teritorijos.

7. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant, kurie duomenys muitinėms turi būti pateikti arba kurių prieinamumas turi būti užtikrintas, kad prekėms būtų galima įforminti eksporto procedūrą, kaip nurodyta šio straipsnio 2 dalies a punkte.

8. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos šio straipsnio 3 dalies c punkte nurodyto eksporto ir išvežimo procedūrinės taisyklės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

115 straipsnis

Sąjungos prekių, kurios buvo laikinai eksportuotos, atleidimas nuo eksporto muito

Nedarant poveikio 161 straipsniui, Sąjungos prekės, kurios laikinai eksportuojamos iš Sąjungos muitų teritorijos, atleidžiamos nuo eksporto muito, jei jos reimportuojamos.

116 straipsnis

Reeksportas

1. Ne Sąjungos prekės, kurios turi būti išvežtos iš Sąjungos muitų teritorijos, reeksportuojamos, jei pateikti atitinkami reeksporto duomenys arba užtikrintas jų prieinamumas ir jei prekės, kurias ketinama reeksportuoti, atitinka kitus muitinių taikomus teisės aktus, kurie taikomi ne Sąjungos prekėms.

2. Reeksporto duomenys, kai taikytina, apima duomenis, būtinus ankstesnei muitinės procedūrai pripažinti įvykdyta arba laikinajam saugojimui užbaigti.

3. Reeksportui taikomi 74–80 straipsniai ir 123 straipsnis.

4. 1 dalis netaikoma:

a) ne Sąjungos prekėms, kurioms įforminta išorinio tranzito procedūra ir kurios vežamos tik per Sąjungos muitų teritoriją;

b) kai ne Sąjungos prekės, kurios turi būti išvežtos iš Sąjungos muitų teritorijos, iškraunamos ir vėl pakraunamos į tą pačią toliau jas vešiančią transporto priemonę tam, kad tame pačiame uoste ar oro uoste būtų įmanoma iškrauti ar pakrauti kitas prekes.

5. Iki 2034 m. vasario 28 d. reeksporto duomenys gali būti teikiami:

a) reeksporto deklaracijoje, arba

b) pranešime apie reeksportą, kai prekės perkraunamos laisvojoje zonoje arba laikinojo saugojimo sandėlyje arba reeksportuojamos tiesiogiai iš jų.

6. Iki 2034 m. vasario 28 d. reeksporto deklaracijai ir pranešimui apie reeksportą taikomi 81–93 straipsniai.

7. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant atvejus, kai turi būti pateiktas pranešimas apie reeksportą, ir atvejus, kai jis gali būti pataisytas arba pripažintas negaliojančiu.

8. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma pranešimo apie reeksportą pateikimo, taisymo arba pripažinimo negaliojančiu tvarka. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2 SKYRIUS

Prekių išvežimas

117 straipsnis

Išankstinė išvežimo informacija

1. Iš Sąjungos muitų teritorijos prekes išvežantys vežėjai per konkrečius terminus ir ne vėliau kaip pranešę apie prekių atvežimą į išvežimo vietą kompetentingai muitinei pateikia būtiniausią išankstinę išvežimo informaciją apie tas prekes arba užtikrina jos prieinamumą.

2. Išankstinė išvežimo informacija apima duomenis, būtinus, kad muitinės galėtų atlikti rizikos analizę, visų pirma saugos ir saugumo tikslais.

3. Eksportuotojas gali kompetentingai muitinei pateikti visą išankstinę išvežimo informaciją arba jos dalį arba užtikrinti jos prieinamumą.

4. Jeigu eksportuotojas jau pateikė dalį reikalaujamos išankstinės išvežimo informacijos arba užtikrino jos prieinamumą, vežėjas dalį reikalaujamos išankstinės išvykimo informacijos, kurią jis teikia arba kurios prieinamumą užtikrina, susieja su informacija, kurią eksportuotojas jau pateikė arba kurios prieinamumą užtikrino.

5. Jeigu eksportuotojas jau pateikė visą reikalaujamą išankstinę išvežimo informaciją arba užtikrino jos prieinamumą, papildomą išankstinę išvežimo informaciją vežėjas pateikia arba užtikrina jos prieinamumą tik tuo atveju, jei žino, kad informacija, kuri pateikta anksčiau arba kurios prieinamumas užtikrintas, yra neteisinga.

6. Eksportuotojui pranešama, kai vežėjas išankstinę išvežimo informaciją, kurią jis pateikė arba kurios prieinamumą užtikrino, susieja su išankstinės išvežimo informacijos, kurią pateikė arba kurios prieinamumą užtikrino eksportuotojas, dalimi.

7. Konkrečiais muitų teisės aktuose nustatytais atvejais, kai vežėjas arba eksportuotojas nepateikia visos 3 ir 5 dalyse nurodytos išankstinės išvežimo informacijos arba neužtikrina jos prieinamumo, gali būti pareikalauta, kad ją pateiktų arba jos prieinamumą užtikrintų kiti tą informaciją turintys asmenys.

8. Asmuo, teikiantis išankstinę išvežimo informaciją arba užtikrinantis jos prieinamumą, gali apriboti savo asmens tapatybės ir neskelbtinų komercinių duomenų matomumą, kad jie būtų matomi tik vienam ar daugiau asmenų, kurie taip pat teikia duomenis arba užtikrina jų prieinamumą, nedarant poveikio visų duomenų naudojimui muitinės priežiūrai.

9. Pareiga pateikti išankstinę išvežimo informaciją arba užtikrinti jos prieinamumą netaikoma:

a) transporto priemonėms, kurios vyksta tik per Sąjungos muitų teritorijai priklausančius teritorinius vandenis arba oro erdvę be sustojimo toje teritorijoje, ir tokiomis transporto priemonėmis vežamoms prekėms;

b) kitais konkrečiais atvejais, kai tai deramai pagrįsta dėl prekių ar transporto rūšies arba to reikalaujama pagal tarptautinius susitarimus;

c) prekėms, kurios laikinai išvežamos iš Sąjungos muitų teritorijos pagal 73 straipsnį;

d) prekėms, kurios tiekiamos montuoti į laivus ar orlaivius kaip jų dalys ar pagalbiniai reikmenys, prekėms, kurios būtinos, kad veiktų laivų ar orlaivių varikliai, mechanizmai ir kita įranga, taip pat maisto produktams ir kitoms prekėms, skirtiems vartoti ar parduoti laivuose ar orlaiviuose.

10. Šio straipsnio 9 dalyje nurodytais atvejais reeksporto duomenys pateikiami arba jų prieinamumas užtikrinamas pagal 116 straipsnį.

11. Vežėjas prekes iš Sąjungos muitų teritorijos išveža tokios pat būklės, kokios jos buvo tuo metu, kai buvo pateikta išankstinė išvežimo informacija arba buvo užtikrintas tokios informacijos prieinamumas.

12. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas:

a) nurodant, kurie išankstinės išvežimo informacijos duomenys turi būti pateikti arba kurių prieinamumas muitinėms turi būti užtikrintas, kaip nurodyta šio straipsnio 1 dalyje;

b) nustatant šio straipsnio 1 dalyje nurodytus konkrečius terminus, atsižvelgiant transporto rūšį ir transporto priemonę;

c) nustatant konkrečius atvejus, kai pareiga pateikti išankstinę išvežimo informaciją arba užtikrinti jos prieinamumą netaikoma, kaip nurodyta šio straipsnio 9 dalies b punkte;

d) nustatant sąlygas, kuriomis asmuo, teikiantis išankstinę išvežimo informaciją arba užtikrinantis jos prieinamumą, gali apriboti asmens tapatybės duomenų ir neskelbtinų komercinių duomenų matomumą, kaip nurodyta šio straipsnio 8 dalyje.

13. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma šiame straipsnyje nurodytos išankstinės išvežimo informacijos pateikimo, prieinamumo užtikrinimo ir gavimo tvarka. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

14. Laikantis 38 straipsnio 6 dalies b punkte nurodytoje darbo programoje nustatytų datų, ir ne vėliau kaip iki 2034 m. vasario 28 d., formalumai, atliekami išvežant prekes, gali būti toliau atliekami laikantis Reglamente (ES) Nr. 952/2013 numatytų taisyklių ir duomenų reikalavimų, taikomų elektroninėms sistemoms, kurias valstybės narės ir Komisija sukūrė pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 16 straipsnio 1 dalį.

118 straipsnis

Rizikos analizė pagal išankstinę išvežimo informaciją

1. Nedarant poveikio ES muitinės institucijos veiklai, nustatytai IV antraštinėje dalyje, kompetentinga muitinė per konkretų terminą užtikrina, kad būtų atlikta rizikos analizė. Ta rizikos analizė atliekama pirmiausia saugos ir saugumo užtikrinimo tikslais ir, kai tinkama, bendradarbiaujant su kitomis muitinės įstaigomis ir, kai įmanoma, remiantis išankstine išvežimo informacija ir kitais duomenimis, kurie pateikti arba kurių prieinamumas užtikrintas per ES muitinės duomenų platformą. Kompetentinga muitinė, remdamasi tos rizikos analizės rezultatais, imasi būtinų priemonių.

2. Išvežimo muitinės įstaiga gali imtis tinkamų rizikos mažinimo priemonių, be kita ko:

a) asmeniui, kuris pateikė išankstinę išvežimo informaciją arba užtikrino jos prieinamumą, nurodyti, kad prekės neturi būti kraunamos ar gabenamos, ir, jei vežėjas nėra išankstinę išvežimo informaciją pateikęs asmuo, taip pat nurodyti vežėjui, kad prekės neturi būti kraunamos ar gabenamos;

b) pareikalauti pateikti papildomos informacijos ar imtis veiksmų;

c) nustatyti situacijas, kai gali būti tikslinga, kad veiksmų imtųsi kita institucija;

d) rekomenduoti tinkamiausią vietą ir tinkamiausias priemones muitiniam tikrinimui atlikti.

3. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant konkrečius terminus, per kuriuos turi būti atlikta šio straipsnio 1 dalyje nurodyta rizikos analizė.

4. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos nurodymo asmenims procedūrinės taisyklės, kaip nurodyta šio straipsnio 2 dalies a punkte. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

5. Laikantis 38 straipsnio 6 dalies b punkte nurodytoje darbo programoje nustatytų datų, ir ne vėliau kaip iki 2034 m. vasario 28 d., rizikos analizė atliekama remiantis pagal 117 straipsnio 14 dalį pateiktais duomenimis. Po tos dienos rizikos analizė atliekama remiantis ES muitinės duomenų platformoje prieinamais duomenimis.

119 straipsnis

Išankstinės išvežimo informacijos taisymas

1. Eksportuotojas arba 117 straipsnyje nurodyti asmenys pataiso vieną ar daugiau išankstinės išvežimo informacijos duomenų elementų, jeigu:

a) eksportuotojas arba 117 straipsnyje nurodyti asmenys sužino, kad jų apskaitos registruose pasikeitė atitinkama informacija arba kad informacija yra neteisinga, arba

b) muitinė reikalauja, kad eksportuotojas arba 117 straipsnyje nurodyti asmenys tai padarytų dėl duomenų netikslumo ar neišsamumo arba dėl duomenų kokybės problemų, visų pirma tais atvejais, kai jie nustatomi atlikus rizikos analizę.

2. Eksportuotojas arba 117 straipsnyje nurodyti asmenys išankstinės išvežimo informacijos netaiso, jeigu:

a) muitinės nurodė asmeniui, kuris pateikė išankstinę išvežimo informaciją arba užtikrino jos prieinamumą, ir vežėjui, jei jis nėra tas asmuo, kad prekės negali būti kraunamos ar gabenamos, kaip nurodyta 118 straipsnio 2 dalies a punkte;

b) muitinės pranešė vežėjui arba asmeniui, kuris pateikė išankstinę išvežimo informaciją arba užtikrino jos prieinamumą, kad ketina patikrinti prekes;

c) muitinės nustatė, kad išankstinė išvežimo informacija yra neteisinga;

d) išankstinės išvežimo informacijos duomenys buvo įtraukti į duomenų, kurių negalima taisyti, sąrašą;

e) muitinės jau išleido prekes išvežti.

3. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant, kurie šio straipsnio 2 dalies d punkte nurodyti išankstinės išvežimo informacijos duomenys negali būti taisomi.

4. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma šio straipsnio 1 dalyje nurodytos išankstinės išvežimo informacijos taisymo tvarka. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

120 straipsnis

Išankstinės išvežimo informacijos pripažinimas negaliojančia

1. Jeigu vežėjas arba kiti asmenys, teikiantys išankstinę išvežimo informaciją arba užtikrinantys jos prieinamumą, sužino, kad prekės, su kuriomis susijusi ta išankstinė išvežimo informacija, nebus išvežtos iš Sąjungos muitų teritorijos, jie kuo greičiau paprašo muitinės išankstinę išvežimo informaciją pripažinti negaliojančia.

Jeigu prekės, su kuriomis susijusi išankstinė išvežimo informacija, neišvežamos iš Sąjungos muitų teritorijos per 200 dienų nuo išankstinės išvežimo informacijos pateikimo arba jos prieinamumo užtikrinimo muitinėms dienos, muitinės tą išankstinę išvežimo informaciją pripažįsta negaliojančia.

2. Asmenys, pateikiantys išankstinę išvežimo informaciją arba užtikrinantys jos prieinamumą, įskaitant eksportuotoją, informuoja vieni kitus, kad išankstinė išvežimo informacija, kurią jie pateikė arba kurios prieinamumą užtikrino, buvo pripažinta negaliojančia.

3. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma išankstinės išvežimo informacijos pripažinimo negaliojančia pagal šio straipsnio 1 dalies antrą pastraipą tvarka. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

121 straipsnis

Pranešimas apie prekių atvežimą į išvežimo vietą

1. Vežėjas per konkretų terminą praneša muitinės įstaigai, kurios kompetencijai priklauso vieta, iš kurios prekės turi būti išvežtos iš Sąjungos muitų teritorijos, apie tų prekių atvežimą į išvežimo vietą.

2. Nepaisant 1 dalyje nurodytų vežėjo pareigų, apie prekių atvežimą gali pranešti bet kuris iš toliau nurodytų asmenų:

a) eksportuotojas arba

b) asmuo, prisiėmęs atsakomybę už prekių vežimą iki jų išvežimo iš Sąjungos muitų teritorijos.

3. Muitinei pritarus, pranešimas apie prekių atvežimą muitinėms gali būti pateikiamas arba jo prieinamumas gali būti užtikrinamas naudojantis ne ES muitinės duomenų platforma, o kitomis priemonėmis, pavyzdžiui, komercinėmis, uostų ar transporto informacinėmis sistemomis, su sąlyga, kad tokiose sistemose yra tokiam pranešimui būtini duomenys ir tie duomenys yra prieinami 1 dalyje nurodytu konkrečiu laiku. Tokiais atvejais duomenys, kurie pateikti arba kurių prieinamumas užtikrintas tomis kitomis priemonėmis, perduodami ES muitinės duomenų platformai.

4. 1 dalyje nurodyta pareiga netaikoma, kai prekės, kurios turi būti išvežtos iš Sąjungos muitų teritorijos, iškraunamos ir vėl pakraunamos į tą pačią toliau jas vešiančią transporto priemonę tik tam, kad tame pačiame Sąjungos uoste ar oro uoste būtų įmanoma iškrauti ar pakrauti kitas prekes.

5. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant, kokius duomenis reikia pranešti muitinės įstaigai, kurios kompetencijai priklauso vieta, iš kurios prekės išvežamos iš Sąjungos muitų teritorijos.

122 straipsnis

Fizinis prekių pateikimas muitinei

1. Jeigu muitinės to reikalauja arba to reikalaujama pagal kitus muitinių taikomus teisės aktus, vežėjas arba prekių turėtojas prekes, kurios turi būti išvežtos iš Sąjungos muitų teritorijos, fiziškai pateikia muitinei iki tų prekių išvežimo.

2. Muitinės praneša vežėjui arba prekių turėtojui apie reikalavimą fiziškai pateikti tas prekes muitinei.

3. Muitinei fiziškai pateiktos prekės negali būti paimtos iš jų pateikimo vietos be muitinės leidimo.

123 straipsnis

Išvežimo patvirtinimas

Vežėjas, kuris išveža prekes iš Sąjungos muitų teritorijos, arba asmuo, prisiimantis atsakomybę už prekių vežimą prieš jas išvežant iš Sąjungos muitų teritorijos, muitinėms patvirtina, kad prekės išvežtos iš Sąjungos muitų teritorijos.

VIII ANTRAŠTINĖ DALIS

SPECIALIOSIOS PROCEDŪROS

1 SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

124 straipsnis

Taikymo sritis

Prekėms gali būti įforminta specialioji procedūra, priskirtina kuriai nors iš šių kategorijų:

a) tranzito, kuriai priskiriamos išorinio ir vidinio tranzito procedūros;

b) saugojimo, kuriai priskiriamos muitinio sandėliavimo ir laisvosios zonos procedūros;

c) tikslinio naudojimo, kuriai priskiriamos laikinojo įvežimo ir galutinio vartojimo procedūros;

d) perdirbimo, kuriai priskiriamos laikinojo įvežimo perdirbti ir laikinojo išvežimo perdirbti procedūros.

125 straipsnis

Leidimas

1. Importuotojai, eksportuotojai arba jų netiesioginiai atstovai, ketinantys įforminti prekėms specialiąją procedūrą, turi turėti muitinės leidimą:

a) taikyti laikinojo įvežimo perdirbti ar laikinojo išvežimo perdirbti procedūrą, laikinojo įvežimo ar galutinio vartojimo procedūrą;

b) eksploatuoti prekių muitiniam sandėliavimui skirtus sandėlius, išskyrus atvejus, kai atitinkama muitinė yra sandėlį eksploatuojantis subjektas.

2. Teisę eksploatuoti bet kurio importuotojo prekių muitiniam sandėliavimui skirtus sandėlius turi šie asmenys ir įstaigos:

a) asmenys, turintys atitinkamą muitinės leidimą, ir

b) atitinkama muitinė, kai ji yra sandėlį eksploatuojantis subjektas.

3. 1 ir 2 dalyse nurodytuose leidimuose nustatomos atitinkamų specialiųjų procedūrų taikymo arba atitinkamų sandėlių eksploatavimo sąlygos.

4. Išskyrus konkrečius Sąjungos teisėje nustatytus atvejus, 1 ir 2 dalyse nurodytus leidimus muitinės suteikia tik tuo atveju, jei tenkinamos visos šios sąlygos:

a) pareiškėjas yra įsisteigęs Sąjungos muitų teritorijoje;

b) pareiškėjas deramai užtikrina, kad operacijos bus tinkamai atliekamos;

c) pateikta garantija, kuria užtikrinamas prekėms įforminus specialiąją procedūrą galinčios atsirasti skolos muitinei arba kitų privalomųjų mokėjimų sumokėjimas pagal 194 straipsnį;

d) muitinės gali vykdyti muitinės priežiūrą nenaudodamos administracinių priemonių, kurios būtų neproporcingos susijusiems ekonominiams poreikiams;

e) laikinojo įvežimo procedūros atveju pareiškėjas naudoja prekes arba pasirūpina, kad jos būtų naudojamos;

f) laikinojo įvežimo perdirbti procedūros atveju pareiškėjas atlieka prekių perdirbimo operacijas arba pasirūpina, kad jos būtų atliktos;

g) perdirbimo procedūros atveju leidimas nedarys neigiamo poveikio esminiams Sąjungos gamintojų interesams (ekonominės sąlygos).

Laikoma, kad įgaliotasis ekonominės veiklos vykdytojas (muitinės formalumų supaprastinimas) arba patikimas ir patikrintas verslininkas tenkina šios dalies pirmos pastraipos b punkte nustatytą sąlygą, jei atitinkamai 30 arba 31 straipsnyje nurodytame leidime atsižvelgiama į veiklą, susijusią su atitinkama specialiąja procedūra.

5. Jei yra įrodymų, kad leidimo taikyti laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą suteikimas gali neigiamai paveikti esminius Sąjungos gamintojų interesus, kompetentingos muitinės, prieš priimdamos sprendimą dėl to leidimo, paprašo ES muitinės institucijos pareikšti pagrįstą nuomonę, išskyrus atvejus, kai dėl perdirbimo ekonominio pobūdžio yra pagrįsta nesilaikyti šio reikalavimo.

6. Jei yra įrodymų, kad leidimo taikyti laikinojo išvežimo perdirbti procedūrą suteikimas gali neigiamai paveikti esminius Sąjungos prekių, kurios laikomos jautriomis importui, gamintojų interesus, ir jei prekės nėra skirtos remontuoti, kompetentingos muitinės, prieš priimdamos sprendimą dėl to leidimo, paprašo ES muitinės institucijos pareikšti pagrįstą nuomonę.

7. Gavusi prašymą pagal 5 ir 6 dalis, ES muitinės institucija gali pareikšti vieną iš šių nuomonių:

a) leidimo suteikimas nedaro neigiamo poveikio esminiams Sąjungos gamintojų interesams;

b) leidimo suteikimas daro neigiamą poveikį esminiams Sąjungos gamintojų interesams;

c) leidimo taikyti procedūrą deramai pagrįstam ir stebimam nuomonėje nustatytam prekių kiekiui suteikimas nedaro neigiamo poveikio esminiams Sąjungos gamintojų interesams.

Muitinės, kompetentingos suteikti leidimą, ir bet kuri kita muitinė, tvarkanti su panašiais leidimais susijusius klausimus, atsižvelgia į ES muitinės institucijos nuomonę.

Siekdama pareikšti tą nuomonę, ES muitinės institucija gali atsižvelgti į suinteresuotųjų subjektų nuomones ir informaciją, jei tie suinteresuotieji subjektai tą informaciją ES muitinės institucijai pateikia per 11 dalies b punkte nurodytose procedūrinėse taisyklėse nustatytus terminus.

8. Leidimą suteikiančios muitinės prašymus suteikti leidimą ir leidimus pateikia arba jų prieinamumą užtikrina ES muitinės duomenų platformoje. Kai leidimuose taikyti specialiąsias procedūras yra neskelbtinos komercinės informacijos, prieiga prie jos ribojama.

9. Jei yra įrodymų, kad jau suteikto leidimo naudojimas galėtų neigiamai paveikti esminius Sąjungos gamintojų interesus, Komisija arba valstybės narės gali prašyti ES muitinės institucijos pareikšti pagrįstą nuomonę laikantis 5 ir 6 dalyse nustatytos procedūros.

10. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas:

a) nustatant šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytas leidimų taikyti šio straipsnio 1 dalies a punkte nurodytas specialiąsias procedūras arba eksploatuoti šio straipsnio 1 dalies b punkte ir 2 dalyje nurodytus sandėlius suteikimo sąlygas;

b) nustatant šio straipsnio 4 dalyje nurodytus konkrečius atvejus;

c) nustatant šio straipsnio 5 dalyje nurodytus atvejus, kuriais dėl perdirbimo ekonominio pobūdžio yra pagrįsta, kad muitinės, nepaprašiusios ES muitinės institucijos pareikšti nuomonę, įvertintų, ar leidimo taikyti laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą suteikimas gali padaryti neigiamą poveikį esminiams Sąjungos gamintojų interesams;

d) nustatant šio straipsnio 5 dalyje nurodytus atvejus, kuriais manoma, jog esama įrodymų, kad gali būti padarytas neigiamas poveikis esminiams Sąjungos gamintojų interesams, ir šio straipsnio 5 ir 6 dalyse nurodytus atvejus, kuriais laikoma, jog tenkinamos ekonominės sąlygos;

e) nustatant šio straipsnio 6 dalyje nurodytų jautriomis importui laikomų prekių sąrašą.

11. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos:

a) leidimo taikyti šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytas specialiąsias procedūras arba eksploatuoti sandėlius suteikimo procedūrinės taisyklės;

b) ekonominių sąlygų tikrinimo, be kita ko tam, kad ES muitinės institucija galėtų pareikšti pagrįstą nuomonę, procedūrinės taisyklės, ir

c) šio straipsnio 7 dalyje nurodyto kiekio nustatymo ir stebėsenos taisyklės.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

12. Iki 2027 m. rugsėjo 21 d.:

a) šio straipsnio 4 dalies g punkte nurodytas ekonominių sąlygų tikrinimas Sąjungos lygmeniu atliekamas laikantis šio straipsnio 11 dalies b punkte nurodytų procedūrinių taisyklių;

b) kai daroma nuoroda į šiame skyriuje minėtą ES muitinės institucijos nuomonę, tai reiškia Komisijos atliekamą ekonominių sąlygų tikrinimą Sąjungos lygmeniu, kaip numatyta šio straipsnio 5, 6 ir 7 dalyse.

126 straipsnis

Atgaline data taikomi leidimai

1. Gavusios prašymą, muitinės suteikia atgaline data taikomą leidimą, jei tenkinamos visos šios sąlygos:

a) yra pagrįstas ekonominis poreikis;

b) prašymas nėra susijęs su bandymu apgauti;

c) pareiškėjas remdamasis ataskaitomis ar apskaitos registrais įrodė, kad:

i) visi procedūros reikalavimai yra įvykdyti;

ii) kai tinkama, atitinkamą laikotarpį prekes įmanoma identifikuoti;

iii) tokios ataskaitos ar apskaitos registrai sudaro sąlygas kontroliuoti, kaip atliekama procedūra;

d) gali būti atlikti visi formalumai, būtini su atitinkamomis prekėmis susijusiai situacijai sureguliuoti, įskaitant prireikus atitinkamų muitinės deklaracijų arba duomenų, kurie pateikti ar kurių prieinamumas užtikrintas norint prekėms įforminti muitinės procedūrą, pripažinimą negaliojančiais;

e) per trejus metus nuo prašymo priėmimo dienos pareiškėjui nebuvo suteiktas joks atgaline data taikomas leidimas dėl tos pačios specialiosios procedūros;

f) išskyrus atvejus, kai prašymas susijęs su leidimo atnaujinimu tos pačios rūšies operacijai ir prekėms, siekiant įvertinti, ar leidimo suteikimas neigiamai paveiktų esminius Sąjungos gamintojų interesus, nereikalaujama, kad ES muitinės institucija pareikštų nuomonę;

g) prašymas nėra susijęs su prekių muitiniam sandėliavimui skirtų sandėlių eksploatavimu, ir

h) jei prašymas susijęs su leidimo atlikti tos pačios rūšies operacijas su tokiomis pačiomis prekėmis atnaujinimu, prašymas pateikiamas per trejus metus nuo pirminio leidimo galiojimo pabaigos.

2. Muitinės atgaline data taikomą leidimą gali suteikti ir tuo atveju, kai prekių, kurioms buvo įforminta muitinės procedūra, prašymo suteikti tokį leidimą priėmimo metu pateikti jau neįmanoma.

127 straipsnis

Leidimo taisymas atgaline data

1. Gavusios pagrįstą leidimo turėtojo prašymą, pateiktą per 125 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytą leidimo galiojimo laikotarpį, muitinės gali atgaline data pataisyti suteiktą leidimą.

Tačiau leidimo turėtojas gali pateikti prašymą pataisyti leidimą pasibaigus leidimo galiojimo laikotarpiui, jeigu yra prekių, kurioms įforminta atitinkama muitinės procedūra ir jeigu nebuvo pripažinta, kad muitinės procedūra įvykdyta.

2. Sprendime dėl leidimo taisymo atgaline data muitinės nustato datą, nuo kurios tos pataisos turi įsigalioti.

3. Pataisos atgaline data neįsigalioja anksčiau nei leidimo įsigaliojimo dieną.

4. Taisyti atgaline data neleidžiama, jeigu taikomas bet kuris iš toliau nurodytų punktų:

a) prašymas pateikiamas po to, kai muitinės praneša leidimo turėtojui, kad ketina patikrinti prekes arba atlikti tikrinimą;

b) prašymas pateikiamas po to, kai muitinės informuoja leidimo turėtoją, kad nustatė, jog leidime pateikti duomenys yra neteisingi;

c) prašymas susijęs su leidimo turėtojo bandymu apgauti ar piktnaudžiauti.

5. Prašymas dėl taisymo atgaline data nesusijęs su suteikto leidimo galiojimo laikotarpiu.

6. Taisant leidimą atgaline data nereikalaujama, kad ES muitinės institucija pareikštų nuomonę, kaip nurodyta 125 straipsnio 5 ir 6 dalyse.

128 straipsnis

Apskaitos registrai

1. 125 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyto leidimo turėtojas, importuotojas arba eksportuotojas ir bet kuris asmuo, besiverčiantis veikla, susijusia su prekių saugojimu, apdorojimu arba perdirbimu, arba prekių pardavimu ar pirkimu laisvosiose zonose, tvarko atitinkamus muitinių patvirtintos formos apskaitos registrus ir, išskyrus muitų teisės aktuose nustatytas išimtis, pateikia tuos registrus arba užtikrina jų prieinamumą ES muitinės duomenų platformoje.

Tuose apskaitos registruose registruojama informacija ir duomenys, kuriais naudodamosi muitinės galėtų prižiūrėti, kaip atliekama atitinkama procedūra ir visų pirma identifikuoti prekes, kurioms ta procedūra įforminta, jų muitinį statusą ir gabenimo operacijas.

2. Laikoma, kad įgaliotasis ekonominės veiklos vykdytojas (muitinės formalumų supaprastinimas) arba patikimas ir patikrintas verslininkas įvykdė 1 dalyje nustatytą pareigą, jeigu jų apskaitos registrai yra tinkami atitinkamai specialiajai procedūrai atlikti.

3. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant informacijos ir duomenų, kurie turi būti pateikti registruose, rūšis ir pareigos juos pateikti arba užtikrinti jų prieinamumą ES muitinės duomenų platformoje išimtis, nustatytas šio straipsnio 1 dalyje.

129 straipsnis

Specialiosios procedūros pripažinimas įvykdyta

1. Išskyrus tranzito procedūros taikymo atvejus ir nedarant poveikio 156 straipsniui, specialioji procedūra pripažįstama įvykdyta, kai prekėms, kurioms buvo įforminta ta procedūra, arba perdirbtiesiems produktams įforminama kita muitinės procedūra, tos prekės ar produktai išvežami iš Sąjungos muitų teritorijos, sunaikinami nepaliekant jokių atliekų arba perduodami valstybės nuosavybėn pagal 96 straipsnį.

2. Muitinės pripažįsta tranzito procedūrą įvykdyta, kai, palyginusios duomenis, kurie buvo pateikti išvykimo muitinės įstaigai arba kurių prieinamumas jai buvo užtikrintas, su duomenimis, kurie buvo pateikti paskirties muitinės įstaigai arba kurių prieinamumas jai buvo užtikrintas, gali nustatyti, kad procedūra užbaigta teisingai.

3. Muitinės imasi visų priemonių, būtinų su prekėmis susijusiai situacijai sureguliuoti, jeigu joms įforminta specialioji procedūra nepripažįstama įvykdyta nustatyta tvarka.

4. Jeigu muitų teisės aktuose nenustatyta kitaip, specialioji procedūra pripažįstama įvykdyta per konkrečius laikotarpius.

5. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant šio straipsnio 4 dalyje nurodytų laikotarpių trukmę.

6. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos specialiosios procedūros pripažinimo įvykdyta procedūrinės taisyklės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

130 straipsnis

Teisių ir pareigų perleidimas

1. Gavusios prašymą muitinės gali leisti leidimo taikyti specialiąją procedūrą, išskyrus tranzito procedūrą, turėtojui visas savo teises ir pareigas, susijusias su prekėmis, kurioms buvo įforminta ta specialioji procedūra, arba jų dalį perleisti importuotojui, eksportuotojui arba bet kuriam kitam asmeniui.

2. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant:

a) atvejus ir sąlygas, kuriais leidžiama perleisti šio straipsnio 1 dalyje nurodytas teises ir pareigas;

b) formą, kuria muitinės leidžia perleisti teises ir pareigas;

c) duomenis ir informaciją, reikalingus prašymams ir leidimams dėl tokio teisių ir pareigų perleidimo.

3. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos leidimo turėtojo teisių ir pareigų, susijusių su prekėmis, kurioms įforminta specialioji procedūra, išskyrus prekes, kurioms įforminta tranzito procedūra, perleidimo procedūrinės taisyklės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

131 straipsnis

Prekių gabenimas

1. Konkrečiais muitų teisės aktuose nustatytais atvejais importuotojai, eksportuotojai, leidimo eksploatuoti prekių muitinio sandėliavimo sandėlius turėtojai ir asmenys, kuriems pagal 130 straipsnį perleistos teisės ir pareigos, prekes, kurioms įforminta specialioji procedūra, išskyrus prekes, kurioms įforminta tranzito procedūra, ir laisvojoje zonoje esančias prekes, gali gabenti tarp skirtingų Sąjungos muitų teritorijos vietų.

2. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant konkrečius atvejus, kuriais galima gabenti prekes, kaip nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, ir nustatant sąlygas, kuriomis tai gali įvykti.

3. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos prekių, kurioms įforminta specialioji procedūra, išskyrus prekes, kurioms įforminta tranzito procedūra, ir laisvojoje zonoje esančias prekes, gabenimo, kaip nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, procedūrinės taisyklės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

132 straipsnis

Įprastinės prekių tvarkymo operacijos

1. Su prekėmis, kurioms įforminta muitinio sandėliavimo arba perdirbimo procedūra, arba su laisvojoje zonoje esančiomis prekėmis gali būti atliekamos įprastinės prekių tvarkymo operacijos, skirtos nepakitusiai prekių būklei išsaugoti, jų išvaizdai ar prekinei kokybei pagerinti arba joms paruošti paskirstyti ar perparduoti.

2. Su prekėmis, skirtomis parduoti nuotolinės prekybos būdu iš 145 straipsnyje nurodyto nuotolinei prekybai skirto uždarojo muitinės sandėlio, gali būti atliekamos įprastinės prekių tvarkymo operacijos, kurios yra tikrai būtinos rengiantis nuotolinei prekybai.

3. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytas įprastines prekių tvarkymo operacijas.

133 straipsnis

Ekvivalentiškos prekės

1. Ekvivalentiškos prekės yra Sąjungos prekės, kurios yra saugomos, naudojamos arba perdirbamos vietoj prekių, kurioms įforminta specialioji procedūra.

Taikant laikinojo išvežimo perdirbti procedūrą, ekvivalentiškos prekės yra ne Sąjungos prekės, kurios yra perdirbamos vietoj Sąjungos prekių, kurioms įforminta laikinojo išvežimo perdirbti procedūra.

Išskyrus konkrečius muitų teisės aktuose nustatytus atvejus, ekvivalentiškos prekės turi tą patį aštuonženklį kodą, kuris nustatytas Reglamente (EEB) Nr. 2658/87 nustatytoje Kombinuotojoje prekių nomenklatūroje (toliau – Kombinuotoji nomenklatūra), tą pačią prekinę kokybę ir tas pačias technines charakteristikas kaip ir prekės, kurias jos pakeičia.

2. Jeigu užtikrinamas tinkamas specialiosios procedūros, visų pirma kiek tai susiję su muitinės priežiūra, vykdymas, gavusi prašymą muitinė leidžia atlikti šiuos veiksmus:

a) naudoti ekvivalentiškas prekes įforminus muitinio sandėliavimo, laisvųjų zonų ir galutinio vartojimo procedūras;

b) naudoti ekvivalentiškas prekes įforminus laikinojo įvežimo procedūrą konkrečiais muitų teisės aktuose nustatytais atvejais;

c) naudoti ekvivalentiškas prekes įforminus laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą;

d) laikinojo įvežimo perdirbti su išankstiniu eksportu procedūros taikymo atveju – eksportuoti perdirbtuosius produktus, gautus iš ekvivalentiškų prekių, anksčiau nei importuojamos jomis pakeičiamos prekės;

e) naudoti ekvivalentiškas prekes įforminus laikinojo išvežimo perdirbti procedūrą;

f) laikinojo išvežimo perdirbti su išankstiniu importu procedūros taikymo atveju – importuoti perdirbtuosius produktus, gautus iš ekvivalentiškų prekių, anksčiau nei eksportuojamos jomis pakeičiamos prekės.

Laikoma, kad įgaliotasis ekonominės veiklos vykdytojas (muitinės formalumų supaprastinimas) arba patikimas ir patikrintas verslininkas tenkina sąlygą užtikrinti tinkamą specialiosios procedūros įvykdymą, jeigu suteikiant tam ekonominės veiklos vykdytojui ar verslininkui 30 arba 31 straipsnyje nurodytą leidimą buvo atsižvelgiama į veiklą, susijusią su ekvivalentiškų prekių naudojimu vykdant atitinkamą procedūrą.

3. Naudoti ekvivalentiškų prekių neleidžiama nė vienu iš šių atvejų:

a) kai įforminus laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą atliekamos tik 132 straipsnyje apibrėžtos įprastinės prekių tvarkymo operacijos;

b) jeigu Sąjungos ir tam tikrų trečiųjų valstybių arba tokių valstybių grupių lengvatiniame susitarime uždrausta taikyti sąlyginį apmokestinimą importo muitu arba neapmokestinimą importo muitu kilmės statuso neturinčioms prekėms, įforminus laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą naudojamoms gaminant perdirbtuosius produktus, kurių kilmės įrodymas išduodamas arba surašomas vadovaujantis minėtais susitarimais;

c) jeigu tai sudarytų sąlygas nepagrįstai pasinaudoti palankesnėmis apmokestinimo importo muitu sąlygomis, arba

d) jeigu tai numatyta Sąjungos teisės aktuose.

4. Šio straipsnio 2 dalies d punkte nurodytu atveju ir tada, kai perdirbtieji produktai, jeigu jie nebuvo eksportuojami įforminus laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą, būtų apmokestinami eksporto muitu, leidimo turėtojas pateikia garantiją, kuria užtikrinamas eksporto muito sumokėjimas tuo atveju, jeigu ne Sąjungos prekės nebūtų importuotos per 159 straipsnio 3 dalyje nurodytą laikotarpį.

5. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas:

a) apibrėžiant konkrečius atvejus, nurodytus šio straipsnio 1 dalies trečioje pastraipoje;

b) nustatant ekvivalentiškų prekių naudojimo pagal šio straipsnio 2 dalį sąlygas;

c) apibrėžiant konkrečius atvejus, nurodytus šio straipsnio 2 dalies b punkte, kai ekvivalentiškos prekės naudojamos įforminus laikinojo įvežimo procedūrą, ir

d) nurodant atvejus, kai ekvivalentiškų prekių naudoti neleidžiama pagal šio straipsnio 3 dalies c punktą.

6. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos pagal šio straipsnio 2 dalį leidžiamo ekvivalentiškų prekių naudojimo procedūrinės taisyklės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2 SKYRIUS

Tranzitas

1 skirsnis

Bendrosios taisyklės

134 straipsnis

Taikymo sritis

1. Įvežant prekes į Sąjungos muitų teritoriją joms įforminama tranzito procedūra nekeičiant jų muitinio statuso pagal 73 straipsnio 2 dalį, išskyrus atvejus, kai joms jau yra įforminta 135 ir 136 straipsniuose nurodyta tranzito procedūra arba kita muitinės procedūra per 104 straipsnio 5 dalyje nustatytą terminą.

2. Tranzito procedūros vykdytojas laikomas prekių importuotoju arba eksportuotoju ir privalo sumokėti muitus ir privalomuosius mokėjimus, išskyrus atvejus, kai muitinės turi duomenų apie kitą asmenį, kuris pagal tuos duomenis identifikuojamas importuotoju arba eksportuotoju.

135 straipsnis

Išorinis tranzitas

1. Įforminus išorinio tranzito procedūrą ne Sąjungos prekės gali būti gabenamos iš vienos Sąjungos muitų teritorijos vietos į kitą joms netaikant:

a) importo muito ar kitų privalomųjų mokėjimų, įskaitant antidempingo muitus, kompensacinius muitus arba apsaugos priemones;

b) prekybos politikos priemonių, jeigu jomis nedraudžiama įvežti prekių į Sąjungos muitų teritoriją arba iš jos išvežti.

2. Konkrečiais muitų teisės aktuose nustatytais atvejais Sąjungos prekėms įforminama išorinio tranzito procedūra.

3. 1 dalyje nurodytas gabenimas atliekamas vienu iš šių būdų:

a) įforminus išorinio Sąjungos tranzito procedūrą;

b) pagal TIR konvenciją, jeigu toks gabenimas:

i) pradėtas arba numatomas baigti ne Sąjungos muitų teritorijoje;

ii) vykdomas vykstant iš vienos Sąjungos muitų teritorijos vietos į kitą per trečiosios valstybės teritoriją;

c) pagal 1961 m. gruodžio 6 d. Briuselyje priimtą Muitinės konvenciją dėl prekių laikinojo įvežimo su ATA knygele (ATA konvenciją) arba 1990 m. birželio 26 d. Stambule priimtą Laikinojo įvežimo konvenciją (Stambulo konvenciją) ([39]), kai prekės gabenamos tranzitu;

([39]) OL L 130, 1993 5 27, p. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/convention/1993/329/oj.

d) su NATO 302-ąja forma, numatyta 1951 m. birželio 19 d. Londone pasirašytame Šiaurės Atlanto sutarties Šalių susitarime dėl jų karinių pajėgų statuso, arba su ES 302-ąja forma;

e) per pašto sistemą, laikantis Pasaulinės pašto sąjungos aktų, kai prekės vežamos tuose aktuose numatytų teisių ir pareigų subjektų arba jų vardu.

4. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas apibrėžiant šio straipsnio 2 dalyje nurodytus konkrečius atvejus, kuriais Sąjungos prekėms turi būti įforminama išorinio tranzito procedūra.

5. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos šio straipsnio 3 dalies b–e punktų taikymo Sąjungos muitų teritorijoje atsižvelgiant į Sąjungos poreikius procedūrinės taisyklės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

136 straipsnis

Vidinis tranzitas

1. Įforminus vidinio tranzito procedūrą, Sąjungos prekės gali būti gabenamos iš vienos Sąjungos muitų teritorijos vietos į kitą kertant trečiosios valstybės teritoriją – jų muitinis statusas nepasikeičia.

2. 1 dalyje nurodytas gabenimas atliekamas vienu iš šių būdų:

a) įforminus vidinio Sąjungos tranzito procedūrą, jeigu tokia galimybė numatyta tarptautiniame susitarime;

b) pagal TIR konvenciją;

c) pagal ATA konvenciją arba Stambulo konvenciją, kai gabenama tranzitu;

d) su NATO 302-ąja forma arba ES 302-ąja forma;

e) per pašto sistemą, laikantis Pasaulinės pašto sąjungos aktų, kai prekės vežamos tuose aktuose numatytų teisių ir pareigų subjektų arba jų vardu.

3. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos šio straipsnio 2 dalies b–e punktų taikymo Sąjungos muitų teritorijoje atsižvelgiant į Sąjungos poreikius procedūrinės taisyklės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

137 straipsnis

Viena teritorija tranzito tikslais

Kai prekės gabenamos iš vienos Sąjungos muitų teritorijos vietos į kitą pagal TIR konvenciją, ATA konvenciją arba Stambulo konvenciją, su NATO 302-ąja forma arba ES 302-ąja forma arba taikant pašto sistemą, Sąjungos muitų teritorija tokio vežimo tikslais laikoma viena teritorija.

138 straipsnis

Asmenų teisės vykdyti TIR operacijas atėmimas

1. Jei valstybės narės muitinė nusprendžia iš asmens atimti teisę vykdyti TIR operacijas pagal TIR konvencijos 38 straipsnį, tas sprendimas taikomas visoje Sąjungos muitų teritorijoje, o to asmens pateiktų TIR knygelių nepriima nė viena muitinės įstaiga.

2. Valstybė narė apie 1 dalyje nurodytą sprendimą ir jo taikymo pradžios dieną praneša kitoms valstybėms narėms, Komisijai ir ES muitinės institucijai.

139 straipsnis

Įgaliotasis gavėjas ir įgaliotasis siuntėjas TIR operacijoms

1. Muitinės, gavusios prašymą, gali leisti asmeniui (toliau – įgaliotasis gavėjas) gauti pagal TIR konvenciją gabenamas prekes leidime nurodytoje vietoje, kad procedūra būtų užbaigta taip, kaip tai suprantama pagal TIR konvencijos 1 straipsnio d punktą.

2. Muitinės, gavusios prašymą, gali leisti asmeniui (toliau – įgaliotasis siuntėjas) siųsti prekes, kurios turi būti gabenamos pagal TIR konvenciją, iš leidime nurodytos vietos, kad procedūra būtų pradedama taip, kaip tai suprantama pagal TIR konvencijos 1 straipsnio c punktą.

Tuo tikslu įgaliotajam siuntėjui leidžiama naudoti specialias plombas, kaip nurodyta šio reglamento 140 straipsnio 4 dalies c punkte.

3. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų leidimų suteikimo sąlygas.

2 skirsnis

Sąjungos tranzitas

140 straipsnis

Sąjungos tranzito procedūros vykdytojo ir įforminus Sąjungos tranzito procedūrą gabenamų prekių vežėjo bei gavėjo pareigos

1. Sąjungos tranzito procedūros vykdytojas atsako už šių pareigų įvykdymą:

a) teikti reikiamus duomenis arba užtikrinti jų prieinamumą muitinėms;

b) pateikti pranešimą apie turimas prekes ir reikiamus duomenis paskirties muitinės įstaigai per nustatytą terminą ir nepažeidus muitinių taikomų prekių identifikavimo užtikrinimo priemonių;

c) laikytis muitų teisės aktų nuostatų, susijusių su Sąjungos tranzito procedūra;

d) jeigu muitų teisės aktuose nenustatyta kitaip, pateikti garantiją siekiant užtikrinti importo ar eksporto muito sumos, atitinkančios skolą muitinei arba kitus privalomuosius mokėjimus, susijusius su prekėmis, mokėjimą.

2. Procedūros vykdytojo pareigos įvykdomos ir Sąjungos tranzito procedūra baigiama, kai pagal muitų teisės aktus prekės, kurioms įforminta ši procedūra, ir reikiama informacija yra prieinamos paskirties muitinės įstaigoje.

3. Prekių vežėjas arba gavėjas, kuris priima prekes žinodamas, kad jos gabenamos įforminus Sąjungos tranzito procedūrą, taip pat atsako už pranešimą apie prekių prieinamumą paskirties muitinės įstaigoje per nustatytą terminą ir nepažeidus muitinių taikomų tų prekių identifikavimo užtikrinimo priemonių.

4. Gavusios prašymą, muitinės gali leisti naudotis bet kuriuo iš šių supaprastinimų, taikomų įforminant prekėms Sąjungos tranzito procedūrą arba užbaigiant tą procedūrą:

a) įgaliotojo siuntėjo statusu, pagal kurį leidimo turėtojui leidžiama įforminti prekėms Sąjungos tranzito procedūrą nepateikiant jų muitinei;

b) įgaliotojo gavėjo statusu, pagal kurį leidimo turėtojui leidžiama gauti prekes, gabenamas įforminus Sąjungos tranzito procedūrą, leidime nurodytoje vietoje, užbaigiant procedūrą pagal 2 dalį;

c) naudoti specialias plombas, kai prekių, kurioms įforminta Sąjungos tranzito procedūra, identifikavimui užtikrinti jas reikalaujama plombuoti;

d) prekėms įforminant Sąjungos tranzito procedūrą, pateikti mažiau duomenų arba, kai taikytina, naudoti muitinės deklaraciją, kurioje pateikiama mažiau duomenų;

e) prekėms įforminant Sąjungos tranzito procedūrą, naudoti elektroninį transporto dokumentą, jei jame pateikta būtina informacija ir jei ta informacija prieinama muitinėms išvykimo ir paskirties vietose, kad būtų galima vykdyti prekių muitinės priežiūrą ir pripažinti procedūrą įvykdyta.

5. Muitinė atlieka reguliarią įgaliotųjų siuntėjų ir gavėjų veiklos stebėseną, kad įvertintų, ar jie laikosi leidimo suteikimo reikalavimų.

6. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas:

a) nustatant išsamesnius šio straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nustatytus duomenų reikalavimus ir šio straipsnio 4 dalyje nurodytų leidimų suteikimo sąlygas;

b) apibrėžiant duomenis, kurie turi būti pateikti arba kurių prieinamumas muitinėms turi būti užtikrintas, kad prekėms būtų įforminta Sąjungos tranzito procedūra, kaip nurodyta šio straipsnio 1 dalies a punkte.

7. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos procedūrinės taisyklės dėl:

a) Sąjungos tranzito procedūros įforminimo prekėms ir tos procedūros pripažinimo įvykdyta;

b) naudojimosi šio straipsnio 4 dalyje nurodytais supaprastinimais tvarkos.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

141 straipsnis

Prekės, kurios įforminus išorinio Sąjungos tranzito procedūrą gabenamos per trečiosios valstybės teritoriją

1. Išorinio Sąjungos tranzito procedūra taikoma prekėms, gabenamoms per trečiąją valstybę, jeigu tenkinama bet kuri iš šių sąlygų:

a) tai numatyta pagal tarptautinį susitarimą;

b) prekės per tą trečiąją valstybę vežamos su vienu bendru transporto dokumentu, surašytu Sąjungos muitų teritorijoje.

2. 1 dalies b punkte nurodytu atveju išorinio Sąjungos tranzito procedūros taikymas sustabdomas, kol prekės yra ne Sąjungos muitų teritorijoje.

3. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos prekių, gabenamų per trečiosios valstybės teritoriją įforminus išorinio Sąjungos tranzito procedūrą, muitinės priežiūros procedūrinės taisyklės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

3 SKYRIUS

Saugojimas

1 skirsnis

Bendros nuostatos

142 straipsnis

Taikymo sritis

1. Įforminus saugojimo procedūrą ne Sąjungos prekės gali būti saugomos Sąjungos muitų teritorijoje joms netaikant:

a) importo muito;

b) kitų Sąjungos arba nacionalinėje teisėje numatytų privalomųjų mokėjimų;

c) prekybos politikos priemonių, išskyrus tas, kuriomis draudžiama įvežti prekes į Sąjungos muitų teritoriją arba iš jos išvežti.

2. Saugojimo procedūros įforminimo prekėms sąlygos:

a) muitinėms yra pateikti reikiami duomenys arba užtikrintas jų prieinamumas;

b) prekės atitinka atitinkamų kitų muitinių taikomų teisės aktų reikalavimus;

c) prekės atvežtos į išleidimo vietą procedūrai atlikti.

3. Muitinio sandėliavimo procedūra arba laisvosios zonos procedūra taip pat gali būti įforminta Sąjungos prekėms vadovaujantis atitinkamais kitais muitinių taikomais teisės aktais arba norint, kad būtų priimtas sprendimas grąžinti importo muitą arba atsisakyti jį išieškoti.

4. Jeigu yra ekonominis poreikis ir tai neturės neigiamo poveikio muitinės priežiūrai, muitinės gali leisti į sandėlį padėti arba į laisvąją zoną įvežti ir juose saugoti, gabenti, naudoti, perdirbti ar vartoti Sąjungos prekes. Tokiais atvejais nelaikoma, kad toms prekėms įforminta saugojimo procedūra.

5. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant duomenis, kurie muitinei turi būti pateikti arba kurių prieinamumas turi būti užtikrintas, kad prekėms būtų galima įforminti saugojimo procedūrą, kaip nurodyta šio straipsnio 2 dalies a punkte.

6. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma muitinio sandėliavimo procedūros ar laisvosios zonos procedūros įforminimo Sąjungos prekėms, kaip nurodyta šio straipsnio 3 dalyje, tvarka. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

143 straipsnis

Saugojimo procedūros trukmė

1. Saugojimo procedūros taikymo prekėms laikas neribojamas.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, muitinės gali nustatyti terminą, iki kurio saugojimo procedūra turi būti pripažinta įvykdyta:

a) išimtinėmis aplinkybėmis, visų pirma, kai ilgalaikio prekių saugojimo atveju dėl jų rūšies ir pobūdžio galėtų kilti grėsmė žmonių, gyvūnų ar augalų sveikatai ir gyvybei arba aplinkai;

b) kai yra atšauktas leidimas eksploatuoti sandėlį.

2 skirsnis

Muitinis sandėliavimas

144 straipsnis

Saugojimas muitinės sandėliuose

1. Įforminus muitinio sandėliavimo procedūrą, ne Sąjungos prekės gali būti muitinei prižiūrint saugomos patalpose ar kitose vietose, kurias muitinės leido naudoti taikant tą procedūrą (toliau – muitinės sandėliai).

2. Muitinės sandėliai gali būti prieinami naudoti bet kuriam importuotojui prekių muitiniam sandėliavimui (atvirieji muitinės sandėliai) arba prieinami naudoti prekėms saugoti leidimo eksploatuoti muitinės sandėlį turėtojui (uždarieji muitinės sandėliai).

3. Prekės, kurioms įforminta muitinio sandėliavimo procedūra, gali būti laikinai išvežtos iš muitinės sandėlio. Išskyrus *force majeure* atvejus, tokiam išvežimui būtinas išankstinis muitinės leidimas.

145 straipsnis

Nuotolinei prekybai skirtas muitinės sandėlis

1. Laikyti ir naudoti prekes nuotolinei prekybai skirtame uždarajame muitinės sandėlyje prieš vykdant nuotolinę prekybą gali būti leidžiama tik tiems nuotolinei prekybai skirtų prekių importuotojams, kurie pasirinko naudotis IOSS schema ir kurie turi patikimo ir patikrinto verslininko statusą, arba jų netiesioginiams atstovams, turintiems patikimo ir patikrinto verslininko statusą.

2. Nuotolinei prekybai skirtoms prekėms muitinio sandėliavimo procedūra nuotolinei prekybai skirtame muitinės sandėlyje gali būti įforminta tik tuo atveju, jei prekės atitinka visas šias sąlygas:

a) jos atitinka atitinkamus kitus muitinių taikomus teisės aktus, kurie būtų taikomi prekių išleidimo į laisvą apyvartą atveju;

b) prieš ruošiant atskiras siuntas, kai įvyksta nuotolinė prekyba, jos būna supakuotos bendrose pakuotėse su panašiomis prekėmis;

c) jos įvežamos į Sąjungos muitų teritoriją tokiais kiekiais, kurie leistų lengviau atlikti veiksmingą muitinį tikrinimą.

Vertindamos, ar tenkinama pirmos pastraipos c punkte nurodyta sąlyga, muitinės atsižvelgia į subjekto, planuojančio vykdyti nuotolinę prekybą iš muitinės sandėlio, dydį.

3. Muitinės ir kitos kompetentingos institucijos turi teisę tikrinti, ar prekės atitinka išleidimo į laisvą apyvartą reikalavimus prieš joms įforminant muitinio sandėliavimo procedūrą ir jų saugojimo metu.

4. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant šio straipsnio 1 dalyje nurodyto leidimo suteikimo sąlygas.

5. Komisija įgaliojama priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos procedūrinės taisyklės dėl šio straipsnio 2 dalyje nurodytų sąlygų. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

146 straipsnis

Perdirbimas muitinės sandėliuose

Jeigu yra ekonominis poreikis ir tai neturės neigiamo poveikio muitinės priežiūrai, muitinės gali leisti perdirbti prekes taikant laikinojo įvežimo perdirbti arba galutinio vartojimo procedūras muitinės sandėlyje, laikantis tų procedūrų taikymo sąlygų.

Tokiais atvejais nelaikoma, kad prekėms įforminta muitinio sandėliavimo procedūra.

147 straipsnis

Leidimo turėtojo atsakomybė

Nedarant poveikio 27 straipsniui, 125 straipsnio 1 dalies b punkte arba 125 straipsnio 2 dalies a punkte nurodyto leidimo turėtojas ir importuotojas yra atsakingi už:

a) užtikrinimą, kad prekės, kurioms įforminta muitinio sandėliavimo procedūra, nebūtų paimtos iš muitinės priežiūros;

b) pareigų, susijusių su prekių, kurioms įforminta muitinio sandėliavimo procedūra, saugojimu, vykdymą, ir

c) pareigų, susijusių su muitinio sandėliavimo procedūros įforminimu prekėms, vykdymą.

3 skirsnis

Laisvosios zonos

148 straipsnis

Laisvųjų zonų paskyrimas

1. Valstybės narės gali suteikti Sąjungos muitų teritorijos dalims laisvųjų zonų statusą.

Valstybė narė nustato kiekvienos laisvosios zonos teritoriją ir prekių įvežimo bei išvežimo vietas.

2. Valstybės narės Komisijai ir ES muitinės institucijai pateikia informaciją apie jose veikiančias laisvąsias zonas.

3. Laisvosios zonos turi būti aptvertos.

Muitinė prižiūri laisvųjų zonų teritorijos išorines ribas bei prekių įvežimo ir išvežimo vietas.

4. Gali būti atliekamas į laisvąsias zonas atvykstančių ar iš jų išvykstančių asmenų, įvežamų ar išvežamų prekių bei transporto priemonių muitinis tikrinimas.

149 straipsnis

Statiniai ir veikla laisvosiose zonose

1. Bet kokio statinio statybai laisvojoje zonoje būtina iš anksto gauti muitinės sutikimą.

2. Laikantis muitų teisės aktų, laisvojoje zonoje leidžiama vykdyti bet kokią pramoninę, prekybos arba paslaugų teikimo veiklą. Apie tokios veiklos vykdymą turi būti iš anksto pranešama muitinėms.

3. Muitinės, atsižvelgdamos į atitinkamų prekių pobūdį, muitinės priežiūros reikalavimus arba saugos ir saugumo reikalavimus, gali uždrausti arba apriboti 2 dalyje nurodytą veiklą.

4. Asmenims, kurie deramai neužtikrina, kad būtų laikomasi muitų teisės aktų nuostatų, muitinės gali uždrausti vykdyti veiklą laisvojoje zonoje.

150 straipsnis

Laisvosiose zonose esančios ne Sąjungos prekės

1. Laisvojoje zonoje esančios ne Sąjungos prekės gali būti išleistos į laisvą apyvartą arba joms gali būti įforminta laikinojo įvežimo perdirbti, laikinojo įvežimo arba galutinio vartojimo procedūra, laikantis šioms procedūroms nustatytų reikalavimų.

Tokiais atvejais nelaikoma, kad toms prekėms įforminta laisvosios zonos procedūra.

2. Nedarant poveikio nuostatoms, taikytinoms atsargų tiekimui arba maisto produktų saugojimui, jeigu taip nustatyta atitinkamos procedūros atlikimo tvarkoje, ir nepaisant 1 dalies, ne Sąjungos prekės gali būti naudojamos arba vartojamos laisvojoje zonoje, jeigu:

a) jų išleidimo į laisvą apyvartą arba laikinojo įvežimo atvejais netaikomas importo muitas, priemonės, nustatytos įgyvendinant bendrąją žemės ūkio arba prekybos politiką, arba priemonės, kuriomis draudžiama tas prekes naudoti Sąjungoje;

b) muitinėms pateikiama atitinkama informacija apie tą naudojimą ar vartojimą arba užtikrinamas jos prieinamumas.

151 straipsnis

Prekių išvežimas iš laisvosios zonos

1. Nedarant poveikio atitinkamiems kitiems muitinių taikomiems teisės aktams, laisvojoje zonoje esančios prekės gali būti eksportuojamos ar reeksportuojamos iš Sąjungos muitų teritorijos arba įvežamos į kitą Sąjungos muitų teritorijos dalį.

2. Iš laisvosios zonos į kitas Sąjungos muitų teritorijos dalis išvežamoms prekėms taikomi 102 ir 103 straipsniai.

152 straipsnis

Muitinis statusas

1. Atitinkamo asmens prašymu muitinės patvirtina, kad toliau nurodytos prekės turi Sąjungos prekių muitinį statusą:

a) į laisvąją zoną įvežamos Sąjungos prekės;

b) Sąjungos prekės, su kuriomis laisvojoje zonoje buvo atliktos perdirbimo operacijos;

c) laisvojoje zonoje į laisvą apyvartą išleistos prekės.

2. Kai prekės išvežamos iš laisvosios zonos į kitą Sąjungos muitų teritorijos dalį arba kai joms įforminama muitinės procedūra, jos laikomos ne Sąjungos prekėmis, išskyrus atvejus, kai įrodoma, kad jos turi Sąjungos prekių muitinis statusą.

Tačiau eksporto muito ir eksporto licencijų ar eksporto kontrolės priemonių, nustatytų įgyvendinant bendrąją žemės ūkio ar prekybos politiką, tikslais tokios prekės laikomos Sąjungos prekėmis, išskyrus atvejus, kai nustatyta, kad jos neturi Sąjungos prekių muitinio statuso.

4 SKYRIUS

Tikslinis naudojimas

1 skirsnis

Laikinasis įvežimas

153 straipsnis

Taikymo sritis

1. Įforminus laikinojo įvežimo procedūrą, ne Sąjungos prekės, kurias ketinama reeksportuoti, gali būti naudojamos pagal tikslinę paskirtį Sąjungos muitų teritorijoje, visai arba iš dalies jas atleidžiant nuo importo muito ir netaikant joms:

a) kitų privalomųjų mokėjimų, kaip numatyta Sąjungos ar nacionalinėje teisėje;

b) prekybos politikos priemonių, išskyrus tas, kuriomis draudžiama įvežti prekes į Sąjungos muitų teritoriją arba išvežti iš jos.

2. Laikinojo įvežimo procedūra gali būti naudojama, tik jeigu tenkinamos šios sąlygos:

a) prekių neketinama niekaip keisti, išskyrus įprastinį nusidėvėjimą dėl jų naudojimo;

b) įmanoma užtikrinti, kad prekes, kurioms įforminta procedūra, įmanoma identifikuoti, išskyrus:

i) atvejus, kai dėl prekių pobūdžio arba numatomo naudojimo identifikavimo priemonių nebuvimas nesudaro sąlygų piktnaudžiauti ta procedūra, arba

ii) 133 straipsnyje nurodytą atvejį, kai galima patikrinti, ar tenkinamos nustatytos sąlygos dėl ekvivalentiškų prekių;

c) jei reikalaujama, yra suteiktas leidimas pagal 125 straipsnį ir šį straipsnį;

d) muitinei yra pateikti reikiami duomenys arba užtikrintas jų prieinamumas;

e) laikomasi muitų teisės aktuose nustatytų reikalavimų, taikomų, kai prekės visai arba iš dalies atleidžiamos nuo importo muito;

f) prekės yra atvežtos į išleidimo vietą muitinės procedūrai atlikti, ir

g) prekės atitinka atitinkamus kitus muitinių taikomus teisės aktus.

3. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas:

a) nustatant šio straipsnio 1 dalyje nurodytą tikslinę naudojimo paskirtį;

b) nurodant duomenis, kurie turi būti pateikti arba kurių prieinamumas muitinėms turi būti užtikrintas, kad prekėms būtų įforminta laikinojo įvežimo procedūra, kaip nurodyta šio straipsnio 2 dalies d punkte;

c) nustatant šio straipsnio 2 dalies e punkte nurodyto visiško arba dalinio atleidimo nuo importo muito reikalavimus.

154 straipsnis

Laikinojo įvežimo procedūros taikymo prekėms terminas

1. Laikinojo įvežimo procedūros pripažinimo įvykdyta terminą nustato muitinės. Toks terminas turi būti pakankamas leidžiamo prekių naudojimo tikslui pasiekti.

2. Ilgiausias terminas, per kurį, siekiant to paties tikslo ir atsakomybę prisiėmus tam pačiam leidimo turėtojui, prekėms gali būti taikoma laikinojo įvežimo procedūra, yra 24 mėnesiai ir jis negali būti viršytas net ir tuo atveju, kai ši procedūra pripažįstama įvykdyta prekėms įforminus kitą specialiąją procedūrą, o po to vėl įforminama laikinojo įvežimo procedūra.

3. Jeigu išimtinėmis aplinkybėmis leidžiamo prekių naudojimo neįmanoma pasiekti per 2 dalyje nurodytą terminą, muitinės gali, gavusios pagrįstą importuotojo prašymą, tą terminą pagrįstai pratęsti.

4. Bendras terminas, per kurį prekėms gali būti taikoma laikinojo įvežimo procedūra, negali viršyti 10 metų, išskyrus nenumatyto įvykio atvejį.

155 straipsnis

Importo muito suma laikinojo įvežimo atveju, kai iš dalies atleidžiama nuo importo muito

1. Prekėms įforminus laikinojo įvežimo procedūrą, atliekamą iš dalies jas atleidžiant nuo importo muito, mokama importo muito suma sudaro 3 % prekėms nustatytos importo muito sumos, kuri turėtų būti sumokėta, jeigu tos prekės būtų išleistos į laisvą apyvartą tą dieną, kai joms buvo įforminta laikinojo įvežimo procedūra.

Ta suma mokama už kiekvieną mėnesį arba mėnesio dalį, kai prekėms yra taikoma laikinojo įvežimo procedūra iš dalies atleidžiant jas nuo importo muito.

2. Pagal 1 dalį mokėtina visa importo muito suma negali būti didesnė už sumą, kurią būtų reikėję sumokėti, jeigu atitinkamos prekės būtų išleistos į laisvą apyvartą tą dieną, kai joms buvo įforminta laikinojo įvežimo procedūra.

2 skirsnis

Galutinis vartojimas

156 straipsnis

Galutinio vartojimo procedūra

1. Įforminus galutinio vartojimo procedūrą, prekės gali būti išleistos į laisvą apyvartą neapmokestinant muitu arba taikant sumažintą muito normą, numatytą Sąjungos teisės aktuose, jeigu importuotojas nurodo, kad prekės bus naudojamos pagal tikslinę paskirtį.

2. Galutinio vartojimo procedūros įforminimo prekėms sąlygos:

a) yra suteiktas leidimas pagal 125 straipsnį ir šį straipsnį;

b) muitinėms yra pateikti reikiami duomenys arba užtikrintas jų prieinamumas;

c) sumokami arba garantuojama, kad bus sumokėti importo muitas ir kiti privalomieji mokėjimai, įskaitant antidempingo muitus, kompensacinius muitus arba taikant apsaugos priemones mokėtinas sumas, išskyrus atvejus, kai dėl prekių pateiktas prašymas pasinaudoti tarifine kvota;

d) prekės yra atvežtos į išleidimo vietą muitinės procedūrai atlikti, ir

e) prekės atitinka atitinkamų kitų muitinių taikomų teisės aktų reikalavimus.

3. Kai prekės yra gamybos etape, kuris ekonomiškai lemtų tik numatytą galutinį vartojimą, muitinės leidime gali nustatyti sąlygas, kurios turi būti tenkinamos, kad tos prekės būtų laikomos suvartotomis pagal paskirtis, nustatytas Sąjungos teisės aktuose, kuriais numatomas neapmokestinimas muitu arba sumažinta muito norma.

4. Jei prekės yra tinkamos vartoti pakartotinai ir muitinės laiko, kad jų tolimesnė muitinės priežiūra yra reikalinga siekiant išvengti piktnaudžiavimo, ji tęsiama ne ilgesnį kaip dvejų metų laikotarpį, skaičiuojamą nuo tos dienos, kai prekės buvo pirmą kartą vartojamos pagal paskirtį, nustatytą Sąjungos teisės aktuose, kuriais numatomas neapmokestinimas muitu arba sumažinta muito norma.

5. Jei privaloma nustatyti išeigą, galutinio vartojimo procedūrai taikomas 157 straipsnis.

6. Atliekos ir laužas, susidarantys apdorojant arba perdirbant prekes pagal nustatytą jų galutinio vartojimo paskirtį, ir dėl natūralaus praradimo patirti nuostoliai laikomi prekėmis, kurioms įformintas galutinis vartojimas pagal nustatytą paskirtį.

7. Laikoma, kad atliekoms ir laužui, susidariusiems sunaikinus prekes, kurioms įforminta galutinio vartojimo procedūra, įforminta muitinio sandėliavimo procedūra.

8. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant duomenis, kurie muitinėms turi būti pateikti arba kurių prieinamumas turi būti užtikrintas, kad prekėms būtų galima įforminti galutinio vartojimo procedūrą, kaip nurodyta šio straipsnio 2 dalies b punkte.

5 SKYRIUS

Perdirbimas

1 skirsnis

Bendrosios nuostatos

157 straipsnis

Išeiga

Išskyrus atvejus, kai išeiga yra nustatyta konkrečias sritis reglamentuojančiuose Sąjungos teisės aktuose, muitinės nustato perdirbimo operacijos išeigą arba vidutinę išeigą, arba, kai tinkama, tokios išeigos nustatymo metodą.

Perdirbimo operacijos išeiga arba vidutinė išeiga nustatoma remiantis faktinėmis aplinkybėmis, kuriomis atliekamos arba turi būti atliekamos perdirbimo operacijos. Ta išeiga, kai tikslinga, gali būti tikslinama pagal 12 straipsnį.

2 skirsnis

Laikinasis įvežimas perdirbti

158 straipsnis

Taikymo sritis

1. Nedarant poveikio 133 straipsniui, ne Sąjungos prekėms įforminus laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą, jos gali būti naudojamos Sąjungos muitų teritorijoje atliekant vieną arba daugiau perdirbimo operacijų ir netaikant:

a) importo muito ar kitų privalomųjų mokėjimų, įskaitant antidempingo muitus, kompensacinius muitus arba apsaugos priemones;

b) prekybos politikos priemonių, išskyrus tas, kuriomis draudžiama įvežti prekes į Sąjungos muitų teritoriją arba išvežti iš jos.

2. Laikinojo įvežimo perdirbti procedūros įforminimo prekėms sąlygos:

a) yra suteiktas leidimas pagal 125 straipsnį ir šį straipsnį;

b) muitinėms yra pateikti reikiami duomenys arba užtikrintas jų prieinamumas;

c) prekės atitinka atitinkamų kitų muitinių taikomų teisės aktų reikalavimus, ir

d) prekės yra atvežtos į išleidimo vietą muitinės procedūrai atlikti.

3. Laikinojo įvežimo perdirbti procedūra gali būti taikoma ne remonto ir sunaikinimo atvejais tik su sąlyga, kad prekes, kurioms įforminta ta procedūra, nedarant poveikio gamybos priedų naudojimui, perdirbtuosiuose produktuose įmanoma identifikuoti.

133 straipsnyje nurodytu atveju laikinojo įvežimo perdirbti procedūra gali būti taikoma tada, kai įmanoma patikrinti, ar laikomasi tame straipsnyje nustatytų ekvivalentiškoms prekėms taikomų sąlygų.

4. Be to, kas išdėstyta šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse, laikinojo įvežimo perdirbti procedūra taip pat gali būti taikoma bet kurioms iš šių prekių:

a) prekėms, su kuriomis ketinama atlikti operacijas, kuriomis siekiama užtikrinti jų atitiktį išleidimo į laisvą apyvartą techniniams reikalavimams;

b) prekėms, su kuriomis turi būti atliktos įprastinės tvarkymo operacijos pagal 132 straipsnį.

5. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant duomenis, kurie muitinėms turi būti pateikti arba kurių prieinamumas turi būti užtikrintas, kad prekėms būtų galima įforminti laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą, kaip nurodyta šio straipsnio 2 dalies b punkte.

159 straipsnis

Procedūros pripažinimo įvykdyta terminas

1. Muitinės nustato terminą, per kurį laikinojo įvežimo perdirbti procedūra turi būti pripažinta įvykdyta pagal 129 straipsnį.

Šis terminas skaičiuojamas nuo tos dienos, kurią ne Sąjungos prekėms įforminama laikinojo įvežimo perdirbti procedūra, ir nustatomas įvertinus laiką, kurio reikia perdirbimo operacijoms atlikti ir procedūrai pripažinti įvykdyta.

2. Muitinės gali, gavusios pagrįstą leidimo turėtojo prašymą, pagrįstai pratęsti terminą, nustatytą pagal 1 dalį.

Leidime gali būti nurodyta, kad terminas, prasidėjęs mėnesio, ketvirčio arba pusmečio eigoje, turi baigtis atitinkamai kito mėnesio, ketvirčio arba pusmečio paskutinę dieną.

3. Išankstinio eksporto pagal 133 straipsnio 2 dalies d punktą atveju leidime nurodomas terminas, per kurį ne Sąjungos prekėms turi būti įforminta laikinojo įvežimo perdirbti procedūra. Nustatant tą terminą, muitinės atsižvelgia į laiką, kurio reikia prekių įsigijimui ir gabenimui į Sąjungos muitų teritoriją, kaip nurodo pareiškėjas.

Tas terminas nustatomas mėnesiais ir negali viršyti 12 mėnesių. Jis pradedamas skaičiuoti nuo tos dienos, kurią perdirbtiesiems produktams, gautiems iš atitinkamų ekvivalentiškų prekių, įforminama eksporto procedūra.

160 straipsnis

Laikinasis reeksportas tolesniam perdirbimui

1. Muitinės, gavusios prašymą, gali leisti kai kurias arba visas prekes, kurioms įforminta laikinojo įvežimo perdirbti procedūra, arba perdirbtuosius produktus laikinai reeksportuoti tolesniam perdirbimui ne Sąjungos muitų teritorijoje.

2. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant laikinojo prekių reeksportavimo tolesniam perdirbimui sąlygas, kaip nurodyta šio straipsnio 1 dalyje.

3 skirsnis

Laikinasis išvežimas perdirbti

161 straipsnis

Taikymo sritis

1. Įforminus laikinojo išvežimo perdirbti procedūrą, Sąjungos prekės gali būti laikinai eksportuojamos iš Sąjungos muitų teritorijos perdirbimo operacijoms atlikti. Iš tų prekių gauti perdirbtieji produktai gali būti išleisti į laisvą apyvartą visai arba iš dalies atleidžiant juos nuo importo muito, gavus prašymą, kurį pateikia leidimo turėtojas ar bet kuris kitas Sąjungos muitų teritorijoje įsisteigęs asmuo, kuris yra gavęs leidimo turėtojo sutikimą ir su sąlyga, kad tenkinamos leidime nustatytos sąlygos.

2. Laikinojo išvežimo perdirbti procedūros įforminimo prekėms sąlygos:

a) yra suteiktas leidimas pagal 125 straipsnį ir šį straipsnį;

b) muitinėms yra pateikti reikiami duomenys arba užtikrintas jų prieinamumas;

c) sumokami arba garantuojama, kad bus sumokėti eksporto muitai arba kiti privalomieji mokėjimai, ir

d) prekės atitinka atitinkamų kitų muitinių taikomų teisės aktų reikalavimus.

3. Muitinės nesuteikia leidimo taikyti laikinojo išvežimo perdirbti procedūrą nė vienoms iš šių Sąjungos prekių:

a) prekėms, kurias eksportavus grąžinamas importo muitas arba atsisakoma jį išieškoti;

b) prekėms, kurios prieš jų eksportą dėl jų galutinio vartojimo buvo išleistos į laisvą apyvartą jų neapmokestinus muitu arba pritaikius sumažintą muito normą, tačiau jų galutinio vartojimo tikslai nebuvo pasiekti, išskyrus atvejus, kai reikia atlikti šių prekių remonto operacijas;

c) prekėms, kurias eksportavus įgyvendinant bendrąją žemės ūkio politiką gaunama finansinė nauda.

4. Muitinės nustato terminą, per kurį perdirbtųjų produktų pavidalą įgijusios laikinai eksportuotos prekės turi būti reimportuotos į Sąjungos muitų teritoriją ir per kurį jos turi būti išleistos į laisvą apyvartą tam, kad būtų galima jų visai arba iš dalies neapmokestinti importo muitu. Gavusios pagrįstą leidimo turėtojo prašymą, muitinės gali pagrįstai pratęsti tą terminą.

5. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant duomenis, kurie muitinėms turi būti pateikti arba kurių prieinamumas turi būti užtikrintas, kad prekėms būtų galima įforminti laikinojo išvežimo perdirbti procedūrą, kaip nurodyta šio straipsnio 2 dalies b punkte.

162 straipsnis

Nemokamai remontuojamos arba kitomis prekėmis pakeičiamos prekės

1. Jeigu pateikiami muitinėms priimtini įrodymai, kad prekės buvo remontuojamos arba pakeistos kitomis prekėmis nemokamai vykdant sutartyje arba teisės akte nustatytą pareigą, susijusią su duota garantija, arba dėl gamybos ar panaudotos medžiagos defekto, arba dėl to, kad neatitiko specifikacijų, kurių pirkėjas prašė prekių gamintojo, jos visiškai neapmokestinamos importo muitu.

2. 1 dalis netaikoma, jeigu į gamybos ar panaudotos medžiagos defektą buvo atsižvelgta pirmą kartą išleidžiant atitinkamas prekes į laisvą apyvartą.

163 straipsnis

Pagal tarptautinius susitarimus remontuojamos arba pakeistos prekės

1. Perdirbtieji produktai, gauti iš prekių, kurioms buvo įforminta laikinojo išvežimo perdirbti procedūra, visiškai neapmokestinami importo muitu, jeigu pateikiami muitinėms priimtini įrodymai, kad:

a) tos prekės buvo remontuojamos arba pakeistos trečiojoje valstybėje, su kuria Sąjunga yra sudariusi tarptautinį susitarimą, kuriame numatytas toks neapmokestinimas, ir

b) įvykdytos a punkte nurodytame susitarime nustatytos neapmokestinimo importo muitu sąlygos.

2. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma perdirbtiesiems produktams, gautiems iš ekvivalentiškų prekių, kaip nurodyta 133 straipsnyje, ir pakaitos produktams, kaip nurodyta 164 ir 165 straipsniuose.

164 straipsnis

Standartinio prekių pakeitimo sistema

1. Taikant standartinio prekių pakeitimo sistemą, importuoti produktai (pakaitos produktai) gali, laikantis 2–5 dalių, pakeisti perdirbtuosius produktus.

2. Muitinės, gavusios prašymą, leidžia taikyti standartinio prekių pakeitimo sistemą, jeigu perdirbimo operacija yra susijusi su defektų turinčių Sąjungos prekių remontu ir jeigu toms prekėms netaikomos įgyvendinant bendrąją žemės ūkio politiką nustatytos priemonės arba speciali tvarka, kuri taikoma tam tikroms prekėms, gaunamoms perdirbant žemės ūkio produktus.

3. Pakaitos produktų aštuonženklis Kombinuotosios nomenklatūros kodas, prekinė kokybė ir techninės charakteristikos turi būti tokie pat kaip ir defektų turinčių prekių, jeigu šios prekės būtų suremontuotos.

4. Jeigu defektų turinčios prekės prieš jas eksportuojant buvo naudotos, pakaitos produktai taip pat turi būti naudoti.

Vis dėlto muitinės netaiko šio reikalavimo, jeigu pakaitos produktai yra pateikti nemokamai vykdant sutartyje arba teisės akte numatytą pareigą, susijusią su duota garantija, arba dėl panaudotos medžiagos ar gamybos defekto.

5. Nuostatos, taikytinos perdirbtiesiems produktams, taikomos ir pakaitos produktams.

165 straipsnis

Ankstesnis pakaitos produktų importas

1. Laikydamosi savo nustatytų sąlygų ir gavusios atitinkamo asmens prašymą, muitinės leidžia importuoti pakaitos produktus anksčiau nei eksportuojamos defektų turinčios prekės.

Pakaitos produktų ankstesnio importo atveju pateikiama garantija, užtikrinanti, kad bus įvykdyta prievolė sumokėti importo muitą, kurį reikėtų sumokėti, jeigu defektų turinčios prekės nebūtų eksportuotos pagal 2 dalį.

2. Defektų turinčios prekės eksportuojamos per du mėnesius nuo pakaitos produktų išleidimo į laisvą apyvartą dienos.

3. Jeigu išimtinėmis aplinkybėmis defektų turinčios prekės negali būti eksportuotos per 2 dalyje nurodytą laikotarpį, muitinės, gavusios pagrįstą leidimo turėtojo prašymą, gali pagrįstai pratęsti tą laikotarpį.

IX ANTRAŠTINĖ DALIS

PREKIŲ TARIFINIS KLASIFIKAVIMAS, KILMĖ IR MUITINĖ VERTĖ

1 SKYRIUS

Bendrasis muitų tarifas ir prekių tarifinis klasifikavimas

166 straipsnis

Bendrasis muitų tarifas ir muitinis stebėjimas

1. Mokėtinas importo ir eksporto muitas nustatomas remiantis Bendruoju muitų tarifu.

Kitos priemonės, taikytinos vadovaujantis konkrečias su prekyba prekėmis susijusias sritis reglamentuojančiomis Sąjungos nuostatomis, kai tinkama, turi būti taikomos atsižvelgiant į tokių prekių tarifinį klasifikavimą.

2. Bendrąjį muitų tarifą sudaro visi šie elementai:

a) Kombinuotoji nomenklatūra;

b) bet kuri kita nomenklatūra, visa arba iš dalies sudaryta remiantis Kombinuotąja nomenklatūra arba ją papildanti subpozicijų dalimis ir nustatyta konkrečias sritis reglamentuojančiais Sąjungos teisės aktais, siekiant taikyti su prekyba prekėmis susijusias tarifinio reguliavimo priemones;

c) konvencinis arba įprastinis autonominis muitas, taikomas į Kombinuotąją nomenklatūrą įtrauktoms prekėms;

d) lengvatinių muitų tarifų priemonės, nustatytos susitarimuose, kuriuos Sąjunga yra sudariusi su tam tikromis trečiosiomis valstybėmis arba trečiųjų valstybių grupėmis;

e) lengvatinių muitų tarifų priemonės, kurias Sąjunga yra vienašališkai nustačiusi tam tikroms trečiosioms valstybėms arba trečiųjų valstybių grupėms;

f) autonominės priemonės, kuriomis sumažinamas tam tikroms prekėms nustatytas muitas arba juo neapmokestinama;

g) palankus muitų tarifų režimas, nustatytas tam tikroms prekėms dėl jų pobūdžio arba galutinio vartojimo taikant c–f punktuose arba h punkte nurodytas priemones;

h) kitos prekių tarifiniu klasifikavimu grindžiamos priemonės, numatytos žemės ūkio politikos, prekybos politikos arba kitų sričių Sąjungos teisės aktais, visų pirma laikinieji arba galutiniai antidempingo muitai, kompensaciniai muitai arba apsaugos priemonės.

3. Jeigu atitinkamos prekės atitinka sąlygas, įtrauktas į 2 dalies d–g punktuose nurodytas priemones, tos priemonės gali būti taikomos vietoj tos dalies c punkte numatytų priemonių. 2 dalies d–g punktuose nurodytos priemonės gali būti taikomos atgaline data, jeigu laikomasi atitinkama priemone arba šiuo reglamentu nustatytų terminų bei sąlygų ir jei:

a) kiek tai susiję su 2 dalies d ir e punktuose nustatytomis priemonėmis, tomis priemonėmis numatytas toks taikymas atgaline data;

b) kiek tai susiję su 2 dalies d punkte nustatytomis priemonėmis, jas atgaline data taikyti leidžia ir trečioji valstybė arba trečiųjų valstybių grupė.

4. Jeigu 2 dalies d–g punktuose nurodytos priemonės taikomos arba tos dalies h punkte nurodytos priemonės netaikomos tik tam tikram importuojamų arba eksportuojamų prekių kiekiui ir nustatomos tarifinės arba kitos kvotos, minėtos priemonės taikomos arba netaikomos tol, kol pasiekiamas nustatytas importuojamų arba eksportuojamų prekių kiekis.

Viršutinių tarifų ribų atveju tokių priemonių taikymas nutraukiamas Sąjungos teisės aktu.

5. Komisija gali nustatyti, kad 41 straipsnio 4 dalyje nurodytais tikslais turi būti vykdomas prekių išleidimo į laisvą apyvartą, eksporto ir tam tikrų specialiųjų procedūrų įforminimo prekėms muitinis stebėjimas.

6. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos šio straipsnio 4 dalyje nurodytų tarifinių bei kitų kvotų ir tarifų viršutinių ribų vienodo administravimo ir šio straipsnio 5 dalyje nurodyto muitinio stebėjimo valdymo priemonės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

167 straipsnis

Prekių tarifinis klasifikavimas

1. Taikant Bendrąjį muitų tarifą prekių tarifinis klasifikavimas reiškia nustatymą, kuriai Kombinuotosios nomenklatūros subpozicijai ar subpozicijos daliai priskiriamos atitinkamos prekės.

2. Taikant netarifinio reguliavimo priemones, prekių tarifinis klasifikavimas reiškia nustatymą, kuriai Kombinuotosios nomenklatūros arba kurios nors kitos Sąjungos teisės aktais nustatytos nomenklatūros, kuri visa arba iš dalies yra sudaryta remiantis Kombinuotąja nomenklatūra arba ją papildo subpozicijų dalimis, subpozicijai arba subpozicijos daliai turi būti priskiriamos atitinkamos prekės.

3. Pagal 1 ir 2 dalis nustatyta subpozicija arba subpozicijos dalis naudojama su ta subpozicija susijusios priemonės taikymo tikslu.

4. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis nustatomas prekių tarifinis klasifikavimas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Jeigu to reikia dėl deramai pagrįstų neišvengiamų skubos priežasčių, susijusių su būtinybe skubiai užtikrinti tinkamą ir vienodą Kombinuotosios nomenklatūros taikymą, Komisija, laikydamasi 283 straipsnio 5 dalyje nurodytos procedūros, priima nedelsiant taikytinus įgyvendinimo aktus.

2 SKYRIUS

Prekių kilmė

168 straipsnis

Nelengvatinė kilmė

169 ir 170 straipsniuose nustatytos nelengvatinės prekių kilmės nustatymo taisyklės naudojamos taikant:

a) Bendrąjį muitų tarifą, išskyrus 166 straipsnio 2 dalies d ir e punktuose nurodytas priemones;

b) priemones, nustatytas konkrečias su prekyba prekėmis susijusias sritis reglamentuojančiais Sąjungos teisės aktais, išskyrus tarifinio reguliavimo priemones, ir

c) kitas su prekių kilme susijusias Sąjungos priemones.

169 straipsnis

Nelengvatinės kilmės įgijimas

1. Tik vienoje šalyje ar teritorijoje gautos prekės laikomos tos šalies ar teritorijos kilmės prekėmis.

2. Laikoma, kad prekės, kurios gaminamos ne vienoje šalyje ar teritorijoje, yra kilusios iš tos šalies ar teritorijos, kurioje buvo atliktas jų paskutinis esminis ekonomiškai pagrįstas perdirbimas arba apdorojimas tam tikslui pritaikytoje įmonėje, kurio metu buvo pagamintas naujas produktas arba kuris buvo svarbus jo gamybos etapas.

3. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant taisykles, pagal kurias prekės, kurių nelengvatinę kilmę reikia nustatyti 168 straipsnyje nurodytų Sąjungos priemonių taikymo tikslais, vadovaujantis šio straipsnio 1 ir 2 dalimis laikomos prekėmis, gautomis tik vienoje šalyje ar teritorijoje, arba prekėmis, kurių paskutinis esminis ekonomiškai pagrįstas perdirbimas arba apdorojimas tam tikslui pritaikytoje įmonėje, kurio metu buvo pagamintas naujas produktas arba kuris buvo svarbus jo gamybos etapas, buvo atliktas tam tikroje šalyje ar teritorijoje.

170 straipsnis

Nelengvatinės kilmės įrodymas

1. Jeigu importuotojas pagal muitų teisės aktus nurodė prekių kilmę, muitinės gali reikalauti, kad importuotojas įrodytų tų prekių kilmę.

2. Jeigu prekių kilmės įrodymas pateikiamas pagal muitų teisės aktus arba pagal kitus konkrečias sritis reglamentuojančius Sąjungos teisės aktus, muitinės gali, kilus pagrįstų abejonių, reikalauti bet kokių papildomų įrodymų, būtinų užtikrinti, kad prekių kilmė būtų nurodyta pagal atitinkamuose Sąjungos teisės aktuose nustatytas taisykles.

3. Jei to reikia dėl su prekyba susijusių reikalavimų, Sąjungoje gali būti išduotas prekių kilmę įrodantis dokumentas, laikantis paskirties šalyje ar teritorijoje galiojančių kilmės taisyklių arba bet kurio kito metodo, pagal kurį nustatoma šalis, tik kurioje tos prekės buvo gautos arba kurioje buvo atliktas paskutinis esminis jų pakeitimas.

4. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos procedūrinės taisyklės dėl prekių kilmės įrodymo pateikimo ir tikrinimo. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

171 straipsnis

Lengvatinė kilmė

1. Kad prekėms būtų galima taikyti 166 straipsnio 2 dalies d arba e punkte nurodytas priemones arba lengvatines netarifinio reguliavimo priemones, jos turi atitikti šio straipsnio 2–5 dalyse nurodytas lengvatinės kilmės taisykles.

2. Prekių, kurioms taikomos lengvatinės priemonės, nustatytos susitarimuose, kuriuos Sąjunga yra sudariusi su tam tikromis trečiosiomis valstybėmis arba tokių valstybių grupėmis, lengvatinės kilmės taisyklės nustatomos tuose susitarimuose.

3. Prekių, kurioms taikomos lengvatinės prekybos tarp Sąjungos muitų teritorijos ir Seutos bei Meliljos priemonės, nustatytos 1985 m. Stojimo akto 2 protokole, lengvatinės kilmės taisyklės patvirtinamos laikantis to protokolo 9 straipsnio.

4. Prekių, kurioms taikomos lengvatinės priemonės, nustatytos lengvatiniuose susitarimuose, taikomuose su Sąjunga asocijuotoms užjūrio šalims ir teritorijoms, lengvatinės kilmės taisyklės patvirtinamos pagal SESV 203 straipsnį.

5. Komisija savo iniciatyva arba lengvatomis besinaudojančios šalies ar teritorijos prašymu gali suteikti tai šaliai ar teritorijai 9 dalyje nurodytų lengvatinės kilmės taisyklių taikymo tam tikroms prekėms laikiną išimtį (toliau – laikina išimtis).

Laikina išimtis grindžiama viena iš šių priežasčių:

a) dėl vidaus ar išorės veiksnių lengvatomis besinaudojanti šalis ar teritorija laikinai negali laikytis lengvatinės kilmės taisyklių;

b) lengvatomis besinaudojančiai šaliai ar teritorijai reikia laiko, kad ji galėtų pasirengti laikytis lengvatinės kilmės taisyklių.

6. Atitinkama lengvatomis besinaudojanti šalis ar teritorija pateikia Komisijai prašymą taikyti laikiną išimtį. Tame prašyme nurodomos 5 dalies antroje pastraipoje nurodytos priežastys, dėl kurių laikina išimtis yra reikalinga, ir pateikiami atitinkami patvirtinamieji dokumentai.

7. Laikina išimtis taikoma ribotą laiką, kol veikia vidaus ar išorės veiksniai, dėl kurių ji buvo priimta, arba kiek trunka laikotarpis, kurio reikia, kad lengvatomis besinaudojanti šalis ar teritorija būtų pasirengusi laikytis taisyklių.

8. Jeigu suteikiama laikina išimtis, atitinkama lengvatomis besinaudojanti šalis ar teritorija laikosi nustatytų reikalavimų dėl Komisijai pateiktinos informacijos, susijusios su tos išimties taikymu ir su prekių kiekių, kuriems leista taikyti laikiną išimtį, administravimu.

9. Komisija pagal 282 straipsnį priima deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant lengvatinės kilmės taisykles, taikomas prekėms, kurioms taikomos lengvatinės priemonės, kurias Sąjunga vienašališkai patvirtino tam tikroms trečiosioms valstybėms ar tokių valstybių grupėms, išskyrus nurodytas šio straipsnio 4 dalyje. Tos taisyklės grindžiamos prekių gavimo tik vienoje šalyje ar teritorijoje kriterijumi arba prekių pagaminimo atlikus pakankamą perdirbimą ar apdorojimą kriterijumi.

10. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais:

a) nustatomos prekių lengvatinės kilmės procedūrinės taisyklės, taikomos 1 dalyje nurodytų priemonių tikslais;

b) nustatoma priemonė, kuria lengvatomis besinaudojančiai šaliai ar teritorijai suteikiama laikina išimtis.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

172 straipsnis

Konkrečių prekių kilmės nustatymas

Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos priemonės, kuriomis nustatoma konkrečių prekių kilmė pagal toms prekėms taikomas kilmės taisykles. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Jeigu to reikia dėl deramai pagrįstų neišvengiamų skubos priežasčių, susijusių su būtinybe skubiai užtikrinti tinkamą ir vienodą kilmės taisyklių taikymą, Komisija, laikydamasi 283 straipsnio 5 dalyje nurodytos procedūros, priima nedelsiant taikytinus įgyvendinimo aktus.

3 SKYRIUS

Prekių muitinė vertė

173 straipsnis

Taikymo sritis

Bendrojo muitų tarifo ir netarifinio reguliavimo priemonių, nustatytų konkrečias su prekyba prekėmis susijusias sritis reglamentuojančiais Sąjungos teisės aktais, taikymo tikslais prekių muitinė vertė (toliau – muitinė vertė) nustatoma laikantis 174 ir 179 straipsnių.

174 straipsnis

Sandorio vertės muitinio įvertinimo metodas

1. Muitinė vertė apskaičiuojama visų pirma remiantis sandorio verte, tai yra kaina, faktiškai sumokėta arba mokėtina už prekes, parduodamas eksportui į Sąjungos muitų teritoriją, koreguojama pagal 176 ir 177 straipsnius.

2. 1 dalyje nurodyta faktiškai sumokėta arba mokėtina kaina – visa pirkėjo pardavėjui arba pardavėjo naudai pirkėjo trečiajai šaliai sumokėta arba mokėtina pinigų suma už importuojamas prekes, įskaitant visus įvykdytus arba vykdytinus mokėjimus, kurie yra importuojamų prekių pardavimo sąlyga.

3. 1 dalyje nurodyta sandorio vertė taikoma, jeigu tenkinamos visos šios sąlygos:

a) pirkėjui netaikomi disponavimo prekėmis arba jų naudojimo apribojimai, išskyrus šiuos:

   i) įstatymo arba Sąjungos valdžios institucijų nustatytus arba reikalaujamus nustatyti apribojimus,

   ii) geografinės teritorijos, kurioje prekės gali būti perparduotos, apribojimus,

   iii) atitinkamų prekių muitinei vertei didelės įtakos neturinčius apribojimus;

b) prekių pardavimui arba jų kainai neturi įtakos jokios sąlygos arba atlygis, kurių poveikio vertinamoms prekėms neįmanoma įvertinti;

c) jokia pajamų, gautų pirkėjui toliau perparduodant prekes, disponuojant jomis ar jas naudojant, dalis tiesiogiai ar netiesiogiai neatitenka pardavėjui, išskyrus atvejus, kai galima padaryti atitinkamus koregavimus, ir

d) pirkėjas ir pardavėjas nėra susiję arba jų ryšys neturėjo įtakos kainai.

175 straipsnis

Nuotoliniu būdu įsigytų prekių sandorio vertė

1. Nuotoliniu būdu įsigytų prekių sandorio vertė nustatoma remiantis tuo pardavimu.

2. Jei prekės įsigyjamos nuotoliniu būdu joms įforminant muitinio sandėliavimo procedūrą pagal 145 straipsnį, po to kai jos buvo įvežtos į Sąjungos muitų teritoriją, sandorio vertė nustatoma remiantis tuo pardavimu.

176 straipsnis

Sandorio vertės elementai

1. Nustatant muitinę vertę pagal 174 straipsnį, prie už importuojamas prekes faktiškai sumokėtos arba mokėtinos kainos pridedami šie elementai:

a) toliau nurodytos išlaidos, jei jas patiria pirkėjas, kurios nėra įskaitytos į už prekes faktiškai sumokėtą arba mokėtiną kainą:

   i) komisiniai ir apmokėjimas tarpininkams, išskyrus pirkimo komisinius;

   ii) išlaidos talpykloms, kurias muitinė laiko neatskiriama atitinkamų prekių dalimi, ir

   iii) pakavimo išlaidos (darbo arba medžiagų išlaidos);

b) atitinkamai paskirstyta toliau išvardytų pirkėjo tiesiogiai arba netiesiogiai, nemokamai arba sumažintomis kainomis tiekiamų prekių ir teikiamų paslaugų, susijusių su importuojamų prekių gamyba ir pardavimu eksportui, vertė, jeigu ši vertė nebuvo įskaityta į faktiškai sumokėtą arba mokėtiną kainą:

   i) medžiagų, komponentų, dalių ir panašių daiktų, įeinančių į importuojamų prekių sudėtį;

   ii) įrankių, štampų, formų ir panašių daiktų, naudotų importuojamoms prekėms gaminti;

   iii) medžiagų, sunaudotų gaminant importuojamas prekes, ir

   iv) inžinerinių, projektavimo, meninio apipavidalinimo, dizaino darbų, eskizų ir brėžinių parengimo, atliktų ne Sąjungoje ir būtinų importuojamų prekių gamybai, išlaidos;

c) mokesčiai už patentus ir licencijas, susiję su vertinamomis prekėmis, kuriuos pirkėjas privalo tiesiogiai ar netiesiogiai sumokėti, vykdydamas vertinamų prekių pardavimo sąlygas, jeigu tokie mokesčiai už patentus ir licencijas nėra įskaityti į faktiškai sumokėtą ar mokėtiną kainą;

d) tiesiogiai arba netiesiogiai pardavėjui tenkančios dalies pajamų, gautų toliau perparduodant, perleidžiant arba naudojant importuojamas prekes, vertė, ir

e) toliau nurodytos išlaidos, patirtos prekes gabenant iki jų įvežimo į Sąjungos muitų teritoriją vietos:

i) importuojamų prekių vežimo ir draudimo išlaidos, ir

ii) su importuojamų prekių vežimu susijusios krovimo ir tvarkymo išlaidos.

2. Papildomos pinigų sumos prie faktiškai sumokėtos ar mokėtinos kainos pridedamos vadovaujantis 1 dalimi tik remiantis objektyviais ir kiekybiškai įvertinamais duomenimis.

3. Nustatant muitinę vertę, prie faktiškai sumokėtos arba mokėtinos kainos negali būti pridedamos jokios papildomos sumos, išskyrus tai kas numatyta šiame straipsnyje.

177 straipsnis

Į muitinę vertę neįskaitytini elementai

Nustatant muitinę vertę pagal 174 straipsnį, į ją neįskaitomos nė viena iš toliau nurodytų pinigų sumų:

a) importuojamų prekių vežimo išlaidos, patirtos įvežus prekes į Sąjungos muitų teritoriją;

b) statybos, montavimo, surinkimo, priežiūros ar techninės pagalbos išlaidos, patirtos importuojamas prekes, pavyzdžiui, pramoninę įrangą, mašinas ar įrenginius, įvežus į Sąjungos muitų teritoriją;

c) palūkanos, sumokėtos pagal pirkėjo sudarytą finansavimo susitarimą, susijusį su importuojamų prekių pirkimu, neatsižvelgiant į tai, ar finansavimą skiria pardavėjas ar kitas asmuo, jeigu finansavimo susitarimas yra sudarytas raštu ir pirkėjas pareikalavus gali įrodyti, kad įvykdytos šios sąlygos:

i) tos prekės iš tikrųjų parduotos už tokią kainą, kuri deklaruota kaip faktiškai sumokėta arba mokėtina kaina;

ii) nurodyta palūkanų norma neviršija įprastinio tokiems sandoriams dydžio valstybėje, kurioje skirtas finansavimas, tuo metu, kai jis buvo skirtas;

d) mokėjimai už teisę reprodukuoti importuojamas prekes Sąjungoje;

e) pirkimo komisiniai;

f) importo muitai ar kiti privalomieji mokėjimai, mokėtini Sąjungoje, kai prekės importuojamos ar parduodamos;

g) nepaisant 176 straipsnio 1 dalies c punkto, pirkėjo mokėjimai už teisę platinti ar perparduoti importuojamas prekes, jeigu tokie mokėjimai nėra prekių pardavimo eksportui į Sąjungą sąlyga.

178 straipsnis

Supaprastinimai

1. Gavusios prašymą, muitinės gali leisti, kad, kai atitinkamų sumų neįmanoma kiekybiškai įvertinti muitinės deklaracijos priėmimo dieną arba dieną, kurią privalo būti užtikrintas duomenų prieinamumas muitinėms, remiantis konkrečiais kriterijais būtų nustatytos šios sumos:

a) sumos, įskaitytinos į muitinę vertę pagal 174 straipsnio 2 dalį, ir

b) 176 ir 177 straipsniuose nurodytos sumos.

2. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant šio straipsnio 1 dalyje nurodyto leidimo suteikimo sąlygas.

179 straipsnis

Antriniai muitinio įvertinimo metodai

1. Jeigu muitinės vertės neįmanoma nustatyti pagal 174 straipsnį, ji nustatoma iš eilės taikant kiekvieną 2 dalies punktą nuo a iki d, kol pasiekiamas tas punktas, pagal kurį įmanoma nustatyti muitinę vertę.

Importuotojo arba, kai taikytina, deklaranto prašymu 2 dalies c ir d punktai jų taikymo eilėje sukeičiami vietomis.

2. Pagal 1 dalį muitinė vertė – tai:

a) tapačių prekių, parduotų eksportui į Sąjungos muitų teritoriją ir eksportuotų tuo pačiu arba maždaug tuo pačiu metu kaip ir vertinamos prekės, sandorio vertė;

b) panašių prekių, parduotų eksportui į Sąjungos muitų teritoriją ir eksportuotų tuo pačiu arba maždaug tuo pačiu metu kaip ir vertinamos prekės, sandorio vertė;

c) vertė, nustatyta pagal prekių vieneto kainą, už kurią Sąjungos muitų teritorijoje su pardavėjais nesusijusiems asmenims parduotas didžiausias bendras importuotų prekių arba tapačių ar panašių importuotų prekių kiekis, arba

d) apskaičiuotoji vertė, kurią sudaro šių elementų suma:

i) išlaidos medžiagoms ir gamybai arba kitokiam perdirbimui, atliktam gaminant importuojamas prekes, arba jų vertė;

ii) pelno ir bendrųjų išlaidų, kurių dydis lygus pelnui ir bendrosioms išlaidoms, paprastai nurodomoms valstybės eksportuotojos gamintojams parduodant eksportui į Sąjungą prekes, kurios yra tos pačios klasės ar rūšies kaip ir vertinamos prekės, suma;

iii) 176 straipsnio 1 dalies e punkte nurodytų elementų išlaidos arba vertė.

3. Jeigu muitinės vertės neįmanoma nustatyti pagal šio straipsnio 1 dalį, ji nustatoma remiantis duomenimis, kuriuos galima gauti Sąjungos muitų teritorijoje, pasitelkiant tinkamas priemones, atitinkančias principus ir bendrąsias nuostatas, kurie išdėstyti visuose šiuose aktuose:

a) Sutartyje dėl 1994 m. Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos VII straipsnio įgyvendinimo;

b) Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos VII straipsnyje;

c) šiame skyriuje.

4. Nuotolinės prekybos atveju, kai importuotojas neišsklaido pagrįstų abejonių dėl to, ar deklaruota sandorio vertė atitinka visą faktiškai sumokėtą arba mokėtiną kainą, kaip nurodyta 174 straipsnio 1 dalyje, muitinės gali taikyti tinkamą antrinį įvertinimo metodą tų prekių muitinei vertei iš naujo nustatyti. Tai nedaro poveikio importuotojo galimybei per pagrįstą terminą pateikti būtiną informaciją, kuria pagrindžiama, kad muitinė vertė gali būti nustatoma šio straipsnio 1 dalyje nustatytu būdu.

180 straipsnis

Muitinė vertė eksporto muitų taikymo tikslais

1. Kai nustatomi eksporto muitai, vertė eksporto muitų taikymo tikslais nustatoma remiantis:

a) faktiškai sumokėta arba mokėtina kaina už prekes, parduodamas eksportui iš Sąjungos muitų teritorijos, su sąlyga, kad pirkėjas ir pardavėjas nėra susiję arba jų santykiai neturėjo įtakos tai kainai, prireikus pakoreguota pagal 2 ir 3 dalis ir remiantis eksportuotojo pateiktais duomenimis, arba

b) verte, pagrįsta objektyviais ir patikrinamais duomenimis, įskaitant tapačių ar panašių prekių, eksportuojamų iš Sąjungos tuo pačiu metu ir toje pačioje vietoje, rinkos kainą, kai šios dalies a punkte nurodyta kaina nežinoma, yra neišsami arba neatspindi prekių ekonominės vertės.

2. Į vertę eksporto muito tikslais įtraukiamos visos išlaidos, tiesiogiai susijusios su eksporto sandoriu.

3. Į vertę eksporto muito tikslais neįtraukiamos išlaidos, patirtos po to, kai prekės buvo išvežtos iš Sąjungos muitų teritorijos, ir mokėjimai, nesusiję su eksportuojamomis prekėmis.

4. Prireikus muitinės gali prašyti papildomų įrodymų, kad patikrintų eksportuotojo pateiktus duomenis arba nustatytų vertę eksporto muito taikymo tikslais pagal šį straipsnį.

5. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant duomenis, reikalingus muitinei vertei eksporto muito taikymo tikslais nustatyti, kaip nurodyta šiame straipsnyje.

181 straipsnis

Muitinės vertės nustatymo procedūrinės taisyklės

Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos procedūrinės taisyklės:

a) dėl muitinės vertės nustatymo remiantis sandorio verte, pagal 174 straipsnio 1 ir 2 dalis, įskaitant faktiškai sumokėtos arba mokėtinos kainos tikslinimo procedūrines taisykles pagal 176 ir 177 straipsnius ir 174 straipsnio 3 dalyje nurodytų sąlygų taikymo procedūrines taisykles;

b) dėl muitinės vertės nustatymo antriniais metodais pagal 179 straipsnį;

c) dėl muitinės vertės eksporto muito tikslais nustatymo pagal 180 straipsnį.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

182 straipsnis

Muitinės vertės nustatymas konkrečiais atvejais

Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos priemonės, kuriomis nustatomas tinkamas muitinio įvertinimo metodas arba kriterijai, taikytini nustatant muitinę vertę konkrečiais atvejais, įskaitant nuotolinę prekybą. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Jeigu to reikia dėl deramai pagrįstų neišvengiamų skubos priežasčių, susijusių su šio straipsnio pirmoje dalyje nurodytomis priemonėmis, kiek tai susiję su būtinybe skubiai užtikrinti tinkamą ir vienodą prekių muitinės vertės nustatymo taisyklių taikymą, Komisija laikydamasi 283 straipsnio 5 dalyje nurodytos procedūros, priima nedelsiant taikytinus įgyvendinimo aktus.

X ANTRAŠTINĖ DALIS

SKOLOS MUITINEI IR GARANTIJOS

1 SKYRIUS

Skolos muitinei atsiradimas

1 skirsnis

Importo skola muitinei

183 straipsnis

Išleidimas į laisvą apyvartą ir laikinasis įvežimas

1. Importo skola muitinei įforminant prekių išleidimo į laisvą apyvartą procedūrą arba laikinojo įvežimo procedūrą, pagal kurią prekės iš dalies atleidžiamos nuo importo muito, arba galutinio vartojimo procedūrą atsiranda, kai importuotojas praneša apie turimas prekes pagal 74 straipsnio 1 dalį.

2. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalies, skola muitinei atsiranda, kai:

a) prekės išleidžiamos tuo atveju, kai taikoma 205 straipsnio 5 dalis;

b) muitinės deklaracija priimama, kai taikytina, iki 2034 m. vasario 28 d.;

c) naudotis IOSS schema pasirinkęs asmuo sutinka su mokėjimu.

3. Skolininku laikomas importuotojas. Netiesioginio atstovavimo atveju skolininkais laikomi atstovas muitinėje ir asmuo, kurio interesais atstovas muitinėje veikia, ir jie abu yra solidariai atsakingi už skolos muitinei sumokėjimą.

4. Jeigu dėl informacijos, kuri pateikta arba kurios prieinamumas užtikrintas 1 dalyje nurodytų procedūrų tikslais, nebūtų surinkta visa importo muito suma arba jos dalis, asmuo, kuris pateikė tą informaciją ir kuris žinojo arba yra pagrindo manyti, kad turėjo žinoti, jog tokia informacija yra klaidinga, taip pat laikomas skolininku.

5. Iki 2034 m. vasario 28 d., kai pateikiama muitinės deklaracija, skolininku laikomas deklarantas. Netiesioginio atstovavimo atveju asmuo, kurio interesais veikia atstovas muitinėje, taip pat laikomas skolininku.

184 straipsnis

Specialiosios nuostatos dėl kilmės statuso neturinčių prekių

1. Skola muitinei atsiranda tuo metu, kai produktai išleidžiami reeksportuoti, jeigu:

a) lengvatiniame Sąjungos ir tam tikrų trečiųjų valstybių ar tokių valstybių šalių grupių susitarime nustatyta, kad, taikant lengvatinį tarifų režimą Sąjungos kilmės produktams, už jiems pagaminti naudojamas kilmės statuso neturinčias prekes reikia mokėti importo muitus, ir

b) buvo išduotas arba surašytas tų produktų kilmės įrodymas.

2. Skola muitinei apskaičiuojama kaip importo muito suma, atitinkanti skolą, kuri būtų atsiradusi tuo atveju, jei kilmės statuso neturinčios prekės, kurios buvo naudojamos reeksportuojamiems produktams gaminti, būtų buvusios išleistos į laisvą apyvartą tą pačią dieną.

3. Skolininku laikomas eksportuotojas. Netiesioginio atstovavimo atveju skolininkais laikomi atstovas muitinėje ir asmuo, kurio interesais atstovas muitinėje veikia, ir jie abu yra solidariai atsakingi už skolos muitinei sumokėjimą.

185 straipsnis

Skolos muitinei atsiradimas dėl reikalavimų nesilaikymo

1. Importo skola muitinei, susijusi su prekėmis, apmokestinamomis importo muitu, atsiranda, jei neįvykdomas kuris nors iš toliau nurodytų punktų:

a) muitų teisės aktuose nustatyta pareiga, susijusi su ne Sąjungos prekių įvežimu į Sąjungos muitų teritoriją, jų paėmimu iš muitinės priežiūros arba su tokių prekių gabenimu, perdirbimu, saugojimu, laikinuoju saugojimu, laikinuoju įvežimu arba disponavimu jomis toje teritorijoje;

b) muitų teisės aktuose nustatyta pareiga, susijusi su prekių galutiniu vartojimu Sąjungos muitų teritorijoje;

c) kuri nors sąlyga, kurią privaloma įvykdyti įforminant ne Sąjungos prekėms muitinės procedūrą arba taikant su prekių galutiniu vartojimu susijusį neapmokestinimą muitu ar apmokestinimą taikant sumažintą importo muito normą.

2. Skolos muitinei atsiradimo laiku laikomas vienas iš šių momentų:

a) kai dėl pareigos nevykdymo atsiranda skola muitinei – momentas, kai ta pareiga neįvykdoma arba nustoja būti vykdoma;

b) kai prekėms įforminama muitinės procedūra, jeigu po to nustatoma, kad iš tikrųjų nebuvo įvykdyta sąlyga, kurią privaloma įvykdyti įforminant prekėms tą procedūrą arba taikant su prekių galutiniu vartojimu susijusį neapmokestinimą muitu arba apmokestinimą pritaikius sumažintą importo muito normą.

3. 1 dalies a ir b punktuose nurodytais atvejais skolininku laikomas bet kuris iš šių asmenų:

a) asmuo, kuris privalėjo įvykdyti atitinkamas pareigas;

b) asmuo, kuris žinojo arba yra pagrindo manyti, kad turėjo žinoti, kad muitų teisės aktais nustatyta pareiga nebuvo įvykdyta, ir kuris veikė asmens, privalėjusio įvykdyti tą pareigą, interesais arba kuris dalyvavo atliekant veiksmus, dėl kurių ta pareiga nebuvo įvykdyta;

c) asmuo, kuris įsigijo arba laikė atitinkamas prekes ir jų įsigijimo arba gavimo metu žinojo arba yra pagrindo manyti, kad turėjo žinoti, kad muitų teisės aktais nustatyta pareiga nebuvo įvykdyta.

4. 1 dalies c punkte nurodytais atvejais skolininku laikomas asmuo, turintis įvykdyti sąlygas, kurias privaloma įvykdyti įforminant prekėms muitinės procedūrą arba taikant su prekių galutiniu vartojimu susijusį neapmokestinimą muitu ar apmokestinimą taikant sumažintą importo muito normą.

5. Jeigu muitinėms pateikiama informacija, kurią privaloma pateikti pagal muitų teisės aktus, kiek tai susiję su sąlygomis, kurias privaloma įvykdyti įforminant prekėms tą muitinės procedūrą, ir dėl tokios informacijos nesurenkama visa importo muitų suma arba jos dalis, asmuo, kuris pateikė tą informaciją ir žinojo arba yra pagrindo manyti, kad turėjo žinoti, kad tokia informacija yra klaidinga, taip pat laikomas skolininku.

186 straipsnis

Jau sumokėto importo muito sumos atskaita

1. Jeigu pagal 185 straipsnio 1 dalį atsiranda skola muitinei, susijusi su prekėmis, išleistomis į laisvą apyvartą taikant su jų galutiniu vartojimu susijusią sumažintą importo muito normą, iš skolą muitinei atitinkančios importo muito sumos atskaitoma importo muito suma, sumokėta išleidžiant prekes į laisvą apyvartą.

Pirma pastraipa taikoma ir tada, kai atsiradusi skola muitinei yra susijusi su laužu ir atliekomis, likusiais sunaikinus tokias prekes.

2. Jeigu pagal 183 straipsnio 1 dalį arba 185 straipsnio 1 dalį atsiranda skola muitinei, susijusi su prekėmis, kurioms įforminta laikinojo įvežimo procedūra iš dalies jas atleidžiant nuo importo muito, pagal dalinio atleidimo tvarką sumokėta importo muito suma atskaitoma iš skolą muitinei atitinkančios importo muito sumos.

2 skirsnis

Eksporto skola muitinei

187 straipsnis

Eksportas ir laikinasis išvežimas perdirbti

1. Eksporto skola muitinei, įforminus eksporto procedūrą arba laikinojo išvežimo perdirbti procedūrą prekėms, atsiranda tuo momentu, kai eksportuotojas pagal 74 straipsnio 1 dalį praneša apie prekių prieinamumą.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, skola muitinei atsiranda tuo momentu, kai:

a) tuo atveju, kai taikoma 205 straipsnio 5 dalis – kai išleidžiamos prekės;

b) kai priimama muitinės deklaracija, kai taikytina, iki 2034 m. vasario 28 d.

3. Skolininku laikomas eksportuotojas. Netiesioginio atstovavimo atveju skolininkais laikomi ir atstovas muitinėje, ir asmuo, kurio interesais atstovas muitinėje veikia, ir jie abu yra solidariai atsakingi už skolos muitinei sumokėjimą.

4. Jeigu dėl informacijos, pateiktos įforminant prekėms eksporto procedūrą arba laikinojo išvežimo perdirbti procedūrą, nesurenkama visa eksporto muito suma arba jos dalis, asmuo, kuris pateikė tą informaciją ir kuris žinojo arba yra pagrindo manyti, kad turėjo žinoti, kad tokia informacija yra klaidinga, taip pat laikomas skolininku.

188 straipsnis

Skolos muitinei atsiradimas dėl reikalavimų nesilaikymo

1. Eksporto skola muitinei, susijusi su prekėmis, apmokestinamomis eksporto muitu, atsiranda, jei neįvykdoma kuri nors iš toliau nurodytųjų:

a) muitų teisės aktuose nustatyta pareiga, susijusi su prekių išvežimu;

b) sąlyga, kurią privaloma įvykdyti, kad prekes būtų leista išvežti iš Sąjungos muitų teritorijos visai arba iš dalies jas atleidžiant nuo eksporto muito.

2. Skolos muitinei atsiradimo laiku laikomas vienas iš šių momentų:

a) kai prekės faktiškai išvežamos iš Sąjungos muitų teritorijos nepateikus muitinėms informacijos apie tokį eksportą arba neužtikrinus tokios informacijos prieinamumo;

b) kai prekės pristatomos ne į tą paskirties vietą, į kurią jas buvo leista išvežti iš Sąjungos muitų teritorijos visai arba iš dalies jas atleidžiant nuo eksporto muito;

c) jeigu muitinės neturi galimybių nustatyti b punkte nurodyto momento, – kai baigiasi terminas, per kurį turi būti pateikti įrodymai, kad yra įvykdytos sąlygos, kurias privaloma įvykdyti tam, kad prekės būtų atleistos nuo tokio muito.

3. 1 dalies a punkte nurodytais atvejais skolininku laikomas bet kuris iš šių asmenų:

a) asmuo, kuris privalėjo įvykdyti atitinkamą pareigą;

b) asmuo, kuris žinojo arba yra pagrindo manyti, kad turėjo žinoti, kad atitinkama pareiga nebuvo įvykdyta, ir kuris veikė asmens, privalėjusio įvykdyti tą pareigą, interesais;

c) asmuo, kuris dalyvavo atliekant veiksmus, dėl kurių nebuvo įvykdyta pareiga, ir kuris žinojo arba yra pagrindo manyti, kad turėjo žinoti, kad nebuvo pateikta reikiama informacija arba, kai taikytina, nebuvo pateikta muitinės deklaracija, nors ji ir turėjo būti pateikta.

4. 1 dalies b punkte nurodytais atvejais skolininku laikomas asmuo, kuris privalo įvykdyti sąlygas, kurias privaloma įvykdyti, kad prekes būtų leista išvežti iš Sąjungos muitų teritorijos visai arba iš dalies jų jas atleidžiant nuo eksporto muito.

3 skirsnis

Nuostatos, bendros importo ir eksporto skolai muitinei

189 straipsnis

Skola muitinei, kai prekėms taikomi kiti muitinių taikomi teisės aktai

1. Importo arba eksporto skola muitinei atsiranda net ir tuo atveju, kai ji susijusi su prekėmis, kurių bet kokio importo arba eksporto tvarką reglamentuoja kiti muitinių taikomi teisės aktai.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, skola muitinei neatsiranda nė vienu iš šių atveju:

a) neteisėtai įvežus į Sąjungos muitų teritoriją padirbtos valiutos;

b) įvežus į Sąjungos muitų teritoriją narkotinių ir psichotropinių medžiagų, kurios nėra griežtai prižiūrimos kompetentingų institucijų, siekiant jas naudoti medicinos ir mokslo tikslais.

Tačiau, sankcijų taikymo tikslais, už muitų teisės aktų pažeidimus skola muitinei laikoma atsiradusia, jeigu pagal šį reglamentą arba pagal nacionalinę teisę nustatant sankcijas remiamasi importo ar eksporto muitu arba skolos muitinei egzistavimu.

190 straipsnis

Keli skolininkai

Jeigu importo ar eksporto muito sumą, atitinkančią vieną skolą muitinei, privalo sumokėti daugiau nei vienas asmuo, tie asmenys yra solidariai atsakingi už tos sumos sumokėjimą.

191 straipsnis

Bendrosios importo arba eksporto muito sumos apskaičiavimo taisyklės

1. Importo arba eksporto muito suma apskaičiuojama remiantis prekių tarifiniu klasifikavimu, muitine verte, kiekiu, paskirties vieta ir kilme. Muito apskaičiavimo taisyklės yra taisyklės, taikomos atitinkamoms prekėms su jomis susijusios skolos muitinei atsiradimo metu.

2. Nuotolinės prekybos pagal IOSS schemą atveju importo muito suma nustatoma remiantis muito apskaičiavimo taisyklėmis, kurios atitinkamoms prekėms buvo taikomos tuo metu, kai buvo priimtas mokėjimas už nuotoliniu būdu parduotas prekes.

3. Jeigu tikslaus skolos muitinei atsiradimo laiko nustatyti neįmanoma, skola muitinei laikoma atsiradusia tada, kai muitinės padaro išvadą, kad prekės yra tokioje situacijoje, dėl kurios atsirado skola muitinei.

Tačiau, jeigu muitinių turima informacija leidžia nustatyti, kad skola muitinei jau buvo atsiradusi prieš muitinėms padarant tokią išvadą, skola muitinei laikoma atsiradusia iš karto, kai jau įmanoma nustatyti, kad susidarė tokia situacija.

4. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant šiame straipsnyje nurodytas importo ar eksporto muito, taikomo prekėms, su kuriomis susijusi skola muitinei atsirado taikant specialiąją procedūrą, sumos apskaičiavimo taisykles.

192 straipsnis

Specialiosios importo muito sumos apskaičiavimo taisyklės

1. Jeigu Sąjungos muitų teritorijoje patiriama saugojimo arba įprastinių tvarkymo operacijų išlaidų, susijusių su prekėmis, kurioms buvo įforminta muitinės procedūra arba kurios yra laikinai saugomos, apskaičiuojant importo muito sumą į šias išlaidas arba bet kokį vertės padidėjimą neatsižvelgiama, jeigu importuotojas arba, kai taikytina, deklarantas pateikia tinkamą šių išlaidų įrodymą.

Tačiau apskaičiuojant importo muito sumą atsižvelgiama į operacijose naudotų ne Sąjungos prekių muitinę vertę, kiekį ir kilmę.

2. Jeigu Sąjungos muitų teritorijoje atlikus įprastines prekių, kurioms įforminta muitinės procedūra, tvarkymo operacijas pasikeičia tų prekių tarifinis klasifikavimas, importuotojo arba, kai taikytina, deklaranto prašymu taikomas pirminis prekių, kurioms įforminta ta procedūra, tarifinis klasifikavimas.

3. Jeigu atsiranda skola muitinei, susijusi su perdirbtaisiais produktais, gautais taikant laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą, importo muito suma, atitinkanti skolą, importuotojo prašymu nustatoma remiantis prekių, kurioms įforminta laikinojo įvežimo perdirbti procedūra, tarifiniu klasifikavimu, muitine verte, kiekiu ir kilme, kai joms ta procedūra buvo įforminta.

4. Jeigu perdirbtieji produktai yra gauti taikant paskesnes laikinojo įvežimo perdirbti procedūras, susijusias su prekėmis, kurioms pagal 3 dalį buvo įforminta pirmoji laikinojo įvežimo perdirbti procedūra, importuotojas gali prašyti apskaičiuoti skolą tik remdamasis prekių, kurioms buvo įforminta ta pirmoji laikinojo įvežimo perdirbti procedūra, tarifiniu klasifikavimu, muitine verte, kiekiu ir kilme.

5. Konkrečiais muitų teisės aktuose nustatytais atvejais importo muito suma nustatoma vadovaujantis šio straipsnio 2, 3 bei 4 dalimis ir negavus importuotojo ar eksportuotojo arba, kai taikytina, deklaranto prašymo, siekiant, kad nebūtų apeinamos 166 straipsnio 2 dalies h punkte nurodytos priemonės.

6. Jeigu atsiranda skola muitinei, susijusi su perdirbtaisiais produktais, gautais taikant laikinojo išvežimo perdirbti procedūrą, arba su pakaitos produktais, importo muito suma apskaičiuojama remiantis ne Sąjungos muitų teritorijoje atliktos perdirbimo operacijos išlaidomis.

7. Jeigu skola muitinei atsiranda pagal šio reglamento 185 arba 188 straipsnį ir su sąlyga, kad reikalavimų nesilaikymas, dėl kurio atsirado skola muitinei, nebuvo laikomas bandymu apgauti, prekėms taip pat taikomas:

a) palankus muitų tarifų režimas pagal muitų teisės aktus;

b) atleidimas nuo importo ar eksporto muito arba visiškas ar dalinis neapmokestinimas importo arba eksporto muitu pagal šio reglamento 166 straipsnio 2 dalies d–g punktus arba 111, 112 ir 113 straipsnius, arba 161–165 straipsnius, arba

c) atleidimas nuo muito pagal Reglamentą (EB) Nr. 1186/2009.

8. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant šiame straipsnyje nurodytas importo ar eksporto muito, taikytino prekėms, su kuriomis susijusi skola muitinei atsiranda taikant specialiąją procedūrą, sumos apskaičiavimo taisykles ir šio straipsnio 5 dalyje nurodytus konkrečius atvejus.

193 straipsnis

Skolos muitinei atsiradimo vieta

1. Skola muitinei atsiranda:

a) 6 straipsnio 1 dalies d punkto ii papunktyje nurodytais atvejais – toje vietoje, kurioje prekės yra;

b) 6 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytais atvejais – toje vietoje, į kurią prekės turi būti pristatytos;

c) 6 straipsnio 2 dalies c punkte nurodytais atvejais – toje vietoje, kurioje yra įsisteigęs deklarantas, turintis leidimą taikyti centralizuotą muitinį įforminimą;

d) 6 straipsnio 2 dalies b punkte nurodytais atvejais – patikimo ir patikrinto verslininko įsisteigimo valstybėje narėje.

Visais kitais atvejais skola muitinei atsiranda toje vietoje, kurioje įvyko jos atsiradimą lemiantys įvykiai. Jeigu tos vietos nustatyti neįmanoma, skola muitinei atsiranda toje vietoje, kurioje muitinės nustato, kad prekės yra tokioje situacijoje, dėl kurios atsiranda skola muitinei.

2. Jeigu nebuvo pripažinta, kad prekėms įforminta muitinės procedūra buvo įvykdyta arba jeigu laikinasis saugojimas nebuvo tinkamai užbaigtas, o vietos, kurioje atsirado skola muitinei pagal 1 dalies antrą arba trečią pastraipą neįmanoma nustatyti per konkretų terminą, skola muitinei atsiranda toje vietoje, kurioje prekėms buvo įforminta atitinkama procedūra arba kurioje jos buvo įvežtos į Sąjungos muitų teritoriją taikant tą procedūrą, arba kurioje jos buvo laikinai saugomos.

3. Jeigu pagal muitinių turimą informaciją jos gali nustatyti, kad skola muitinei būtų galėjusi atsirasti keliose vietose, skola muitinei laikoma atsiradusia toje vietoje, kurioje ji atsirado pirmiausia.

4. Jeigu muitinė nustato, kad skola muitinei pagal 185 ar 188 straipsnį atsirado kitoje valstybėje narėje ir kad importo ar eksporto muito suma, atitinkanti tą skolą, yra mažesnė nei 10 000 EUR, laikoma, kad skola muitinei atsirado jos atsiradimą nustačiusioje valstybėje narėje.

5. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant šio straipsnio 2 dalyje nurodytą terminą.

2 SKYRIUS

Garantija, pateikiama dėl galinčios atsirasti arba atsiradusios skolos muitinei

194 straipsnis

Bendrosios nuostatos

1. Jei nenurodyta kitaip, šis skyrius taikomas garantijoms, teikiamoms dėl atsiradusių skolų muitinei (toliau – atsiradusi skola muitinei), ir garantijoms, kurių reikalaujama tuo atveju, kai skola muitinei galėtų atsirasti (toliau – galinti atsirasti skola muitinei).

2. Jeigu muitinės reikalauja garantijos dėl galinčios atsirasti arba atsiradusios skolos, ta garantija turi užtikrinti importo ar eksporto muito sumos ir kitų privalomųjų mokėjimų, mokėtinų importuojant ar eksportuojant prekes, sumokėjimą, kai garantija:

a) naudojama prekėms įforminant Sąjungos tranzito procedūrą, arba

b) gali būti naudojama daugiau nei vienoje valstybėje narėje.

Muitinių priimta arba leista naudoti garantija galioja visoje Sąjungos muitų teritorijoje, jeigu ji naudojama pagal savo paskirtį.

Kai garantija yra susijusi su skolininko veikla vienoje valstybėje narėje, ji apima bent importo ar eksporto muito sumą.

3. Garantiją pateikia skolininkas arba asmuo, galintis tapti skolininku, arba, muitinėms leidus, bet kuris kitas asmuo.

4. Nedarant poveikio 202 straipsniui, muitinės reikalauja pateikti tik vieną garantiją, susijusią su konkrečiomis prekėmis.

Pateikta garantija, susijusi su konkrečiomis prekėmis, taikoma importo ar eksporto muito sumai, atitinkančiai skolą muitinei, ir kitiems privalomiesiems mokėjimams, susijusiems su tomis prekėmis, nepriklausomai nuo to, ar informacija apie tas prekes, kuri buvo pateikta arba kurios prieinamumas užtikrintas, yra teisinga.

Jeigu garantijos nebuvo atsisakyta, ji, neviršijant garantija užtikrinamos sumos, taip pat gali būti naudojama importo ar eksporto muito ir kitų privalomųjų mokėjimų sumoms, mokėtinoms atlikus tikrinimą po atitinkamų prekių išleidimo, išieškoti.

5. Šio straipsnio 3 dalyje nurodyto asmens prašymu muitinės, laikydamosi 200 straipsnio 1, 2 ir 3 dalių, gali leisti pateikti bendrąją garantiją, užtikrinančią importo ar eksporto muito sumos, atitinkančios skolą muitinei, susijusią su dviem arba daugiau operacijų arba muitinės procedūrų, sumokėjimą.

6. Muitinės atlieka garantijos stebėseną.

7. Garantijos nereikalaujama:

a) iš valstybės, regioninės ir vietos institucijų arba kitų įstaigų, kurių veiklą reglamentuoja viešoji teisė, kai jos vykdo veiklą kaip valdžios institucijos;

b) vežant prekes Reinu, Reino vandens keliais, taip pat Dunojumi ir Dunojaus vandens keliais;

c) transportuojant prekes stacionariais transportavimo įrenginiais;

d) konkrečiais muitų teisės aktuose nustatytais atvejais, kai prekėms įforminama laikinojo įvežimo procedūra, ir

e) kai prekėms įforminama Sąjungos tranzito procedūra pasinaudojant 140 straipsnio 4 dalies e punkte nurodytu supaprastinimu ir kai jos gabenamos jūra arba oru iš vieno Sąjungos uosto į kitą arba iš vieno Sąjungos oro uosto į kitą.

8. Muitinės gali nereikalauti garantijos, jeigu importo ar eksporto muito suma, kurios sumokėjimą ji užtikrintų, neviršija tam tikros ribos.

9. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant konkrečius atvejus, kai nereikalaujama garantijos dėl prekių, kurioms įforminta laikinojo įvežimo procedūra, kaip nurodyta šio straipsnio 7 dalies d punkte, ir nustatant ribą, nuo kurios galima netaikyti reikalavimo pateikti garantiją, kaip nurodyta šio straipsnio 8 dalyje.

10. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos šiame straipsnyje nurodytos garantijos pateikimo ir stebėsenos procedūrinės taisyklės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

195 straipsnis

Privalomosios garantijos referencinis dydis

1. Jeigu muitinės privalo reikalauti garantijos ir gali nustatyti tikslią importo ar eksporto muito sumą, atitinkančią skolą muitinei, ir kitų privalomųjų mokėjimų sumą tuo metu, kai reikalaujama pateikti garantiją, garantija turi užtikrinti tos tikslios sumos sumokėjimą.

Jeigu tikslios sumos nustatyti negalima, garantijos dydis nustatomas atsižvelgiant į didžiausią muitinių nustatytą importo ar eksporto muito sumą, atitinkančią skolą muitinei, ir kitų privalomųjų mokėjimų, kurie atsirado arba galėtų atsirasti, sumą.

2. Nedarant poveikio 200 straipsniui, jeigu bendroji garantija pateikiama užtikrinant importo ar eksporto muito sumos, atitinkančios skolas muitinei, ir kitų privalomųjų mokėjimų, kurių suma laikui bėgant kinta, sumokėjimą, nustatomas toks šios garantijos dydis, kad jo visuomet pakaktų importo ar eksporto muito sumos, atitinkančios skolas muitinei, ar kitų privalomųjų mokėjimų sumokėjimui užtikrinti.

196 straipsnis

Prevencinės garantijos referencinis dydis

Jeigu garantijos pateikti neprivaloma, tačiau muitinės nėra įsitikinusios, kad importo ar eksporto muito suma, atitinkanti skolą muitinei, ir kiti privalomieji mokėjimai bus sumokėti per nustatytą laikotarpį, jos reikalauja pateikti garantiją sumos, kuri neviršija 195 straipsnyje nurodyto lygio, sumokėjimui užtikrinti.

197 straipsnis

Garantijos pateikimas

1. Garantija gali būti pateikiama pasirenkant tik vieną iš šių formų:

a) kaip bet kuris muitinių pripažįstamu būdu atliekamas mokėjimas eurais arba valstybės narės, kurioje reikalaujama garantijos, valiuta;

b) kaip garanto įsipareigojimas, arba

c) kita forma, su sąlyga, kad ja suteikiamas lygiavertis užtikrinimas, kad bus sumokėta importo ar eksporto muito suma, atitinkanti skolą muitinei, ir kiti privalomieji mokėjimai.

2. Garantija bet kuria muitinių pripažįstama mokėjimo priemonės forma pateikiama pagal valstybės narės, kurioje garantijos reikalaujama, teisę.

Muitinės mokėti už ją palūkanų neprivalo.

3. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant šio straipsnio 1 dalies c punkte nurodytą garantijos formą.

198 straipsnis

Garantijos pasirinkimas

Asmuo, iš kurio reikalaujama pateikti garantiją, garantijos formą gali pasirinkti iš nurodytų 197 straipsnio 1 dalyje.

Tačiau muitinės gali nepriimti pasirinktos formos garantijos, jeigu ji nesuderinama su atitinkamos muitinės procedūros tinkamo atlikimo reikalavimais.

Muitinės gali reikalauti, kad konkretų laikotarpį pasirinkta garantijos forma nebūtų keičiama.

199 straipsnis

Garantas

1. 197 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytas garantas turi būti Sąjungos muitų teritorijoje įsisteigęs trečiasis asmuo. Garantas turi būti pripažintas garantiją pateikti reikalaujančios muitinės, išskyrus atvejus, kai garantas yra kredito įstaiga, finansų įstaiga ar draudimo bendrovė, kuriai pagal taikytiną Sąjungos teisę leista veikti Sąjungoje.

2. Garantas raštu įsipareigoja sumokėti garantija užtikrinamą importo ar eksporto muito sumą, atitinkančią skolą muitinei, ir kitus privalomuosius mokėjimus.

3. Muitinės gali atsisakyti pripažinti garantą arba siūlomą garantijos formą, jeigu nėra aišku, ar toks garantas ar garantijos forma gali per nustatytą laikotarpį užtikrinti, kad importo ar eksporto muito suma, atitinkanti skolą muitinei, ir kiti privalomieji mokėjimai bus sumokėti.

4. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant garantijos formas ir šiame straipsnyje nurodytam garantui taikytinas taisykles.

5. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos garanto prisiimto įsipareigojimo, kaip nurodyta šiame straipsnyje, atšaukimo ir panaikinimo procedūrinės taisyklės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

200 straipsnis

Bendroji garantija

1. Muitinės 194 straipsnio 5 dalyje nurodytą leidimą gali suteikti tik asmenims, atitinkantiems šias sąlygas:

a) įsisteigusiems Sąjungos muitų teritorijoje;

b) atitinkantiems 30 straipsnio 1 dalies a punkte nustatytus kriterijus, ir

c) nuolat taikantiems atitinkamas muitinės procedūras arba turintiems leidimą eksploatuoti laikinojo saugojimo sandėlius, arba atitinkantiems 30 straipsnio 1 dalies d punkte nustatytus kriterijus.

2. Muitinės gali leisti ekonominės veiklos vykdytojui, atitinkančiam 30 straipsnio 1 dalies b ir c punktuose nustatytus kriterijus, arba patikimam ir patikrintam verslininkui pateikti sumažinto dydžio bendrąją garantiją dėl galinčių atsirasti skolų muitinei ir kitų privalomųjų mokėjimų arba nepateikti garantijos (toliau – atleidimas nuo pareigos pateikti garantiją).

3. Gavusios prašymą, muitinės gali leisti įgaliotajam ekonominių operacijų vykdytojui (muitinės formalumų supaprastinimas) arba patikimam ir patikrintam verslininkui pateikti sumažinto dydžio bendrąją garantiją dėl atsiradusių skolų muitinei ir kitų privalomųjų mokėjimų. Tokios bendrosios garantijos laikomos lygiavertėmis garantijoms, numatytoms pagal kitas šio reglamento nuostatas.

4. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodyto leidimo naudotis sumažinto dydžio bendrąja garantija suteikimo arba atleidimo nuo pareigos pateikti garantiją suteikimo sąlygas.

5. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos garantijos sumos, įskaitant šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytą sumažintą sumą, nustatymo procedūrinės taisyklės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

201 straipsnis

Laikinieji draudimai, susiję su naudojimusi bendrosiomis garantijomis

1. Komisija gali nuspręsti laikinai uždrausti, kad taikant specialiąsias procedūras arba laikinąjį saugojimą būtų naudojamasi kuria nors iš šių garantijų:

a) 200 straipsnio 2 dalyje nurodyta sumažinto dydžio bendrąja garantija arba atleidimu nuo pareigos pateikti garantiją;

b) 200 straipsnyje nurodyta bendrąja garantija, teikiama dėl prekių, kurios, kaip nustatyta, tapo plataus masto sukčiavimo objektu.

2. Kai taikoma 1 dalis, naudotis sumažinto dydžio bendrąja garantija, atleidimu nuo pareigos pateikti garantiją arba 200 straipsnyje nurodyta bendrąja garantija gali būti leidžiama vienu iš šių atvejų:

a) jeigu atitinkamas asmuo gali įrodyti, kad per dvejus metus iki šio straipsnio 1 dalyje nurodyto sprendimo priėmimo nebuvo atsiradusi skola muitinei tam asmeniui vykdant operacijas su atitinkamomis prekėmis;

b) jeigu per 2 metus iki šio straipsnio 1 dalyje nurodyto sprendimo priėmimo dienos buvo atsiradusios skolos muitinei ir atitinkamas asmuo gali įrodyti, kad per nustatytą laikotarpį visas tas skolas sumokėjo skolininkas arba skolininkai, arba garantas.

Atitinkamas asmuo, norintis gauti leidimą naudotis bendrąja garantija, kai ja naudotis laikinai uždrausta, taip pat privalo atitikti 30 straipsnio 1 dalies b ir c punktuose nustatytus kriterijus.

3. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos procedūrinės taisyklės dėl šiame straipsnyje nurodytų laikinųjų draudimų, susijusių su bendrųjų garantijų naudojimu. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Jeigu to reikia dėl deramai pagrįstų neišvengiamų skubos priežasčių, susijusių su šiame straipsnyje nurodytomis priemonėmis, kiek tai susiję su būtinybe skubiai sustiprinti Sąjungos ir jos valstybių narių finansinių interesų apsaugą, Komisija, laikydamasi 283 straipsnio 5 dalyje nurodytos procedūros, priima nedelsiant taikytinus įgyvendinimo aktus.

202 straipsnis

Papildoma arba pakaitinė garantija

Nustačiusios, kad pateikta garantija neužtikrina arba kad jos patikimumo arba dydžio nebepakanka užtikrinti, jog importo ar eksporto muito suma, atitinkanti skolą muitinei, ir kiti privalomieji mokėjimai bus sumokėti per nustatytą laikotarpį, muitinės reikalauja, kad 194 straipsnio 3 dalyje nurodytas asmuo pateiktų papildomą garantiją arba pakeistų anksčiau pateiktąją garantiją nauja. Gavęs reikalavimą asmuo gali pasirinkti vieną iš šių dviejų galimybių.

203 straipsnis

Garantijos atsisakymas

1. Muitinės nedelsdamos atsisako garantijos, kai sumokama skola muitinei ar įvykdoma pareiga atlikti kitus privalomuosius mokėjimus, arba kai tokia skola ar pareiga nebegali atsirasti.

2. Kai sumokama dalis skolos muitinei ar pareiga sumokėti kitus privalomuosius mokėjimus įvykdoma iš dalies, arba kai galinti atsirasti skola arba pareiga sudarytų tik dalį pinigų sumos, dėl kurios pateikta garantija, atitinkamo asmens prašymu atitinkamos garantijos dalies atsisakoma, išskyrus atvejus, kai atitinkama suma nepateisina tokių veiksmų.

3. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant garantijos atsisakymo terminus.

4. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos šiame straipsnyje nurodyto garantijos atsisakymo procedūrinės taisyklės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

3 SKYRIUS

Importo arba eksporto muito sumos išieškojimas, mokėjimas, grąžinimas ir atsisakymas ją išieškoti

1 skirsnis

Importo arba eksporto muito sumos apskaičiavimas, pranešimas apie skolą muitinei ir įtraukimas į apskaitą

204 straipsnis

Importo arba eksporto muito sumos apskaičiavimas

1. Mokėtiną importo ar eksporto muito sumą apskaičiuoja muitinės, kurių kompetencijai priklauso vieta, kurioje pagal 193 straipsnį atsirado arba laikoma atsiradusia skola muitinei. To apskaičiavimo tikslu muitinės atsižvelgia į duomenis, kurie buvo pateikti arba kurių prieinamumas buvo užtikrintas.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies ir nedarant poveikio tikrinimui po prekių išleidimo, iki 2034 m. vasario 28 d. muitinės tuo atveju, kai pateikta muitinės deklaracija, gali sutikti su joje nustatyta mokėtina importo ar eksporto muito suma. Jeigu muitinės su ta suma nesutinka, jos mokėtiną importo ar eksporto muito sumą nustato, kai tik turi reikiamą informaciją.

3. Kai mokėtina importo ar eksporto suma nėra sveikas skaičius, ji gali būti suapvalinta iki didesnio arba mažesnio skaičiaus.

Jeigu pirmoje pastraipoje nurodyta suma išreikšta eurais, ją apvalinti galima tik iki artimiausio mažesnio ar didesnio sveiko skaičiaus.

Valstybė narė, kurios valiuta nėra euro, gali:

a) *mutatis mutandis* taikyti antrą pastraipą, arba

b) nukrypti nuo tos pastraipos, jei jos apvalinimo taisyklės neturi didesnio finansinio poveikio nei antroje pastraipoje nustatyta taisyklė.

205 straipsnis

Pranešimas apie skolą muitinei

1. Muitinės skolininkui apie skolą muitinei praneša toje vietoje, kurioje pagal 193 straipsnį atsirado arba laikoma atsiradusia skola muitinei.

2. Jeigu mokėtina importo ar eksporto muito suma yra lygi sumai, apskaičiuotai remiantis duomenimis, kuriuos pateikė arba kurių prieinamumą užtikrino importuotojas arba eksportuotojas, laikoma, kad muitinės pranešė importuotojui arba eksportuotojui apie skolą muitinei išleisdamos prekes.

3. Šio straipsnio 1 arba 2 dalyje nurodyto pranešimo nereikia šiais atvejais:

a) jeigu taikomas laikinas antidempingo muitas, laikinas kompensacinis muitas arba laikina apsaugos priemonė, kol bus galutinai nustatyta importo ar eksporto muito suma;

b) jeigu mokėtina importo ar eksporto muito suma viršija sumą, nustatytą remiantis pagal 15 straipsnį priimtu sprendimu;

c) jeigu pradinis sprendimas nepranešti apie skolą muitinei ar pranešti apie ją nurodant mažesnę importo ar eksporto muito sumą nei mokėtina importo ar eksporto muito suma buvo priimtas remiantis bendrosiomis nuostatomis, kurios vėliau teismo sprendimu buvo pripažintos negaliojančiomis;

d) jeigu muitinės pagal muitų teisės aktus neprivalo pranešti apie skolą muitinei.

4. Jeigu muitinės privalo pranešti apie mokėtiną importo ar eksporto muito sumą pagal 1 dalį, jos skolininkui apie skolą muitinei praneša tada, kai gali nustatyti tą sumą ir dėl jos priimti sprendimą.

Tačiau, jeigu kompetentingos Sąjungos arba nacionalinės institucijos informuoja muitines, kad pranešimas apie skolą muitinei pakenktų nusikalstamos veikos tyrimui valstybėje narėje, kurioje veikia atitinkama muitinė, arba kitoje valstybėje narėje, muitinės tą pranešimą atideda iki tol, kol jis nebepakenks tam baudžiamosios veikos tyrimui.

5. Patikimas ir patikrintas verslininkas gali apskaičiuoti skolą muitinei, atitinkančią visą importo ar eksporto muito, susijusio su visomis prekėmis, kurias toks verslininkas muitinės vardu išleido per ne ilgesnį kaip 31 kalendorinės dienos laikotarpį, sumą, ir per penkias dienos nuo to laikotarpio pabaigos pranešti muitinei apie tą skolą, be kita ko, atskirai nurodydamas su kiekviena konkrečia prekių rūšimi susijusias sumas.

Laikoma, kad gavusi tokį pranešimą muitinė pranešė apie skolą muitinei.

6. Nuotolinei prekybai skirtų prekių importuotojas, kuris pasirinko naudotis IOSS sistema ir turi patikimo ir patikrinto verslininko statusą, šio straipsnio 5 dalyje nurodytame pranešime pataiso arba pripažįsta negaliojančia pagal 74 straipsnio 3 dalį pateiktą informaciją, kai to nuotolinei prekybai skirtų prekių importuotojo parduotos prekės grąžinamos į muitinės sandėlį nuotolinei prekybai, pirminio siuntėjo adresu arba kitu adresu už Sąjungos muitų teritorijos ribų laikotarpiu, dėl kurio teikiamas tas pranešimas. Tas nuotolinei prekybai skirtų prekių importuotojas pateikia prekių padėjimo į muitinės sandėlį arba išvežimo iš Sąjungos muitų teritorijos įrodymą arba užtikrina jo prieinamumą.

7. Iki 2034 m. vasario 28 d. muitinės tuo atveju, jeigu pateikta muitinės deklaracija, su sąlyga, kad buvo pateikta sumokėjimą užtikrinanti garantija, gali leisti apie skolą muitinei, atitinkančią visą importo ar eksporto muito sumą, susijusią su visomis tam pačiam asmeniui per nustatytą laikotarpį išleistomis prekėmis, pranešti to laikotarpio pabaigoje. Muitinių nustatyto laikotarpio trukmė negali viršyti 31 dienos.

8. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant:

a) šio straipsnio 3 dalies d punkte nurodytus atvejus, kai muitinės neprivalo pranešti apie skolą muitinei;

b) informaciją, kurią šio straipsnio 5 ir 6 dalyse nurodytame pranešime turi pateikti patikimas ir patikrintas verslininkas bei nuotolinei prekybai skirtų prekių importuotojas.

206 straipsnis

Skolos muitinei apribojimas

1. Apie skolos muitinei atsiradimą muitinės skolininkui praneša per trejus metus nuo tos dienos, kai ta skola atsirado. Pasibaigus tam laikotarpiui laikoma, kad skolai muitinei yra suėjęs senaties terminas.

2. Jeigu skolos muitinei atsiradimo priežastis yra veiksmas, dėl kurio tada, kai jis buvo įvykdytas, galėjo būti iškelta baudžiamoji byla, 1 dalyje nustatytas trejų metų laikotarpis pagal nacionalinę teisę pratęsiamas mažiausiai iki penkerių, o daugiausia iki 10 metų.

3. 1 ir 2 dalyse nurodytų laikotarpių trukmės skaičiavimas sustabdomas, jeigu:

a) pateikiamas skundas pagal 18 straipsnį – laikotarpiui nuo skundo pateikimo dienos iki skundo nagrinėjimo pabaigos;

b) laikydamosi 8 straipsnio 6 dalies, muitinės praneša skolininkui apie priežastis, kuriomis remdamosi jos ketina pranešti apie skolą muitinei – laikotarpiui nuo to pranešimo dienos iki laikotarpio, per kurį skolininkui suteikiama galimybė pareikšti savo nuomonę, pabaigos, arba

c) pranešimas apie skolą muitinei atidedamas pagal 205 straipsnio 4 dalies antrą pastraipą.

4. Jeigu pagal 217 straipsnio 8 dalį skola muitinei vėl atsiranda, šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytų laikotarpių trukmės skaičiavimas laikomas sustabdytu nuo tos dienos, kai vadovaujantis 222 straipsniu buvo pateiktas prašymas grąžinti muito sumą arba atsisakyti ją išieškoti, iki sprendimo dėl muito sumos grąžinimo ar atsisakymo ją išieškoti priėmimo dienos.

207 straipsnis

Įtraukimas į apskaitą

1. 204 straipsnyje nurodytos muitinės, vadovaudamasi nacionalinės teisės aktais, įtraukia į savo tvarkomą apskaitą mokėtiną importo ar eksporto muito sumą, apie kurią pranešta pagal 205 straipsnį.

Šios dalies pirmoje pastraipoje nustatyta pareiga netaikoma 205 straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais.

2. Muitinės neprivalo įtraukti į apskaitą importo ar eksporto muito sumų, kurios pagal 206 straipsnį atitinka skolą muitinei, apie kurią skolininkui nebegali būti pranešta.

3. Valstybės narės nustato praktines importo ar eksporto muito sumų įtraukimo į apskaitą procedūras. Tos procedūros gali skirtis priklausomai nuo to, ar, įvertinusios skolos muitinei atsiradimo aplinkybes, muitinės yra tikros, kad tokios pinigų sumos bus sumokėtos.

208 straipsnis

Įtraukimo į apskaitą laikas

1. Mokėtiną importo arba eksporto muito sumą muitinės įtraukia į apskaitą per 14 dienų nuo prekių išleidimo, išskyrus atvejus, kai prekėms įforminama laikinojo įvežimo procedūra jas iš dalies atleidžiant nuo importo muito.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, muitinės visą importo ar eksporto muito, susijusio su visomis prekėmis, skirtomis patikimam ir patikrintam verslininkui ir išleistomis per nustatytą laikotarpį, sumą pagal 205 straipsnio 5 dalį gali į apskaitą įtraukti to laikotarpio pabaigoje padarydamos vieną įrašą, su sąlyga, kad tas įrašas padaromas per 14 dienų nuo to nustatyto laikotarpio pabaigos.

3. Jeigu apie skolą muitinei pranešama pagal 205 straipsnio 7 dalį, ji įtraukiama į apskaitą per 14 dienų nuo atitinkamo laikotarpio pabaigos.

4. Jeigu prekės gali būti išleistos laikantis tam tikrų sąlygų, reglamentuojančių mokėtinos importo ar eksporto muito sumos apskaičiavimo arba jos surinkimo tvarką, ta suma į apskaitą įtraukiama per 14 dienų nuo mokėtinos importo ar eksporto muito sumos nustatymo arba prievolės sumokėti tą muitą nustatymo dienos.

Tačiau, kai skola muitinei yra susijusi su laikinojo antidempingo muito, laikinojo kompensacinio muito arba laikinosios apsaugos priemonės taikymu, mokėtina importo ar eksporto muito suma į apskaitą įtraukiama per du mėnesius nuo Sąjungos teisės akto, kuriuo nustatomas galutinis muitas arba priemonė, paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dienos.

5. Jeigu skola muitinei atsiranda susiklosčius 1 dalyje nenurodytoms aplinkybėms, mokėtina importo ar eksporto muito suma į apskaitą įtraukiama per 14 dienų nuo tos dienos, kai muitinės gali apskaičiuoti atitinkamą importo ar eksporto muito sumą ir priimti sprendimą.

6. 5 dalis taikoma išieškotinai importo ar eksporto muito sumai arba dar neišieškotai jos daliai, jeigu mokėtina muito suma nebuvo įtraukta į apskaitą vadovaujantis 1–5 dalimis arba jeigu buvo apskaičiuota ir įtraukta į apskaitą už mokėtiną pinigų sumą mažesnė muito suma.

7. 1–6 dalyse nustatyti muito sumų įtraukimo į apskaitą terminai netaikomi susiklosčius nenumatytoms aplinkybėms arba *force majeure* atvejais.

8. Įtraukimas į apskaitą gali būti atidėtas 205 straipsnio 4 dalies antroje pastraipoje nurodytu atveju iki to laiko, kai pranešimu apie skolą muitinei nebebūtų pakenkta atitinkamam nusikalstamos veikos tyrimui, net jei tas tyrimas vyksta kitoje valstybėje narėje.

Tokiu atveju mokėtina importo ar eksporto muito suma į apskaitą įtraukiama per 14 dienų nuo tos dienos, kai skolininkui pranešama apie tą sumą.

209 straipsnis

Įgyvendinimo įgaliojimų suteikimas

Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos priemonės, kuriomis užtikrinama muitinių tarpusavio pagalba skolos muitinei atsiradimo atvejais. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2 skirsnis

Importo arba eksporto muito sumos mokėjimas

210 straipsnis

Bendrieji mokėjimo terminai ir mokėjimo termino trukmės skaičiavimo sustabdymas

1. Skolininkas importo ar eksporto muito sumas, atitinkančias skolą muitinei, apie kurią jam buvo pranešta pagal 205 straipsnį, sumoka per muitinių nustatytą laikotarpį.

Nedarant poveikio 19 straipsnio 2 daliai, tas laikotarpis negali būti ilgesnis kaip 10 dienų nuo pranešimo skolininkui apie skolą muitinei dienos.

Skolininko prašymu muitinės gali tą laikotarpį pratęsti tais atvejais, kai mokėtina importo ar eksporto muito suma buvo nustatyta atliekant tikrinimą po prekių išleidimo, kaip nurodyta 68 straipsnyje. Nedarant poveikio 214 straipsnio 2 daliai, taip pratęsto laikotarpio trukmė negali būti ilgesnė nei būtina tam, kad skolininkas galėtų imtis reikiamų priemonių savo prievolei įvykdyti.

2. Jeigu skolininkui suteikiama teisė pasinaudoti kuria nors iš 212, 213 ir 214 straipsniuose nustatytų mokėjimo galimybių, mokėjimą jis turi atlikti per laikotarpį arba laikotarpius, nustatytą (-us) tų galimybių taikymui.

3. Importo ar eksporto muito sumos, atitinkančios skolą muitinei, sumokėjimo termino trukmės skaičiavimas sustabdomas šiais atvejais:

a) kai pagal 222 straipsnį pateikiamas prašymas atsisakyti išieškoti muitą;

b) kai prekės turi būti konfiskuotos, sunaikintos arba perduotos valstybei, arba

c) kai skola muitinei atsirado pagal 185 straipsnį ir kai yra daugiau kaip vienas skolininkas.

4. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant importo arba eksporto muito sumos, atitinkančios skolą muitinei, sumokėjimo termino trukmės skaičiavimo sustabdymo pagal šio straipsnio 3 dalį taisykles ir nustatant sustabdymo laikotarpį.

211 straipsnis

Mokėjimas

1. Mokėjimas atliekamas bet kokiomis mokėjimo priemonėmis, kurias panaudojus skola panaikinama, be kita ko, pakoreguojamas kredito likutis, laikantis nacionalinės teisės.

2. Už skolininką mokėjimą atlikti gali trečiasis asmuo.

3. Skolininkas gali sumokėti visą mokėtiną importo ar eksporto muito sumą arba jos dalį nelaukdamas, kol pasibaigs skolininkui nustatytas mokėjimo laikotarpis.

212 straipsnis

Mokėjimo atidėjimas

1. Atitinkamo asmens prašymu ir su sąlyga, kad jis pateikia garantiją, muitinės leidžia atidėti mokėtino muito mokėjimą bet kuriuo iš šių būdų:

a) atskirai pagal kiekvieną importo ar eksporto muito sumą, įtrauktą į apskaitą pagal 208 straipsnio 1 dalį arba 208 straipsnio 6 dalį;

b) bendrai pagal visas importo ar eksporto muito sumas, įtrauktas į apskaitą pagal 208 straipsnio 1 dalį per muitinių nustatytą laikotarpį, kurio trukmė neviršija 31 dienos, arba

c) bendrai pagal visas importo ar eksporto muito sumas, įtrauktas į apskaitą vienu įrašu 208 straipsnio 3 dalį.

2. Su sąlyga, kad pateikiama garantija, patikimas ir patikrintas verslininkas gali atidėti muito, mokėtino bendrai pagal visas importo ar eksporto muito sumas, įtrauktas į apskaitą vienu įrašu pagal 208 straipsnio 2 dalį, mokėjimą.

213 straipsnis

Mokėjimo atidėjimo laikotarpiai

1. Laikotarpis, kuriam pagal 212 straipsnį atidedamas mokėjimas (toliau – atidėjimo laikotarpis), yra 30 dienų.

2. Jeigu mokėjimas atidedamas pagal 212 straipsnio 1 dalies a punktą, atidėjimo laikotarpio trukmė pradedama skaičiuoti kitą dieną po to, kai skolininkui pranešama apie skolą muitinei.

3. Jeigu mokėjimas atidedamas pagal 212 straipsnio 1 dalies b punktą, atidėjimo laikotarpio trukmė pradedama skaičiuoti kitą dieną po to, kai baigiasi bendros muito sumos kaupimo laikotarpis. Šis laikotarpis sutrumpinamas tokiu dienų skaičiumi, kuris lygus pusei bendros muito sumos kaupimo laikotarpio dienų skaičiaus.

4. Jeigu mokėjimas atidedamas pagal 212 straipsnio 1 dalies c punktą arba 2 dalį, atidėjimo laikotarpio trukmė pradedama skaičiuoti kitą dieną po to, kai pasibaigia atitinkamų prekių išleidimui nustatytas laikotarpis. Šis laikotarpis sutrumpinamas tokiu dienų skaičiumi, kuris lygus pusei prekių išleidimui nustatyto laikotarpio dienų skaičiaus.

5. Jeigu 3 dalyje nurodytas bendros muito sumos kaupimo laikotarpis arba 4 dalyje nurodytas prekių išleidimui nustatytas laikotarpis trunka nelyginį dienų skaičių, vadovaujantis tomis dalimis iš atidėjimo laikotarpio atimamas dienų skaičius yra lygus pusei artimiausio už nurodytąjį skaičių mažesnio lyginio skaičiaus.

6. Jeigu 3 dalyje nurodytas bendros muito sumos kaupimo laikotarpis arba 4 dalyje nurodytas prekių išleidimui nustatytas laikotarpis skaičiuojamas savaitėmis, valstybės narės gali numatyti, kad importo ar eksporto muito suma, kurios mokėjimas yra atidėtas, turi būti sumokėta ne vėliau kaip ketvirtos savaitės, einančios po savaitės, iki kurios pabaigos mokėjimas turėjo būti atliktas, penktadienį.

Jeigu 3 dalyje nurodytas bendros muito sumos kaupimo laikotarpis arba 4 dalyje nurodytas prekių išleidimui nustatytas laikotarpis skaičiuojamas mėnesiais, valstybės narės gali numatyti, kad importo ar eksporto muito suma, kurios mokėjimas yra atidėtas, turi būti sumokėta iki mėnesio, einančio po mėnesio, iki kurio pabaigos mokėjimas turėjo būti atliktas, šešioliktos dienos.

214 straipsnis

Kitos mokėjimo galimybės

1. Muitinės gali suteikti skolininkui kitas mokėjimo galimybes nei atidėtas mokėjimas (toliau – kitos mokėjimo galimybės), su sąlyga, kad pateikiama garantija.

2. Jeigu vadovaujantis 1 dalimi suteikiamos kitos mokėjimo galimybės, prie importo ar eksporto muito sumos pridedamos kredito palūkanos.

Valstybėje narėje, kurios valiuta yra euro, kredito palūkanų norma turi būti lygi *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* C serijoje paskelbtai palūkanų normai, kurią mėnesio, kurį sueina atitinkamos skolos mokėjimo terminas, pirmą dieną Europos Centrinis Bankas taikė savo pagrindinėms refinansavimo operacijoms, padidintai vienu procentiniu punktu.

Valstybėje narėje, kurios valiuta nėra euro, kredito palūkanų norma turi būti lygi palūkanų normai, kurią mėnesio, kurį sueina atitinkamos skolos mokėjimo terminas, pirmą dieną atitinkamas nacionalinis centrinis bankas taikė savo pagrindinėms refinansavimo operacijoms, padidintai vienu procentiniu punktu, o valstybėje narėje, kurioje nacionalinio centrinio banko taikyta palūkanų norma nėra žinoma, – ją geriausiai atitinkančiai palūkanų normai, kuri buvo taikoma to mėnesio pirmą dieną tos valstybės narės pinigų rinkoje, padidintai vienu procentiniu punktu.

3. Muitinės gali nereikalauti, kad būtų pateikiama garantija ar mokamos kredito palūkanos, kai remiantis dokumentais pagrįstu skolininko būklės įvertinimu pripažįstama, kad garantijos pateikimas ar kredito palūkanų sumokėjimas sukeltų rimtų ekonominių arba socialinių sunkumų.

4. Muitinės nereikalauja, kad būtų mokamos kredito palūkanos, jeigu su kiekvienu išieškojimo veiksmu susijusi pinigų suma yra mažesnė nei 10 EUR.

5. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiama šio straipsnio 4 dalis, atnaujinant joje nustatytą ribinę vertę, kad ji atspindėtų ekonominių aplinkybių pokyčius.

215 straipsnis

Mokėjimo įvykdymo užtikrinimas

Jeigu mokėtina importo ar eksporto muito suma nesumokama per nustatytą laikotarpį, muitinės tos sumos sumokėjimą užtikrina pasinaudodamos visomis priemonėmis, kuriomis pasinaudoti jos gali pagal atitinkamos valstybės narės teisę.

216 straipsnis

Delspinigiai

1. Pasibaigus nustatytam importo ar eksporto muito sumos sumokėjimo laikotarpiui prie šios sumos pridedami delspinigiai, kurie skaičiuojami už laiką nuo minėto laikotarpio pabaigos iki muito sumokėjimo dienos.

Valstybėje narėje, kurios valiuta yra euro, delspinigių norma turi būti lygi *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* C serijoje paskelbtai palūkanų normai, kurią mėnesio, kurį sueina atitinkamos skolos mokėjimo terminas, pirmą dieną Europos Centrinis Bankas taikė savo pagrindinėms refinansavimo operacijoms, padidintai dviem procentiniais punktais.

Valstybėje narėje, kurios valiuta nėra euro, delspinigių norma turi būti lygi palūkanų normai, kurią mėnesio, kurį sueina atitinkamos skolos mokėjimo terminas, pirmą dieną atitinkamas nacionalinis centrinis bankas taikė savo pagrindinėms refinansavimo operacijoms, padidintai dviem procentiniais punktais, o valstybėje narėje, kurioje nacionalinio centrinio banko taikyta palūkanų norma nėra žinoma, – ją geriausiai atitinkančiai palūkanų normai, kuri buvo taikoma to mėnesio pirmą dieną tos valstybės narės pinigų rinkoje, padidintai dviem procentiniais punktais.

2. Kai skola muitinei atsiranda pagal 185 ar 188 straipsnį arba kai apie skolą muitinei pranešama atlikus tikrinimą po prekių išleidimo, delspinigiai už importo ar eksporto muito sumą skaičiuojami nuo tos dienos, kai atsirado skola muitinei, iki pranešimo apie ją dienos.

Delspinigių norma nustatoma pagal šio straipsnio 1 dalį.

3. Muitinės gali nereikalauti, kad būtų mokami delspinigiai, kai remiantis dokumentais pagrįstu skolininko būklės įvertinimu pripažįstama, kad delspinigių sumokėjimas jam sukeltų rimtų ekonominių arba socialinių sunkumų.

4. Muitinės nereikalauja, kad būtų mokami delspinigiai, jeigu su kiekvienu išieškojimo veiksmu susijusi pinigų suma yra mažesnė nei 10 EUR.

5. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiama šio straipsnio 4 dalis, atnaujinant joje nustatytą ribinę vertę, kad ji atspindėtų ekonominių aplinkybių pokyčius.

3 skirsnis

Grąžinimas ir atsisakymas išieškoti

217 straipsnis

Grąžinimas ir atsisakymas išieškoti

1. Laikydamosi šiame skirsnyje nustatytų sąlygų, muitinės importo arba eksporto muito sumas grąžina arba atsisako išieškoti dėl bet kurios iš šių priežasčių:

a) importo ar eksporto muito sumos buvo permokėtos;

b) prekės turėjo defektų arba neatitiko sutarties sąlygų;

c) kompetentingos institucijos padarė klaidą;

d) teisingumo pagrindu;

e) duomenys, kuriais remiantis buvo nustatyta skola muitinei už atitinkamas prekes, arba, kai taikytina, muitinės deklaracija pripažinti negaliojančiais.

2. Muitinės grąžina arba atsisako išieškoti 1 dalyje nurodytą importo arba eksporto muito sumą, kai ji nėra mažesnė nei 10 EUR, išskyrus atvejus, kai atitinkamas asmuo prašo, kad būtų grąžinta arba atsisakyta išieškoti mažesnė suma.

3. Jeigu muitinės laiko, kad muitas turėtų būti grąžintas arba atsisakytas išieškoti pagal 220 arba 221 straipsnį, atitinkama valstybė narė perduoda bylą Komisijai, kad ši priimtų sprendimą, šiais atvejais:

a) kai muitinės laiko, kad ypatingos aplinkybės susiklostė dėl to, kad Komisija neįvykdė savo pareigų;

b) kai muitinės laiko, kad Komisija padarė klaidą, kaip tai suprantama 220 straipsnyje;

c) kai atvejo aplinkybės yra susijusios su Sąjungos tyrimo, atlikto pagal Reglamentą (EB) Nr. 515/97 arba pagal bet kurį kitą Sąjungos teisės aktą ar susitarimą, kurį Sąjunga sudarė su šalimi arba šalių grupe ir kuriame numatyta tokių Sąjungos tyrimų atlikimo galimybė, išvadomis;

d) kai pinigų suma, susijusi su viena ar daugiau importo ar eksporto operacijų, kurią sumokėti atitinkamas asmuo galėtų turėti prievolę dėl klaidos ar ypatingų aplinkybių, yra lygi 500 000 EUR arba ją viršija.

4. 3 dalyje nustatyta pareiga perduoti bylą netaikoma, jei Komisija jau yra priėmusi sprendimą dėl atvejo, susijusio su panašiais faktiniais ir teisiniais klausimais, arba jei ji jau nagrinėja tokį atvejį.

5. Kai muitinės, per 222 straipsnio 1 dalyje nurodytus laikotarpius pačios nustato, kad importo arba eksporto muito suma yra grąžintina arba atsisakytina išieškoti pagal 218, 220 arba 221 straipsnius, ir tai priklauso jų kompetencijai, jos tą sumą grąžina arba atsisako ją išieškoti savo iniciatyva.

6. Muito sumos negrąžinamos arba neatsisakoma jų išieškoti, jeigu situacija, dėl kurios buvo pranešta apie skolą muitinei, susidarė dėl skolininko įvykdytos apgaulės.

7. Muitą grąžinančios muitinės nemoka jokių palūkanų.

Vis dėlto, 1 dalies a ir c punktuose nurodytais atvejais atitinkamos muitinės nemoka palūkanų tik tuo atveju, jei tos muitinės po to, kai nustatoma, kad importo ar eksporto muito suma grąžintina, nepagrįstai nedelsdamos ją grąžina. Jeigu muitinės tos sumos negrąžina nepagrįstai nedelsdamos ir skolininkas pradeda procedūrą dėl grąžinimo, palūkanos mokamos už laikotarpį nuo tų muitų sumokėjimo dienos iki jų grąžinimo dienos.

Be to, palūkanos mokamos, jeigu sprendimas dėl muito grąžinimo neįgyvendinamas per tris mėnesius nuo jo priėmimo dienos, išskyrus atvejus, kai šio termino nesilaikyta dėl nuo muitinių nepriklausančių priežasčių. Tokios palūkanos mokamos nuo tos dienos, kurią baigėsi trejų mėnesių laikotarpis, iki muito grąžinimo dienos. Palūkanų norma nustatoma pagal 214 straipsnį.

8. Muitinėms per klaidą priėmus sprendimą grąžinti muito sumą arba atsisakyti ją išieškoti, vėl atsiranda pirminė skola muitinei, jeigu nesuėjęs 206 straipsnio 1 dalyje nustatytas jos senaties terminas, o visos pagal šio straipsnio 7 dalies antrą pastraipą sumokėtos palūkanos grąžinamos.

9. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiama šio straipsnio 2 dalis, atnaujinant joje nustatytą ribinę vertę, kad ji atspindėtų ekonominių aplinkybių pokyčius.

10. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant taisykles, kurių ji turi laikytis priimdama šio straipsnio 3 dalyje nurodytą sprendimą, ir visų pirma dėl:

a) bylos priėmimo sąlygų;

b) sprendimo priėmimo termino ir to termino trukmės skaičiavimo sustabdymo;

c) pranešimo, prieš priimant sprendimą, kuris turėtų neigiamą poveikį atitinkama asmeniui, apie priežastis, kuriomis Komisija ketina pagrįsti savo sprendimą;

d) pranešimo apie sprendimą;

e) sprendimo nepriėmimo arba nepranešimo apie tokį sprendimą pasekmių.

11. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos procedūrinės taisyklės dėl grąžinimo ir atsisakymo išieškoti. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

12. Komisija priima įgyvendinimo aktą sprendimo forma, kuriuo leidžiama grąžinti importo ar eksporto muito sumą arba atsisakyti ją išieškoti bet kuriuo iš šio straipsnio 3 dalyje nurodytų atvejų, jei įvykdomi tos dalies reikalavimai. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamosios procedūros.

Jei 283 straipsnio 1 dalyje nurodyto komiteto nuomonė turėtų būti pateikta taikant rašytinę procedūrą, taikoma 283 straipsnio 6 dalis.

218 straipsnis

Permokėtos ar su perviršiu apskaičiuotos importo ar eksporto muito sumos

1. Importo arba eksporto muito suma grąžinama arba atsisakoma ją išieškoti, kai pranešus apie pirminę skolą muitinei paaiškėja, kad ją atitinkanti muito suma viršija mokėtiną sumą, arba kai apie skolą muitinei skolininkui buvo pranešta nesilaikant 205 straipsnio 3 dalies c ir d punktų.

2. Kai prašymas dėl grąžinimo arba atsisakymo išieškoti pateikiamas remiantis tuo, kad prekių išleidimo į laisvą apyvartą metu joms galėjo būti pritaikyta sumažinta arba nulinė importo muito norma pagal tarifinę kvotą, tarifinę ribą arba kitas lengvatinių muitų tarifų priemones, tas muitas grąžinamas arba atsisakoma jį išieškoti, jeigu kartu su prašymu buvo pateikti reikalingi dokumentai ir jeigu – tarifinės kvotos atveju –nebuvo išnaudotas jos dydis, o kitais atvejais – nebuvo iš naujo nustatyta įprastai mokėtina muito norma.

219 straipsnis

Defektų turinčios arba sutarties sąlygų neatitinkančios prekės

1. Muitinės grąžina arba atsisako išieškoti importo muito sumą, jei tenkinamos šios sąlygos:

a) pranešimas apie skolą muitinei yra susijęs su prekėmis, kurių importuotojas atsisakė dėl to, kad išleidimo metu jos turėjo defektų arba neatitiko sutarties, pagal kurią buvo importuotos, sąlygų;

b) prekės nebuvo naudojamos, išskyrus patį pirminį jų naudojimo etapą, būtiną prekių defektams arba neatitikčiai sutarties sąlygoms nustatyti, ir

c) prekės išvežamos iš Sąjungos muitų teritorijos arba atitinkamo asmens prašymu muitinės leidžia įforminti jų laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą, įskaitant atvejus, kai to reikia prekėms sunaikinti, arba išorinio tranzito procedūrą, muitinio sandėliavimo procedūrą arba laisvosios zonos procedūrą.

2. Muitinės negrąžina arba neatsisako išieškoti importo muito sumos nė vienu iš šių atvejų:

a) prieš išleidžiant prekes į laisvą apyvartą buvo įforminta specialioji procedūra prekėms išbandyti, nebent nustatoma, kad atliekant tokius bandymus praktiškai nebuvo įmanoma aptikti prekių defektų ar konstatuoti jų neatitikimo sutarties sąlygoms fakto;

b) nustatant sutarties sąlygas, o ypač kainą, buvo atsižvelgta į prekių defektus, turėtus prieš toms prekėms įforminant muitinės procedūrą, susijusią su skolos muitinei atsiradimu;

c) pareiškėjas pardavė prekes po to, kai buvo nustatyta, kad jos turi defektų arba neatitinka sutarties sąlygų.

3. Defektų turinčios prekės apima prekes, kurios buvo sugadintos prieš jas išleidžiant.

220 straipsnis

Muitinės klaida

1. 217 straipsnio 1 dalies e punkte ir 218, 219 bei 221 straipsniuose nenurodytais atvejais muitinės grąžina arba atsisako išieškoti importo ar eksporto muito sumą, jeigu dėl kompetentingų institucijų klaidos jos pranešė apie sumą, atitinkančią skolą muitinei, kuri yra mažesnė už mokėtiną sumą, ir jeigu skolininkas pagrįstai negalėjo pastebėti tos klaidos ir veikė sąžiningai.

2. Tais atvejais, kai neįvykdomos 218 straipsnio 2 dalyje nustatytos sąlygos, muitinės grąžina arba atsisako išieškoti importo ar eksporto muito sumą, jeigu sumažinta arba nulinė importo muito norma nebuvo pritaikyta dėl muitinės klaidos, o duomenyse, kuriais remiantis prekės buvo išleistos, arba, kai taikytina, išleidimo į laisvą apyvartą muitinės deklaracijoje buvo pateikti visi duomenys ir kartu su ja visi dokumentai, reikalingi, kad būtų sumažinta arba pritaikyta nulinė muito norma.

3. Jeigu lengvatinis režimas prekėms taikomas pagal administracinio bendradarbiavimo sistemą, kurioje dalyvauja trečiosios valstybės institucijos, o vėliau paaiškėja, kad tos institucijos išdavė neteisingą sertifikatą, toks sertifikato išdavimas laikomas klaida, kurios pagrįstai nebuvo galima pastebėti, kaip tai suprantama 1 dalyje.

Tačiau neteisingo sertifikato išdavimas nelaikomas klaida, jeigu sertifikatas buvo išduotas remiantis neteisingais eksportuotojo pateiktais faktais, išskyrus tuos atvejus, kai yra akivaizdu, kad sertifikatą išdavusios institucijos žinojo arba turėjo žinoti, kad prekės neatitiko lengvatinio režimo taikymo reikalavimų.

Laikoma, kad skolininkas veikia sąžiningai, jeigu jis gali įrodyti, jog per visą laikotarpį, kai buvo vykdomos atitinkamos prekybos operacijos, jis deramai stengėsi užtikrinti visų lengvatinio režimo taikymo reikalavimų laikymąsi.

Skolininkas negali remtis sąžiningo veikimo argumentu, jeigu Komisija *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* yra paskelbusi pranešimą, kuriame nurodyta, jog yra pagrindo abejoti tinkamu lengvatinių susitarimų taikymu atitinkamoje lengvatomis besinaudojančioje trečiojoje valstybėje.

221 straipsnis

Teisingumas

1. 217 straipsnio 1 dalies e punkte ir 218, 219 bei 220 straipsniuose nenurodytais atvejais muitinės grąžina arba atsisako išieškoti importo ar eksporto muito sumą siekdamos teisingumo, jei skola muitinei yra atsiradusi susiklosčius ypatingoms aplinkybėms, kurias vertinant negalima teigti, kad skolininko veiksmuose buvo apgaulės arba akivaizdaus aplaidumo požymių.

2. Laikoma, kad susiklostė 1 dalyje nurodytos ypatingos aplinkybės, jei įvertinus atvejo aplinkybes paaiškėja, kad padėtis, į kurią pateko skolininkas, yra išskirtinė, palyginti su kitų tuo pačiu verslu užsiimančių ekonominės veiklos vykdytojų padėtimi, ir kad jei tokių aplinkybių nebūtų buvę, tas skolininkas nebūtų patyręs nuostolių dėl importo ar eksporto muito sumos surinkimo.

222 straipsnis

Grąžinimo arba atsisakymo išieškoti tvarka

1. Prašymai grąžinti ar atsisakyti išieškoti importo ar eksporto muito sumą pagal 217 straipsnį muitinėms pateikiami per šiuos laikotarpius:

a) permokėtų arba su perviršiu apskaičiuotų importo ar eksporto muito sumų atveju, kai tai atsitiko dėl kompetentingų institucijų klaidos arba siekiant teisingumo – per trejus metus nuo pranešimo apie skolą muitinei dienos;

b) defektų turinčių arba sutarties sąlygų neatitinkančių prekių atveju – per vienus metus nuo pranešimo apie skolą muitinei dienos;

c) jeigu duomenys arba, kai taikytina, muitinės deklaracija, kuriais remiantis prekės buvo išleistos, pripažįstami negaliojančiais – per vienus metus nuo tų duomenų arba tos muitinės deklaracijos pripažinimo negaliojančiais dienos, nebent pripažinimui negaliojančiais taikomose taisyklėse nurodyta kitaip.

Pirmos pastraipos a ir b punktuose nurodyti laikotarpiai pratęsiami, jei pareiškėjas pateikia įrodymų, kad per nustatytą laikotarpį pateikti prašymo jis negalėjo dėl nenumatytų aplinkybių arba *force majeure*.

2. Kai muitinės negali grąžinti arba atsisakyti išieškoti importo ar eksporto muito sumos remdamasi nurodytomis priežastimis, jos turi įvertinti prašymo grąžinti muito sumą arba atsisakyti ją išieškoti pagrįstumą atsižvelgdamos į kitas muito sumos grąžinimo ar atsisakymo ją išieškoti priežastis, nurodytas 217 straipsnyje.

3. Jeigu pranešimas apie skolą muitinei apskundžiamas pagal 18 straipsnį, šio straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodyto atitinkamo laikotarpio, grąžinimo bei atsisakymo išieškoti prašymų nagrinėjimo ir susijusių laikotarpių trukmės skaičiavimas sustabdomas nuo skundo pateikimo dienos visam skundo nagrinėjimo laikotarpiui.

4. Kai muitinė priima sprendimą grąžinti arba atsisakyti išieškoti muito sumą pagal 220 ar 221 straipsnį, atitinkama valstybė narė apie tai praneša Komisijai.

5. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos procedūrinės taisyklės dėl Komisijos informavimo pagal šio straipsnio 4 dalį ir dėl pateiktinos informacijos. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

4 SKYRIUS

Skolos muitinei išnykimas

223 straipsnis

Skolos muitinei išnykimas

1. Nedarant poveikio galiojančioms nuostatoms, susijusioms su importo ar eksporto muito sumos, atitinkančios skolą muitinei, neišieškojimu tuo atveju, kai skolininkas nemokiu pripažįstamas teismine tvarka, importo arba eksporto skola muitinei išnyksta kiekvienu iš šių atvejų:

a) suėjus skolos muitinei senaties terminui pagal 206 straipsnį;

b) kai sumokama importo ar eksporto muito suma;

c) kai, atsižvelgiant į šio straipsnio 5 dalį, atsisakoma išieškoti importo ar eksporto muito sumą;

d) kai duomenys, kuriais remiantis prekės buvo išleistos įforminus muitinės procedūrą, dėl kurios taikymo atsiranda prievolė sumokėti importo ar eksporto muitą, arba tų prekių muitinės deklaracija pripažįstami negaliojančiais;

e) kai importo arba eksporto muitu apmokestinamos prekės konfiskuojamos arba sulaikomos ir konfiskuojamos tuo pat metu arba vėliau;

f) importo arba eksporto muitu apmokestinamas prekes sunaikinus muitinei prižiūrint arba perdavus valstybės nuosavybėn;

g) dingus prekėms arba neįvykdžius muitų teisės aktais nustatytų pareigų, nes tos prekės buvo visiškai sunaikintos arba negrįžtamai prarastos dėl paties prekių pobūdžio, nenumatytų aplinkybių arba *force majeure*, arba dėl muitinių duotų nurodymų, įskaitant atvejus, kai prekėmis nebegali naudotis joks asmuo ir todėl jos laikomos negrįžtamai prarastomis;

h) kai skola muitinei yra atsiradusi pagal 185 arba 188 straipsnį ir yra įvykdytos šios sąlygos:

   i) reikalavimų nesilaikymas, dėl kurio susidarė skola muitinei, neturėjo didelės įtakos tinkamam laikinojo saugojimo arba atitinkamos muitinės procedūros taikymui ir nebuvo bandymas apgauti, ir

   ii) visi muitinės formalumai, kuriuos reikia atlikti, kad būtų sureguliuota su prekėmis susijusi padėtis, buvo atlikti vėliau;

i) kai prekės, kurios buvo išleistos į laisvą apyvartą dėl jų galutinio vartojimo neapmokestinus muitu ar pritaikius sumažintą importo muito normą, eksportuojamos muitinėms leidus;

j) kai skola muitinei yra atsiradusi pagal 184 straipsnį, nes negaliojančiais pripažinti muitinės formalumai, kuriuos reikia atlikti siekiant taikyti tame straipsnyje nurodytą lengvatinį muitų tarifų režimą;

k) kai, atsižvelgiant į šio straipsnio 6 dalį, skola muitinei yra atsiradusi pagal 185 straipsnį ir muitinėms pateikiami joms priimtini įrodymai, kad prekės nebuvo naudojamos arba suvartotos ir buvo išvežtos iš Sąjungos muitų teritorijos;

l) kai skola muitinei atsirado dėl to, kad buvo viršytas leidime taikyti specialiąsias procedūras nurodytas prekių kiekis arba vertė, pasibaigus penkerių metų laikotarpiui nuo skolos muitinei atsiradimo dienos, jei leidimą būtų buvę galima pataisyti pakeisti arba būtų buvę galima suteikti naują leidimą neišnagrinėjus ekonominių sąlygų, kad jis apimtų tą didesnį kiekį arba vertę, jeigu per tą laikotarpį būtų buvęs pateiktas atitinkamas prašymas, ir jeigu tenkinamos šios dvi sąlygos:

i) reikalavimų nesilaikymas, dėl kurio susidarė skola muitinei, neturėjo didelės įtakos tinkamam atitinkamos muitinės procedūros taikymui ir nebuvo bandymas apgauti, ir

ii) visi muitinės formalumai, kuriuos reikia atlikti, kad būtų sureguliuota su prekėmis susijusi padėtis, buvo atlikti vėliau;

m) nuotolinei prekybai skirtų prekių atveju:

i) galiausiai neįvežus tų prekių į Sąjungos muitų teritoriją ir neišleidus jų į laisvą apyvartą, arba

ii) atšaukus nuotolinę prekybą prieš pranešant apie skolą muitinei ir nuotolinei prekybai skirtų prekių importuotojui paskelbus negaliojančiais duomenis, pateiktus įforminant muitinės procedūrą prekėms pagal 80 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą.

2. Tačiau 1 dalies e punkte nurodytais atvejais sankcijų už muitų teisės aktų pažeidimus taikymo tikslais skola muitinei laikoma neišnykusia, jeigu pagal šį reglamentą ar valstybės narės teisės aktus importo arba eksporto muitas ar skola muitinei laikomi pagrindu sankcijoms taikyti.

3. Jeigu pagal 1 dalies i punktą išnyksta skola muitinei, susijusi su prekėmis, kurios buvo išleistos į laisvą apyvartą dėl jų galutinio vartojimo neapmokestinus muitu arba pritaikius sumažintą importo muito normą, laužas arba atliekos, likę po tokių prekių sunaikinimo, laikomi ne Sąjungos prekėmis.

4. Galiojančios nuostatos, susijusios su standartiniais negrąžinamo prekių praradimo dėl jų pobūdžio tarifais, taikomos tais atvejais, kai atitinkamas asmuo neįrodo, kad tikrieji nuostoliai viršija apskaičiuotuosius taikant standartinius atitinkamų prekių tarifus.

5. Jeigu importo ar eksporto muito sumą, atitinkančią skolą muitinei, privalo sumokėti keli asmenys ir tą muitą atsisakoma išieškoti, skola muitinei išnyksta tik tam asmeniui ar asmenims, iš kurių muitą išieškoti atsisakyta.

6. 1 dalies k punkte nurodytu atveju asmens ar asmenų, bandžiusių apgauti, skola muitinei neišnyksta.

7. Jeigu skola muitinei yra atsiradusi pagal 185 straipsnį, ji išnyksta tik asmenims, kurių veiksmuose nebuvo jokių bandymo apgauti požymių ir kurie padėjo kovoti su sukčiavimu.

8. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant sąrašą pažeidimų, neturinčių didelės įtakos tinkamam laikinojo saugojimo arba atitinkamos muitinės procedūros taikymui, kaip nurodyta šio straipsnio 1 dalies h punkto i papunktyje ir l punkto i papunktyje.

224 straipsnis

Sankcijų taikymas

Skolos muitinei išnykimas pagal 223 straipsnio 1 dalies h arba l punktą netrukdo taikyti sankcijas už susijusius muitų teisės aktų pažeidimus.

XI ANTRAŠTINĖ DALIS

RIBOJAMOSIOS PRIEMONĖS IR KRIZIŲ VALDYMO MECHANIZMAS

1 SKYRIUS

Ribojamosios priemonės

225 straipsnis

ES muitinės institucijos ir muitinių vaidmuo

1. ES muitinės institucija prisideda prie tinkamo, nuoseklaus ir efektyvaus ribojamųjų priemonių, priimtų pagal SESV 215 straipsnį (toliau – ribojamosios priemonės), taikymo – stebi, kaip tos priemonės įgyvendinamos jos kompetencijai priklausančiose srityse, ir, Komisijai atlikus peržiūrą ir suteikus leidimą, teikia atitinkamas gaires muitinėms.

2. Muitinės, atsižvelgdamos į ES muitinės institucijos pateiktas gaires, imasi visų būtinų veiksmų, kad būtų laikomasi ribojamųjų priemonių.

226 straipsnis

Ataskaitų teikimas

1. ES muitinės institucija reguliariai ir prireikus teikia Komisijai ataskaitas dėl to, kaip muitinės įgyvendina ribojamąsias priemones, visų pirma nustato visus galimus neatitikimus tarp valstybių narių.

Be to, ji renka ir analizuoja informaciją apie ribojamųjų priemonių poveikį prekybos srautams ir muitinės reikalavimų laikymuisi.

2. Muitinės informuoja ES muitinės instituciją, Komisiją ir valstybių narių nacionalines institucijas, kurių kompetencijai priklauso ribojamųjų priemonių įgyvendinimas, apie visus esamus ar įtariamus ribojamųjų priemonių apėjimo atvejus ir apie rizikos mažinimo priemones, kurių imtasi. Ta informacija, kai įmanoma, teikiama per ES muitinės duomenų platformą.

2 SKYRIUS

Krizių valdymo mechanizmas

227 straipsnis

Protokolai ir procedūros

1. ES muitinės institucija, atsižvelgdama į valstybių narių nuomones, parengia procedūras ir protokolus, kad būtų užtikrintas tinkamas reagavimas į krizines situacijas. Tos procedūros ir protokolai pagal 228 straipsnio 1 dalį gali būti aktyvuojami tuomet, kai:

a) vienoje ar keliose valstybėse narėse kyla krizė, kuri daro arba gali daryti didelį poveikį muitinės formalumams, kuriuos reikia atlikti, ir kuri galėtų sutrikdyti prekių srautą, muitinį tikrinimą ar susijusias procedūras;

b) konkrečiame sektoriuje kyla krizė, dėl kurios muitinės turi imtis koordinuotų veiksmų su atitinkamomis institucijomis.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti protokolai ir procedūros visų pirma gali apimti:

a) bendrų prioritetinių tikrinimo sričių, bendrų rizikos kriterijų ir standartų bei rizikos profilių taikymą, taip pat tinkamas rizikos mažinimo priemones, muitinį tikrinimą ir muitinės formalumus, kuriuos reikia atlikti, įskaitant mokėjimo terminus;

b) bendradarbiavimo sistemą, kuria remiamas laikinas muitinės pareigūnų siuntimas ir muitinio tikrinimo įrangos perkėlimas iš vienos valstybės narės į kitą;

c) greitąsias eismo juostas pasienio punktuose, kad būtų mažinami krovinių srautų vėlavimai ir spūstys;

d) įvairių priemonių ir tvarkos, taikomų reaguojant į krizines situacijas, aktyvavimo, galiojimo pratęsimo ir deaktyvavimo remiantis aiškiai apibrėžtais poreikiais ir tinkamu pagrindimu, sąlygas;

e) prekybos kilus krizei svarbiomis prekėmis apribojimų, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2024/2747 3 straipsnio 6 punkte, vengimą;

f) veiklos tęstinumo mechanizmą, kaip nurodyta šio reglamento 29 straipsnio 9 dalyje ir 31 straipsnio 11 dalyje.

228 straipsnis

Krizių valdymo mechanizmo aktyvavimas

1. Komisija savo iniciatyva arba vienos ar daugiau valstybių narių arba ES muitinės institucijos prašymu gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais aktyvuojami krizės atveju taikytini būtini veiksmai ir tvarka. Tais įgyvendinimo aktais:

a) atsižvelgiama į 227 straipsnyje nurodytus protokolus ir procedūras;

b) nustatomos konkrečios priemonės ir tvarka, kurių reikia krizinei situacijai įveikti arba neigiamam tokios situacijos poveikiui sušvelninti;

c) nustatoma taikytinų priemonių ir tvarkos trukmė ir atitinkamos jų galiojimo pratęsimo ir deaktyvavimo sąlygos.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2. Krizės atveju ES muitinės institucija įsteigia reagavimo į krizes padalinį; šis padalinys nuolat veikia per visą tos krizės laikotarpį.

Reagavimo į krizes padalinio kompetencija, ekspertinių žinių sritys ir sudėtis nustatomos jo įsteigimo metu, atsižvelgiant į 227 straipsnyje nurodytus protokolus ir procedūras, taip pat į krizės pobūdį ir mastą. ES muitinės institucijai planavimo etape ir steigiant tokį reagavimo į krizes padalinį gali padėti Komisija. Reagavimo į krizes padalinys finansuojamas iš ES muitinės institucijai skirtų biudžeto asignavimų.

3. Muitinės įgyvendina ir taiko pagal šį straipsnį aktyvuotas priemones ir tvarką ir ES muitinės institucijai teikia ataskaitas apie jų įgyvendinimą bei taikymą. Ataskaitų teikimo apimtį, formą ir dažnumą nustato ES muitinės institucija, konsultuodamasi su valstybėmis narėmis ir atsižvelgdama į krizės pobūdį ir taikomas priemones.

4. ES muitinės institucija koordinuoja ir prižiūri muitinių įgyvendinamas 1 dalyje nurodytas priemones ir tvarką. Ji vertina įgyvendinimo efektyvumą, atsižvelgdama, *inter alia*, į 3 dalyje nurodytas muitinių ataskaitas, ir to vertinimo rezultatus pateikia Komisijai ir muitinėms.

XII ANTRAŠTINĖ DALIS

EUROPOS SĄJUNGOS MUITINĖS INSTITUCIJA

1 SKYRIUS

Principai

229 straipsnis

Įsteigimas ir teisinis statusas

1. Įsteigiama ES muitinės institucija – juridinio asmens statusą turinti Sąjungos įstaiga.

2. Kiekvienoje valstybėje narėje ES muitinės institucija naudojasi plačiausiu teisnumu, pagal tos valstybės narės teisę suteikiamu juridiniams asmenims. Visų pirma, ji gali įsigyti kilnojamojo ir nekilnojamojo turto arba juo disponuoti ir būti šalimi teismo procese.

3. ES muitinės institucijai atstovauja jos vykdomasis direktorius.

230 straipsnis

Būstinė

ES muitinės institucijos būstinė yra Lilyje (Prancūzija).

231 straipsnis

ES muitinės institucijos misija ir tikslai

1. ES muitinės institucija padeda įgyvendinti 2 straipsnyje nustatytą muitinių misiją.

2. Nedarant poveikio atitinkamoms Komisijos, OLAF ir valstybių narių pareigoms, ES muitinės institucija siekia šių tikslų:

a) padėti kurti, naudoti ir prižiūrėti informacines technologijas, reikalingas šiame reglamente nustatytoms procedūroms įgyvendinti ir užtikrinti optimalų turimų duomenų naudojimą muitinės priežiūros, tikrinimo ir rizikos valdymo tikslais;

b) padėti muitinėms užtikrinti vienodą muitų teisės aktų, visų pirma susijusių su rizikos valdymu ir muitiniu tikrinimu, įgyvendinimą;

c) prisidėti prie muitų sąjungos veiklos valdymo: koordinuoti bei palengvinti operacinį muitinių tarpusavio bendradarbiavimą ir telkti bei teikti technines ekspertines žinias, kad būtų didinamas efektyvumas ir pasiekta rezultatų;

d) prisidėti prie kitų muitinių taikomų teisės aktų įgyvendinimo;

e) bendradarbiauti su kitomis Sąjungos institucijomis, įstaigomis, organais ir agentūromis tose srityse, kuriose jų veikla susijusi su prekių, gabenamų per Sąjungos muitų teritorijos išorės sieną, valdymu.

2 SKYRIUS

Užduotys

232 straipsnis

Užduotys

1. Nuo tos dienos, kai ES muitinės institucijai pagal 51 straipsnio 2 dalį pavedama kurti ES muitinės duomenų platformą, užtikrinti jos veikimą ir ją prižiūrėti, ES muitinės institucija yra atsakinga už tas užduotis ir prisideda prie efektyvaus elektroninės muitinės aplinkos veikimo užtikrinimo Sąjungos lygmeniu.

2. ES muitinės institucija vykdo duomenų valdymo ir tvarkymo veiklą, būtiną jos užduotims atlikti.

3. ES muitinės institucija vykdo rizikos valdymo užduotis pagal IV antraštinės dalies 2 skyrių.

4. ES muitinės institucija vykdo su ribojamosiomis priemonėmis ir krizių valdymo mechanizmu susijusias užduotis pagal XI antraštinę dalį.

5. ES muitinės institucija padeda Komisijai ir valstybėms narėms, kad jos galėtų efektyviau prižiūrėti ribojamųjų priemonių, kurias Taryba gali priimti pagal SESV 215 straipsnio 2 dalį ir kurios daro poveikį prekių srautui, įgyvendinimą ir užtikrinti, kad tos priemonės nebūtų apeinamos.

6. ES muitinės institucija, remdamasi grėsmės vertinimu, atliktu pagal 57 straipsnio 1 dalį ir 57 straipsnio 2 dalies c punktą, periodiškai rengia rekomendacijas, kad padėtų muitinėms vykdyti 2 straipsnyje nurodytą misiją. ES muitinės institucija tas rekomendacijas pateikia Komisijai, kuri į jas atsižvelgia nustatydama sritis, kuriose reikia teikti pirmenybę Tarybos informavimui ir galimiems svarstymams.

7. ES muitinės institucija vykdo pajėgumų stiprinimo veiklą ir teikia muitinėms bei Komisijai veiklos paramą ir koordinuoja jų veiklą. Visų pirma ji:

a) rengia orientacinius bendrus standartus dėl šio reglamento įgyvendinimo, remdamasi muitinės įstaigų diagnostika ir vertinimu, ir teikia rekomendacijas dėl geriausios praktikos ir stebi jų taikymą;

b) atlieka muitų sąjungos veiklos rezultatų vertinimą ir padeda Komisijai įvertinti muitų sąjungos veiklos rezultatus pagal XV antraštinės dalies 1 skyrių;

c) rengia Sąjungos muitinės pareigūnams ir muitinės specialistams skirto mokymo turinį, kad, kai tikslinga, papildytų ir paremtų valstybių narių teikiamą mokymą;

d) prisideda kuriant Sąjungos sistemą, pagal kurią pripažįstama švietimo įstaigų, siūlančių mokymo ir švietimo programas muitinės srityje, kompetencija, be kita ko, kiek tai susiję su įgaliotojo ekonominės veiklos vykdytojo statusu ir patikimo ir patikrinto verslininko statusu;

e) koordinuoja ir remia savanorišką valstybių narių atitinkamose muitinės srityse vykdomą specializuotų Sąjungos masto kompetencijos centrų, visų pirma skirtų mokyti muitinės pareigūnus, muitinės specialistus ir muitinės laboratorijų darbuotojus, steigimą;

f) palengvina ir koordinuoja mokslinius tyrimus ir inovacijas muitinės veiklos srityje;

g) bendradarbiaudama su muitinėmis rengia ir platina muitinės procesų ir darbo metodų praktinio taikymo vadovus ir rengia su tuo susijusius bendrus standartus;

h) rengia supaprastintas gaires ir vadovus labai mažoms ir mažosioms įmonėms ir padeda joms taikyti Sąjungos muitų teisės aktus ir muitinės formalumus;

i) pagal 125 straipsnio 5, 6 ir 7 dalis pareiškia nuomonę dėl to, ar leidimo taikyti specialiąsias procedūras suteikimas galėtų neigiamai paveikti Sąjungos gamintojų interesus;

j) pagal 268 straipsnio 10 dalį bendradarbiauja su Sąjungos institucijomis, organais, įstaigomis ir su nacionalinėmis institucijomis, kurios nėra muitinės;

k) pagal XIII antraštinę dalį koordinuoja ir remia įvairių valstybių narių muitinių operacinį bendradarbiavimą ir įvairių valstybių narių muitinių ir kitų kompetentingų institucijų bendradarbiavimą;

l) pagal XIII antraštinę dalį valstybės narės prašymu palengvina ir remia muitinių bendradarbiavimą ir muitinių bei kitų kompetentingų institucijų bendradarbiavimą vienoje valstybėje narėje;

m) planuoja, organizuoja ir koordinuoja 267 straipsnyje nurodytus bendrus tikrinimus;

n) teikia paramą ir ekspertines žinias Komisijai sprendžiant sudėtingus klasifikavimo, įvertinimo ir kilmės nustatymo atvejus ir vykdant su tuo susijusių sprendimų vertinimą ir taikymą.

o) teikia paramą ir ekspertines žinias muitinėms, kad būtų šalinami neaiškumai, susiję su ekonominės veiklos vykdytojų įsisteigimo vietos nustatymu, kai taikytini kriterijai susiję su daugiau nei viena valstybe nare;

p) Komisijos prašymu padeda jai valdyti santykius su trečiosiomis valstybėmis ir tarptautinėmis organizacijomis, kiek tai susiję su klausimais, priklausančiais šio reglamento taikymo sričiai.

8. ES muitinės institucija kuria ir prižiūri ryšių su suinteresuotaisiais subjektais kanalus, susijusius su ES muitinės duomenų platforma, ir sudaro palankesnes sąlygas susipažinti su informacija apie tarifus, kvotas ir ribojamąsias priemones.

9. Komisija ES muitinės institucijai gali pavesti užduotį teikti paramą rengiant ir įgyvendinant operacinę strategiją, skirtą veiklai, susijusiai su muitinio tikrinimo įranga ir kitomis su muitine susijusiomis programomis. Tokiu atveju ES muitinės institucija bendradarbiauja su Komisija ir gali vykdyti tokias užduotis kaip poreikių vertinimas, finansavimo valdymas, bendrų viešųjų pirkimų koordinavimas, įrangos pirkimas ir palankesnių sąlygų dalytis ta įranga sudarymas.

233 straipsnis

Papildomos užduotys

ES muitinės institucijai gali būti pavestos papildomos užduotys trečiųjų valstybių prekių laisvo judėjimo, importo ir eksporto srityse, jei tai numatyta atitinkamuose Sąjungos teisės aktuose. Kai ES muitinės institucijai paskiriamos ar pavedamos tokios užduotys, joms įgyvendinti turi būti užtikrinami tinkami finansiniai ir žmogiškieji ištekliai.

3 SKYRIUS

ES muitinės institucijos veiklos organizavimas

1 skirsnis

Administracinė ir valdymo struktūra

234 straipsnis

Administracinė ir valdymo struktūra

ES muitinės institucijos administracinę ir valdymo struktūrą sudaro:

a) Valdančioji taryba, vykdanti 238 straipsnyje nustatytas funkcijas;

b) Vykdomoji valdyba, vykdanti 240 straipsnyje nustatytas funkcijas;

c) vykdomasis direktorius, vykdantis 242 straipsnyje nustatytas užduotis ir pareigas;

d) vykdomojo direktoriaus pavaduotojas, vykdantis 244 straipsnyje nustatytas užduotis ir pareigas, jei Valdančioji taryba nusprendžia tokią pareigybę sukurti;

e) Muitinės patariamoji taryba, vykdanti 245 straipsnyje nustatytas funkcijas.

2 skirsnis

Valdančioji taryba

235 straipsnis

Valdančiosios tarybos sudėtis

1. Valdančiąją tarybą sudaro:

a) po vieną narį iš kiekvienos valstybės narės;

b) du Komisijos skiriami nariai;

c) vienas Europos Parlamento skiriamas narys.

Pirmos pastraipos a ir b punktuose nurodyti nariai turi balsavimo teisę.

2. Kiekvienas Valdančiosios tarybos narys turi pakaitinį narį. Tas pakaitinis narys atstovauja nariui, kai šis nedalyvauja.

3. Valdančiosios tarybos nariai ir jų pakaitiniai nariai skiriami remiantis jų žiniomis muitinės srityje ir atsižvelgiant į jų atitinkamus vadovavimo, administravimo ir biudžeto valdymo gebėjimus, taip pat į patirtį muitų sąjungos politikos srityje. Valdančiosios tarybos darbo tęstinumui užtikrinti visos joje atstovaujamos šalys deda pastangas, kad jų paskirti nariai keistųsi kuo rečiau. Visos šalys siekia užtikrinti, kad Valdančiojoje taryboje būtų subalansuotas lyčių atstovavimas.

4. Valdančiosios tarybos narių ir jų pakaitinių narių kadencija trunka ketverius metus ir gali būti pratęsta.

5. Europos Parlamentas, Komisija ir valstybės narės turi teisę atšaukti savo paskirtus atitinkamus narius ir jų pakaitinius narius. Kai atšaukiamas paskirtas Valdančiosios tarybos narys arba jo pakaitinis narys, Europos Parlamentas, Komisija arba atitinkama valstybė narė apie to nario ar pakaitinio nario atšaukimą ir pakeitimą informuoja Valdančiosios tarybos pirmininką ir pirmininko pavaduotoją.

6. Kiekvienas narys ir pakaitinis narys, pradėdamas eiti pareigas, pateikia rašytinį pareiškimą, kuriuo patvirtina, kad nėra jokio su juo susijusio interesų konflikto. Kiekvienas narys ir pakaitinis narys pasikeitus su interesų konfliktu susijusioms aplinkybėms ir bet kuriuo atveju bent kartą per metus pareiškimą atnaujina.

236 straipsnis

Valdančiosios tarybos pirmininkas

1. Valdančioji taryba iš balsavimo teisę turinčių narių išsirenka pirmininką ir jo pavaduotoją. Jei Komisijos paskirtas narys neišrenkamas pirmininku, vienas iš Komisijos paskirtų narių automatiškai skiriamas pirmininko pavaduotoju. Jei Komisijos paskirtas narys išrenkamas pirmininku, pirmininko pavaduotojas renkamas iš kitų balsavimo teisę turinčių Valdančiosios tarybos narių.

2. Jei pirmininkas savo pareigų eiti negali, jį automatiškai pakeičia pirmininko pavaduotojas.

3. Pirmininko ir pirmininko pavaduotojo kadencija trunka ketverius metus ir gali būti pratęsta vieną kartą. Tačiau jei pirmininko arba pirmininko pavaduotojo narystė Valdančiojoje taryboje baigiasi dar nepasibaigus jo kadencijai, tuo pačiu metu baigiasi ir ta kadencija.

4. Išsamios pirmininko ir pirmininko pavaduotojo išrinkimo ir jų kadencijos atnaujinimo taisyklės nustatomos Valdančiosios tarybos darbo tvarkos taisyklėse.

237 straipsnis

Valdančiosios tarybos posėdžiai

1. Valdančiosios tarybos posėdžius šaukia pirmininkas.

2. Vykdomasis direktorius posėdžiuose dalyvauja be teisės balsuoti.

3. Eiliniai Valdančiosios tarybos posėdžiai rengiami bent du kartus per metus. Valdančioji taryba taip pat posėdžiauja pirmininko iniciatyva, Komisijos arba ne mažiau kaip trečdalio narių prašymu. Be to, jei Vykdomoji valdyba priima laikiną sprendimą pagal 240 straipsnio 4 dalį, Valdančioji taryba į posėdį susirenka per 240 straipsnio 5 dalyje nustatytą laikotarpį.

4. Valdančioji taryba gali *ad hoc* pagrindu pakviesti bet kokį asmenį, kurio nuomonė yra svarbi diskusijai, dalyvauti jos posėdžiuose be teisės balsuoti.

5. Pagal Valdančiosios tarybos darbo tvarkos taisykles Valdančiosios tarybos nariams ir pakaitiniams nariams posėdžiuose gali padėti patarėjai arba ekspertai.

6. Kai į posėdžio darbotvarkę yra įtrauktas konfidencialumo arba interesų konflikto klausimas, Valdančioji taryba tą klausimą svarsto ir sprendimą priima atitinkamam nariui nedalyvaujant. Tai nedaro poveikio Europos Parlamento, Komisijos ir valstybių narių teisei būti atstovaujamiems pakaitinio nario. Išsamios šios nuostatos taikymo taisyklės gali būti nustatytos Valdančiosios tarybos darbo tvarkos taisyklėse.

7. Sekretoriato paslaugas Valdančiajai tarybai teikia ES muitinės institucija.

238 straipsnis

Valdančiosios tarybos funkcijos

1. Valdančioji taryba renka pirmininką ir pirmininko pavaduotoją ir, kai aktualu, atnaujina jų kadenciją pagal 236 straipsnį.

2. Valdančioji taryba įsteigia Vykdomąją valdybą ne vėliau kaip 2029 m. rugsėjo 21 d.

3. Valdančioji taryba:

a) nustato bendrą ES muitinės institucijos veiklos kryptį;

b) tvirtina ES muitinės institucijos metinį biudžetą ir vykdo kitas su tuo biudžetu susijusias funkcijas pagal 4 skyrių;

c) vertina, tvirtina ir viešai skelbia konsoliduotąją metinę ES muitinės institucijos veiklos ataskaitą, įskaitant jos užduočių vykdymo ir bendrų veiklos rezultatų siekiant muitinės politikos tikslų apžvalgą, ir kasmet ne vėliau kaip liepos 1 d. ataskaitą ir jos vertinimą siunčia Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir Audito Rūmams;

d) priima ES muitinės institucijai taikytinas finansines taisykles pagal 248 straipsnį;

e) atsižvelgdama į įgyvendintinų priemonių sąnaudų ir naudos santykį, priima kovos su sukčiavimu vidaus strategiją, kuri turi būti proporcinga sukčiavimo rizikai;

f) priima ir viešai paskelbia savo narių interesų konfliktų prevencijos ir valdymo taisykles ir kasmet ES muitinės institucijos interneto svetainėje skelbia Valdančiosios tarybos narių pareiškimą, kuriame nurodoma, kad interesų konflikto nėra;

g) remdamasi poreikių analize, priima ir reguliariai atnaujina komunikacijos ir sklaidos planus, nurodytus 258 straipsnio 3 dalyje;

h) priima ir viešai skelbia savo darbo tvarkos taisykles;

i) vadovaudamasi Pareigūnų tarnybos nuostatų 110 straipsnio 2 dalimi, priima Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatų (Tarnybos nuostatai) ir Europos Sąjungos kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygų (Kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygos) ([40]) įgyvendinimo taisykles;

j) vadovaudamasi 4 dalimi, ES muitinės institucijos darbuotojų atžvilgiu naudojasi įgaliojimais, kurie paskyrimų tarnybai suteikti Tarnybos nuostatais, o tarnybai, įgaliotai sudaryti darbo sutartis – Kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygomis (toliau – paskyrimų tarnybos įgaliojimai);

k) priima nacionalinių ekspertų delegavimą į ES muitinės instituciją reglamentuojančias taisykles, kaip nurodyta 256 straipsnio 2 dalyje;

l) kai tikslinga, nustato vidaus audito pajėgumus;

m) priima ES muitinės institucijos saugumo taisykles, nurodytas 260 straipsnyje;

n) skiria vykdomąjį direktorių ir, jei tokia pareigybė sukuriama, vykdomojo direktoriaus pavaduotoją ir, kai aktualu, pagal 241 straipsnį pratęsia jų kadenciją arba atleidžia juos iš pareigų;

o) tvirtina veiklos rezultatų rodiklius, pagal kuriuos galima įvertinti vykdomojo direktoriaus veiklos rezultatus;

p) skiria Vykdomosios valdybos narius ir, kai aktualu, pratęsia jų kadenciją arba atleidžia juos iš pareigų;

q) skiria apskaitos pareigūną – tai gali būti Komisijos apskaitos pareigūnas; jam taikomi Tarnybos nuostatai ir Kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygos ir eidamas pareigas jis yra visiškai nepriklausomas;

r) atsižvelgdama į ES muitinės institucijos veiklos poreikius ir laikydamasi patikimo biudžeto valdymo principo priima visus sprendimus dėl ES muitinės institucijos vidaus struktūrų sukūrimo ir, kai reikia, jų keitimo;

s) leidžia pagal 268 straipsnį sudaryti darbinius susitarimus;

t) parengia ir priima Muitinės patariamosios tarybos darbo tvarkos taisykles;

u) įsteigia darbo grupes ir ekspertų komisijas, kurios padeda ES muitinės institucijai vykdyti užduotis, ir priima jų darbo tvarkos taisykles;

v) tvirtina 249 straipsnyje nurodyto bendrojo programavimo dokumento projektą, prieš pateikdama jį Komisijai, kad ši pareikštų savo nuomonę;

([40]) 1968 m. vasario 29 d. Tarybos reglamentas (EEB, Euratomas, EAPB) Nr. 259/68, nustatantis Europos Bendrijų pareigūnų tarnybos nuostatus ir kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygas bei Komisijos pareigūnams laikinai taikomas specialias priemones (OL L 56, 1968 3 4, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259(1)/oj).

w) atsižvelgusi į Komisijos nuomonę, pagal 239 straipsnį tvirtina ES muitinės institucijos bendrąjį programavimo dokumentą;

x) priima „efektyvumo didinimo ir sinergijos“ strategiją;

y) priima bendradarbiavimo su trečiosiomis valstybėmis ir tarptautinėmis organizacijomis strategiją;

z) priima organizacinio valdymo ir vidaus kontrolės sistemų strategiją.

za) vykdo 258 straipsnyje nustatytas užduotis;

zb) leidžia pagal 270 straipsnį sudaryti darbinius susitarimus;

zc) priima 227 straipsnyje nurodytus protokolus ir procedūras;

zd) laikydamasi 240 straipsnio 5 dalies, tvirtina Vykdomosios valdybos pagal 240 straipsnio 4 dalį priimtus laikinus sprendimus;

ze) inicijuoja ES muitinės institucijos atliekamą tikrinimą, kaip nurodyta 31 straipsnio 6 dalyje;

zf) priima bendradarbiavimo su muitinėmis ir kitomis kompetentingomis institucijomis ar organais Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis sistemą, kaip nurodyta 268 straipsnio 3 dalyje.

4. Vadovaudamasi Tarnybos nuostatų 110 straipsniu, Valdančioji taryba priima Tarnybos nuostatų 2 straipsnio 1 dalimi ir Kitų darbuotojų įdarbinimo sąlygų 6 straipsniu grindžiamą sprendimą, kuriuo vykdomajam direktoriui deleguojami atitinkami paskyrimų tarnybos įgaliojimai ir nustatomos deleguotų įgaliojimų sustabdymo sąlygos. Vykdomajam direktoriui leidžiama tuos įgaliojimus perdeleguoti kitiems asmenims.

5. Prireikus dėl išskirtinių aplinkybių Valdančioji taryba gali priimti sprendimą laikinai sustabdyti vykdomajam direktoriui deleguotus paskyrimų tarnybos įgaliojimus ir vykdomojo direktoriaus perdeleguotus įgaliojimus, ir jais naudotis pati arba juos deleguoti vienam iš savo narių arba kuriam nors darbuotojui, kuris nėra vykdomasis direktorius.

239 straipsnis

Valdančiosios tarybos balsavimo taisyklės

1. Valdančiosios tarybos sprendimai paprastai priimami absoliučia balsavimo teisę turinčių narių balsų dauguma, išskyrus sprendimus pagal 238 straipsnio 1 dalį ir 238 straipsnio 3 dalies b, f, n ir w punktus, kuriems priimti reikalinga dviejų trečdalių balsavimo teisę turinčių narių balsų dauguma.

2. Kiekvienas narys, turintis balsavimo teisę, turi vieną balsą. Kuriam nors balsavimo teisę turinčiam nariui nedalyvaujant, jo balsavimo teisė perduodama jo pakaitiniam nariui.

3. Vykdomasis direktorius balsavime nedalyvauja.

4. Valdančiosios tarybos darbo tvarkos taisyklėse nustatoma išsamesnė balsavimo tvarka, visų pirma dėl susilaikymo balsuojant, rašytinės procedūros taikymo ir dėl aplinkybių, kuriomis vienas narys gali veikti kito nario vardu.

3 skirsnis

Vykdomoji valdyba

240 straipsnis

Vykdomoji valdyba

1. Valdančiajai tarybai padeda Vykdomoji valdyba.

2. Vykdomoji valdyba:

a) teikia gaires parengiamajam darbui, susijusiam su Valdančiosios tarybos priimamais sprendimais, ir tą darbą prižiūri;

b) drauge su Valdančiąja taryba užtikrina, kad būtų tinkamai atsižvelgiama į vidaus arba išorės audito ataskaitų bei vertinimų ir OLAF bei Europos prokuratūros atliktų tyrimų išvadas ir rekomendacijas;

c) tikrina, kaip įgyvendinami Valdančiosios tarybos sprendimai, siekiant sustiprinti administracinio ir biudžeto valdymo priežiūrą.

3. Vykdomoji valdyba yra atskaitinga Valdančiajai tarybai.

4. Kai to reikia dėl skubos priežasčių, Vykdomoji valdyba Valdančiosios tarybos vardu gali priimti tam tikrus laikinus sprendimus, visų pirma:

a) administracinio valdymo klausimais, įskaitant sprendimus sustabdyti deleguotus paskyrimų tarnybos įgaliojimus, ir biudžeto klausimais;

b) kai nustatoma krizinė situacija, kaip nustatyta XI antraštinėje dalyje, dėl kurios reikia nedelsiant imtis veiksmų arba nedelsiant koreguoti ES muitinės institucijos veiklą.

5. Vykdomosios valdybos pagal 4 dalį priimtas laikinas sprendimas ne vėliau kaip per 90 dienų nuo priėmimo turi būti patvirtintas oficialiu Valdančiosios tarybos sprendimu. Jei per tą laiką Valdančioji taryba oficialaus sprendimo nepriima, laikinas Vykdomosios valdybos sprendimas nebetaikomas.

6. Vykdomąją valdybą sudaro vienas iš dviejų Komisijos paskirtų Valdančiosios tarybos narių, o kitus keturis narius iš savo balsavimo teisę turinčių narių skiria Valdančioji taryba. Skirdama Vykdomosios valdybos narius, Valdančioji taryba siekia užtikrinti lyčių pusiausvyrą.

Vykdomoji valdyba pirmininką renka iš savo narių.

Vykdomasis direktorius dalyvauja Vykdomosios valdybos posėdžiuose, bet balsavimo teisės neturi.

7. Vykdomosios valdybos sprendimai priimami absoliučia jos narių balsų dauguma.

8. Vykdomosios valdybos narių kadencija trunka dvejus metus ir gali būti pratęsta vieną kartą. Vykdomosios valdybos narių kadencija baigiasi Valdančiosios tarybos sprendimu arba kai baigiasi jų narystė Valdančiojoje taryboje.

9. Vykdomoji valdyba per metus surengia bent keturis eilinius posėdžius. Be to, ji posėdžiauja pirmininko iniciatyva arba narių prašymu.

10. Valdančioji taryba nustato Vykdomosios valdybos darbo tvarkos taisykles. Į tas darbo tvarkos taisykles įtraukiamos išsamios Vykdomosios valdybos narių skyrimo taisyklės, kuriomis siekiama užtikrinti tinkamą valstybių narių paskirtų narių rotaciją, atsižvelgiant, *inter alia*, į valstybių narių įvairovę.

4 skirsnis

Vykdomasis direktorius

241 straipsnis

Skyrimas, atleidimas ir kadencijos pratęsimas

1. Vykdomasis direktorius įdarbinamas kaip ES muitinės institucijos laikinasis darbuotojas pagal Kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygų 2 straipsnio a punktą.

Vykdomąjį direktorių Valdančioji taryba skiria iš Komisijos pasiūlyto ne mažiau kaip trijų kandidatų sąrašo, sudaryto po atviros, nediskriminuojančios ir skaidrios atrankos procedūros ir tokiu būdu, kad būtų užtikrinta lyčių pusiausvyra, atsižvelgiant į jo nuopelnus ir dokumentais patvirtintus administracinius bei vadovavimo įgūdžius, taip pat į atitinkamą kompetenciją ir patirtį.

Į atrankos procedūrą įtraukiamas kvietimo pareikšti susidomėjimą paskelbimas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ir pasitelkiant kitus atitinkamus kanalus. Komisija dėl kvietimo pareikšti susidomėjimą projekto konsultuojasi su Valdančiąja taryba.

2. Atitinkamas Europos Parlamento komitetas gali paprašyti kandidatų į vykdomojo direktoriaus pareigas atsakyti į jo narių klausimus prieš paskiriant vykdomąjį direktorių, nevilkinant skyrimo procedūros ir netrukdant Valdančiosios tarybos sprendimų priėmimui.

3. Sutarties su vykdomuoju direktoriumi sudarymo tikslu ES muitinės institucijai atstovauja Valdančiosios tarybos pirmininkas.

4. Vykdomojo direktoriaus kadencija trunka penkerius metus. Likus pakankamai laiko iki to laikotarpio pabaigos, Komisija, konsultuodamasi su Valdančiąja taryba, atlieka vertinimą, kuriame atsižvelgiama į vykdomojo direktoriaus veiklos rezultatų vertinimą ir būsimas ES muitinės institucijos užduotis ir iššūkius.

5. Valdančioji taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, kuriame atsižvelgiama į 4 dalyje nurodytą vertinimą, vykdomojo direktoriaus kadenciją gali pratęsti vieną kartą ne ilgesniam kaip penkerių metų laikotarpiui.

Atitinkamas Europos Parlamento komitetas gali vykdomojo direktoriaus paprašyti atsakyti į jo narių klausimus prieš pratęsiant jo kadenciją, nevilkinant pratęsimo procedūros ir netrukdant Valdančiosios tarybos sprendimų priėmimui.

6. Vykdomasis direktorius, kurio kadencija buvo pratęsta, pratęstos kadencijos laikotarpio pabaigoje negali dalyvauti kitoje atrankos į tas pačias pareigas procedūroje.

7. Vykdomasis direktorius iš pareigų gali būti atleistas tik Valdančiosios tarybos sprendimu, priimtu remiantis Komisijos pasiūlymu. Apie tokio sprendimo priežastis pranešama Europos Parlamentui ir Tarybai.

8. Valdančiosios tarybos sprendimai dėl vykdomojo direktoriaus ir vykdomojo direktoriaus pavaduotojo skyrimo, kadencijos pratęsimo ar atleidimo iš pareigų priimami dviejų trečdalių balsavimo teisę turinčių jos narių balsų dauguma.

242 straipsnis

Vykdomojo direktoriaus užduotys ir pareigos

1. Vykdomasis direktorius vadovauja ES muitinės institucijai. Vykdomasis direktorius yra atskaitingas Valdančiajai tarybai.

2. Nedarant poveikio Komisijos ir Valdančiosios tarybos įgaliojimams, vykdomasis direktorius užduotis vykdo nepriklausomai ir nesiekia gauti ir nesilaiko jokios vyriausybės ir jokios kitos įstaigos nurodymų.

3. Paprašytas vykdomasis direktorius apie savo pareigų vykdymą ir bendrus ES muitinės institucijos veiklos rezultatus informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą. Europos Parlamentas arba Taryba bet kada gali pakviesti vykdomąjį direktorių dalyvauti klausyme bet kokiu su ES muitinės institucijos veikla susijusiu klausimu.

4. Vykdomasis direktorius yra ES muitinės institucijos teisinis atstovas.

5. Vykdomasis direktorius atsako už ES muitinės institucijai šiuo reglamentu nustatytų užduočių įgyvendinimą. Visų pirma, vykdomasis direktorius:

a) rengia 232 straipsnio 6 dalyje nurodytas rekomendacijas ir teikia jas Valdančiajai tarybai priimti;

b) užtikrina tvarų ir efektyvų kasdienį ES muitinės institucijos administravimą;

c) įgyvendina Valdančiosios tarybos priimtus sprendimus;

d) rengia 249 straipsnyje nurodyto bendrojo programavimo dokumento projektą ir jį pateikia Valdančiajai tarybai, prieš tai pasikonsultavęs su Komisija;

e) įgyvendina 249 straipsnyje nurodytą bendrąjį programavimo dokumentą ir informuoja apie jo įgyvendinimą Vykdomąją valdybą ir Valdančiąją tarybą;

f) parengia konsoliduotąją metinę ES muitinės institucijos veiklos ataskaitą ir ją pateikia Valdančiajai tarybai įvertinti ir priimti;

g) atsižvelgdamas į vidaus arba išorės audito ataskaitų bei įvertinimų išvadas, taip pat į OLAF ir Europos prokuratūros tyrimus, parengia veiksmų planą ir du kartus per metus teikia pažangos ataskaitas Komisijai, o Vykdomajai valdybai ir Valdančiajai tarybai jas teikia reguliariai;

h) nedarant poveikio OLAF ir Europos prokuratūros kompetencijai tyrimų srityje, užtikrina Sąjungos finansinių interesų apsaugą, kiek tai susiję su ES muitinės institucijos vidaus veikimu, taikydamas sukčiavimo, korupcijos ir kitos neteisėtos veiklos vidaus prevencijos priemones, atlikdamas veiksmingus patikrinimus ir, jei nustatoma pažeidimų, susigrąžindamas nepagrįstai išmokėtas sumas ir, kai tikslinga, skirdamas veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas administracines ir finansines sankcijas;

i) rengia kovos su sukčiavimu vidaus strategiją, „efektyvumo didinimo ir sinergijos“ strategiją, bendradarbiavimo su muitinėmis ir kitomis trečiųjų valstybių institucijomis arba tarptautinėmis organizacijomis strategiją ir ES muitinės institucijos organizacinio valdymo ir vidaus kontrolės sistemų strategiją ir teikia jas Valdančiajai tarybai tvirtinti;

j) rengia ES muitinės institucijai taikytinų finansinių taisyklių projektą ir teikia šias taisykles Valdančiajai tarybai priimti;

k) rengia preliminarų ES muitinės institucijos pajamų ir išlaidų sąmatos projektą pagal 250 straipsnį ir vykdo jos biudžetą;

l) ES muitinės institucijos darbuotojų atžvilgiu vykdo 238 straipsnio 3 dalies i punkte nurodytus paskyrimų tarnybos įgaliojimus tokiu mastu, kokiu tie įgaliojimai jam buvo deleguoti pagal 238 straipsnio 4 dalį;

m) priima sprendimus dėl ES muitinės institucijos vidaus struktūrų, įskaitant, kai reikia, funkcijų, susijusių su kasdieniu vadovavimu ES muitinės institucijai, patikėjimą pavaduotojui ir prireikus tuos sprendimus iš dalies keičia atsižvelgdamas į poreikius, susijusius su ES muitinės institucijos veikla ir patikimu biudžeto valdymu;

n) derasi dėl susitarimo dėl ES muitinės institucijos būstinės ir, kai taikytina, dėl panašių susitarimų su priimančiosiomis valstybėmis narėmis, kuriose įsikūrę vietos skyriai, ir, Valdančiajai tarybai pritarus, juos pasirašo;

o) rengia praktinę Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1049/2001 ([41]) įgyvendinimo tvarką ir teikia ją Valdančiajai tarybai priimti;

([41]) 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 145, 2001 5 31, p. 43, http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj).

p) skatina įvairovę ir siekia užtikrinti lyčių pusiausvyrą įdarbinant ES muitinės institucijos darbuotojus;

q) siekia įdarbinti ES muitinės institucijos darbuotojus taip, kad būtų užtikrinama kuo platesnė geografinė aprėptis, atsižvelgdamas į tai, kad įdarbinimo kriterijai turi būti grindžiami tik nuopelnais.

243 straipsnis

Vykdomojo direktoriaus pavaduotojas

Valdančioji taryba gali nuspręsti sukurti vykdomojo direktoriaus pavaduotojo, kuris padėtų vykdomajam direktoriui, pareigybę. Jei sukuriama vykdomojo direktoriaus pavaduotojo pareigybė, vykdomojo direktoriaus pavaduotojui atitinkamai taikomas 241 straipsnis.

244 straipsnis

Vykdomojo direktoriaus pavaduotojo užduotys ir pareigos

Jei sukuriama vykdomojo direktoriaus pavaduotojo pareigybė, vykdomojo direktoriaus pavaduotojas padeda vykdomajam direktoriui vadovauti ES muitinės institucijai ir vykdyti 242 straipsnyje nurodytas užduotis. Jei vykdomojo direktoriaus nėra, jis negali eiti pareigų arba jo pareigybė yra neužimta, vykdomojo direktoriaus pareigas vykdo jo pavaduotojas.

245 straipsnis

Muitinės patariamoji taryba

1. ES muitinės institucija įsteigia Muitinės patariamąją tarybą.

2. Muitinės patariamoji taryba padeda ES muitinės institucijai – ji veikia kaip konsultacijų su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais ES muitinės institucijos atsakomybės sričiai priklausančiais klausimais mechanizmas. Ji konsultuoja:

a) dėl techninių veiksmų ir sprendimų įgyvendinimo;

b) įgyvendinimo ir standartizavimo klausimais, įskaitant derinimo veiklą;

c) dėl veiklos aspektų, susijusių su kitų muitinių taikomų teisės aktų įgyvendinimu;

d) kai tikslinga ir gavusi prašymą – dėl bet kokios kitos ES muitinės institucijos veiklos.

3. Muitinės patariamąją tarybą sudaro suinteresuotųjų subjektų, kurių veikla aktuali ES muitinės institucijos darbui, atstovai, įskaitant verslo sektoriaus atstovus, ir tokių suinteresuotųjų subjektų asociacijų atstovai. Valdančioji taryba nustato Muitinės patariamosios tarybos sudėtį.

4. ES muitinės institucija 2 dalies a, b ir c punktuose išvardytais klausimais reguliariai konsultuojasi su Muitinės patariamąja taryba, o pastaroji ES muitinės institucijai konsultacijas teikti gali ir savo iniciatyva.

5. Muitinės patariamoji taryba surengia bent vieną eilinį posėdį kas šešis mėnesius. Be to, ji gali posėdžiauti Valdančiosios tarybos, Vykdomosios valdybos arba vykdomojo direktoriaus prašymu.

5 skirsnis

Duomenų auditorius

246 straipsnis

Duomenų auditoriaus skyrimas, statusas ir nepriklausomumas

1. Duomenų auditorių skiria Valdančioji taryba, atsižvelgdama į nuopelnus ir dokumentais patvirtintus profesinius įgūdžius, taip pat į atitinkamą kompetenciją ir patirtį duomenų saugumo, kibernetinio saugumo ir duomenų apsaugos srityse.

2. Duomenų auditorius yra ES muitinės institucijos darbuotojas ir veikia nepriklausomai.

3. Duomenų auditorius veikia visapusiškai laikydamasis Sąjungos teisės dėl konfidencialumo ir slaptumo.

247 straipsnis

Duomenų auditoriaus pareigos ir užduotys

1. Duomenų auditorius stebi ir vertina prieigos prie ES muitinės duomenų platformos teisėtumą pagal taikytiną Sąjungos teisę.

2. Duomenų auditorius Valdančiajai tarybai kasmet teikia savo veiklos ataskaitą.

3. Duomenų auditorius užduotis atlieka koordinuodamas veiksmus su ES muitinės institucijos duomenų apsaugos pareigūnu ir nedarydamas poveikio kitų Sąjungos ar nacionalinių priežiūros įstaigų pareigų vykdymui.

4. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas nepriklausomas duomenų auditoriaus statusas ir išsamios jo užduotys bei pareigos. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamosios procedūros.

4 SKYRIUS

ES muitinės institucijos biudžeto sudarymas ir struktūra

248 straipsnis

Bendrosios nuostatos

Pasikonsultavusi su Komisija, Valdančioji taryba priima ES muitinės institucijai taikomas finansines taisykles. Tos taisyklės negali nukrypti nuo Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2019/715 ([42]), nebent nukrypti aiškiai reikia dėl ES muitinės institucijos veiklos ir yra gautas išankstinis Komisijos pritarimas.

249 straipsnis

Bendrasis programavimo dokumentas

1. Kiekvienais metais vykdomasis direktorius, vadovaudamasis Deleguotuoju reglamentu (ES) 2019/715 ir atitinkamomis ES muitinės institucijos finansinių taisyklių, priimtų pagal šio reglamento 248 straipsnį, nuostatomis ir atsižvelgdamas į Komisijos nustatytas gaires, parengia bendrojo programavimo dokumento projektą, kuriame visų pirma nustatomas metinis ir daugiametis programavimas. Toks metinis ir daugiametis programavimas turi atitikti muitinės politiką ir bendrus muitų sąjungos prioritetus.

2. Valdančioji taryba ne vėliau kaip metų, einančių prieš programavimo laikotarpį, sausio 31 d. perduoda bendrojo programavimo dokumento projektą Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir Audito Rūmams.

3. Valdančioji taryba bendrąjį programavimo dokumentą priima ne vėliau kaip kiekvienų metų lapkričio 30 d. Tą bendrąjį programavimo dokumentą ir bet kurią vėlesnę atnaujintą to dokumento redakciją ji perduoda Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai. Galutinai patvirtinus bendrąjį Sąjungos biudžetą, bendrasis programavimo dokumentas prireikus atitinkamai pakoreguojamas ir tampa galutiniu.

4. ES muitinės institucijos metinėje darbo programoje nustatomi išsamūs tikslai ir numatomi rezultatai, įskaitant veiklos rezultatų rodiklius. Į ją taip pat įtraukiamas finansuotinų veiksmų aprašas ir nurodomi kiekvienam veiksmui skiriami finansiniai ir žmogiškieji ištekliai. Metinė darbo programa turi derėti su 5 dalyje nurodyta daugiamete darbo programa. Joje aiškiai nurodomos užduotys, kurios buvo pridėtos, pakeistos arba išbrauktos, palyginti su praėjusiais finansiniais metais.

Jei ES muitinės institucijai paskiriama nauja užduotis, patenkanti į šio reglamento taikymo sritį, Valdančioji taryba iš dalies pakeičia priimtą metinę darbo programą. Bet kokie esminiai metinės darbo programos pakeitimai priimami laikantis tokios pačios procedūros, kaip priimant pirminę metinę darbo programą. Valdančioji taryba gali vykdomajam direktoriui deleguoti įgaliojimus atlikti neesminius metinės darbo programos pakeitimus.

([42]) 2018 m. gruodžio 18 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2019/715 dėl finansinio pagrindų reglamento, taikomo organams, įsteigtiems pagal SESV ir Euratomo sutartį ir nurodytiems Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 70 straipsnyje (OL L 122, 2019 5 10, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/715/oj).

5. ES muitinės institucijos daugiametėje darbo programoje nustatomos bendro strateginio programavimo nuostatos, įskaitant tikslus, numatomus rezultatus ir veiklos rezultatų rodiklius. Be to, joje kiekvienos veiklos atžvilgiu preliminariai nurodomi finansiniai ir žmogiškieji ištekliai, laikomi reikalingais nustatytiems tikslams pasiekti. Kai tikslinga, strateginio programavimo nuostatos atnaujinamos ir jose parodoma, kaip ES muitinės institucija prisideda siekiant Sąjungos politinių prioritetų.

250 straipsnis

Biudžeto sudarymas

1. Kiekvienais metais vykdomasis direktorius parengia preliminarų kitų finansinių metų ES muitinės institucijos pajamų ir išlaidų sąmatos projektą, į kurį taip pat įtraukia etatų planą, ir siunčia jį Valdančiajai tarybai. Preliminariame sąmatos projekte pateikiama informacija turi atitikti 249 straipsnio 1 dalyje nurodytame bendrojo programavimo dokumento projekte pateikiamą informaciją.

2. Remdamasi 1 dalyje nurodytu preliminariu sąmatos projektu, Valdančioji taryba tvirtina kitų finansinių metų ES muitinės institucijos pajamų ir išlaidų sąmatos projektą (toliau – sąmatos projektas).

3. Sąmatos projektą Valdančioji taryba Komisijai perduoda ne vėliau kaip kiekvienų metų sausio 31 d.

4. Komisija šį sąmatos projektą kartu su Sąjungos bendrojo biudžeto projektu perduoda biudžeto valdymo institucijai.

5. Remdamasi šiuo sąmatos projektu, Komisija į Sąjungos bendrojo biudžeto projektą, kurį pagal SESV 313 ir 314 straipsnius pateikia biudžeto valdymo institucijai, įtraukia sąmatas, kurios, jos nuomone, yra reikalingos etatų planui, ir įnašo, kuris bus mokamas iš bendrojo biudžeto, sumą.

6. Biudžeto valdymo institucija tvirtina iš Sąjungos bendrojo biudžeto ES muitinės institucijai skiriamo įnašo asignavimus.

7. Biudžeto valdymo institucija tvirtina ES muitinės institucijos etatų planą.

8. Valdančioji taryba tvirtina ES muitinės institucijos biudžetą. Tas biudžetas tampa galutiniu po to, kai galutinai patvirtinamas Sąjungos bendrasis biudžetas. Prireikus ES muitinės institucijos biudžetas atitinkamai pakoreguojamas.

251 straipsnis

Biudžeto struktūra

1. Visų ES muitinės institucijos pajamų ir išlaidų sąmata rengiama kiekvienais finansiniais metais ir pateikiama ES muitinės institucijos biudžete. Finansiniai metai atitinka kalendorinius metus.

2. Turi būti užtikrintas ES muitinės institucijos biudžeto pajamų ir išlaidų balansas.

3. Nedarant poveikio kitiems ištekliams, ES muitinės institucijos pajamas sudaro:

a) Į Sąjungos bendrąjį biudžetą įtrauktas Sąjungos įnašas;

b) bet kokie valstybių narių savanoriški finansiniai įnašai;

c) galimas Sąjungos finansavimas, teikiamas sudarant susitarimus dėl įnašų ar skiriant dotacijas pagal 248 straipsnyje nurodytas ES muitinės institucijos finansines taisykles ir pagal atitinkamų Sąjungos politikos rėmimo priemonių nuostatas;

d) pajamos iš leidinių ir kitų ES muitinės institucijos tiekiamų prekių ar teikiamų paslaugų arba mokesčiai už juos.

4. ES muitinės institucijos išlaidas sudaro darbuotojų darbo užmokestis, administracinės ir infrastruktūros išlaidos ir veiklos išlaidos.

5. Biudžetiniai įsipareigojimai dėl veiksmų, susijusių su didelės apimties projektais, trunkančiais ilgiau nei vienus finansinius metus, gali būti suskaidyti į kelias metines dalis.

252 straipsnis

Biudžeto vykdymas

1. ES muitinės institucijos biudžetą vykdo vykdomasis direktorius, laikydamasis ekonomiškumo, veiksmingumo, efektyvumo ir patikimo finansų valdymo principų.

2. Vykdomasis direktorius kiekvienais metais biudžeto valdymo institucijai siunčia visą jos vertinimo pareigoms vykdyti reikalingą informaciją.

253 straipsnis

Ataskaitų pateikimas ir biudžeto įvykdymo patvirtinimas

1. ES muitinės institucijos apskaitos pareigūnas finansinių metų (N metų) preliminariąsias ataskaitas Komisijos apskaitos pareigūnui ir Audito Rūmams išsiunčia ne vėliau kaip kitų finansinių metų kovo 1 d. (N + 1 metai).

2. Ne vėliau kaip iki N + 1 metų kovo 31 d. ES muitinės institucija Europos Parlamentui, Tarybai ir Audito Rūmams išsiunčia N metų biudžeto ir finansų valdymo ataskaitą.

3. Ne vėliau kaip iki N + 1 metų kovo 31 d. Komisijos apskaitos pareigūnas Audito Rūmams išsiunčia ES muitinės institucijos preliminariąsias ataskaitas, konsoliduotas su Komisijos ataskaitomis.

4. Gavęs Audito Rūmų pastabas dėl ES muitinės institucijos preliminariųjų ataskaitų pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 ([43]) 252 straipsnį, ES muitinės institucijos apskaitos pareigūnas parengia ES muitinės institucijos tų metų galutines ataskaitas. Vykdomasis direktorius tas galutines ataskaitas išsiunčia valdybai, kad ji pareikštų savo nuomonę. Tą nuomonę priima Valdančioji taryba.

([43]) 2024 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2024/2509 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių (OL L, 2024/2509, 2024 9 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

5. Ne vėliau kaip N + 1 metų liepos 1 d. ES muitinės institucijos apskaitos pareigūnas N metų galutines ataskaitas kartu su Valdančiosios tarybos priimta nuomone išsiunčia Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir Audito Rūmams.

6. Galutinės N metų ataskaitos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbiamos ne vėliau kaip N + 1 metų lapkričio 15 d.

7. Ne vėliau kaip N + 1 metų rugsėjo 30 d. vykdomasis direktorius Audito Rūmams išsiunčia atsakymą į jų pastabas. Tą atsakymą vykdomasis direktorius taip pat išsiunčia Valdančiajai tarybai.

8. Europos Parlamento prašymu vykdomasis direktorius pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2024/2509 267 straipsnio 3 dalį jam pateikia visą informaciją, kurios reikia, kad N finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūra būtų taikoma sklandžiai.

9. Anksčiau nei N + 2 metų gegužės 15 d. Europos Parlamentas, remdamasis Tarybos kvalifikuota balsų dauguma priimta rekomendacija, patvirtina vykdomajam direktoriui, kad N finansinių metų biudžetas įvykdytas.

254 straipsnis

Kova su sukčiavimu

1. Siekiant kovoti su sukčiavimu, korupcija ir kita neteisėta veikla ES muitinės institucijoje, be apribojimų taikomas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013.

2. Ne vėliau kaip 2027 m. kovo 21 d. ES muitinės institucija prisijungia prie 1999 m. gegužės 25 d. Tarpinstitucinio susitarimo tarp Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Bendrijų Komisijos dėl OLAF atliekamų vidaus tyrimų ([44]) ir, naudodama to susitarimo priede pateikiamą šabloną, priima atitinkamas jos darbuotojams taikytinas nuostatas.

3. Audito Rūmai turi įgaliojimus atlikti visų dotacijų gavėjų, rangovų ir subrangovų, kurie iš ES muitinės institucijos yra gavę Sąjungos lėšų, dokumentų auditą ir auditą vietoje.

4. Vadovaudamasi Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ir Tarybos reglamento (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 ([45]) nuostatomis ir procedūromis, OLAF gali atlikti tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, kad būtų nustatyti sukčiavimo, korupcijos arba bet kokios kitos neteisėtos veiklos, kenkiančios Sąjungos finansiniams interesams, atvejai, susiję su ES muitinės institucijos finansuojama dotacija arba sutartimi.

([44]) OL L 136, 1999 5 31, p. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/1999/531/oj.

([45]) 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj).

5. Nedarant poveikio 1–4 dalims, ES muitinės institucijos sutartyse, susitarimuose dėl dotacijų ir sprendimuose dėl dotacijų išdėstomos nuostatos, pagal kurias Audito Rūmams ir OLAF aiškiai suteikiami įgaliojimai pagal savo kompetenciją atlikti tokį auditą ir tyrimus. Darbo susitarimai su trečiųjų valstybių kompetentingomis institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis apima tų institucijų ir tarptautinių organizacijų pagalbą ir bendradarbiavimą, susijusį su Audito Rūmų ir OLAF atliekamu auditu ir tyrimais.

6. Pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 Europos prokuratūra gali tirti sukčiavimo ir kitos neteisėtos veiklos, kenkiančių Sąjungos finansiniams interesams, atvejus, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/1371 ([46]), ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą dėl jų. Pranešimui Europos prokuratūrai apie bet kokį atitinkamą nusikalstamą elgesį taikomas Reglamento (ES) 2017/1939 24 straipsnis.

5 SKYRIUS

Nuostatos dėl darbuotojų

255 straipsnis

Bendroji nuostata

ES muitinės institucijos darbuotojams taikomi Tarnybos nuostatai, Įdarbinimo sąlygos ir Sąjungos institucijų susitarimu priimtos Tarnybos nuostatų ir Įdarbinimo sąlygų įgyvendinimo taisyklės.

256 straipsnis

Deleguotieji nacionaliniai ekspertai ir kiti darbuotojai

1. ES muitinės institucija gali pasitelkti deleguotuosius nacionalinius ekspertus arba kitus darbuotojus, kurie nėra ES muitinės institucijos darbuotojai.

2. Valdančioji taryba priima sprendimą, kuriuo nustatomos nacionalinių ekspertų delegavimo į ES muitinės instituciją taisyklės.

257 straipsnis

Privilegijos ir imunitetai

ES muitinės institucijai ir jos darbuotojams taikomas prie Europos Sąjungos sutarties ir SESV pridėtas Protokolas Nr. 7 dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų.

([46]) 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 198, 2017 7 28, p. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj).

6 SKYRIUS

Bendrosios ir baigiamosios nuostatos

258 straipsnis

Skaidrumas ir komunikacija

1. ES muitinės institucijos turimiems dokumentams taikomas Reglamentas (EB) Nr. 1049/2001. Valdančioji taryba per šešis mėnesius nuo pirmojo posėdžio dienos priima išsamias to reglamento taikymo taisykles.

2. ES muitinės institucijos atliekamam asmens duomenų tvarkymui taikomas Reglamentas (ES) 2018/1725. Valdančioji taryba per šešis mėnesius nuo pirmojo posėdžio dienos nustato priemones, padedančias ES muitinės institucijai taikyti tą reglamentą, įskaitant priemones dėl ES muitinės institucijos duomenų apsaugos pareigūno paskyrimo. Tos priemonės nustatomos pasikonsultavus su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu.

3. ES muitinės institucija gali savo iniciatyva savo kompetencijos srityje užsiimti komunikacijos veikla. Skiriant išteklius komunikacijos veiklai turi būti padedama veiksmingai vykdyti ES muitinės institucijos užduotis. Komunikacijos veikla vykdoma laikantis atitinkamų Valdančiosios tarybos priimtų komunikacijos ir sklaidos planų.

259 straipsnis

Pareiga saugoti profesinę paslaptį

1. Valdančiosios tarybos ir Vykdomosios valdybos nariams, vykdomajam direktoriui, vykdomojo direktoriaus pavaduotojui, duomenų auditoriui ir visiems ES muitinės institucijos darbuotojams, įskaitant valstybių narių laikinai deleguotus pareigūnus, taip pat visiems kitiems asmenims, pagal sutartis vykdantiems užduotis ES muitinės institucijai, taikomi profesinės paslapties reikalavimai pagal SESV 339 straipsnį ir Direktyvos (ES) 2024/1640 67 straipsnį, be kita ko, ir jiems nustojus eiti pareigas.

2. Asmenims, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai, nuolat ar kartais teikia kokias nors paslaugas, susijusias su ES muitinės institucijos užduotimis, taikomi 1 dalyje numatytiems profesinės paslapties reikalavimams lygiaverčiai reikalavimai.

3. Kad ES muitinės institucija galėtų vykdyti savo užduotis pagal šį reglamentą, jai leidžiama, laikantis šiame reglamente nustatytų apribojimų ir sąlygų, keistis informacija su kitomis Sąjungos institucijomis, organais, įstaigomis ir agentūromis arba su nacionalinėmis institucijomis ir organais.

4. ES muitinės institucija nustato praktinę 1 ir 2 dalyse nurodytų profesinės paslapties reikalavimų įgyvendinimo tvarką.

260 straipsnis

Saugumo taisyklės dėl įslaptintos ir neskelbtinos neįslaptintos informacijos apsaugos

1. ES muitinės institucija priima saugumo taisykles, grindžiamas principais ir taisyklėmis, nustatytais Komisijos saugumo taisyklėse, skirtose Europos Sąjungos įslaptintos informacijos (ESĮI) ir neskelbtinos neįslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti, įskaitant, *inter alia*, keitimosi tokia informacija su trečiosiomis valstybėmis, ir tokios informacijos tvarkymo bei saugojimo nuostatas, kaip nustatyta Komisijos sprendimuose (ES, Euratomas) 2015/443 ([47]) ir (ES, Euratomas) 2015/444 ([48]). Dėl visų administracinių susitarimų dėl keitimosi įslaptinta informacija, sudarytų su atitinkamomis trečiosios valstybės institucijomis, arba, jei tokių susitarimų nėra, dėl ESĮI *ad hoc* suteikimo toms institucijoms išimties tvarka turi būti gautas Komisijos išankstinis pritarimas.

2. Gavusi Komisijos pritarimą, Valdančioji taryba priima ES muitinės institucijos saugumo taisykles. Vertindama siūlomas saugumo taisykles Komisija užtikrina, kad jos būtų suderinamos su sprendimais (ES, Euratomas) 2015/443 ir (ES, Euratomas) 2015/444.

3. ES muitinės institucija gali imtis būtinų priemonių, kad būtų palengvintas keitimasis jos užduotims aktualia informacija su Komisija ir valstybėmis narėmis ir, kai tinkama, su kitomis atitinkamomis Sąjungos institucijomis, organais, įstaigomis ir agentūromis. Dėl visų tuo tikslu sudaromų administracinių susitarimų dėl dalijimosi ESĮI arba, jei tokių susitarimų nėra, dėl ESĮI *ad hoc* suteikimo išimties tvarka turi būti gautas Komisijos išankstinis pritarimas.

261 straipsnis

Kalbų vartojimo tvarka

1. ES muitinės institucijai taikomas Tarybos reglamentas Nr. 1 ([49]).

2. Dėl ES muitinės institucijos kalbų vartojimo vidaus tvarkos sprendžia Valdančioji taryba.

3. Vertimo raštu ir visas kitas ES muitinės institucijai reikalingas lingvistines paslaugas, išskyrus vertimą žodžiu, teikia Europos Sąjungos įstaigų vertimų centras.

262 straipsnis

Vertinimas

1. Komisija užtikrina, kad ne vėliau kaip 2031 m. rugsėjo 21 d., o vėliau – kas penkerius metus būtų atliekamas ES muitinės institucijos veiklos rezultatų vertinimas, kiek tai susiję su jos tikslais, įgaliojimais, užduotimis, valdymu ir veikimo vietomis, laikantis Komisijos nustatytų gairių.

([47]) 2015 m. kovo 13 d. Komisijos sprendimas (ES, Euratomas) 2015/443 dėl saugumo Komisijoje (OL L 72, 2015 3 17, p. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/443/oj).

([48]) 2015 m. kovo 13 d. Komisijos sprendimas (ES, Euratomas) 2015/444 dėl ES įslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti skirtų saugumo taisyklių (OL L 72, 2015 3 17, p. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/444/oj).

([49]) 1958 m. balandžio 15 d. Tarybos reglamentas Nr. 1, nustatantis kalbas, kurios turi būti vartojamos Europos ekonominėje bendrijoje (OL 17, 1958 10 6, p. 385, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1958/1(1)/oj).

2. Atliekant 1 dalyje nurodytą vertinimą visų pirma įvertinamas galimas poreikis pakeisti ES muitinės institucijos įgaliojimus ir tokių pakeitimų finansinis poveikis.

3. Atliekant kas antrą 1 dalyje nurodytą vertinimą, įvertinami ES muitinės institucijos pasiekti rezultatai, atsižvelgiant į jos tikslus, įgaliojimus, užduotis ir valdymą, taip pat įvertinama, ar, atsižvelgiant į tuos tikslus, įgaliojimus, valdymą ir užduotis, vis dar pagrįsta tęsti ES muitinės institucijos veiklą.

4. Komisija 1 dalyje nurodyto vertinimo išvadas pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai. Vertinimo išvados paskelbiamos viešai.

263 straipsnis

ES muitinės institucijos atsakomybė

1. ES muitinės institucijos sutartinė atsakomybė reglamentuojama atitinkamai sutarčiai taikytina teise.

2. Priimti sprendimus pagal bet kurią ES muitinės institucijos sudarytos sutarties arbitražinę išlygą priklauso Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisdikcijai.

3. Nesutartinės atsakomybės atveju ES muitinės institucija pagal valstybių narių teisės aktams būdingus bendruosius principus atlygina bet kokią žalą, kurią vykdydami savo pareigas padaro jos padaliniai ar darbuotojai.

4. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas jurisdikcijai priklauso spręsti ginčus dėl 3 dalyje nurodytos žalos atlyginimo.

5. ES muitinės institucijos darbuotojų asmeninė atsakomybė ES muitinės institucijos atžvilgiu reglamentuojama jiems taikytinomis Tarnybos nuostatuose ar Įdarbinimo sąlygose išdėstytomis nuostatomis.

6. Sąjungos ir valstybių narių finansinė atsakomybė už ES muitinės institucijos skolas neturi viršyti jų jau sumokėto įnašo administracinėms išlaidoms padengti.

264 straipsnis

Susitarimas dėl būstinės ir veiklos sąlygos

1. Būtina tvarka dėl patalpų, kurios turi būti suteiktos ES muitinės institucijai priimančiojoje valstybėje narėje, ir paslaugų, kurias turi suteikti ta valstybė narė, taip pat specialiosios taisyklės, kurios priimančiojoje valstybėje narėje yra taikytinos ES muitinės institucijos vykdomajam direktoriui, Valdančiosios tarybos nariams, darbuotojams ir jų šeimos nariams, nustatomos susitarime dėl būstinės, kurį, pritarus Valdančiajai tarybai, sudaro ES muitinės institucija ir priimančioji valstybė narė ne vėliau kaip 2028 m. rugsėjo 21 d.

2. ES muitinės instituciją priimanti valstybė narė sudaro geriausias įmanomas sąlygas ES muitinės institucijos veikimui užtikrinti, įskaitant daugiakalbį europinį mokymą darbuotojų vaikams ir reikiamas transporto jungtis.

3. Jei tai būtina dėl išskirtinių aplinkybių, vykdomasis direktorius gali nuspręsti įsteigti vietos skyrius kitose valstybėse narėse, kad ES muitinės institucijos užduotys galėtų būti vykdomos veiksmingiau, efektyviau ir nuosekliau.

Prieš nuspręsdamas įsteigti vietos skyrių vykdomasis direktorius turi gauti išankstinį Komisijos, Valdančiosios tarybos ir atitinkamos valstybės narės pritarimą. Sprendimas turi būti pagrįstas tinkama sąnaudų ir naudos analize, kuria visų pirma parodoma tokio sprendimo pridėtinė vertė. Sprendime veiklos, kuri turės būti vykdoma vietos skyriuje, sritis nustatoma tokiu būdu, kad būtų išvengta nebūtinų išlaidų ir ES muitinės institucijos administracinių funkcijų dubliavimosi.

265 straipsnis

ES muitinės institucijos veiklos pradžia

Komisija atsako už ES muitinės institucijos įsteigimą ir pradinę veiklą, kol ES muitinės institucija įgis veiklos pajėgumų savo biudžetui vykdyti. Tuo tikslu:

a) kol pareigas pradės eiti pagal 241 straipsnį Valdančiosios tarybos paskirtas vykdomasis direktorius, Komisija laikinuoju vykdomuoju direktoriumi, einančiu vykdomajam direktoriui pavestas pareigas, gali paskirti savo pareigūną;

b) nukrypstant nuo 238 straipsnio 3 dalies j punkto, kol bus priimtas 238 straipsnio 4 dalyje nurodytas sprendimas, laikinasis vykdomasis direktorius naudojasi paskyrimų tarnybos įgaliojimais;

c) Komisija gali pasiūlyti pagalbą ES muitinės institucijai, visų pirma deleguodama Komisijos pareigūnus ES muitinės institucijos veiklai vykdyti laikinojo vykdomojo direktoriaus arba vykdomojo direktoriaus atsakomybe;

d) laikinasis vykdomasis direktorius gali leisti atlikti visus mokėjimus, kurie yra padengti asignavimais ES muitinės institucijos biudžete, ir gali sudaryti sutartis, įskaitant darbo sutartis pagal patvirtintą ES muitinės institucijos etatų planą;

e) nukrypstant nuo 237 straipsnio 1 dalies, kol bus išrinktas Valdančiosios tarybos pirmininkas, laikinasis vykdomasis direktorius šaukia Valdančiosios tarybos posėdžius ir jiems pirmininkauja be teisės balsuoti.

XIII ANTRAŠTINĖ DALIS

MUITINIŲ BENDRADARBIAVIMAS

1 SKYRIUS

Muitinių bendradarbiavimas Sąjungoje

266 straipsnis

Muitinių vidaus bendradarbiavimas

1. Nedarant poveikio Reglamentui (EB) Nr. 515/97, muitinės bendradarbiauja tarpusavyje, su Komisija ir su ES muitinės institucija pagal muitų teisės aktus ir kitus Sąjungos teisės aktus, kuriuose numatytas toks bendradarbiavimas, kad būtų užtikrintas teisingas ir vienodas tų teisės aktų taikymą ir padedama įvykdyti šio reglamento 2 straipsnyje nustatytą muitinių misiją.

2. Kitos valstybės narės muitinės prašymu muitinės gali leisti savo muitinės pareigūnams laikinai dirbti tos kitos valstybės narės muitinėje. Apie tokius laikinus paskyrimus muitinės informuoja ES muitinės instituciją. ES muitinės institucija gali pasiūlyti paramą ir, gavusi atitinkamų muitinių pritarimą, koordinuoti tokius paskyrimus. Būtinas tokių paskyrimų sąlygas atitinkamos valstybės narės gali nustatyti susitarime arba darbo susitarimuose.

3. Be 267 straipsnyje nurodytų bendrų tikrinimų, įvairių valstybių narių muitinės bendrus tikrinimus gali atlikti savo iniciatyva. Apie tokius bendrus tikrinimus muitinės informuoja ES muitinės instituciją.

4. Šiame skyriuje nurodyto bendradarbiavimo tikslu Komisija, OLAF ir ES muitinės institucija pagal III antraštinę dalį gali keistis duomenimis. Kai toks keitimasis apima informaciją apie riziką, ES muitinės institucija užtikrina veiksmingą tokios informacijos naudojimą vykdant rizikos valdymo veiklą pagal šią antraštinę dalį ir XII antraštinę dalį.

267 straipsnis

Bendri tikrinimai

1. ES muitinės institucija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, planuoja, organizuoja ir koordinuoja muitinių atliekamus bendrus tikrinimus.

Kai aktualu, bendri tikrinimai gali apimti bendradarbiavimą pagal 268 straipsnį su Komisija ar kitomis Sąjungos institucijomis, organais, įstaigomis ar agentūromis.

2. 1 dalyje nurodytų bendrų tikrinimų tikslu ES muitinės institucija laikosi muitų politikos prioritetų ir užtikrina bendradarbiavimą atitinkamoms Sąjungos institucijoms, organams, įstaigoms ar agentūroms vykdant kovos su sukčiavimu veiklą ir muitinėms atliekant tyrimus.

3. Kad ES muitinės institucija galėtų parengti ataskaitą ir atlikti vertinimą, muitinės ES muitinės institucijai teikia atsiliepimus apie veiklą ir tikrinimus, įvykdytus 1 dalyje nurodytų bendrų tikrinimų kontekste.

2 SKYRIUS

Bendradarbiavimas su kitomis institucijomis Sąjungoje

268 straipsnis

Muitinių bendradarbiavimas su kitomis institucijomis Sąjungoje

1. Nedarant poveikio Reglamentui (EB) Nr. 515/97 ir šio reglamento 41, 42 ir 43 straipsniams, ES muitinės institucija ir muitinės, laikydamosi taikytinų teisinių sistemų, Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis bendradarbiauja su kitomis kompetentingomis institucijomis ar organais, įskaitant rinkos priežiūros institucijas, sanitarijos ir fitosanitarijos institucijas, teisėsaugos institucijas ar organus, statistikos institucijas ir mokesčių administratorius.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas bendradarbiavimas vykdomas reguliariai ir struktūriškai. Juo visų pirma siekiama šių tikslų:

a) prisidėti prie teisėkūros pokyčių muitinei aktualiose politikos srityse ir sekti jų raidą;

b) keistis duomenimis, visų pirma duomenimis, kurie yra svarbūs rizikos valdymui pagal IV antraštinės dalies 2 skyrių;

c) pagal IV antraštinės dalies 2 skyrių parengti nuoseklias ir koordinuotas priežiūros strategijas dėl muitinių ir kitų institucijų atsakomybės sričiai priskiriamų prekių keliamos rizikos valdymo;

d) palengvinti praktinį įgyvendinimą, be kita ko, atliekant bendrus tikrinimus pagal 267 straipsnį;

e) kai tinkama, keistis įgūdžiais ir geriausios praktikos pavyzdžiais rengiant bendrus mokymus, kaip nustatyti reikalavimų neatitinkančius produktus;

f) muitinei aktualiose srityse prisidėti prie inovacijų ir mokslinių tyrimų veiklos, plėtoti naujas technologijas ir sudaryti palankesnes sąlygas bendriems viešiesiems pirkimams.

3. ES muitinės institucija, nedarydama poveikio Komisijos įgaliojimams ir gavusi jos išankstinį pritarimą, bendradarbiaudama su muitinėmis patvirtina ir reguliariai atnaujina sistemą, kuria remiamas šiame straipsnyje nurodytas bendradarbiavimas, pasiūlydama tikslus ir pagrindines bendradarbiavimo sritis ir pateikdama jo praktinio įgyvendinimo gaires. ES muitinės institucija gali sudaryti darbo susitarimus dėl tokios sistemos kūrimo ir atnaujinimo. Plėtodama šioje dalyje nurodytą sistemą ar darbo susitarimus, ES muitinės institucija įtraukia kitas atitinkamas šalis.

4. Jei 1 dalyje nurodyto bendradarbiavimo kontekste muitinės gauna kitų kompetentingų institucijų prašymą nacionaliniu lygmeniu gauti ir perduoti ES muitinės duomenų platformoje turimus duomenis, tokie duomenys pateikiami tik gavus pagrįstą prašymą ir su tais duomenimis susijusių muitinių sutikimą.

Gaunami ir perduodami tik tie duomenys, kuriuos gaunančioji institucija turi teisę gauti pagal teisinę sistemą, pagal kurią ji veikia, ir kurie yra tikrai būtini atitinkamame prašyme nurodytam tikslui pasiekti. Valstybės narės patvirtina priemones, kuriomis užtikrinama, kad būtų laikomasi Sąjungos taisyklių dėl konfidencialumo ir duomenų apsaugos.

Muitinės paskiria centrinį padalinį, kuris priima šioje dalyje nurodytus prašymus ir užtikrina jų nagrinėjimą.

5. 4 dalyje išvardytoms pareigoms vykdyti muitinės ir ES muitinės institucija naudoja elektronines priemones.

6. Jei muitinė įtaria, kad prekės neatitinka kitų muitinių taikomų teisės aktų nustatytų reikalavimų, ji, naudodamasi taikytinuose teisės aktuose numatytomis techninėmis priemonėmis ir laikydamasi juose nustatytų terminų, nedelsdama pasidalija ta informacija su atitinkamomis kompetentingomis institucijomis.

7. Jeigu muitinė bendradarbiauja su kita kitos valstybės narės institucija, ji apie tai, kad vykdomas bendradarbiavimas, praneša tos valstybės narės muitinei. Jei bendradarbiauja daugiau nei dvi valstybės narės, dalyvaujančios muitinės apie tai praneša ES muitinės institucijai, kuri, gavusi prašymą, gali pagal 232 straipsnį teikti operacinę ir veiksmų koordinavimo paramą.

8. Kai valstybės narės taiko šio straipsnio 3 dalyje nurodytą bendradarbiavimo sistemą, jos periodiškai ir ne rečiau kaip kas dvejus metus ES muitinės institucijai teikia sistemos taikymo ataskaitas. ES muitinės institucija į tokių ataskaitų išvadas atsižvelgia vykdydama 232 straipsnio 7 dalies a punkte nurodytą stebėsenos veiklą ir 232 straipsnio 7 dalies b punkte nurodytas veiklos rezultatų vertinimo užduotis.

9. ES muitinės institucijos užduotis iki 2027 m. rugsėjo 21 d. gali atlikti Komisija.

10. Siekdama prisidėti prie 2 dalyje nurodytų tikslų įgyvendinimo ES muitinės institucija gali bendradarbiauti su kitomis nacionalinėmis institucijomis, Komisija ir kitomis Sąjungos institucijomis, įstaigomis, agentūromis, tinklais ir organais. Jeigu ES muitinės institucija bendradarbiauja su kita kitos valstybės narės institucija, ji apie tai praneša tos valstybės narės muitinei.

11. ES muitinės institucija glaudžiai bendradarbiauja su OLAF ir Europos prokuratūra, kai vykdydama bet kokią bendradarbiavimo veiklą pastebi arba įtaria sukčiavimą.

12. ES muitinės institucija gali dalyvauti ir prisidėti rengiant strategines analizes ir grėsmių vertinimus, įgyvendinant inovacijų programas, mokymo veiklą, plėtojant tinklus ir vykdant kitą veiklą, kuri yra svarbi jos užduočių įgyvendinimui ir kurią organizuoja atitinkamos Sąjungos institucijos, organai, įstaigos ir agentūros.

269 straipsnis

Veiksmai, kurių turi imtis muitinės

1. Muitinės įgyvendina kituose teisės aktuose nustatytas priemones, kurias muitinės taiko pagal tų kitų teisės aktų nuostatas, pavyzdžiui:

a) renka konkrečius duomenis apie visas siuntas, be kita ko, atlieka automatizuotus Sąjungos ne muitinės formalumų patikrinimus, jei šie duomenys saugomi Sąjungos centriniame registre;

b) teikia statistinius bei analitinius duomenis ir nurodo tendencijas, ypač rizikos srityje;

c) palengvina ir koordinuoja kitų valdžios institucijų atliekamą tikrinimą;

d) atlieka tam tikrų siuntų, atrinktų remiantis rizikos valdymu pagal IV antraštinę dalį ir atsižvelgiant į šios dalies b punkte nurodytos analizės rezultatus, tikrinimą;

e) konsultuojasi su kitomis institucijomis prieš išleidžiant prekes pagal 77 straipsnį;

f) imasi visų būtinų priemonių reikalavimų neatitinkančių prekių atžvilgiu, įskaitant tų prekių pardavimą ar sunaikinimą;

g) įgyvendina 268 straipsnyje nurodytą bendradarbiavimo sistemą;

h) įspėja kitas institucijas apie jų darbui svarbią riziką ir praneša apie įtarimus dėl sukčiavimo ir nusikaltimų;

i) imasi tolesnių veiksmų, kai prekės gabenamos pažeidžiant kitus muitinių taikomus teisės aktus;

j) imasi kitų papildomų veiksmų.

2. Jeigu valstybė narė paskiria specializuotą muitinės sienos perėjimo punktą tam tikriems kitiems muitinių taikomiems teisės aktams taikyti, apie tokį paskyrimą ji praneša ES muitinės institucijai. ES muitinės institucija parengia ir reguliariai atnaujina tokių specializuotų muitinės sienos perėjimo punktų sąrašą ir skelbia jį savo interneto svetainėje. Apribojimai, atsirandantys dėl pareigos vykti per tokį paskirtą specializuotą sienos perėjimo punktą, ekonominės veiklos vykdytojų atžvilgiu neturi būti neproporcingi siekiamam tikslui, tinkamai atsižvelgiant į aplinkybes, dėl kurių tokia pareiga yra pateisinama.

3. Siekiant palengvinti kitų muitinių taikomų teisės aktų nustatymą, taikymą ir vykdymo užtikrinimą, Komisija sudaro ir reguliariai atnaujina integruotą Sąjungos teisės aktų, kuriais, siekiant apsaugoti viešuosius interesus, nustatomi muitinių tikrinamoms prekėms taikytini reikalavimai, sąrašą ir paskelbia jį savo interneto svetainėje.

3 SKYRIUS

Muitinių bendradarbiavimas su kitomis institucijomis, kurios nėra Sąjungoje

270 straipsnis

Muitinių bendradarbiavimas su trečiųjų valstybių institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis

1. ES muitinės institucija, pasikonsultavusi su Komisija ir gavusi jos išankstinį patvirtinimą, gali tiek, kiek tai būtina jos užduotims atlikti, sudaryti darbo susitarimus su trečiųjų valstybių muitinėmis ir kitomis kompetentingomis institucijomis, taip pat su tarptautinėmis organizacijomis. Tie darbo tvarkos susitarimai gali apimti bendrą veiklą ir dalijimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais.

2. 1 dalyje nurodyti darbo susitarimai apsiriboja ES muitinės institucijos užduotimis ir nesukuria teisinių pareigų Sąjungai ar valstybėms narėms.

3. ES muitinės institucija apie 1 dalyje nurodytus darbo susitarimus informuoja valstybių narių muitines.

271 straipsnis

Dvišaliai susitarimai su trečiosiomis valstybėmis

1. Jei valstybė narė pradeda derybas su trečiąja valstybe dėl dvišalio susitarimo dėl muitų teisės aktų įgyvendinimo sudarymo, ji nepagrįstai nedelsdama apie susitarimo, kurį ji ketina pasirašyti, projektą praneša Komisijai.

2. Prieš sudarydama ar iš dalies keisdama bet kokį dvišalį susitarimą dėl bendrų sienos perėjimo punktų su kaimynine trečiąja valstybe, atitinkama valstybė narė konsultuojasi su Komisija dėl susitarimo suderinamumo su Sąjungos teise. Jei Komisija mano, kad susitarimas yra nesuderinamas su Sąjungos teise, ji apie tai praneša atitinkamai valstybei narei. Ta valstybė narė imasi visų tinkamų priemonių, kad susitarimas per priimtiną laikotarpį būtų pakeistas taip, kad tie neatitikimai būtų pašalinti.

3. Valstybės narės ne vėliau kaip 2027 m. rugsėjo 21 d. apie jų turimus dvišalius savo susitarimus praneša Komisijai.

272 straipsnis

Keitimasis duomenimis su trečiosiomis valstybėmis

1. Komisija, muitinės ir ES muitinės institucija pagal taikytiną Sąjungos teisę muitinių bendradarbiavimo tikslais gali keistis ir dalytis pagal šį reglamentą tvarkomais duomenimis su trečiųjų valstybių muitinėmis ir kitomis institucijomis, be kita ko, sistemingai ir automatiškai keisdamosi duomenimis, kai:

a) toks keitimasis numatytas Sąjungos ir atitinkamos (-ų) trečiosios (-iųjų) valstybės (-ių) sudarytame tarptautiniame susitarime;

b) toks keitimasis numatytas muitų, bendros prekybos politikos arba bendros užsienio ir saugumo politikos sričių Sąjungos teisės aktuose arba kituose muitinių taikomuose Sąjungos teisės aktuose, arba

c) toks keitimasis numatytas valstybės narės ir trečiosios valstybės dvišaliame susitarime, sudarytame arba toliau taikomame laikantis 6-9 dalyse nustatytos procedūros ir sąlygų.

2. Kai muitinės arba ES muitinės institucija keičiasi duomenimis su trečiųjų valstybių muitinėmis ir kitomis institucijomis, jos apie tokį keitimąsi informuoja Komisiją.

3. Keičiantis duomenimis, kaip nurodyta šio straipsnio 1 dalyje:

a) užtikrinama, kad asmens duomenų perdavimas atitinkamai atitiktų Reglamento (ES) 2016/679 V skyrių;

b) užtikrinamas informacijos konfidencialumas pagal šį reglamentą, ir

c) užtikrinama, kad duomenimis būtų keičiamasi naudojant tinkamas saugias ryšio priemones.

4. 1 dalyje nurodytas keitimasis duomenimis visų pirma gali būti susijęs su šių kategorijų duomenimis:

a) duomenų elementais, įtrauktais į muitinių priimtus sprendimus ar panašius trečiosiose valstybėse priimtus sprendimus, susijusius su privalomąja informacija, įgaliotųjų ekonominės veiklos vykdytojų statusu, patikimų ir patikrintų verslininkų statusu, muitiniu įvertinimu, prekių muitiniu statusu ar specialiosiomis procedūromis;

b) duomenų elementais, esančiais valstybių narių muitinėms, Komisijai ar trečiųjų valstybių muitinėms pateiktose ar kitaip prieinamose arba tų muitinių išduotose deklaracijose, pranešimuose ir prekių muitinio statuso įrodymuose bei patvirtinamuosiuose dokumentuose;

c) valstybių narių muitinių ar Komisijos ir trečiųjų valstybių muitinių atliekant rizikos analizę ir tikrinimą gautais duomenims apie nustatytą riziką, nustatytus faktus ir gautus rezultatus.

5. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas keitimasis duomenimis nedaro poveikio keitimuisi informacija, vykdomam pagal tarpusavio administracinės pagalbos nuostatas, įtrauktas į Sąjungos ir trečiųjų valstybių susitarimus, ir Reglamento (EB) Nr. 515/97 nuostatoms.

6. Valstybei narei gali būti suteikti įgaliojimai pradėti derybas su trečiąja valstybe dėl 1 dalyje nurodyto dvišalio susitarimo dėl keitimosi informacija sudarymo, laikantis bendrų procedūrų ir sąlygų, nustatytų pagal 8 dalį priimtame deleguotajame akte.

Įsigaliojus 1 dalyje nurodytam Sąjungos ir atitinkamos trečiosios valstybės susitarimui dėl keitimosi informacija, tas susitarimas tampa viršesniu už atitinkamas esamų dvišalių susitarimų dalis, kurių toliau taikyti nebegalima.

7. Įsigaliojus šiam reglamentui, valstybės narės praneša Komisijai apie esamus dvišalius savo susitarimus, kuriuose numatytas keitimasis su muitine susijusia informacija. Jei Komisija mano, kad susitarimas yra nesuderinamas su Sąjungos teise, ji apie tai praneša atitinkamai valstybei narei. Ta valstybė narė imasi visų tinkamų priemonių, kad susitarimas per Komisijos nustatytą priimtiną laikotarpį būtų pakeistas taip, kad tie neatitikimai būtų pašalinti.

8. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotąjį aktą, kuriuo šis reglamentas būtų papildytas nustatant sąlygas ir procedūras, pagal kurias valstybei narei gali būti suteikiami įgaliojimai pradėti 6 dalyje nurodytas derybas. Tos sąlygos apima reikalavimą, kad atitinkama valstybė narė apie savo ketinimą sudaryti tokį dvišalį susitarimą ir jo turinį praneštų Komisijai, ES muitinės institucijai ir visoms kitoms valstybėms narėms. Komisija įvertina susitarimo poveikį Sąjungos teisei ir būsimoms deryboms Sąjungos lygmeniu. Deleguotajame akte taip pat numatoma tų susitarimų įgyvendinimo stebėsena.

9. Komisija per 60 dienų nuo šio straipsnio 8 dalyje nurodyto pranešimo gavimo gali priimti įgyvendinimo aktą, kuriuo atitinkamai valstybei narei leidžiama sudaryti atitinkamą dvišalį susitarimą. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 283 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamosios procedūros.

Remdamasi tinkamai pagrįstomis skubos reikalaujančiomis tokio leidimo priežastimis, susijusiomis su poreikiu skubiai leisti vykdyti prašomą keitimąsi informacija, Komisija 283 straipsnio 5 dalyje nurodyta tvarka priima nedelsiant taikytiną įgyvendinimo aktą.

Tuo atveju, jei Komisija nusprendžia nepriimti įgyvendinimo akto pagal šią dalį, ji per tą patį laikotarpį apie tai praneša atitinkamai valstybei narei.

XIV ANTRAŠTINĖ DALIS

MUITŲ TEISĖS AKTŲ PAŽEIDIMAI IR NEBAUDŽIAMOSIOS SANKCIJOS

273 straipsnis

Dalykas ir bendrosios nuostatos

1. Šioje antraštinėje dalyje nustatomas minimalus muitų teisės pažeidimų ir nebaudžiamųjų sankcijų už tuos pažeidimus sąrašas.

Valstybės narės pagal šią antraštinę dalį nacionalinėje teisėje nustato muitų teisės aktų pažeidimus ir už tuos pažeidimus taikytinas nebaudžiamąsias sankcijas.

2. Ši antraštinė dalis netrukdo valstybėms narėms numatyti papildomus muitų teisės aktų pažeidimus arba už muitų teisės aktų pažeidimus taikyti griežtesnes priemones.

3. Sankcijos už muitų teisės aktų pažeidimus turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos.

4. Valstybės narės ne vėliau kaip 2028 m. kovo 19 d. praneša Komisijai apie savo nacionalinės teisės aktų nuostatas, kurias jos priima pagal šią antraštinę dalį, ir nedelsdamos praneša jai apie visus vėlesnius tų nuostatų pakeitimus.

274 straipsnis

Muitų teisės aktų pažeidimai

1. Nedarant poveikio 224, 273 ir 275 straipsniams, valstybės narės užtikrina, kad jų nacionalinėje teisėje nustatytos sankcijos būtų taikomos bent už šiuos muitų teisės aktų pažeidimus:

a) muitinės sprendimo adresato pareigų, nustatytų tuo sprendimu, nevykdymą;

b) pareigos pagal muitų teisės aktus pateikti muitinei išsamius ir tikslius duomenis arba užtikrinti jų prieinamumą nevykdymą;

c) pareigos tvarkyti pagal muitų teisės aktus reikalaujamus apskaitos registrus nevykdymą;

d) prekių paėmimo iš muitinės priežiūros taisyklių nesilaikymą;

e) pareigų, susijusių su muitinės procedūromis, nevykdymą;

f) 27 straipsnio 2 dalyje nustatytų importuotojo pareigų nevykdymą;

g) 28 straipsnio 1 dalyje nustatytų eksportuotojo pareigų nevykdymą.

2. 1 dalis nedaro poveikio valstybių narių teisei numatyti, kad muitų teisės aktų pažeidimais būtų laikomi papildomi veiksmai, veikimas ar neveikimas.

275 straipsnis

Sankcijos

1. Valstybės narės užtikrina, kad sprendžiant dėl sankcijos rūšies ir jos griežtumo būtų tinkamai atsižvelgiama į:

a) tai, ar muitų teisės aktai buvo pažeisti tyčia ar dėl neatsargumo;

b) muitų teisės aktų pažeidimo pobūdį, sunkumą, pasikartojimą ir trukmę;

c) muitų teisės aktų pažeidimo poveikį Sąjungos ir valstybių narių finansiniams ir kitiems saugos ir saugumo interesams;

d) bendradarbiavimo su muitine mastą siekiant ištaisyti muitų teisės aktų pažeidimą ir sumažinti jo galimą neigiamą poveikį;

e) visas kitas atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias atvejo aplinkybes pagal nacionalinę teisę.

2. Taikomos vienos ar daugiau iš šių rūšių sankcijos:

a) muitinės skiriama piniginė bauda arba, kai tinkama, kompetentingos muitinės sankcija, skiriama pagal susitarimo procedūrą vietoj baudžiamosios sankcijos;

b) atitinkamam asmeniui suteikto leidimo atšaukimas, jo galiojimo sustabdymas arba dalinis pakeitimas;

c) prekių, susijusių su muitų teisės aktų pažeidimu, konfiskavimas;

d) įspėjimas;

e) kita sankcija.

3. Visos muitinių už muitų teisės aktų pažeidimus nustatytos nebaudžiamosios sankcijos užregistruojamos nurodant pažeidimo pobūdį ir bet kokios piniginės baudos sumą arba bet kokią kitą už tą pažeidimą paskirtą nebaudžiamąją sankciją. Ta informacija ES muitinės institucijai pateikiama per ES muitinės duomenų platformą.

4. Ne vėliau kaip 2032 m. rugsėjo 21 d. Komisija, pasikonsultavusi su ES muitinės institucija, įvertina šio straipsnio taikymą ir tai, ar piniginės baudos valstybėse narėse skiriamos veiksmingai, nesukeliant jokių vidaus rinkos iškraipymų, arba tai, ar reikia nustatyti už pažeidimus taikomas suderintas pinigines baudas. Remdamasi to vertinimo rezultatais, Komisija gali, kai tinkama, pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl šio reglamento pakeitimų.

276 straipsnis

Sankcijos, taikomos už sistemingą reikalavimų nesilaikymą nuotolinės prekybos atveju

1. Jeigu nuotolinės prekybos būdu parduodamų prekių išleidimo į laisvą apyvartą kontekste muitinės nustato, kad tas pats ekonominės veiklos vykdytojas sistemingai nevykdo 274 straipsnio 1 dalyje nurodytų pareigų, tai laikoma sistemingu pažeidimu. Valstybės narės užtikrina, kad už sistemingą pažeidimą skiriama sankcija būtų bent piniginė bauda, sudaranti ne mažiau kaip 1 % ir ne daugiau kaip 4 % visos prekių, kurias tas ekonominės veiklos vykdytojas importavo į Sąjungą per ankstesnius 12 mėnesių, vertės.

2. Šio straipsnio tikslu laikoma, kad ekonominės veiklos vykdytojas reikalavimų nesilaiko sistemingai, jei per vieną kalendorinį mėnesį atlikus daug muitinių tikrinimų paaiškėja, kad reikalavimų nesilaikymo atvejų skaičius yra pakankamai reprezentatyvus.

3. 1 dalyje nurodyto sistemingo pažeidimo atveju kompetentingos institucijos taip pat sustabdo įgaliotųjų ekonominės veiklos vykdytojų arba patikimo ir patikrinto verslininko statusą turinčių verslininkų statusą arba lygiavertes palengvinimo priemones, kurie pagal šį reglamentą yra suteikti tą pažeidimą padariusiam ekonominės veiklos vykdytojui, galiojimą, juos atšaukia arba panaikina.

4. Jeigu muitinės nustato, kad per šešių mėnesių laikotarpį nuo 1 dalyje nurodytos sankcijos skyrimo tas pats ekonominės veiklos vykdytojas toliau sistemingai daro pažeidimus, už tą pažeidimą skiriama sankcija yra bent piniginė bauda, sudaranti ne mažiau kaip 3 % ir ne daugiau kaip 6 % visos prekių, kurias tas ekonominės veiklos vykdytojas importavo į Sąjungą per ankstesnius 12 mėnesių, vertės.

5. Jeigu muitinės nustato, kad per šešių mėnesių laikotarpį nuo šio straipsnio 4 dalyje nurodytos sankcijos skyrimo tas pats ekonominės veiklos vykdytojas toliau sistemingai daro pažeidimus, už tokį toliau sistemingai vykdomą pažeidimą skiriama bent viena iš toje dalyje nurodytų sankcijų. Kai aktualu ir atsižvelgiant į tokio toliau sistemingai daromo pažeidimo sunkumą, gali būti laikinai apribota to ekonominės veiklos vykdytojo prieiga prie elektroninės sąsajos. Tuo tikslu kompetentinga muitinė nepagrįstai nedelsdama informaciją apie pažeidimą perduoda atitinkamoms institucijoms. Be to, imamasi priemonių pagal 77 straipsnio 5 dalies pirmos pastraipos a punktą.

6. Komisija pagal 282 straipsnį priima deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant, koks muitinių tikrinimų skaičius yra didelis, atsižvelgiant į atitinkamos nuotolinės prekybos apimtį bei poveikį, ir pažeidimo sunkumu grindžiamų atvejų skaičių, kuris laikomas pakankamai reprezentatyviu, kad būtų galima nustatyti sistemingą reikalavimų nesilaikymą, kaip nurodyta šio straipsnio 2 dalyje.

277 straipsnis

Didelės rizikos ekonominės veiklos vykdytojų klasifikavimas

1. Jei skiriama sankcija pagal 276 straipsnį, atitinkamas nuotolinei prekybai skirtų prekių importuotojas ES muitinės duomenų platformoje priskiriamas didelės rizikos ekonominės veiklos vykdytojų kategorijai pagal 55 straipsnio 2 dalį.

2. Ekonominės veiklos vykdytojus priskiriant didelės rizikos ekonominės veiklos vykdytojams atsižvelgiama į:

a) muitinės rizikos valdymą pagal 55 straipsnį, ir

b) bendrų prioritetinių tikrinimų sričių ir bendrų rizikos kriterijų bei standartų nustatymą ir įgyvendinimą pagal 56, 57 ir 58 straipsnius.

278 straipsnis

Valstybių narių tarpusavio bendradarbiavimas

1. Jeigu muitų teisės aktų pažeidimas priklauso daugiau nei vienos valstybės narės jurisdikcijai, tų valstybių narių kompetentingos institucijos bendradarbiauja laikydamosi taikytinos teisės.

2. ES muitinės institucija gali remti ir palengvinti valstybių narių kompetentingų institucijų bendradarbiavimą 1 dalyje nurodytais tikslais.

XV ANTRAŠTINĖ DALIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

1 SKYRIUS

Muitų sąjungos veiklos rezultatų vertinimas

279 straipsnis

Vertinimas ir ataskaitų teikimas

1. Komisija bent kartą per metus įvertina muitų sąjungos veiklos rezultatus. Tai apima valstybių narių ir, jei įmanoma, šalių kandidačių muitinių nacionaliniu ir vietos lygmenimis vykdomos muitinės veiklos vertinimą. Toks vertinimas gali būti grindžiamas esamomis Komisijos ir valstybių narių tam tikslui sukurtomis priemonėmis.

2. Valstybės narės ir ES muitinės institucija padeda Komisijai vykdyti 1 dalyje nurodytą užduotį. Visų pirma, jos teikia ES muitinės institucijai duomenis, kuriuose pateikiama tiek nacionalinio, tiek vietos lygmens informacija. Pateikiami tokie duomenys, kad veiklos rodiklius būtų galima parengti atsižvelgiant į sąnaudas, veiklą ir rezultatus.

Remdamasi tais duomenimis ir kita turima informacija, ES muitinės institucija nustato, kaip muitinės veikla ir operacijos bei tai veiklai ir operacijoms skirti ištekliai padeda siekti muitų sąjungos strateginių tikslų bei prioritetų ir prisideda prie 2 straipsnyje nustatytos muitinių misijos. Visų pirma ES muitinės institucija, bendradarbiaudama su muitinėms, parengia metinių ataskaitų ir kitų rūšių dokumentų projektus, kad būtų nustatytos pagrindinės tendencijos, stipriosios ir silpnosios vietos, spragos ir galima rizika, ir teikia Komisijai rekomendacijas dėl patobulinimų. Į tuos metinių ataskaitų projektus įtraukiama informacija apie tai, kaip sekasi taikyti įgaliotojo ekonominės veiklos vykdytojo statusą bei patikimo ir patikrinto verslininko statusą, kaip nurodyta 31 straipsnyje.

3. ES muitinės institucija 2 dalies antroje pastraipoje nurodytus metinių ataskaitų projektus pateikia Komisijai patvirtinti ir perduoti valstybėms narėms susipažinti.

4. Komisija ne vėliau kaip 2027 m. rugsėjo 21 d. įvertina 20 straipsnio 2 dalyje nurodyto Sąjungoje taikomos tvarkymo rinkliavos veikimą, įskaitant jos poveikį nuotolinės prekybos veikimui. Komisija to vertinimo rezultatus pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai.

5. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriuose nurodomi duomenys, kuriuos valstybės narės turi pateikti pagal šio straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą, taip pat jų konfidencialumo lygis ir veiklos rezultatų vertinimo struktūra. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 283 straipsnio 4 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2 SKYRIUS

Stebėsena, vertinimas ir ataskaitų teikimas

280 straipsnis

Stebėsena

Komisija reguliariai stebi, kaip įgyvendinamas šis reglamentas, atsižvelgdama, *inter alia*, į stebėsenos tikslams svarbią informaciją ir analizės rezultatus, kuriuos muitinės ir ES muitinės institucija pateikia arba kurių prieinamumą užtikrina ES muitinės duomenų platformoje.

281 straipsnis

Vertinimas ir ataskaitų teikimas

1. Komisija anksčiau nei 2027 m. gruodžio 31 d. pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje išdėstomas 91 straipsnyje nurodyto centralizuoto muitinio įforminimo vertinimas. Nekonfidenciali tos ataskaitos dalis skelbiama viešai. Kai tikslinga, Komisija gali pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo būtų siekiama užtikrinti teisingą valstybių narių teisių ir pareigų, susijusių su importo skolos muitinei apskaičiavimu ir atsakomybe už ją, paskirstymą.

2. Komisija ne vėliau kaip 2031 m. rugsėjo 21 d., o vėliau – kas penkerius metus atlieka šio reglamento vertinimą atsižvelgdama į juo siekiamus tikslus ir pateikia vertinimo ataskaitą Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui.

Toje ataskaitoje pateikiama:

a) šio reglamento įgyvendinimo padėties apžvalga;

b) šio reglamento veiksmingumo, efektyvumo, nuoseklumo, aktualumo ir Sąjungos pridėtinės vertės įvertinimas, visų pirma atsižvelgiant į 2 straipsnyje nurodytus tikslus;

c) išskaidytų išlaidų, kurias patyrė Sąjunga ir valstybės narės, įgyvendindamos šį reglamentą, apžvalga.

3. Gavusios Komisijos prašymą, pagal 1 skyrių valstybės narės pateikia informaciją apie šio reglamento įgyvendinimą, kuri yra būtina šio straipsnio 1 dalyje nurodytai ataskaitai parengti ir kuri nėra prieinama ES muitinės duomenų platformoje.

4. Komisija ne vėliau kaip 2031 m. gruodžio 31 d. pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje visų pirma įvertinamas:

a) įsisteigimo valstybės narės muitinės vykdomos patikimo ir patikrinto verslininko statusą turintiems verslininkams taikomos muitinės priežiūros veiksmingumas ir nuostatų, kuriomis reglamentuojama skolos muitinei atsiradimo vieta, veiksmingumas;

b) ekonominės veiklos vykdytojams, kurie nėra patikimo ir patikrinto verslininko statusą turintys verslininkai, taikomos muitinės priežiūros veiksmingumas;

c) galimas 5 dalyje numatytų pakeitimų poveikis.

5. Komisijai pagal 282 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiami 6 straipsnio 2 dalis ir 193 straipsnio 1 dalies b, c ir d punktai išbraukiant arba pakeičiant juose numatytas nukrypti leidžiančias nuostatas, atsižvelgiant, kai aktualu, į šio straipsnio 4 dalyje nurodytą ataskaitą.

3 SKYRIUS

Įgaliojimų delegavimas ir komiteto procedūra

282 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis.

2. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti 4 straipsnyje, 6 straipsnio 6 dalyje, 8 straipsnio 8 ir 9 dalyse, 9 straipsnio 9 dalyje, 12 straipsnio 6 dalyje, 16 straipsnio 13 dalyje, 20 straipsnio 10 dalyje, 26 straipsnio 6 dalyje, 29 straipsnio 10 dalyje, 33 straipsnio 8 dalyje, 38 straipsnio 5 dalyje, 41 straipsnio 11 dalyje, 43 straipsnio 7 dalyje, 49 straipsnyje, 71 straipsnio 4 dalyje, 73 straipsnio 3 dalyje, 74 straipsnio 8 dalyje, 77 straipsnio 10 dalyje, 78 straipsnio 7 dalyje, 79 straipsnio 4 dalyje, 80 straipsnio 3 dalyje, 81 straipsnio 4 dalyje, 83 straipsnio 3 dalyje, 84 straipsnio 6 dalyje, 89 straipsnio 4 dalyje, 91 straipsnio 7 dalyje, 92 straipsnio 5 dalyje, 94 straipsnio 4 dalyje, 97 straipsnio 11 dalyje, 98 straipsnio 3 dalyje, 99 straipsnio 3 dalyje, 101 straipsnio 11 dalyje, 103 straipsnio 5 dalyje, 104 straipsnio 8 dalyje, 105 straipsnio 4 dalyje, 106 straipsnio 3 dalyje, 107 straipsnio 2 dalyje, 108 straipsnio 8 dalyje, 109 straipsnio 4 dalyje, 111 straipsnio 7 dalyje, 114 straipsnio 7 dalyje, 116 straipsnio 7 dalyje, 117 straipsnio 12 dalyje, 118 straipsnio 3 dalyje, 119 straipsnio 3 dalyje, 121 straipsnio 5 dalyje, 125 straipsnio 10 dalyje, 128 straipsnio 3 dalyje, 129 straipsnio 5 dalyje, 130 straipsnio 2 dalyje, 131 straipsnio 2 dalyje, 132 straipsnio 3 dalyje, 133 straipsnio 5 dalyje, 135 straipsnio 4 dalyje, 139 straipsnio 3 dalyje, 140 straipsnio 6 dalyje, 142 straipsnio 5 dalyje, 145 straipsnio 4 dalyje, 153 straipsnio 3 dalyje, 156 straipsnio 8 dalyje, 158 straipsnio 5 dalyje, 160 straipsnio 2 dalyje, 161 straipsnio 5 dalyje, 169 straipsnio 3 dalyje, 171 straipsnio 9 dalyje, 178 straipsnio 2 dalyje, 180 straipsnio 5 dalyje, 191 straipsnio 4 dalyje, 192 straipsnio 8 dalyje, 193 straipsnio 5 dalyje, 194 straipsnio 9 dalyje, 197 straipsnio 3 dalyje, 199 straipsnio 4 dalyje, 200 straipsnio 4 dalyje, 203 straipsnio 3 dalyje, 205 straipsnio 8 dalyje, 210 straipsnio 4 dalyje, 214 straipsnio 5 dalyje, 216 straipsnio 5 dalyje, 217 straipsnio 9 ir 10 dalyse, 223 straipsnio 8 dalyje, 272 straipsnio 8 dalyje, 276 straipsnio 6 dalyje ir 281 straipsnio 5 dalyje nurodytus deleguotuosius aktus.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 4 straipsnyje, 6 straipsnio 6 dalyje, 8 straipsnio 8 ir 9 dalyse, 9 straipsnio 9 dalyje, 12 straipsnio 6 dalyje, 16 straipsnio 13 dalyje, 20 straipsnio 10 dalyje, 26 straipsnio 6 dalyje, 29 straipsnio 10 dalyje, 33 straipsnio 8 dalyje, 38 straipsnio 5 dalyje, 41 straipsnio 11 dalyje, 43 straipsnio 7 dalyje, 49 straipsnyje, 71 straipsnio 4 dalyje, 73 straipsnio 3 dalyje, 74 straipsnio 8 dalyje, 77 straipsnio 10 dalyje, 78 straipsnio 7 dalyje, 79 straipsnio 4 dalyje, 80 straipsnio 3 dalyje, 81 straipsnio 4 dalyje, 83 straipsnio 3 dalyje, 84 straipsnio 6 dalyje, 89 straipsnio 4 dalyje, 91 straipsnio 7 dalyje, 92 straipsnio 5 dalyje, 94 straipsnio 4 dalyje, 97 straipsnio 11 dalyje, 98 straipsnio 3 dalyje, 99 straipsnio 3 dalyje, 101 straipsnio 11 dalyje, 103 straipsnio 5 dalyje, 104 straipsnio 8 dalyje, 105 straipsnio 4 dalyje, 106 straipsnio 3 dalyje, 107 straipsnio 2 dalyje, 108 straipsnio 8 dalyje, 109 straipsnio 4 dalyje, 111 straipsnio 7 dalyje, 114 straipsnio 7 dalyje, 116 straipsnio 7 dalyje, 117 straipsnio 12 dalyje, 118 straipsnio 3 dalyje, 119 straipsnio 3 dalyje, 121 straipsnio 5 dalyje, 125 straipsnio 10 dalyje, 128 straipsnio 3 dalyje, 129 straipsnio 5 dalyje, 130 straipsnio 2 dalyje, 131 straipsnio 2 dalyje, 132 straipsnio 3 dalyje, 133 straipsnio 5 dalyje, 135 straipsnio 4 dalyje, 139 straipsnio 3 dalyje, 140 straipsnio 6 dalyje, 142 straipsnio 5 dalyje, 145 straipsnio 4 dalyje, 153 straipsnio 3 dalyje, 156 straipsnio 8 dalyje, 158 straipsnio 5 dalyje, 160 straipsnio 2 dalyje, 161 straipsnio 5 dalyje, 169 straipsnio 3 dalyje, 171 straipsnio 9 dalyje, 178 straipsnio 2 dalyje, 180 straipsnio 5 dalyje, 191 straipsnio 4 dalyje, 192 straipsnio 8 dalyje, 193 straipsnio 5 dalyje, 194 straipsnio 9 dalyje, 197 straipsnio 3 dalyje, 199 straipsnio 4 dalyje, 200 straipsnio 4 dalyje, 203 straipsnio 3 dalyje, 205 straipsnio 8 dalyje, 210 straipsnio 4 dalyje, 214 straipsnio 5 dalyje, 216 straipsnio 5 dalyje, 217 straipsnio 9 ir 10 dalyse, 223 straipsnio 8 dalyje, 272 straipsnio 8 dalyje, 276 straipsnio 6 dalyje ir 281 straipsnio 5 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.

5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

6. Pagal 4 straipsnį, 6 straipsnio 6 dalį, 8 straipsnio 8 ir 9 dalis, 9 straipsnio 9 dalį, 12 straipsnio 6 dalį, 16 straipsnio 13 dalį, 20 straipsnio 10 dalį, 26 straipsnio 6 dalį, 29 straipsnio 10 dalį, 33 straipsnio 8 dalį, 38 straipsnio 5 dalį, 41 straipsnio 11 dalį, 43 straipsnio 7 dalį, 49 straipsnį, 71 straipsnio 4 dalį, 73 straipsnio 3 dalį, 74 straipsnio 8 dalį, 77 straipsnio 10 dalį, 78 straipsnio 7 dalį, 79 straipsnio 4 dalį, 80 straipsnio 3 dalį, 81 straipsnio 4 dalį, 83 straipsnio 3 dalį, 84 straipsnio 6 dalį, 89 straipsnio 4 dalį, 91 straipsnio 7 dalį, 92 straipsnio 5 dalį, 94 straipsnio 4 dalį, 97 straipsnio 11 dalį, 98 straipsnio 3 dalį, 99 straipsnio 3 dalį, 101 straipsnio 11 dalį, 103 straipsnio 5 dalį, 104 straipsnio 8 dalį, 105 straipsnio 4 dalį, 106 straipsnio 3 dalį, 107 straipsnio 2 dalį, 108 straipsnio 8 dalį, 109 straipsnio 4 dalį, 111 straipsnio 7 dalį, 114 straipsnio 7 dalį, 116 straipsnio 7 dalį, 117 straipsnio 12 dalį, 118 straipsnio 3 dalį, 119 straipsnio 3 dalį, 121 straipsnio 5 dalį, 125 straipsnio 10 dalį, 128 straipsnio 3 dalį, 129 straipsnio 5 dalį, 130 straipsnio 2 dalį, 131 straipsnio 2 dalį, 132 straipsnio 3 dalį, 133 straipsnio 5 dalį, 135 straipsnio 4 dalį, 139 straipsnio 3 dalį, 140 straipsnio 6 dalį, 142 straipsnio 5 dalį, 145 straipsnio 4 dalį, 153 straipsnio 3 dalį, 156 straipsnio 8 dalį, 158 straipsnio 5 dalį, 160 straipsnio 2 dalį, 161 straipsnio 5 dalį, 169 straipsnio 3 dalį, 171 straipsnio 9 dalį, 178 straipsnio 2 dalį, 180 straipsnio 5 dalį, 191 straipsnio 4 dalį, 192 straipsnio 8 dalį, 193 straipsnio 5 dalį, 194 straipsnio 9 dalį, 197 straipsnio 3 dalį, 199 straipsnio 4 dalį, 200 straipsnio 4 dalį, 203 straipsnio 3 dalį, 205 straipsnio 8 dalį, 210 straipsnio 4 dalį, 214 straipsnio 5 dalį, 216 straipsnio 5 dalį, 217 straipsnio 9 ir 10 dalis, 223 straipsnio 8 dalį, 272 straipsnio 8 dalį, 276 straipsnio 6 dalį ir 281 straipsnio 5 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

7. Nukrypstant nuo šio straipsnio 6 dalies, pagal 20 straipsnio 10 dalį priimtas pirmasis deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per 30 dienų nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš.

283 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Muitinės kodekso komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip tai suprantama Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.

3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 8 straipsnis kartu su jo 4 straipsniu.

4. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

5. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 8 straipsnis kartu su jo 5 straipsniu.

6. Jei Muitinės kodekso komiteto nuomonė turi būti pateikta taikant rašytinę procedūrą, ir daroma nuoroda į šią dalį, tokia procedūra laikoma baigta be rezultato tik tada, jei per tokiai nuomonei pateikti nustatytą terminą taip nusprendžia to komiteto pirmininkas.

4 SKYRIUS

Baigiamosios nuostatos

284 straipsnis

Panaikinimas

1. Reglamentas (ES) Nr. 952/2013 panaikinamas.

Tačiau esami deleguotieji ir įgyvendinimo aktai, priimti pagal Reglamentą (ES) Nr. 952/2013 arba priimti pagal teisės aktus, kurie buvo pakeisti tuo reglamentu arba ankstesnėmis to reglamento redakcijomis, toliau taikomi tol, kol bus panaikinti pagal šį reglamentą Komisijos priimtais deleguotaisiais ar įgyvendinimo aktais.

Nuorodos į Reglamentą (ES) Nr. 952/2013 laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir skaitomos pagal šio reglamento priede pateiktą atitikties lentelę.

2. Nuo 2028 m. liepos 1 d.:

a) nuorodos į muitinės deklaraciją laikomos, kai aktualu, duomenų, kurie yra būtini norint prekėms įforminti muitinės procedūrą naudojantis ES muitinės duomenų platformos pajėgumais, pateikimu;

b) nuorodos į deklarantą atitinkamai laikomos nuorodomis į vežėją, importuotoją, eksportuotoją arba tranzito procedūros vykdytoją.

285 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio priemonės, susijusios su ES muitinės duomenų platformos sukūrimu

1. Iki 2028 m. birželio 30 d. visos prekės, kurioms norima įforminti muitinės procedūrą, nurodomos muitinės deklaracijoje, pateiktoje tai procedūrai įforminti.

2. Nuo 2028 m. liepos 1 d. nuotolinę prekybą vykdantys importuotojai ir asmenys, kurie nusprendė naudotis vieno langelio principu grindžiama importo sistema (IOSS), norėdami prekėms įforminti muitinio sandėliavimo procedūrą nuotolinei prekybai skirtame muitinės sandėlyje arba išleidimo į laisvą apyvartą procedūrą, pateikia duomenis arba užtikrina jų prieinamumą pagal 74 straipsnį naudodamiesi ES muitinės duomenų platforma. Kad tai būtų įmanoma, ES muitinės duomenų platformos funkcijos turi pradėti veikti ne vėliau kaip 2028 m. birželio 1 d.

3. Iki 2031 m. vasario 28 d. importuotojai, kurie nėra 2 dalyje nurodyti asmenys, eksportuotojai ir tranzito procedūros vykdytojai, norėdami prekėms įforminti muitinės procedūrą, pateikia tai procedūrai tinkamą muitinės deklaraciją.

4. Nuo 2031 m. kovo 1 d. importuotojai, eksportuotojai ir tranzito procedūros vykdytojai, norėdami prekėms įforminti muitinės procedūrą, gali pateikti muitinės deklaraciją arba pateikti susijusią atitinkamai procedūrai tinkamą informaciją ar užtikrinti jos prieinamumą pagal 74 straipsnį naudodamiesi ES muitinės duomenų platforma.

5. Nuo 2034 m. kovo 1 d. importuotojai, eksportuotojai ir tranzito procedūros vykdytojai, norėdami prekėms įforminti muitinės procedūrą, pateikia atitinkamai procedūrai tinkamą informaciją arba užtikrina jos prieinamumą pagal 74 straipsnį naudodamiesi ES muitinės duomenų platforma.

6. 38 straipsnyje nustatytos ES muitinės duomenų platformos funkcijos turi pradėti veikti visu pajėgumu ne vėliau kaip 2034 m. vasario 1 d.

7. Išskirtinėmis aplinkybėmis, kai atitinkama ES muitinės duomenų platformos funkcija iki šiame reglamente nustatytų terminų dar neveikia, Komisija, koordinuodama veiksmus su valstybėmis narėmis, laikydamasi tų pačių terminų, pateikia pereinamojo laikotarpio sprendimą. Pereinamojo laikotarpio sprendimas taikomas ne ilgiau kaip šešis mėnesius nuo šiame reglamente nustatytų terminų. Komisija užtikrina, kad atitinkama ES muitinės duomenų platformos funkcija pradėtų veikti anksčiau nei pasibaigs pereinamojo laikotarpio sprendimo galiojimas.

286 straipsnis

Tam tikrų deleguotųjų ir įgyvendinimo aktų priėmimo data

1. Komisija toliau nurodytus aktus pirmą kartą priima laikydamasi šių terminų:

a) deleguotąjį aktą, kuriuo nustatomas 20 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytos Sąjungoje taikomos tvarkymo rinkliavos, dydis (laikydamasi 20 straipsnio 10 dalyje nustatytų įgaliojimų) – ne vėliau kaip 2026 m. rugsėjo 29 d.;

b) 276 straipsnio 6 dalyje nurodytą deleguotąjį aktą – ne vėliau kaip 2028 m. kovo 1 d.

2. Komisija priima:

a) 38 straipsnio 5 bei 6 dalyse ir 49 straipsniuose nurodytus deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus, būtinus 285 straipsnio 2 daliai taikyti – ne vėliau kaip 2027 m. liepos 1 d.;

b) 38 straipsnio 5 bei 6 dalyse ir 49 straipsniuose nurodytus deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus, būtinus 285 straipsnio 4 daliai taikyti – ne vėliau kaip 2029 m. kovo 1 d.;

c) 38 straipsnio 5 bei 6 dalyse ir 49 straipsniuose nurodytus deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus, būtinus 285 straipsnio 5 daliai taikyti – ne vėliau kaip 2033 m. sausio 31 d.

287 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

2. Šis reglamentas taikomas nuo 2027 m. rugsėjo 21 d.

3. Nukrypstant nuo šio straipsnio 2 dalies, nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos taikomos šios nuostatos:

a) 5 straipsnio 15, 16, 44 ir 78 punktai;

b) 20 straipsnis, išskyrus 1, 2 ir 4 dalis;

c) 35–39 straipsniai ir 51 straipsnis;

d) 41 straipsnio 10 dalis;

e) 85 straipsnio 2 dalis;

f) 175 straipsnis ir 179 straipsnio 4 dalis;

g) 180 straipsnis;

h) 229, 230, 231, 234–244 ir 255–265 straipsniai;

i) 268 straipsnio 9 dalis;

j) 272 straipsnio 7 dalis;

k) visos šio reglamento nuostatos, kuriomis Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus, taip pat 282 ir 283 straipsniai.

4. Nukrypstant nuo šio straipsnio 2 dalies, 20 straipsnio 2 dalis taikoma praėjus 10 dienų nuo deleguotojo akto, priimto pagal 20 straipsnio 10 dalį, įsigaliojimo.

5. Nukrypstant nuo šio straipsnio 2 dalies, nuo 2028 m. liepos 1 d. taikomos šios nuostatos:

a) 20 straipsnio 4 dalis, 74 ir 75 straipsniai, 109 straipsnio 3 dalies b punktas, 145 straipsnis, 183 straipsnio 2 dalies c punktas, 191 straipsnio 2 dalis ir 223 straipsnio 1 dalies m punktas;

b) 41 straipsnis, išskyrus 10 dalį, taip pat 42–45 straipsniai;

c) 78 straipsnis;

d) 205 straipsnio 5 ir 6 dalys bei 208 straipsnio 2 dalis.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2026 m. rugsėjo 16 d.

Europos Parlamento vardu	*Tarybos vardu*
Pirmininkė	*Pirmininkas*
R. METSOLA	T. BYRNE

PRIEDAS

ATITIKTIES LENTELĖ

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
I antraštinė dalis	I antraštinė dalis
1 straipsnio 1 dalis	1 straipsnio 1 dalis
1 straipsnio 2 dalis	1 straipsnio 3 dalis
1 straipsnio 3 dalis	1 straipsnio 4 dalis
2 straipsnis	4 straipsnis
3 straipsnis	2 straipsnis
4 straipsnis	3 straipsnis
5 straipsnio 1 punktas	5 straipsnio 1 punktas
5 straipsnio 2 punktas	5 straipsnio 2 punktas
5 straipsnio 3 punktas	5 straipsnio 27 punktas
5 straipsnio 4 punktas	5 straipsnio 5 punktas
5 straipsnio 5 punktas	5 straipsnio 6 punktas
5 straipsnio 6 punktas	5 straipsnio 20 punktas
5 straipsnio 7 punktas	5 straipsnio 23 punktas
5 straipsnio 8 punktas	5 straipsnio 12 punktas
5 straipsnio 9 punktas	5 straipsnio 49 punktas
5 straipsnio 10 punktas	5 straipsnio 50 punktas

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
5 straipsnio 11 punktas	5 straipsnio 51 punktas
5 straipsnio 12 punktas	5 straipsnio 52 punktas
5 straipsnio 13 punktas	5 straipsnio 55 punktas
5 straipsnio 14 punktas	5 straipsnio 56 punktas
5 straipsnio 15 punktas	5 straipsnio 54 punktas
5 straipsnio 16 punktas	5 straipsnio 11 punktas
5 straipsnio 17 punktas	5 straipsnio 59 punktas
5 straipsnio 18 punktas	5 straipsnio 67 punktas
5 straipsnio 19 punktas	5 straipsnio 68 punktas
5 straipsnio 20 punktas	5 straipsnio 69 punktas
5 straipsnio 21 punktas	5 straipsnio 70 punktas
5 straipsnio 22 punktas	5 straipsnio 45 punktas
5 straipsnio 23 punktas	5 straipsnio 46 punktas
5 straipsnio 24 punktas	5 straipsnio 47 punktas
5 straipsnio 25 punktas	5 straipsnio 25 punktas
5 straipsnio 26 punktas	5 straipsnio 48 punktas
5 straipsnio 27 punktas	5 straipsnio 26 punktas
5 straipsnio 28 punktas	5 straipsnio 71 punktas
5 straipsnio 29 punktas	5 straipsnio 72 punktas
5 straipsnio 30 punktas	5 straipsnio 62 punktas

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
5 straipsnio 31 punktas	5 straipsnio 7 punktas
5 straipsnio 32 punktas	5 straipsnio 8 punktas
5 straipsnio 33 punktas	5 straipsnio 53 punktas
5 straipsnio 34 punktas	5 straipsnio 32 punktas
5 straipsnio 35 punktas	—
5 straipsnio 36 punktas	5 straipsnio 4 punktas
5 straipsnio 37 punktas	5 straipsnio 63 punktas
5 straipsnio 38 punktas	5 straipsnio 65 punktas
5 straipsnio 39 punktas	5 straipsnio 10 punktas
5 straipsnio 40 punktas	5 straipsnio 33 punktas
5 straipsnio 41 punktas	5 straipsnio 73 punktas
6 straipsnio 1 dalis	9 straipsnis; 74 straipsnio 1 dalis; 77 straipsnio 4 dalis; 81 straipsnio 1 dalis; 108 straipsnio 4 dalis; 125 straipsnio 8 dalis
6 straipsnio 2 dalis	49 straipsnis
6 straipsnio 3 dalis	74 straipsnio 6 dalis; 81 straipsnio 2 ir 4 dalys
6 straipsnio 4 dalis	53 straipsnis
7 straipsnio a punktas	49 straipsnis
7 straipsnio b ir c punktai	—
8 straipsnio 1 dalis	—
8 straipsnio 2 dalis	53 straipsnis
9 straipsnio 1 dalis	26 straipsnio 1 dalis

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
9 straipsnio 2 dalis	26 straipsnio 3 dalis
9 straipsnio 3 dalis	26 straipsnio 4 dalis
9 straipsnio 4 dalis	26 straipsnio 5 dalis
10 straipsnio a punktas	26 straipsnio 6 dalies b punktas
10 straipsnio b punktas	26 straipsnio 6 dalies c punktas
10 straipsnio c punktas	26 straipsnio 6 dalies d punktas
11 straipsnis	26 straipsnio 7 dalis
12 straipsnio 1 dalis	23 straipsnio 1 dalis
12 straipsnio 2 dalis	272 straipsnio 1 dalis
12 straipsnio 3 dalis	23 straipsnio 4 dalis
13 straipsnis	24 straipsnis
14 straipsnis	25 straipsnis
15 straipsnis	—
16 straipsnis	—
17 straipsnis	—
18 straipsnio 1 dalis	33 straipsnio 1 dalis
18 straipsnio 2 dalis	33 straipsnio 4 dalis
18 straipsnio 3 dalies pirmas sakinys	—
18 straipsnio 3 dalies antras sakinys	33 straipsnio 7 dalies a punktas
18 straipsnio 4 dalis	—

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
19 straipsnio 1 dalis	34 straipsnio 1 dalis
19 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa	34 straipsnio 2 dalis
19 straipsnio 2 dalies antra pastraipa	—
19 straipsnio 3 dalis	34 straipsnio 3 dalis
20 straipsnio a punktas	33 straipsnio 8 dalis
20 straipsnio b punktas	—
21 straipsnis	—
22 straipsnio 1 dalies pirma ir antra pastraipos	8 straipsnio 1 dalis
22 straipsnio 1 dalies trečia pastraipa	6 straipsnio 1 dalies a punktas
22 straipsnio 2 dalis	8 straipsnio 2 dalies pirma ir antra pastraipos
22 straipsnio 3 dalis	8 straipsnio 3 dalies pirma, antra ir trečia pastraipos
22 straipsnio 4 dalis	8 straipsnio 4 dalis
22 straipsnio 5 dalis	8 straipsnio 5 dalis
22 straipsnio 6 dalis	8 straipsnio 6 dalis
22 straipsnio 7 dalis	8 straipsnio 7 dalis
23 straipsnio 1 dalis	9 straipsnio 1 dalis
23 straipsnio 2 dalis	9 straipsnio 2 dalis
23 straipsnio 3 dalis	9 straipsnio 7 dalies pirmas sakinys
23 straipsnio 4 dalies a punktas	9 straipsnio 8 dalis
23 straipsnio 4 dalies b punktas	12 straipsnio 2 dalis

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
23 straipsnio 5 dalis	9 straipsnio 4 dalis
24 straipsnio a punktas	6 straipsnio 6 dalis
24 straipsnio b punktas	8 straipsnio 8 dalies b punktas
24 straipsnio c punktas	8 straipsnio 8 dalies c punktas
24 straipsnio d punktas	8 straipsnio 8 dalies d punktas
24 straipsnio e punktas	8 straipsnio 8 dalies e punktas
24 straipsnio f punktas	8 straipsnio 8 dalies f punktas
24 straipsnio g punktas	8 straipsnio 8 dalies g punktas
24 straipsnio h punktas	9 straipsnio 9 dalies b punktas
25 straipsnio a punktas	8 straipsnio 10 dalies a punktas
25 straipsnio b punktas	8 straipsnio 10 dalies b punktas
25 straipsnio c punktas	9 straipsnio 9 dalies a punktas
26 straipsnis	10 straipsnis
27 straipsnis	11 straipsnis
28 straipsnio 1 dalis	12 straipsnio 1 dalis
28 straipsnio 2 dalis	12 straipsnio 3 dalis
28 straipsnio 3 dalis	12 straipsnio 4 dalis
28 straipsnio 4 dalis	12 straipsnio 5 dalis
29 straipsnis	13 straipsnis
30 straipsnis	14 straipsnis

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
31 straipsnio a punktas	12 straipsnio 6 dalies a punktas
31 straipsnio b punktas	12 straipsnio 6 dalies b punktas
32 straipsnis	11 straipsnio 4 dalis
33 straipsnis	15 straipsnis
34 straipsnio 1 dalis	16 straipsnio 1 dalis
34 straipsnio 2 dalis	16 straipsnio 2 dalis
34 straipsnio 3 dalis	16 straipsnio 4 dalis
34 straipsnio 4 dalis	16 straipsnio 5 dalis
34 straipsnio 5 dalis	16 straipsnio 6 dalis
34 straipsnio 6 dalis	16 straipsnio 7 dalis
34 straipsnio 7 dalies a punktas	16 straipsnio 8 dalis
34 straipsnio 7 dalies b punktas	—
34 straipsnio 8 dalies a punktas	16 straipsnio 9 dalis
34 straipsnio 8 dalies b punktas	—
34 straipsnio 9 dalis	16 straipsnio 10 dalis
34 straipsnio 10 dalis	16 straipsnio 11 dalis
34 straipsnio 11 dalis	16 straipsnio 12 dalies pirma pastraipa
35 straipsnis	—
36 straipsnis	
37 straipsnio 1 dalies a punktas	16 straipsnio 14 dalies a punktas

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
37 straipsnio 1 dalies b punktas	16 straipsnio 14 dalies b punktas
37 straipsnio 1 dalies c ir d punktai	—
37 straipsnio 2 dalies a punktas	16 straipsnio 12 dalis
37 straipsnio 2 dalies b punktas	—
38 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa	29 straipsnio 1 dalis
38 straipsnio 1 dalies antra pastraipa	29 straipsnio 2 dalis
38 straipsnio 2 dalis	29 straipsnio 2 dalis
38 straipsnio 3 dalis	29 straipsnio 3 dalis
38 straipsnio 4 dalis	29 straipsnio 5 dalis
38 straipsnio 5 dalis	29 straipsnio 6 dalis
38 straipsnio 6 dalis	29 straipsnio 7 dalis
38 straipsnio 7 dalis	29 straipsnio 8 dalis
39 straipsnio a punktas	30 straipsnio 1 dalies a punktas
39 straipsnio b punktas	30 straipsnio 1 dalies b punkto i papunktis
39 straipsnio c punktas	30 straipsnio 1 dalies c punktas
39 straipsnio d punktas	30 straipsnio 1 dalies d punktas
39 straipsnio e punktas	30 straipsnio 1 dalies e punktas
40 straipsnio a punktas	29 straipsnio 10 dalies a punktas
40 straipsnio b punktas	29 straipsnio 10 dalies b punktas
40 straipsnio c punktas	29 straipsnio 10 dalies b punktas

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
41 straipsnis	30 straipsnio 2 dalis
42 straipsnio 1 dalis	273 straipsnio 1 dalies antra pastraipa ir 3 dalis
42 straipsnio 2 dalies a punktas	275 straipsnio 2 dalies a punktas
42 straipsnio 2 dalies b punktas	275 straipsnio 2 dalies b punktas
42 straipsnio 3 dalis	273 straipsnio 4 dalis
43 straipsnis	17 straipsnis
44 straipsnis	18 straipsnis
45 straipsnis	19 straipsnis
46 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa	63 straipsnio 1 dalis
46 straipsnio 1 dalies antra pastraipa	63 straipsnio 2 dalis
46 straipsnio 2 dalis	55 straipsnio 1 dalis
46 straipsnio 3 dalis	—
46 straipsnio 4 dalies pirma pastraipa	55 straipsnio 2 dalis
46 straipsnio 4 dalies antra pastraipa	55 straipsnio 3 dalis
46 straipsnio 5 dalis	—
46 straipsnio 6 dalis	59 straipsnio 2 dalis
46 straipsnio 7 dalis	59 straipsnio 1 dalis
46 straipsnio 8 dalis	5 straipsnio 41 punktas
47 straipsnio 1 dalis	63 straipsnio 3 dalis
47 straipsnio 2 dalis	268 straipsnio 2 dalis

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
48 straipsnio pirma pastraipa	68 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktai
48 straipsnio antra pastraipa	68 straipsnio 2 dalis
49 straipsnio 1 dalis	70 straipsnio 1 dalis
49 straipsnio 1 dalis	70 straipsnio 2 dalis
50 straipsnio 1 dalies pirma ir antra pastraipos	62 straipsnio 1 dalis
50 straipsnio 1 dalies trečia pastraipa	62 straipsnio 2 dalis
50 straipsnio 2 dalis	70 straipsnio 3 dalis
51 straipsnio 1 dalis	76 straipsnio 6 dalis
51 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa	76 straipsnio 7 dalis
51 straipsnio 2 dalies antra pastraipa	76 straipsnio 8 dalis
52 straipsnio 1 dalis	20 straipsnio 1 dalis
52 straipsnio 2 dalis	20 straipsnio 9 dalis
53 straipsnio 1 dalis	21 straipsnio 1 dalis
53 straipsnio 2 dalis	21 straipsnio 2 dalis
54 straipsnis	21 straipsnio 3 dalis
55 straipsnis	22 straipsnis
II antraštinė dalis	IX antraštinė dalis
56 straipsnio 1 dalis	166 straipsnio 1 dalis
56 straipsnio 2 dalis	166 straipsnio 2 dalis
56 straipsnio 3 dalis	166 straipsnio 3 dalis

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
56 straipsnio 4 dalis	166 straipsnio 4 dalis
56 straipsnio 5 dalis	166 straipsnio 5 dalis
57 straipsnio 1 dalis	167 straipsnio 1 dalis
57 straipsnio 2 dalis	167 straipsnio 2 dalis
57 straipsnio 3 dalis	167 straipsnio 3 dalis
57 straipsnio 4 dalis	167 straipsnio 4 dalis
58 straipsnio 1 dalis	166 straipsnio 6 dalis
58 straipsnio 2 dalis	167 straipsnio 4 dalis
59 straipsnis	168 straipsnis
60 straipsnio 1 dalis	169 straipsnio 1 dalis
60 straipsnio 2 dalis	169 straipsnio 2 dalis
61 straipsnio 1 dalis	170 straipsnio 1 dalis
61 straipsnio 2 dalis	170 straipsnio 2 dalis
61 straipsnio 3 dalis	170 straipsnio 3 dalis
62 straipsnis	169 straipsnio 3 dalis
63 straipsnis	170 straipsnio 4 dalis
64 straipsnio 1 dalis	171 straipsnio 1 dalis
64 straipsnio 2 dalis	171 straipsnio 2 dalis
64 straipsnio 3 dalis	171 straipsnio 9 dalis
64 straipsnio 4 dalis	171 straipsnio 3 dalis

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
64 straipsnio 5 dalis	171 straipsnio 4 dalis
64 straipsnio 6 dalies pirma ir antra pastraipos	171 straipsnio 5 dalis
64 straipsnio 6 dalies trečia pastraipa	171 straipsnio 6 dalis
64 straipsnio 6 dalies ketvirta pastraipa	171 straipsnio 7 dalis
64 straipsnio 6 dalies penkta pastraipa	171 straipsnio 8 dalis
65 straipsnis	171 straipsnio 9 dalis
66 straipsnis	171 straipsnio 10 dalis
67 straipsnis	172 straipsnio pirma pastraipa
68 straipsnis	172 straipsnis
69 straipsnis	173 straipsnis
70 straipsnis	174 straipsnis
71 straipsnis	176 straipsnis
72 straipsnis	177 straipsnis
73 straipsnis	178 straipsnio 1 dalis
74 straipsnio 1 dalis	179 straipsnio 1 dalis
74 straipsnio 2 dalis	179 straipsnio 2 dalis
74 straipsnio 3 dalis	179 straipsnio 3 dalis
75 straipsnis	178 straipsnio 2 dalis
76 straipsnis	181 straipsnis
III antraštinė dalis	X antraštinė dalis

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
77 straipsnio 1 dalis	183 straipsnio 1 dalis; 183 straipsnio 2 dalies a punktas
77 straipsnio 2 dalis	183 straipsnio 2 dalies b punktas
77 straipsnio 3 dalis	183 straipsnio 3 ir 4 dalys
78 straipsnis	184 straipsnis
79 straipsnio 1 dalis	185 straipsnio 1 dalis
79 straipsnio 2 dalis	185 straipsnio 2 dalis
79 straipsnio 3 dalis	185 straipsnio 3 dalis
79 straipsnio 4 dalies pirma pastraipa	185 straipsnio 4 dalis
79 straipsnio 4 dalies antra pastraipa	185 straipsnio 5 dalis
80 straipsnis	186 straipsnis
81 straipsnio 1 dalis	187 straipsnio 1 dalis; 187 straipsnio 2 dalies a punktas
81 straipsnio 2 dalis	187 straipsnio 2 dalies b punktas
81 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa	187 straipsnio 3 dalis
81 straipsnio 3 dalies antra pastraipa	187 straipsnio 4 dalis
82 straipsnis	188 straipsnis
83 straipsnio 1 dalis	189 straipsnio 1 dalis
83 straipsnio 2 dalis	189 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa
83 straipsnio 3 dalis	189 straipsnio 3 dalis
84 straipsnis	190 straipsnis
85 straipsnio 1 dalis	191 straipsnio 1 dalis

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
85 straipsnio 2 dalis	191 straipsnio 3 dalis
86 straipsnio 1 dalis	192 straipsnio 1 dalis
86 straipsnio 2 dalis	192 straipsnio 2 dalis
86 straipsnio 3 dalis	192 straipsnio 3 dalis
86 straipsnio 4 dalis	192 straipsnio 5 dalis
86 straipsnio 5 dalis	192 straipsnio 6 dalis
86 straipsnio 6 dalis	192 straipsnio 7 dalis
87 straipsnio 1 dalis	193 straipsnio 1 dalis
87 straipsnio 2 dalis	193 straipsnio 2 dalis
87 straipsnio 3 dalis	193 straipsnio 3 dalis
87 straipsnio 4 dalis	193 straipsnio 4 dalis
88 straipsnio a punktas	191 straipsnio 4 dalis; 192 straipsnio 8 dalis
88 straipsnio b punktas	192 straipsnio 8 dalis
88 straipsnio c punktas	193 straipsnio 5 dalis
89 straipsnio 1 dalis	194 straipsnio 1 dalis
89 straipsnio 2 dalis	194 straipsnio 2 dalis
89 straipsnio 3 dalis	194 straipsnio 3 dalis
89 straipsnio 4 dalis	194 straipsnio 4 dalis
89 straipsnio 5 dalis	194 straipsnio 5 dalis
89 straipsnio 6 dalis	194 straipsnio 6 dalis

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
89 straipsnio 7 dalis	194 straipsnio 7 dalies a punktas
89 straipsnio 8 dalies a punktas	194 straipsnio 7 dalies b punktas
89 straipsnio 8 dalies b punktas	194 straipsnio 7 dalies c punktas
89 straipsnio 8 dalies c punktas	194 straipsnio 7 dalies d punktas
89 straipsnio 8 dalies d punktas	194 straipsnio 7 dalies e punktas
89 straipsnio 9 dalis	194 straipsnio 8 dalis
90 straipsnis	195 straipsnis
91 straipsnis	196 straipsnis
92 straipsnio 1 dalis	197 straipsnio 1 dalis
92 straipsnio 2 dalis	197 straipsnio 2 dalis
93 straipsnis	198 straipsnis
94 straipsnio 1 dalis	199 straipsnio 1 dalis
94 straipsnio 2 dalis	199 straipsnio 2 dalis
94 straipsnio 3 dalis	199 straipsnio 3 dalis
95 straipsnio 1 dalis	200 straipsnio 1 dalis
95 straipsnio 2 dalis	200 straipsnio 2 dalis
95 straipsnio 3 dalis	200 straipsnio 3 dalis
95 straipsnio 4 dalis	200 straipsnio 3 dalis
96 straipsnio 1 dalis	201 straipsnio 1 dalis
96 straipsnio 2 dalis	201 straipsnio 2 dalis

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
97 straipsnis	202 straipsnis
98 straipsnio 1 dalis	203 straipsnio 1 dalis
98 straipsnio 2 dalis	203 straipsnio 2 dalis
99 straipsnio a punktas	194 straipsnio 9 dalis
99 straipsnio b punktas	197 straipsnio 3 dalis; 199 straipsnio 4 dalis
99 straipsnio c punktas	200 straipsnio 4 dalis
99 straipsnio d punktas	203 straipsnio 3 dalis
100 straipsnio 1 dalies a punktas	200 straipsnio 5 dalis
100 straipsnio 1 dalies b punktas	194 straipsnio 10 dalis; 199 straipsnio 5 dalis; 203 straipsnio 4 dalis
100 straipsnio 1 dalies c punktas	201 straipsnio 3 dalis
100 straipsnio 2 dalis	201 straipsnio 3 dalis
101 straipsnis	204 straipsnis
102 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa	205 straipsnio 1 dalis
102 straipsnio 1 dalies antra pastraipa	205 straipsnio 3 dalis
102 straipsnio 2 dalis	205 straipsnio 2 dalis
102 straipsnio 3 dalis	205 straipsnio 4 dalis
102 straipsnio 4 dalis	205 straipsnio 7 dalis
103 straipsnis	206 straipsnis
104 straipsnis	207 straipsnis
105 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa	208 straipsnio 1 dalis

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
105 straipsnio 1 dalies antra pastraipa	—
105 straipsnio 2 dalis	208 straipsnio 4 dalis
105 straipsnio 3 dalis	208 straipsnio 5 dalis
105 straipsnio 4 dalis	208 straipsnio 6 dalis
105 straipsnio 5 dalis	208 straipsnio 7 dalis
105 straipsnio 6 dalis	208 straipsnio 8 dalies pirma pastraipa
106 straipsnis	205 straipsnio 8 dalies a punktas
107 straipsnis	209 straipsnis
108 straipsnio 1 dalis	210 straipsnio 1 dalis
108 straipsnio 2 dalis	210 straipsnio 2 dalis
108 straipsnio 3 dalis	210 straipsnio 3 dalis
109 straipsnis	211 straipsnis
110 straipsnis	212 straipsnio 1 dalis
111 straipsnis	213 straipsnis
112 straipsnio 1 dalis	214 straipsnio 1 dalis
112 straipsnio 2 dalis	214 straipsnio 2 dalis
112 straipsnio 3 dalis	214 straipsnio 3 dalis
112 straipsnio 4 dalis	214 straipsnio 4 dalis
113 straipsnis	215 straipsnis

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
114 straipsnio 1 dalis	216 straipsnio 1 dalis
114 straipsnio 2 dalis	216 straipsnio 2 dalis
114 straipsnio 3 dalis	216 straipsnio 3 dalis
114 straipsnio 4 dalis	216 straipsnio 4 dalis
115 straipsnis	210 straipsnio 4 dalis
116 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punktas	217 straipsnio 1 dalies a punktas
116 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos b punktas	217 straipsnio 1 dalies b punktas
116 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos c punktas	217 straipsnio 1 dalies c punktas
116 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos d punktas	217 straipsnio 1 dalies d punktas
116 straipsnio 1 dalies antra pastraipa	217 straipsnio 1 dalies e punktas
116 straipsnio 2 dalis	217 straipsnio 2 dalis
116 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa	217 straipsnio 3 dalis
116 straipsnio 3 dalies antra pastraipa	217 straipsnio 4 dalis
116 straipsnio 4 dalis	217 straipsnio 5 dalis
116 straipsnio 5 dalis	217 straipsnio 6 dalis
116 straipsnio 6 dalis	217 straipsnio 7 dalis
116 straipsnio 7 dalis	217 straipsnio 8 dalis
117 straipsnis	218 straipsnis
118 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa	219 straipsnio 1 dalies a punktas

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
118 straipsnio 1 dalies antra pastraipa	219 straipsnio 3 dalis
118 straipsnio 2 dalis	219 straipsnio 1 dalies b ir c punktai
118 straipsnio 3 dalis	219 straipsnio 2 dalis
118 straipsnio 4 dalis	219 straipsnio 1 dalies c punktas
119 straipsnis	220 straipsnis
120 straipsnis	221 straipsnis
121 straipsnio 1 dalis	222 straipsnio 1 dalis
121 straipsnio 2 dalis	222 straipsnio 2 dalis
121 straipsnio 3 dalis	222 straipsnio 3 dalis
121 straipsnio 4 dalis	222 straipsnio 4 dalis
122 straipsnis	217 straipsnio 10 dalis
123 straipsnio 1 dalies a punktas	217 straipsnio 11 dalis
123 straipsnio 1 dalies b punktas	222 straipsnio 5 dalis
123 straipsnio 2 dalis	217 straipsnio 12 dalis
124 straipsnio 1 dalies a punktas	223 straipsnio 1 dalies a punktas
124 straipsnio 1 dalies b punktas	223 straipsnio 1 dalies b punktas
124 straipsnio 1 dalies c punktas	223 straipsnio 1 dalies c punktas
124 straipsnio 1 dalies d punktas	223 straipsnio 1 dalies d punktas
124 straipsnio 1 dalies e punktas	223 straipsnio 1 dalies e punktas

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
124 straipsnio 1 dalies f punktas	223 straipsnio 1 dalies f punktas
124 straipsnio 1 dalies g punktas	223 straipsnio 1 dalies g punktas
124 straipsnio 1 dalies h punktas	223 straipsnio 1 dalies h punktas
124 straipsnio 1 dalies i punktas	223 straipsnio 1 dalies i punktas
124 straipsnio 1 dalies j punktas	223 straipsnio 1 dalies j punktas
124 straipsnio 1 dalies k punktas	223 straipsnio 1 dalies k punktas
124 straipsnio 2 dalis	223 straipsnio 2 dalis
124 straipsnio 3 dalis	223 straipsnio 3 dalis
124 straipsnio 4 dalis	223 straipsnio 4 dalis
124 straipsnio 5 dalis	223 straipsnio 5 dalis
124 straipsnio 6 dalis	223 straipsnio 6 dalis
124 straipsnio 7 dalis	223 straipsnio 7 dalis
125 straipsnis	224 straipsnis
126 straipsnis	223 straipsnio 8 dalis
IV antraštinė dalis	VI antraštinė dalis
127 straipsnio 1 dalis	97 straipsnio 1 dalis
127 straipsnio 2 dalies a punktas	97 straipsnio 10 dalies a punktas
127 straipsnio 2 dalies b punktas	97 straipsnio 10 dalies e punktas
127 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa	97 straipsnio 1 dalis

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
127 straipsnio 3 dalies antra pastraipa	97 straipsnio 13 dalis
127 straipsnio 4 dalies pirma pastraipa	97 straipsnio 1 dalis
127 straipsnio 4 dalies antros pastraipos a punktas	97 straipsnio 4 dalis
127 straipsnio 4 dalies antros pastraipos b punktas	97 straipsnio 13 dalis
127 straipsnio 5 dalis	97 straipsnio 3 ir 8 dalys
127 straipsnio 6 dalis	97 straipsnio 7 dalis
127 straipsnio 7 dalis	97 straipsnio 13 dalis
127 straipsnio 8 dalis	97 straipsnio 13 dalis
128 straipsnis	98 straipsnio 1 ir 5 dalys
129 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa	99 straipsnio 1 dalis
129 straipsnio 1 dalies antros pastraipos a punktas	99 straipsnio 2 dalies b punktas
129 straipsnio 1 dalies antros pastraipos b punktas	99 straipsnio 2 dalies c punktas
129 straipsnio 1 dalies antros pastraipos c punktas	97 straipsnio 13 dalis
129 straipsnio 2 dalis	100 straipsnio 1 dalis
130 straipsnis	97 straipsnio 13 dalis
131 straipsnio a punktas	—
131 straipsnio b punktas	97 straipsnio 11 dalies c punktas
131 straipsnio c punktas	97 straipsnio 11 dalies d punktas
132 straipsnio a punktas	97 straipsnio 12 dalis

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
132 straipsnio b punktas	97 straipsnio 12 dalis
132 straipsnio c punktas	98 straipsnio 3 dalis
132 straipsnio d punktas	99 straipsnio 4 dalis
132 straipsnio e punktas	100 straipsnio 3 dalis
133 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa	101 straipsnio 1 dalis
133 straipsnio 1 dalies antra pastraipa	101 straipsnio 13 dalis
133 straipsnio 2 dalis	101 straipsnio 7 dalis
134 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa	54 straipsnio 1 ir 2 dalys
134 straipsnio 1 dalies antra pastraipa	54 straipsnio 3–7 dalys
134 straipsnio 1 dalies trečia pastraipa	54 straipsnio 3 dalies b punktas
134 straipsnio 1 dalies ketvirta pastraipa	54 straipsnio 3 dalies a punktas
134 straipsnio 2 dalis	54 straipsnio 8 dalis
135 straipsnio 1 dalis	102 straipsnio 1 dalis
135 straipsnio 2 dalis	102 straipsnio 2 dalis
135 straipsnio 3 dalis	97 straipsnio 13 dalis
135 straipsnio 4 dalis	102 straipsnio 5 dalis
135 straipsnio 5 dalis	102 straipsnio 6 dalis
135 straipsnio 6 dalis	102 straipsnio 7 dalis
136 straipsnio 1 dalis	97 straipsnio 10 dalies b punktas

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
136 straipsnio 2 dalis	97 straipsnio 10 dalies c punktas
136 straipsnio 3 dalis	97 straipsnio 10 dalies d punktas; 101 straipsnio 8 dalies b punktas; 103 straipsnio 4 dalis
137 straipsnio 1 dalis	102 straipsnio 3 dalis
137 straipsnio 2 dalis	102 straipsnio 3 dalis
137 straipsnio 3 dalis	102 straipsnio 4 dalis
138 straipsnio a punktas	101 straipsnio 12 dalis
138 straipsnio b punktas	—
139 straipsnio 1–6 dalys	103 straipsnio 1 dalis
139 straipsnio 7 dalis	103 straipsnio 3 dalis
140 straipsnio 1 dalis	101 straipsnio 9 ir 10 dalys; 101 straipsnio 13 dalis
140 straipsnio 2 dalis	65 straipsnio 1 dalis
141 straipsnis	—
142 straipsnis	103 straipsnio 5 dalis
143 straipsnis	103 straipsnio 6 dalis
144 straipsnis	104 straipsnio 1 dalis
145 straipsnio 1 dalis	105 straipsnio 1 dalis
145 straipsnio 2 dalis	105 straipsnio 1 dalis
145 straipsnio 3 dalis	105 straipsnio 2 dalis
145 straipsnio 4 dalis	—

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
145 straipsnio 5 dalis	—
145 straipsnio 6 dalis	—
145 straipsnio 7 dalis	64 straipsnis
145 straipsnio 8 dalis	—
145 straipsnio 9 dalis	105 straipsnio 3 dalies a punktas
145 straipsnio 10 dalis	—
145 straipsnio 11 dalis	—
146 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa	106 straipsnio 1 dalis
146 straipsnio 1 dalies antros pastraipos a punktas	106 straipsnio 2 dalies a punktas
146 straipsnio 1 dalies antros pastraipos b punktas	106 straipsnio 2 dalies b punktas
146 straipsnio 2 dalis	107 straipsnio 1 dalis
147 straipsnio 1 dalis	104 straipsnio 3 dalis
147 straipsnio 2 dalis	104 straipsnio 4 dalies b punktas
147 straipsnio 3 dalis	104 straipsnio 4 dalies a punktas
147 straipsnio 4 dalis	104 straipsnio 7 dalis
148 straipsnio 1 dalis	108 straipsnio 1 dalis
148 straipsnio 2 dalis	108 straipsnio 2 dalis
148 straipsnio 3 dalis	108 straipsnio 3 dalis
148 straipsnio 4 dalies pirma ir antra pastraipos	108 straipsnio 4 dalis

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
148 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa	108 straipsnio 5 dalis
148 straipsnio 5 dalis	108 straipsnio 6 dalis
148 straipsnio 6 dalis	108 straipsnio 7 dalis
149 straipsnis	104 straipsnio 5 dalis
150 straipsnis	—
151 straipsnio a punktas	104 straipsnio 8 dalis
151 straipsnio b punktas	108 straipsnio 8 dalies a punktas
151 straipsnio c punktas	108 straipsnio 8 dalies c punktas
152 straipsnio a punktas	105 straipsnio 5 dalis
152 straipsnio b punktas	106 straipsnio 4 dalis
152 straipsnio c punktas	107 straipsnio 3 dalis
152 straipsnio d punktas	108 straipsnio 9 dalis
V antraštinė dalis	V antraštinė dalis
153 straipsnio 1 dalis	71 straipsnio 1 dalis
153 straipsnio 2 dalis	71 straipsnio 2 dalis
153 straipsnio 3 dalis	71 straipsnio 3 dalis
154 straipsnis	72 straipsnis
155 straipsnio 1 dalis	73 straipsnio 1 dalis
155 straipsnio 2 dalis	73 straipsnio 2 dalis
156 straipsnio a punktas	71 straipsnio 4 dalies a punktas

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
156 straipsnio b punktas	71 straipsnio 4 dalies b punktas
156 straipsnio c punktas	71 straipsnio 4 dalies c punktas
156 straipsnio d punktas	73 straipsnio 3 dalis
157 straipsnis	71 straipsnio 5 dalis
158 straipsnio 1 dalis	—
158 straipsnio 2 dalis	81 straipsnio 2 dalis
158 straipsnio 3 dalis	54 straipsnio 5 ir 6 dalys
159 straipsnio 1 dalis	7 straipsnio 1 dalis
159 straipsnio 2 dalis	7 straipsnio 2 dalis
159 straipsnio 3 dalis	81 straipsnio 3 dalis
160 straipsnis	81 straipsnio 4 dalis
161 straipsnio a punktas	81 straipsnio 5 dalies b punktas
161 straipsnio b punktas	81 straipsnio 5 dalies a punktas
162 straipsnis	82 straipsnio 1 dalis
163 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa	76 straipsnio 2 dalis
163 straipsnio 1 dalies antra pastraipa	76 straipsnio 3 dalis
163 straipsnio 2 dalis	76 straipsnio 4 dalis
163 straipsnio 3 dalis	76 straipsnio 5 dalis
164 straipsnis	—
165 straipsnio a punktas	82 straipsnio 2 dalis

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
165 straipsnio b punktas	—
166 straipsnio 1 dalis	83 straipsnio 1 dalis
166 straipsnio 1 dalis	83 straipsnio 2 dalis
167 straipsnio 1 dalis	84 straipsnio 1 dalis
167 straipsnio 2 dalis	84 straipsnio 2 dalis
167 straipsnio 3 dalis	84 straipsnio 3 dalis
167 straipsnio 4 dalis	84 straipsnio 4 dalis
167 straipsnio 5 dalis	84 straipsnio 5 dalis
168 straipsnio a punktas	83 straipsnio 3 dalis
168 straipsnio b punktas	84 straipsnio 6 dalies a punktas
168 straipsnio c punktas	84 straipsnio 6 dalies b punktas
168 straipsnio d punktas	84 straipsnio 6 dalies c punktas
169 straipsnio a punktas	83 straipsnio 4 dalis
169 straipsnio b punktas	84 straipsnio 7 dalis
170 straipsnio 1 dalis	85 straipsnio 1 dalis
170 straipsnio 2 dalis	85 straipsnio 3 dalis
170 straipsnio 3 dalis	85 straipsnio 4 dalis
170 straipsnio 4 dalis	—
171 straipsnis	86 straipsnio 1 dalis
172 straipsnio 1 dalis	87 straipsnio 1 dalis

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
172 straipsnio 2 dalis	87 straipsnio 2 dalis
173 straipsnio 1 dalis	88 straipsnio 1 dalis
173 straipsnio 2 dalis	88 straipsnio 2 dalis
173 straipsnio 3 dalis	88 straipsnio 3 dalis
174 straipsnio 1 dalis	89 straipsnio 1 dalis
174 straipsnio 2 dalis	89 straipsnio 3 dalis
175 straipsnis	89 straipsnio 4 dalis
176 straipsnio a punktas	86 straipsnio 2 dalis
176 straipsnio b punktas	87 straipsnio 3 dalis
176 straipsnio c punktas	88 straipsnio 4 dalis
177 straipsnio 1 dalis	90 straipsnio 1 dalis
177 straipsnio 2 dalis	90 straipsnio 2 dalies b punktas
178 straipsnis	—
179 straipsnio 1 dalis	91 straipsnio 1 dalis
179 straipsnio 2 dalis	91 straipsnio 2 dalis
179 straipsnio 3 dalis	91 straipsnio 3 dalis
179 straipsnio 4 dalis	91 straipsnio 4 dalis
179 straipsnio 5 dalis	91 straipsnio 5 dalis
179 straipsnio 6 dalis	91 straipsnio 6 dalis
180 straipsnis	91 straipsnio 7 dalis

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
181 straipsnio a punktas	91 straipsnio 8 dalis
181 straipsnio b punktas	92 straipsnio 6 dalis
182 straipsnio 1 dalis	92 straipsnio 1 dalis
182 straipsnio 2 dalis	92 straipsnio 2 dalis
182 straipsnio 3 dalis	92 straipsnio 3 dalis
182 straipsnio 4 dalis	92 straipsnio 4 dalis
183 straipsnis	92 straipsnio 5 dalis
184 straipsnis	92 straipsnio 6 dalis
185 straipsnis	—
186 straipsnis	—
187 straipsnis	—
188 straipsnio a punktas	64 straipsnio 1 dalies a punktas
188 straipsnio b punktas	64 straipsnio 1 dalies b ir c punktai
188 straipsnio c punktas	64 straipsnio 1 dalies d punktas
188 straipsnio d punktas	64 straipsnio 1 dalies e punktas
189 straipsnio 1 dalis	65 straipsnio 2 dalis
189 straipsnio 2 dalis	65 straipsnio 3 dalis
189 straipsnio 3 dalis	65 straipsnio 4 dalis
190 straipsnio 1 dalis	65 straipsnio 5 dalies pirma ir antra pastraipos

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
190 straipsnio 2 dalis	—
191 straipsnio 1 dalis	66 straipsnio 1 dalis
191 straipsnio 2 dalis	66 straipsnio 3 dalis
191 straipsnio 3 dalis	66 straipsnio 2 dalis
192 straipsnio 1 dalis	67 straipsnio 1 dalis
192 straipsnio 1 dalis	67 straipsnio 2 dalis
193 straipsnis	64 straipsnio 2 dalis; 65 straipsnio 6 dalis; 66 straipsnio 5 dalis
194 straipsnio 1 dalis	77 straipsnio 1 ir 3 dalys
194 straipsnio 2 dalis	—
195 straipsnis	—
196 straipsnis	—
197 straipsnis	95 straipsnio 1 dalis
198 straipsnio 1 dalis	94 straipsnio 1 dalis
198 straipsnio 2 dalis	94 straipsnio 2 dalis
198 straipsnio 3 dalis	94 straipsnio 3 dalis
199 straipsnis	96 straipsnio 1 dalis
200 straipsnio a punktas	95 straipsnio 3 dalis
200 straipsnio b punktas	94 straipsnio 5 dalis
200 straipsnio c punktas	96 straipsnio 2 dalis

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
VI antraštinė dalis	VI antraštinė dalis (dalis)
201 straipsnio 1 dalis	109 straipsnio 1 dalis
201 straipsnio 2 dalis	109 straipsnio 3 dalies c ir e punktai
201 straipsnio 3 dalis	109 straipsnio 2 dalis
202 straipsnis	110 straipsnis
203 straipsnio 1 dalis	111 straipsnio 1 dalis
203 straipsnio 2 dalis	111 straipsnio 2 dalis
203 straipsnio 3 dalis	111 straipsnio 3 dalis
203 straipsnio 4 dalis	111 straipsnio 4 dalis
203 straipsnio 5 dalis	111 straipsnio 5 dalis
203 straipsnio 6 dalis	111 straipsnio 6 dalis
204 straipsnis	—
205 straipsnio 1 dalis	112 straipsnio 1 dalis
205 straipsnio 2 dalis	112 straipsnio 3 dalis
205 straipsnio 3 dalis	112 straipsnio 4 dalis
206 straipsnio a punktas	111 straipsnio 7 dalis
206 straipsnio b punktas	—
207 straipsnis	111 straipsnio 8 dalis
208 straipsnio 1 dalis	113 straipsnio 1 dalis

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
208 straipsnio 2 dalis	113 straipsnio 2 dalis
209 straipsnis	113 straipsnio 3 dalis
VII antraštinė dalis	VIII antraštinė dalis
210 straipsnis	124 straipsnis
211 straipsnio 1 dalis	125 straipsnio 1 ir 3 dalys
211 straipsnio 2 dalis	126 straipsnis
211 straipsnio 3 dalis	125 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos a, b, c, e ir f punktai
211 straipsnio 4 dalis	125 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos d ir g punktai; 125 straipsnio 12 dalis
211 straipsnio 5 ir 6 dalys	125 straipsnio 5–9 dalys
212 straipsnio a punktas	125 straipsnio 10 dalies a punktas
212 straipsnio b punktas	125 straipsnio 10 dalies b punktas
212 straipsnio c punktas	125 straipsnio 10 dalies c, d ir e punktai
213 straipsnis	125 straipsnio 11 dalies b punktas
214 straipsnio 1 dalis	128 straipsnio 1 dalis
214 straipsnio 2 dalis	128 straipsnio 2 dalis
215 straipsnio 1 dalis	129 straipsnio 1 dalis
215 straipsnio 2 dalis	129 straipsnio 2 dalis
215 straipsnio 3 dalis	129 straipsnio 3 dalis

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
215 straipsnio 4 dalis	129 straipsnio 4 dalis
216 straipsnis	129 straipsnio 5 dalis
217 straipsnis	129 straipsnio 6 dalis
218 straipsnis	130 straipsnio 1 dalis
219 straipsnis	131 straipsnio 1 dalis
220 straipsnis	132 straipsnio 1 dalis
221 straipsnio a punktas	131 straipsnio 2 dalis
221 straipsnio b punktas	132 straipsnio 3 dalis
222 straipsnio a punktas	130 straipsnio 3 dalis
222 straipsnio b punktas	131 straipsnio 3 dalis
223 straipsnio 1 dalis	133 straipsnio 1 dalis
223 straipsnio 2 dalis	133 straipsnio 2 dalis
223 straipsnio 3 dalis	133 straipsnio 3 dalis
223 straipsnio 4 dalis	133 straipsnio 4 dalis
224 straipsnis	133 straipsnio 5 dalis
225 straipsnis	133 straipsnio 6 dalis
226 straipsnio 1 dalis	135 straipsnio 1 dalis
226 straipsnio 2 dalis	135 straipsnio 2 dalis
226 straipsnio 3 dalis	135 straipsnio 3 dalis

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
227 straipsnio 1 dalis	136 straipsnio 1 dalis
227 straipsnio 2 dalis	136 straipsnio 2 dalis
228 straipsnis	137 straipsnis
229 straipsnis	138 straipsnis
230 straipsnis	139 straipsnio 1 dalis
231 straipsnis	135 straipsnio 4 dalis; 139 straipsnio 3 dalis
232 straipsnis	135 straipsnio 5 dalis; 136 straipsnio 3 dalis
233 straipsnio 1 dalis	140 straipsnio 1 dalis
233 straipsnio 2 dalis	140 straipsnio 2 dalis
233 straipsnio 3 dalis	140 straipsnio 3 dalis
233 straipsnio 4 dalis	140 straipsnio 4 dalis
234 straipsnio 1 dalis	141 straipsnio 1 dalis
234 straipsnio 2 dalis	141 straipsnio 2 dalis
235 straipsnis	140 straipsnio 6 dalies a punktas
236 straipsnis	140 straipsnio 7 dalis; 141 straipsnio 3 dalis
237 straipsnio 1 dalis	142 straipsnio 1 dalis
237 straipsnio 2 dalis	142 straipsnio 3 dalis
237 straipsnio 3 dalis	142 straipsnio 4 dalis
238 straipsnis	238 straipsnio 1 dalis; 238 straipsnio 2 dalies a punktas

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
239 straipsnis	142 straipsnio 6 dalis
240 straipsnis	144 straipsnis
241 straipsnis	146 straipsnis
242 straipsnis	147 straipsnis
243 straipsnis	148 straipsnis
244 straipsnis	149 straipsnis
245 straipsnis	102 straipsnio 1, 2 ir 4 dalys; 103 straipsnis
246 straipsnio 1 dalis	142 straipsnio 4 dalis
246 straipsnio 2 dalis	152 straipsnio 1 dalis
247 straipsnis	150 straipsnis
248 straipsnis	151 straipsnis
249 straipsnis	152 straipsnio 2 dalis
250 straipsnio 1 dalis	153 straipsnio 1 dalis
250 straipsnio 2 dalis	153 straipsnio 2 dalis
251 straipsnis	154 straipsnis
252 straipsnis	155 straipsnis
253 straipsnio a ir b punktai	153 straipsnio 3 dalies a ir c punktai
254 straipsnis	156 straipsnis

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
255 straipsnis	157 straipsnis
256 straipsnis	158 straipsnis
257 straipsnis	159 straipsnis
258 straipsnis	160 straipsnis
259 straipsnis	161 straipsnis
260 straipsnis	162 straipsnis
260a straipsnis	163 straipsnis
261 straipsnis	164 straipsnis
262 straipsnis	165 straipsnis
VIII antraštinė dalis	VII antraštinė dalis
263 straipsnio 1 dalis	117 straipsnio 1 dalis
263 straipsnio 2 dalis	117 straipsnio 9 dalis
263 straipsnio 3 dalis	117 straipsnio 14 dalis
263 straipsnio 4 dalis	117 straipsnio 2 dalis
264 straipsnis	118 straipsnio 1 dalis
265 straipsnio a ir b punktai	117 straipsnio 12 dalies b ir c punktai
266 straipsnis	118 straipsnio 3 dalis
267 straipsnio 1 dalis	54 straipsnio 5 dalis; 118 straipsnio 2 dalies d punktas

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
267 straipsnio 2 dalis	122 straipsnis
267 straipsnio 3 dalis	114 straipsnio 2 ir 3 dalys
267 straipsnio 4 dalis	117 straipsnio 11 ir 14 dalys
268 straipsnis	114 straipsnio 8 dalis
269 straipsnio 1 dalis	114 straipsnio 1 dalis
269 straipsnio 2 dalis	114 straipsnio 4 dalis
269 straipsnio 3 dalis	114 straipsnio 5 dalis
270 straipsnio 1 dalis	116 straipsnio 1 dalis
270 straipsnio 2 dalis	116 straipsnio 3 dalis
270 straipsnio 3 dalis	116 straipsnio 4 dalis
271 straipsnis	117 straipsnio 14 dalis
272 straipsnio 1 dalis	119 straipsnis; 117 straipsnio 14 dalis
272 straipsnio 2 dalis	120 straipsnis; 117 straipsnio 14 dalis
273 straipsnio a punktas	117 straipsnio 13 ir 14 dalys
273 straipsnio b punktas	119 straipsnio 4 dalis; 117 straipsnio 14 dalis
273 straipsnio c punktas	120 straipsnio 3 dalis; 117 straipsnio 14 dalis
274 straipsnis	116 straipsnio 5 ir 6 dalys; 117 straipsnio 14 dalis
275 straipsnis	116 straipsnio 6 dalis; 117 straipsnio 14 dalis
276 straipsnis	116 straipsnio 8 dalis

Reglamentas (ES) Nr. 952/2013	Šis reglamentas
277 straipsnis	115 straipsnis
IX antraštinė dalis	XV antraštinė dalis (dalis)
278 straipsnis	—
278a straipsnis	—
279 straipsnis	—
280 straipsnis	—
281 straipsnis	—
282 straipsnis	—
283 straipsnis	—
284 straipsnis	282 straipsnis
285 straipsnis	283 straipsnis
286 straipsnis	284 straipsnis
287 straipsnis	287 straipsnio 1 dalis
288 straipsnis	287 straipsnio 2–5 dalys